

384.

Lucca, 5 Settembre 1072.

A. MLXXII, non. sept., ind. XI. Ego Gualterius cl. et ordinario de' eccl. et ca(no)nica S. Martini etpiscopatum Luc. civ. et f. b. m. Corbi per hanc cartula livell. nom. ac censum etperexolv. dare videor vobis Bacaro f. b. m. Iohanni et Martino f. b. m. Boniti sex petiis de terris, quod sunt canpora, in l. et fin. Miliecciatico, pertinentes de suprascripta² canonica; una tenentes: ambas capitas cum uno lato in terra suprascripti S. Martini, alio lato in via [p]upl[i]ca, que d. dal Puteo; secunda, qui es[se vi]detur u. d. a Ghiasso, tenentes: uno capo in terra suprascripti S. Martini et in terra S. Marie, alio in via publica, lato uno in terra suprascripti S. Martini, alio in terra de filii qd. Ildebrandi; tertia, in eodem l. u. d. a Ghiasso, tenentes: ambas capitas in terra suprascripti S. Martini, lato uno in terra qd. Rodulfi, alio in via publica; quarta, in l. u. d. a Formicaio, tenentes: ambas capitas in via plubicha, lato uno in terra suprascripti S. Martini, alio in terra suprascripte S. Marie et in terra suprascripti S. Martini et in terra de filii qd. Becti Buti; quinta, in l. u. d. a Rovaio, tenentes: ambas capitas cum uno lato in terra predicti S. Martini, alio lato in terra Bernardi et in terra suprascripti S. Martini; ³ sex(ta), in l. u. d. a ssu via,⁴ tenentes: uno capo in terra regi et in terra suprascripti S. Martini, alio in terra suprascripte S. Marie et in terra Hughii, lato uno in terra predicta S. Martini, alio in terra de mon. S. Iustine et in terra Hughii qd. Rustichi et in terra Gerardi qd. Vuidi. Dare videor, ut in vestra vel de vestris eredibus sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Michi vel ad sucessoribus meis per omne mense iul. rendere debeatis a pars de suprascripta ka(no)nica, infra civ. Luca, de grano boni sicco sist. iv ad tale stario, quale infra civ. Luca in classo que d. Salaiolo, iusto venditorio percurrit. Pena: arg. libr. III. Duo libelli. Act. foris Luca prope eccl. S. Donati. Gualterius cl. ss. S. m. Alberti f. b. m. Lughiti t. S. m. Feraldi f. b. m. Becti t. S. m. Fuscheri f. b. m. Teuti t. S. m. Moroni f. b. m. Iohanni t. Rodulfus not. imp.

Originale: E. 129; Copia del sec. XI-XII, di Ugo not. regis: E. 129; Regestum A, c. 13; Regestum B, c. 10. Nel verso dell'originale, da mano del sec. XIII: De Bacaro fuit Lambertucclius, de Lambertuccio Ramondinus, pro quo Bacarellus, pro Bacarello Dominicus, pro Dominico Galganus, q. reddit i star. grani; pro Martino Turingellus, pro Turingello Vivianus ex parte Belle uxoris sue, filie Turingelli, iii star. grani. Nel verso della copia, da mano del sec. XIII: Presb. Iohannes, q. fuit de Picciorano, et Vitalis et Ventura fuerunt gg. ff. qd. Viviani qd. Vecchii. Horum mater et uxor predicti Viviani fuit quedam nomine Bella. E da mano del sec. XII-XIII: (Bella) que fuit de stirpe Bachari. Nel Reg. B, dato il sunto della carta, si dice: Ut continetur manu

Guidi not. per exemplum carte Rodulfi not. MLXXII, non. decembris (sic). Et quam terram consuevit detinere presb. Nicolaus Gombectus de Piciorano.

¹ *Il passo: cl. et ordinario de è scritto su rasura.* ² *Il passo: pertinetes de suprascripta è scritto su rasura.* ³ *S. Martini è scritto su rasura.* ⁴ *L'orig. qui è di difficile lettura, ma la copia ha chiaramente: a ssu via*

385.

1072.

« Libellum datum a canonicis S. Martini de eisdem duobus petiis¹ Vitali, q. Bensivegia dicebatur, qd. predicti Bonii pro den. XLII reddendis in augusto canonice nostre. A. Domini MLXXII ».²

Regestum A, c. 31 e c. 43.

¹ *Cf. il reg. n. 380, cui si riferisce.* ² *Il ms. aggiunge: Primam petiam ex istis vicimus, quia erat vendita per alodium et vendidimus campanili nostro. De secunda debent nobis reddere filii Errici de la Grassa XXI den., et viii den. Guidoctus et Spatianus nepotes eius, prout in veteri roncinio continentur. A c. 43: Guidoctus et Spatianus nepos eius, quos den. iam detinuerunt.*

386.

1072.

« Offensio Leonis et Ildithi gg. qd. Pacci de duobus petiis terrarum, quarum una est prope Nave Eriprandi u. d. Campo Lungo; secunda prope S. Matheum u. d. Sotto le vigne. Prima de Campo Lungo tenet: caput in via publica et semitula, alterum caput cum latere in terra de filiis Gaiolfi de Aquilata, alterum latus in terra Petri et nepotum, que est. XXI star.; secunda de Sotto le vigne tenet: unum caput in terra S. Angeli, alterum in terra Conecti et Uberti iudicis gg., latera in terra S. Iustine. A. Domini MLXXII ».

Regestum A, c. 34 v.

387.

28 Marzo 1073.

« Libellum datum a canonicis S. Martini Ubaldo et Rolando¹ gg. qd. Sigifredi, de medietate predictorum² sex masiorum oblatis a Fralmo vicecomite qd. Fralmi similiter vicecomitis,³ pro sol. III Luc. monete; quorum primum antea⁴ rectum fuit per filios Martini, secundum per Ursum, tertium per Bonithum massarium, quarta⁵ per Dominicum et Bonactum, quintum per Iohannem cum suis consortibus, sextum per Lunitium et consortes; et tunc quando datum fuit hoc libellum, regebantur per Gerardum et Rolandum gg. qd. Luclerii et per Pintium et Pagellum gg. et per Bacottolum et Cigulum gg. et per Landum et Berithum et Guntelmum⁶ et Guitto et Troscum gg. et per Martinum et Iohannem et Petrum gg. et per Teutium et Cunithum et Iohannem

et Ansum et Brectulum et Petrum filium Pepi. A. Domini m septuagesimo tertio, v kal. aprilis. Manu Pauli not. >.⁷

Regestum A, c. 1 v.

¹ *Nell' interlineo: de quo nullus, e nel margine, con richiamo a Ubaldo e a Rolando, da mano coeva: Hii sunt ff. Ubaldi de Boçano.* ² *Cf. il reg. n. 77, cui si riferisce.* ³ *Il ms. aggiunge: idest dominis de Corvaria* ⁴ *antea è nell' interlineo.* ⁵ *Così il ms.* ⁶ *Corretto da Guilielmum* ⁷ *Il nome del not. fu aggiunto da mano sincrona.*

388. *(Settembre 30 1061 - Aprile 21 1073).*

Alexander (papa). Luc. eccl. clero et populo. Constitui-
mus, sicut olim nostri decessores fecisse noscuntur, nullum epi-
scoporum beneficium eccl., quod quidam canonicas vel prebendas
seu ordines vocant, pro aliquo pretio vel munere clericis um-
quam conferre, sed omnes ministros et servitores eccliesie gratis
et absque ulla venalitate in S. eccl. studeant ordinare. Nec eli-
gant in domo Domini, qui maiores sacculos pecunie conferant,
sed eos, q. scientia et moribus divites, pro officio suo ipsam va-
leant sustentare eccliesiam. Sponse Christi donaria gratis et pro
vite meritis tribuantur. Nec audeat ullus cuiuscunque gradus sit
cl. pretium dare vel promittere nec episcopo nec alicui ex eius
ministris seu cuicunque persone. Constituiamus, ut nullus cl. pro
eccl. beneficio audeat aliquid conferre.

Originale: BB. 1. Sigillo di piombo. Copia cart. sec. XVII, arch. Cap. cod.: P. X XI, c. 13. Grattiani Decr., C. I, qu. 3, c. 9 estr.; Fiorentini, Mem. di Matilda, 2^a ed., doc. pag. 32, n. 8; Ughelli, Italia sacra, 2^a ed. I, 809; Manst, XIX, 985 (e c. 964 dall'Ivonis Decr.); Bull. Rom., ed. Cocquetines, II, 21, n. 31, Bull. Rom., ed. Taur. II, 51, n. 31; Dinelli, Dei Sinodi della dioc. di Lucca, 49; Migne, CXLVI, 1388, n. 105; Cappelletti, XV, 479; Jaffé, n. 3490; Jaffé-L., n. 4722; Kehr, Italia Pontificia, III, p. 389, n. 7 e 407, n. 4.

389. *(Settembre 30 1061 - Aprile 21 1073).*

Alexander (papa). Luc. eccl. canonicis ac filiis per om-
nia dilectis eorumque successoribus. Decernimus, ut ex triginta
ordinibus qui in iam nominata eccl. esse noscuntur, duodecim
eligeremus, qui duodecim presbiteris traderentur, q. cotidie mis-
sarum sollempnia et que sacerdotali officio congruunt, peragere
possent; septem vero diacones totidemque subdiaconos in bis sep-
tem ordinibus posuimus, q. eccliesiasticum officium iuxta ordinem
suum adimplere valerent. Reliquos choro tantummodo deputavi-
mus. Hos in prefatis ordinibus ita eligi decrevimus, ut si quando
aliquis eorum ex hac luce decesserit, loco eius nullus alius sub-
rogetur, nisi q. decedentis officium, integritate vite et puritate
scientie, valeat adimplere, ut si presb. fuerit, loco eius vel presb.
substituatur, vel qui eodem anno presbiterii valeat honorem

accipere. Similiter de diaconibus et de subdiaconibus eadem ratio procedat. Horum omnium ordinationem ita volumus canonice fieri, ut nulla venalitatis fraus possit subrepere, sed gratis et absque ullius commodi datione consistat, nisi ordinandus sua sponte ad utilitatem vel honestatem eccl. aliquid largiri voluerit. Officium autem ipsius eccl. ita fieri volumus, ut omni die una sollemnis missa cum diacono et subd[iaco]no hora tertia celebretur cum canonicis horis, sicut consuetudo deposcit matricis eccl. Illud quoque correctione indigere prospeximus quod quidam clericorum, plus suę avaritię quam eccl. consulentes, in duabus [vel] tribus eccl. ministrare noscuntur, cum uni vix congrue militare sufficiant. Quapropter constituimus et firmamus, nullum, qui in maiori et matrice eccl. deinceps fuerit ordinatus, aliam posse tenere eccl.; nec vagus huc illucque discurrat, sed singulari eccl. quasi fixus et immobilis perseveret.

Originale: BB. 19. Sigillo di piombo, perduto. Copia sec. XIII in arch. Arco: Privil. n. 95 frammento; Fiorentini, Memorie di Matilda, 2^a ed., doc., p. 45, n. 12; Ughelli, Italia sacra, 2^a ed. 1, 811; Coquetines, Bull. Rom. II, 23, n. 32; Bull. Rom., ed. Taur. II, 54, n. 32; Migne, CXLVI, 1391, n. 106; Cappelletti, XV 484; Barsocchini, V, par. III, 665, n. MDCXCIV; Jaffé, n. 3491; Jaffé-L., n. 4723; Kehr, Italia Pontificia, III, p. 399, n. 7.

390.

8 Settembre 1073.

« Libellum de eadem terra¹ datum a canonicis S. Martini predicto Saracino² pro XII den. in februar. A. Domini MLXXIII^o ».³

Regestum A, c. 12 v; Regestum B, c. 17.

¹ Cf. il reg. n. 382, cui si riferisce. Nel Reg. B: De campo de Tempannato de l. dicto de Bacciana. ² Nel Reg. B: Saracenus qd. Bonutti ³ Nel Reg. B: Manu Rodulfi not. M^o LXXIII°, VI° id. sept.

391.

21 Ottobre 1073.

« Martinus qd. Martini reddere tenetur annuatim Luc. capitulo star. septuaginta duo musti, ad star. quartinum, de medietate suprascriptarum quinque petiarum terrarum,¹ q. sunt vinee cum casis super se prope plebem de Vicopelago. Manu Pauli not. (A.) M^o LX° XIII, XII° kal. novembris ».

Regestum B, c. 62 v; Regestum A, c. 43 v. Cf. il reg. seguente.

¹ Cf. il reg. n. 276, cui si riferisce.

392.

21 Ottobre 1073.

« Bonaiutus qd. Bellin(i?) reddere tenetur annuatim similiter et tantumdem de alia medietate suprascriptarum terrarum. Manu eiusdem not., eodem anno et die ».¹

Regestum B, c. 62 v; Regestum A, c. 43 v.

¹ Cf. il reg. precedente, cui si riferisce. Nel Reg. A: Libellum de alia medietate datum a nobis Bonatto qd. Martini.

393.

Lucca, 29 Ottobre 1073.

A. MLXXIII, IV kal. nov., ind. XII. Ego Hermingarda relicta b. m. Bernardi, q. Rusticus fuit vocatus, filia b. m. Benboni, una per consensum et data licentiam Gherardi f. b. m. Gunditi et Benboni f. b. m. Benboni mundualdi mei, q. iudicati cartula de meo mundo pre manibus abebant, per hanc cartula pro anime mee remedio et pro remedio anime suprascripti Rustichi, q. fuit vir meus, offero tibi eccl. et canonica S. Martini Luc. casa et res massaricias in l. et fin. Calderaia, [quas habet ad lab. Benedicto massari]o¹ cum suis consortibus; ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diac. seo cl. q. ibi ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Non abeas potestatem nullus ep. neque nulla potestas predictas res tollere neque comutare neque alienare. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Hermingarde. S. m. Gherardi et Benboni mundualdi Hermingarde comenserunt. Adalbertus iudex imp. ss. S. m. Bernardi f. b. m. Bonoti t. S. m. Alboni f. b. m. Vuiniti t. S. m. Raimundi f. b. m. Iolicte t. Ildebrandus not. imp.

Originale: I. 22; Regestum A, c. 9; Regestum B, c. 50. Nel Reg. A: Offersio etc. de uno masio in Calderaia, scilicet in Materaria, quod regebatur per Be[ne]dictum massarium. Nel verso della carta, da mano del sec. XI-XII: In Matraia.

¹ *La restituzione è stata desunta dai passi ripetuti della stessa carta.*

394.

Lucca, 29 Ottobre 1073.

A. MLXXIII, IV kal. nov., ind. XII. Nos Raimundus f. b. m. Iolicte et Ghisla iugalibus filia b. m. Bernardi, q. Rusticus fuit vocatus, ego Ghisla comsentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Adalberti iudicis imp. ad quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et pro eremedium animabus suprascripti qd. Rustichi, q. fuit genitor meus Ghisla, et Hermingarde relicta b. m. suprascripti Rustichi genitrice mea Ghisla et filia b. m. Benboni, offerimus tibi eccl. et canonica S. Martini de piscopatium Luc. nostra portionem de casa et res massaricias in l. et fin. Dardania, qui regitur per Iohannes massario ad lab. abere videtur. Competi nobis tertiam portionem. Nostra portionem offerre prevedemur, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diac. seo cl. que in ipsa eccl. ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem predictas res abendi et usumfructuamdi. Non abeant potestatem nullus ep. neque nulla potestas predictas res tollere neque comutare neque alienare. Pena dupli. Act. Luca.

S. m. Raimundi et Ghisle, Raimundus eidem comiux sua com-
sensi. Adalbertus iudex imp. interfui. S. m. Gherardi f. b. m.
Gunditi t. S. m. Berboni f. b. m. Benboni t. S. m. Bernardi f.
b. m. Bonoti t. Ildebrandus not. imp.

Originale: F. 117; Regestum B, c. 67. Nel verso della carta, da mano del sec. XI-XII: Offersio Gisle et Ermingarde matris eius in loco Dardania; pot da mano del sec. XII: Sub castro Aquilegie. Nel Reg. B: Ramundus f. qd. Iulicati etc. in l. Dardania prope Aquilegiam.

395.

Vado, 7 Novembre 1073.

A. MLXX[III],¹ VII id. nov., ind. XI.² Ego Carbone f. b. Mori per unc scriptum secundum legem in morincap dare videor tibi Ioca dilecta conius mea f. b. m. Andrea quartam portionem de omnia ex omnibus casis et rebus meis illis, ideo tam donicatis quam et massariciis, seo de curtis, ortis, terris, vineis, olivetis, castanietis, quercietis, silvis, virgareis, pratis, pascuis cultis et rebus incultis, sive de movile vel inmovile seo qui se moventibus tam de servos quam de ancillas, sive de notriminibus maioris vel minoris, de quacumque res mihi est pertinentes aut in antea pertinere debentur, sequenter edicti painam ante parentes et amicos, ut in te firmiter permanead in futuro, pro ac causa perurio non percurrad. Act. loco Vada prope eccl. et mon. S. Felix. S. m. Carboni. S. m. Rasingnani f. b. m. Landolfi t. S. m. Rodilandi f. Rodilandi t. S. m. Enrigi f. b. m. Lieti t. Rusticus not. regis.

Originale: P. 140.

¹ La carta è macchiata in questo punto; parrebbe tertio ² All'indizione greca XI corrisponderebbe il nov. 1072.

396.

20 Dicembre 1073.

« Martinus condam Boddi reddere tenetur annuatim (Luc.) capitulo star. xxxvi musti, ad star. quartinum, in Arsina et star. vi castanearum siccarum de terris positis in Arsina. Manu Vuidi not. (A.) M^oLXXIII^o, XIII° kal. ianuar ».

Regestum B, c. 58 v. Cf. i due regesti seguenti.

397.

20 Dicembre 1073.

« Petrus condam Bone et Inghitho condam Homiccii reddere tenentur annuatim Luc. capitulo star. xxiiii vini musti in Arsina de terris positis in Arsina. Manu Vuidi not. (A.) M^oLXXIII^o, XIII° kal. ianuar ».¹

Regestum B, c. 58 v. Cf. il reg. precedente e il reg. seguente.

¹ Nel margine, da mano del sec. XIV: Venditum est.

398.

20 Dicembre 1073.

« Leo et Homiccio frat(r)es condam Berte reddere tenentur annuatim (Luc.) capitulo star. duo castanearum siccarum de terris positus in Arsina. Manu suprascripti not. et eodem anno et die ».¹

Regestum B, c. 58 v.

¹ Cf. i due regesti precedenti, ai quali si riferisce.

399.

1073.

« Libellum datum ab. eccl. B. Martini presbitero de Corsena pro XII den. de una silva u. d. Cerbaia.¹ A. Domini MLXXXIII° ».

Regestum A, c. 5.

¹ Il ms. aggiunge: quam pensionem recipit hospitale nostrum.

400.

1073.

« Offersio Termini, q. Baroncellus d., ad eccl. B. Martini Luc. de duobus petiis terrarum in Vico Ausulari; quarum una est star. XI, que tenet latus in via publica; secunda est in Vico u. d. in Giareto et a Piscina, q. est cultra¹ et dimidium; de qua obtulit duas partes, q. tenet: caput in via publica, alterum in terra Tadi et aliorum et in terra Guinithi, latus in terra Guinithi et aliorum, alterum latus in terra Baroncelli Rasaio. A. Domini MLXXXIII ».

Regestum A, c. 5 v.

¹ Nel margine: de qua, ut credo, vi star. grani a Compari et Ugetto de Vico. Nell'altro margine: Cantone de Vico qd. (••) reddit modo star. III grani et Advedutus eius f. star. III grani et star. II milli.

401.

Lucca, 25 Febbraio 1074.

A. MLXXIV, v kal. mar., ind. XII. Manifestus sum ego Stefano f. b. m. Petri, quia vos Bonicus presb. et Albertus fratribus ff. b. m. Richilde per cartula livell. nom. ad censum perexolv. dediste mihi tres petiis de terris, q. sunt vineis, in l. et fin. Montemagno u. d. Riscetulo, quas vos abetis per libellum ex parte eccl. et canonica S. Martini, et est tenentes una ex ipse: ambas capitas cum uno lato in terra Linielli,¹ alio lato in terra Bonichi; secunda tenentes: uno capo cum ambas lateras in terra Iohanni presb., alio capo in terra Ildebrandi; tertia tenentes: uno capo cum uno lato in terra suprascripti Iohanni presb., alio capo in terra suprascripti Bonichi et de suis comsortibus, alio lato in terra suprascripti Bonichi. Mihi dediste, ut in mea vel de meis credibus sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Vobis vel ad vestris credibus per singulum annum in vendemia a palmento reddere debeamus in suprascripto I. Riscetulo tertia parte de illo vino

musto, qui Dominus dederit per singulum annum in predictis tres petiis, sicut consuetudo est ad redendum in predicto l., si vos recipere volueritis. Pena: arg. libr. v. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Stefani. S. m. Bonichi f. b. m. Iohanni t. S. m. Huberti f. b. m. Bonfanti t. S. m. Iohanni f. b. m. Bonie t. Ildebrandus not. imp.

Originale: R. 180. *Nel verso, da mano del sec. XII*: Riosceto; e: Apalus Bonici presb.

¹ *Pare Linielli corretto da Lunielli, ma dev' esser Lunielli*

402.

Lucca, 12 Ottobre 1074.

A. MLXXIV, IV id. oct., ind. XIII. Nos Petrus f. b. m. Sassi et Ghisla iugalibus filia b. m. Imillie, ego Ghisla consentientes michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Flaiperti iudex imp., ad quibus interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartulam venundamus et tradimus tibi Gerardus presb. f. Filippi una petia de terra, q. est orto, in l. et fin. prope eccl. et plebe S. Pauli, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra Magi, lato uno in terra qd. Stefani g. meo q. supra Petrus, sicut ibi intermedio singna vel termina posite sunt, alio in terra nostra, quam nobis reservamus. Est ad pert. mensuratas sist. v. Recepimus merito, anulo uno de auro pro sol. L. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Petri et Ghisle, Petrus eidem Ghisle coniux sua consensi. Flaipertus iudex imp. et avocatus imterfui et ss. Flaipertus t. ss. S. m. Oppiti f. b. m. Cuniti t. S. m. Boniti f. b. m. Sceleti t. Rodulfus not. imp.

Originale: D. 68.

403.

1074.

◀ Libellum datum ab Ildebrando canonico S. Martini Albertino qd. Lei de medietate quattuor petiarum terre, quarum tres sunt in l. u. d. Cafagium Ildebrandi prope plebem S. Pauli, alia u. d. Ponte Petri. Prima tenet: caput cum uno latere in terra Binie uxoris Petri iudicis et in terra Actie coniugis predicti Albertini, alterum caput in terra S. Pontiani, alterum (latus) in terra q. fuit Guidi qd. Guillii; secunda ibidem, tenet: capita ambo in terra S. Salvatoris et in Ausure, latus in via publica, alterum in Ausure; tertia tenet: caput in terra suprascripte Binie et Actie, alterum in terra S. Pontiani, latus in via publica, alterum latus in terra de filiis qd. Guidi; quarta est u. d. Ponte Uberti, que tenet: caput in via publica, alterum in terra S. Pontiani, latus in terra S. Pontiani et Cunithi presb., alterum latus in terra S. Pon-

tiani. De quibus debet reddere predictus Albertinus et eius heredes duo star. grani et II fabarum. A. Domini MLXXIII >.¹

Regestum A, c. 17.

¹ *Il ms. aggiunge:* De predicto Albertino fuit Guiscardus, q. fuit de domo Pagani iudicis de Porta S. Petri, q. modo reddunt predictum afflictum.

404.

Lucca, 11 Gennaio 1075.

A. MLXXV, III id. ian., ind. XIII. Manifestus sum ego Benedictus f. b. m. Filie, quia tu Samdone f. b. m. Umbrine per cartula libell. nom. ac censum etperexolv. dedisti michi illam medietatem de casa et res massaricias, quas abis in l. et fin. prope plebe qui d. S. Stefani, et vocitatur a la Curte, quantas¹ tu Samdone ad lab. abere videtur.² De casa et res quantas tu ad lab. abuisti et detinuisti, michi dedisti, ut in mea vel de meos eredes sin potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Tibi vel ad tuos eredes per singulos annos in vendemmia a palmento in supra-scripto l. remdere debeamus de vino bono musto saume v, abentes per unamquisque sauma sist. XXIV, ad iusto sist. quartino venditorio, quale in classo Salariolo percurrit,³ et quando vos aut vestro misso predicto vino veneritis ad recipiendum, vos⁴ mamducare et bibere dare debeamus cum rectitudinem. Etsceptaste et amteposuiste exinde si ipsa terra tampestaverit, quod in ipso anno qui tempestaverit, vobis remdere debeamus medietatem de omnes illo vino et blave seo fruge seo oleo et glamdi, qui de predicta terra abuerimus. Pena: arg. libr. x. (Unus) libello. Act. Luca. S. m. Benedicti. S. m. Cighi f. b. m. Marie t. S. m. Boni f. b. m. Sassi t. S. m. Grigorii f. b. m. Galliardi t. Rodulfus not. imp.

Originale: F. 21. *Nel verso, da mano del sec. XII-XIII:* Hoc masium da la Curte habuit Trabina (?) de Luca, postea vendidit aliis; modo habet illud plebes S. Stephani. *E da mano del sec. XII:* Appalus a Benedicto f. Filie de terra et massaricia in l. Curte, mense sept. some v de musto ad sextario de Classo venditorio. Si tempestaverit, medietatem debet de vino, de frugibus, de glandibus et blada.

¹ *L'orig. ha:* quastas ² *Così l'orig. per videris* ³ *Il passo classo Salariolo percurrit è su rasura.* ⁴ *Così l'orig. per nos*

405.

Lucca, 13 Febbraio 1075.

A. MLXXV, id. febr., ind. XIII. Manifesti sumus nos Vuido f. b. m. Bacari et Bello f. b. m. Gattori, quia vos Martinus presb. et Rolandus cl. canonici de eccl. episcopatui S. Martini, qui est constructa infra hanc urbem Luca, per cartula livell. nom. ac censum perexsolv. dediste nobis una petia de terra, quod est vinea et campo insimul comprehensa, in l. et fin. Camaiore u. d. Sterpi, pertinentes suprascripte eccl., et est tenentes ipse petia de terra:

uno capo in terra Octavese, alio in terra de filio qd. Sisemundi et de suis consortibus, lato uno in terra qui detinet Alberto Pecorello, alio in rivo. Est ad pert. mensuratas mod. I et sist. II. Nobis eas et si plus inventa fuerit dediste, ut da modum in nostra vel de nostris eredibus sin potestatem eas abendi et usumfructuandi. Vobis vel ad subcessoribus vestris per omne mense ian. rendere debeamus, hic civ. Luca ad canonica S. Martini, arg. den. xxviii de moneta de Luca. Pena: arg. sol. c de moneta de Luca. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Vuidi et Belli. S. m. Vualabruni f. b. m. Bonandi t. S. m. Benboni f. b. m. Iohanni t. S. m. Lamberti f. Burge t. Rodulfus not. imp.

Originale: R. 179.

406.

Lucca, 21 Febbraio 1075.

A. MLXXV, IX kal. mar., ind. XIII. Nos Martino, q. Rospillio v., f. b. m. Iohanni et Berta iugalibus filia Sigefridi, quia tu Petrus f. b. m. Dominichi dedisti nobis meritum, anulo uno de auro pro sol. xx, ego Berta comsentientes mihi vir meus, per anc paginam repromictimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem intentionare neque molestare nullam de una petia de terra cum casa super se a ppetre et a ccalcina seo arena comstructa infra civ. Luc. prope eccl. S. Sentii, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra qd. Alberti et Cose, qui fuerunt gg., lato uno in terra et casa Lei et S. Martini, alio in terra et casa qd. Romani. Est ad pert. mensuratas scalas una. Pena: arg. libr. x. Act. Luca. S. m. Martini et Berte, Martino eidem comiux sua comsensi. S. m. Benedicti, q. Gractone v., f. b. m. * * t. S. m. Boni f. b. m. Bari t. S. m. Vuidi f. suprascripti Boni t. Ildebrandus not. imp.

Originale: N. 71.

407.

21 Luglio 1075.

« Libellum datum de eisdem terris¹ Rusticho f. Boniti a Be-lenato cl. f. qd. Lamberti. (A.) MLXXV, XII kal. aug. Manu Gualandi not. »²

Regestum A, c. 37.

¹ Cf. il reg. n. 37, cui si riferisce. ² Questo reg. fu scritto da mano coeva.

408.

Lucca, 25 Luglio 1075.

A. MLXXV, VIII kal. aug., ind. XIII. Ego Acto f. b. m. Fraolmi, quia tu Homodei f. b. m. Barocchi dedisti mihi merito, anulo uno de auro pro sol. ccc, per hanc pagina repromicto post transacto illo constituto de illo tinore, que in illa venditionis cartula legitur, quam ego in loco pingnoris feci et misi in persona tua, ut numqua non abeamus potestate neque licentia, nec ego

neque meos eredes, intentionare neque molestare nulla de tertia portione de tres petiis de terris, qui detine Bonello cum germani sui, in l. et fin. Vaccule u. d. a Scopiccio prope eccl. S. Marie, una cum cassina super se seo curte et orto atque vinea insimul conpreensa; et duo aliis, que sunt vineis; neque nulla de quinta portione de tres portionis et de quarta portione tertiam portione et de alia quinta portione de suprascripte tres portionis de xxxv petiis de terris in suprascripto l. et fin. Vaccule, duo, quod sunt canpora, u. d. a Calomaria; tertia, cum cassina super se seo curte et orto atque vinea insimul conpreensa, in suprascripto l. S. Petro, qui detine Bonio qd. Calci; quarta, quod est campo, dicitur a Chasciano; quinta, quod est vinea, dicitur a Cassiana; sexta, quod est campo, d. Vinea Lunga; septima, quod est campo, d. in ipso l. Vinea Lunga; octava et nona et decima et undecima, quod sunt canpora, in suprascripto l. Vinea Lunga; duodecima et tertiadecima et quartadecima, quod sunt canpora; quintadecima, quod est vinea et campo insimul conpreensa, u. d. in Brivolo; sextadecima, cum cassina super se seo casalino, ubi fuit casa et curte mea donicata seo orto insimul conpreensa, u. d. Amiate; septimadecima, quod est campo; octavadecima, quod est campo et silva insimul conpreensa, u. d. in Montio; nonadecima, quod est [vin]ea; vigesima, quod est campo; vigesima prima et vigesima secunda et vigesima tertia et vigesima quarta, [quod s]unt vineis; vigesima quinta, quod est campo, prope eccl. S. Petri; vigesima sexta, quod est campo, prope suprascripta curte mea; [vige]sima septima, quod est campo, d. in Brivulo; vigesima octava, quod est vinea; vigesima nona, quod est vinea, d. in Noceto, et u. d. in Valle; trigesima et trigesima prima, quod sunt vineis, d. in Noceto; trigesima secunda, quod est vinea, d. Quarta; trigesima tertia, quod est [campo?], d. a Borsa prope eccl. S. Michaelis; trigesima quarta, quod est campo, d. a Petra Molle; trigesima [quinta], quod est sterpeto, in ipso l. Vinea Quarta, qui detine Prungnio; neque nulla de quintam portionem de tres portionis [...] quarta portione tertia portione et de alia quinta portione suprascripte tres portionis tertiam portionem [de castello] et poio qui d. Coteroccho et vocitatur Vactcule; neque nulla de terris et rebus in l. et fin. [...] u. d. Quercieto Minuto et u. d. Fossa da Petra Molle, Carpineto, Fossa Lupaia, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. ex comparatione ad me ipso in l. pingnoris obvenit. Pena: arg. [...] Act. Luca. [S. m. Acti.] S. [m. ...] Iohanni, q. fuit cl., t. [S. m. ... f.] b. m. Bonacci t. [S. m. ...] Petri [...] t. [Rodulfus not. imp].¹

Originale: G. 46.

¹ Il nome del not. si legge nella corroboratio.

409.

Piazzano (Lucca), 1 Settembre 1075.

A. MLXXV, ipsa die kal. sept., ind. xiv. Ego Ildebrandus f. b. m. Vuidi per hanc cartula pro anime mee remedium iudico adque confirmo in potestate vestra Albertus et Ugo gg. ff. mei et Lambertus archipresb. et Blamcardus archid. fratribus ff. b. m. Berte et Bardus diac. et primicerio f. b. m. Alberti seo Gottifridi not., q. Morecto v., f. b. m. Gottifridi, q. fuit iudex, q. Boddus fuit vocatus, omnia ex omnibus casis et castellis seo rocchis adque ecclesis simulque terris et rebus meis, tan de casis et rebus donicatis quam de massariciis.¹ Etscepto et antepono meam portionem de duo castellis, uno d. Manmule,² sicut circumdato est a mura et fossi, alio d. Sancto Petro, quas in mea reservo potestatem. Aliis hominibus³ in vos iudicare et confirmare videor, ut post meum obitum in vestra, tan vos totis insimul, quam et quis ex vobis, qui hunc iudicatum pre manibus abuerit, vel vestris eredibus, sint potestatem eas abendi et usumfructuandi seo vendendi et iterum iudicandi. Et si ullus de eredibus meis post meum obitum intemtionaveri et vobis eas non defensaverint, ublico ipse eredes meos suprascriptis casis etc. (componere) in duplum. Act. in l. et fin. Plotiano prope eccl. S. Andree. S. m. Ildebrandi. S. m. Vuidi da Pasciano f. Raineri t. S. m. Bonitietti f. b. m. Ursi da Tribio t. S. m. Martini f. b. m. Boniti t. Raineri not. imp.

Copia del sec. XI, di Paulus not. sacri pal.: F. 112. Di Poggio, Saggio di Stor. eccles., 287 estr.; Bertini, in Atti della R. Accad., II, 165 estr. Nel verso della carta, da mano del sec. XI-XII: Cartule de terra in Vico Murriano, que data est pro anima Ildebrandi et Cadoli; poi d'altra mano del sec. XII: Prato da Mucciano. Segue da mano del sec. XII-XIII: III cultre. De istis terris debent reddere Piero et Baroncello de Sesto Moriani sol. x, quos recipit sacristia. Le parole in cultre sono scritte sopra Nucciano.

¹ Segue come nel reg. n. 383. ² Corretto da Mammule ³ La carta ha: hominibus per correzione di mano coeva.

410.

n. 1075.

« Libellum datum a canonicis S. Martini de medietate unius petie de terra in Via Meçana Peco et Stephano gg. qd. Iohannis pro xviii star. grani et viiii fabarum; q. tota est cultre tres, et tenet: caput in terra Raineri et in terra predictae canonice, alterum in terra Beraldi iudicis et Rustichi qd. Morecti, latus in terra filiorum Serecti, alterum latus in via publica. A. Domini MLXXV^o ».

Regestum A, c. 27 v. Cf. il reg. seguente.

411.

(1075?).

« (Libellum) de alia medietate predictae terre¹ datum a cano-

nicis S. Martini Homodei et Bonaccio gg. qd. Dominici pro XVIII star. grani et VIII fabarum ».

Regestum A, c. 27 v. La data dovrebb' essere quella del reg. precedente.

¹ Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.

412. *Lucca, 17 Febbraio 1076.*

A. MLXXVI, XIII kal. mar., ind. XIV. Ego Cuneradus¹ not. imp., que Cunitio v., f. b. m. Vitali per hanc cartula pro hanime mee remedium offero tibi eccl. et kanonica S. Martini et-pischopatus Luc. meam portionem de eccl., cui vocabu(lu)m est B. S. Donati in l. et fin. Balbano. Competi mihi quintam² portionem. Offerre provideor, ut ab odiernam die in ipsius kanonica et de presb. et diac. seo cl. q. in predicta eccl. et kanonica ordinati sunt aut siunt et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi, inperandi, gubernandi, laborare faciendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Cuneradi. S. m. Boni f. b. m. Gerardi et Boniti f. b. m. Amdree tt. S. m. Gerardini f. Pauli cl. et Sigefredi f. b. m. Alboni tt. Villanus not. imp.

Originale: D. 100; Regestum A, c. 37 v; Regestum B, c. 10 v. Nel verso della carta, da mano del sec. XIII: De isto manso sol. III, scilicet filii Ranucii XVI den. et Balbanus XVI den. et filii Ubertelli Balbani XVI den.

¹ Il Reg. B ha: Curradus ² Il Reg. A ha: quarta

413. *Lucca, 18 Febbraio 1076.*

A. MLXXVI, XII kal. mar., ind. XIV. Ego Cuneradus¹ not. imp., que Cunitio v., f. b. m. Vitali per hanc cartula pro anime mee remedium offero tibi eccl. et kanonica S. Martini episcopatus Luc. casa et res massaricias in l. et fin. Balbano u. d. a Casa Nova, quas Bonio Iennari massario cum Rustico f. suo ad lab. abere videtur. Seo offero tibi una petia de terra mea, quod est silva, q. d. Silva Vaccareccia in l. et fin. Balbano. Has offerre provideor una cum omnibus terris et rebus, quam abeo in predicto l. Balbano u. d. Casa Nova, fini casa abitationis qui fuit qd. Ursi da Montecalvo; ut ab odiernan die in ipsius kanonica et de presb. et diac. seo cl. q. in predicta eccl. ordinati sunt aut fuint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi.² Pena dupli. Act. Luca. S. m. Cuneradi. S. m. Boni f. b. m. Gerardi t. S. m. Pasquali f. b. m. Imillie et Boni f. b. m. Boniti tt. Villanus not. imp.

Originale: D. 100; Regestum A, c. 37 v; Regestum B, c. 10 v. Nel Reg. A: De isto masio et terris redduntur S. Martino sol. III a filiis Balbani et ab illis de curte Henrigetti de Podio et consortibus.

¹ Il Reg. B ha: Curradus ² L'orig. ha: usumfructuandi

414.

Lucca, 12 Marzo 1076.

A. MLXXVI, IV id. mar., ind. XIV. Nos Teudericus f. b. m. Rodulfi et Rodulfo et Hughiccione seo Alfredi gg. ff. suprascripti Teuderichi et Lactuca mulier suprascripti Hughiccioni et f. b. m. Rustichi, quia tu Lanbertus archipresb. f. b. m. Berte dedi nobis merito Raineri f. b. m. Bonie anulo uno de auro pro sol. CCXCIII,¹ nos, Lactuca consentientes michi vir meus et eidem vir meus et gg. sui consentientes eorum genitor, per hanc paginam repromictimus tibi, ut numqua non abeamus potestatem neque tibi Lanbertus, neque ad rectore et custode de ospitale S. Martini, qui est constructo et dificato ie Luca prope eccl. S. Alexandrii [et prope] eccl. S. Martini, intentionare neque molestare nulla de tres petiis de terris, quod sunt canpora, in l. et fin. Turingo; una u. d. Campo da Rogheri et prope eccl. S. Petri, tenentes: uno capo in via plubica, alio in terra S. Martini suprascripti, lato uno in terra Tacti g. [mei] Teudericus, alio in terra nostra, quas nobis reservamus; quod est ad pert. mensuratas mod. II; secunda u. d. Campo da Uberto et prope Ducaria, tenentes: uno capo in via, alio in terra quas in suprascripta eccl. et ospi[tale] repromictimus, et in terra suprascripti Tacti, lato uno in terra S. Martini, alio in terra nostra, quas nobis reser[va]mus, tertia in ipso l., tenentes: uno capo in terra quas in suprascripta eccl. et ospitale offerimus, (ut) supra legitur et tibi promictimus, alio in terra, qui detinet Ildebrando f. b. m. Lambert, lato uno in terra suprascripti S. Martini, alio in terra suprascripti Tacti; quod sunt inter anbo et sunt insimul conpreensi, ad pert. mensuratas mod. II. Pena: arg. [libr.] XL. Act. L[uc]a. S. m. Teuderichi et Rodulfi et Hughiccioni et Alfreducci gg. et Lactuche, Ughiccione eidem conius sua consensi, Teudericus eidem Rodulfi et Ughiccioni et Alfreducci gg. ff. sui consensi. Petrus iudex sacri pal. ss. S. m. Tacti f. b. m. suprascripti Rodulfi t. [S. m.] Uberti f. b. m. Donbelli t. [Paulus] not. sacri pal.²

Originale: H. 157.

¹ Il passo duocentum nonaginta tres fu scritto da mano coeva nello spazio lasciato in bianco. ² Il nome del not. si legge nella corroboratio.

415.

Lucca, 8 Aprile 1076.

A. MLXXVI, VI id. apr., ind. XIV. Nos Lambertus archipresb. et Blancardus archid. et Bardus primicerio et Ga(u-)dius presb. et cantor canonaci et ordinarii de eccl. et kanonica episcopatui S. Martini Luc., per consensum ex aliis confratribus nostris, per cartula libell. nom. ac cemsu persolv. dare videmur tibi Gerardino f. Pauli¹ cl. casa et res nostra massaricias

in l. et fin. Balbano u. d. a Casa Nova, quas nobis pertinere videtur de pars canonica predicta, quas Bonio Gennarii cum Rustico f. suo ad lab. abere videtur. Et libell. nom. dare videmur tibi una petia de terra nostra, quod et silva, q. d. Silva Vaccaricia in suprascripto l. et fin. Balbano, sicut per capitas et lateras invenitur esse, una cum omnibus terris et rebus, quas abemus im predicto l. Balbano, fini casa abitationis, qui fuit qd. Ursi da Monte² Calvo. Tibi eas dare videmur, ut da admodum in tua vel de tuis heredibus sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Nobis vel ad subscorsibus nostris per onnem mense febr. reddere debeatis ad pars de suprascripta canonica, arg. den. de moneta de Luca XLVIII.³ Pena: arg. lib. x. Duo libelli. Act. Luca iusta eadem eccl. domui episcopatus S. Martini. Blancardus archid., licet indigne, ss. Paccius diac. ss. Lambertus, immerito archipresb., ss. Paulus diac. ss. Bardus diac. et primicerius ss. Gaudius presb. et cantor ss. Iohannes diac. ss. Ildebertus presb. ss. Rodilandi cl. ss. Cunitho presb. ss. Henrigus presb. ss. Maurus presb. ss. Ildebrandus diac. ss. Rusticus presb. ss. Gualterius subdiac. ss. Martinus presb. ss. Gerardus cl. ss. Albericus presb. ss. Petrus presb. ss. Guibertus diac. ss. Guntholinus cl. ss. S. m. Glandolini f. b. m. Signoretti t. S. m. Boni f. Gerardi t. S. m. Raimundini f. Vuillie t. Villanus not imp.

Copia del sec. XIII, di Ciabattus imperialis aule iudex et not. : D. 100; Regestum A, c. 37 v, scrittura di altra mano coeva; Regestum B, c. 10.

¹ Il Reg. A ha: qd. Pauli ² La carta ha: Mento ³ Il Reg. A ha: sol. IIII

416.

(1066-Aprile (18) 1076).

Beatrix dux et comitissa et Matilda dilecta eius filia canonicis Luc. aecl. Inclinati precibus Bardi Luc. eccl. primicerii et Lamberti archipresb. seu reliquorum canonicorum eiusdem eccl., sub nostra tutela et defensione recepimus mansionem illam, que edificata est ad hospitium et susceptionem pauperum iuxta eandem eccl. episcopatus S. Martini et iuxta eccl. S. Alexandri ac prope pusterulam q. d. Leonis iudicis, quam Rainerius qd. Bonie donavit S. Martino ad hoc opus explendum. Recepimus domum cum universis rebus suis q. ad eam modo pertinent vel in antea pertinere videbuntur, et universos colonos, aldiones seu manentes ad ipsum locum pertinentes. Iubemus, ut iamdictum locum et omnes eius rectores sive colonos nec non omnia ad eum pertinentia nullus comes, vicecomes etc. audeat inquietare. Ibi collata sint absoluta ab omni illatione fiscali et titulo cuiuslibet tributi vel vectigalis.

Originale: CC. 20. Sigillo cereo, perduto. Fiorentini, Memorie di Matilda, 2^a ed., doc., p. 51, n. 14; Overmann, n. 25. Assegniamo la data 1066-1076, perchè nel 1065 era tuttora primicerio Salomone (cf. i regesti nn. 319, 326) e nell'aprile 1076 morì Beatrice.

417.

17 Aprile 1076.

A. MLXXVI, xv kal. madii, ind. xiv. Ego Oritho presb. f. b. m. Bonenti per hanc cartula pro anime mee remedium iudico adque confirmo im potestate vestra Lambertus archipresb. f. b. m. Berte et Bardus diac. et primicerio f. b. m. Alberti seo Boddus, q. Tecto v., f. b. m. Gottefredi, q. fuit iudex, q. Boddus fuit vocatus, omnia ex omnibus casis et rebus meis cum moviliis et familias, nutriminibus maioris vel minoris tam servis quam et ancillis, quantis ad me post meum obitum non datis aut non iudicatis remanserit, quas modo abeo vel in antea adquisiero, una cum omni cartule et moniminas, ut si remanserit, qualiter supra legitur, volo et iudico ad ospitio S. Martini Luc. omnibus casis et terris seo rebus meis in l. et fin. Canali et medietatem de quatuor petiis de terris, quod sunt camporas, in l. et fin. Vuindalfo, una d. Arquata, tenentes: uno capo in terra Lamberti qd. Morecti, alio in terra Martini et Vualandi gg. qd. Boniti, lato uno in terra Beriti qd. Bonifridi, alio in terra et fossa Iohanni Coltanese, et est per mensura sist. quatuordecim; secunda d. Poto, qui (tenet): uno capo et uno lato in terra Boni qd. Donbelli, alio capo in terra Beriti qd. Donati et de suis consortibus, alio lato in terra Bonelli qd. Benedicti, et est per mensura sist. x; tertia d. Folavento: uno capo tene in terra de filio qd. Iohanni, alio in terra Homici qd. Iohanni, lato uno in terra Adamari qd. Gerardi, alio in terra Rustichi qd. Baroni, et est per mensura sist. x; quarta d. Ritundulo, tenentes: uno capo in terra Paoni, alio in terra Dominichi da Forci, lato uno in terra Uberti not. Tacco, alio in terra Viviani, et est per mensura sist. iv.¹ Et volo et iudico tibi Boddus, q. Tecto v., medietatem de omnia ex omnibus casis et terris seo rebus meis in l. et fin. Forci, et volo et iudico alia medietatem Bonenti et Martini seo Petri gg. qd. Martini et Dominichi et Stefani cl. f. suo. Et volo et iudico alia medietatem de suprascriptis quatuor petiis de terris ad suprascripti gg. et suprascripti Dominichi et Stefani cl., quatenus ut² post meum obitum in vestra Lamberto archipresb., etc., tam vos totis insimul, quam et quis ex vobis, q. hunc iudicatum pre manibus abuerit, vel de vestris eredibus, sint potestatem eas abendi et usumfructuandi, seo vendendi et dispensandi et iterum iudicandi.³

Originale: L. 161.

¹ *Segue una mezza riga abrasa.* ² *Il passo Dominichi et Stefani cl., quatenus ut è scritto su rasura.* ³ *Pot è tagliata la carta.*

418.

Lucca, 22 Luglio 1076.

A. MLXXVI, xi kal. aug., ind. xiv. Nos Hugo et Guido gg. ff. b. m. Guidi et Palia uxor predicti Hughhi et f. b. m. Ru-

stichi, ego Palia consentientes michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Petri iudex sacri pal., ad quibus interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartulam pro remedium animarum nostrarum et animarum b. m. iandicti Guidi et Gerardini, q. fuit g. nostro Hugo et Guido, offerrimus tibi eccl. et kanonica S. Martini de episcopa(t)ui Luc. una petia de terra, q. est campo, in l. et fin. Ruchi u. d. in Cafaiio, tenentes: uno capo in terra Passarini, alio in terra de filii qd. Righiti da Camulliano, lato uno in terra Grechi et Marti gg. et Iohanni et de suis consortibus, alio in terra Hughii cl. Est ad pert. mensuratas mod. i. Offerere previdemus, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diacon. seo cl. q. ibi ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, sint potestate eas abendi et usumfructuandi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestate iandicta petia de terra tollere neque alienare. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Hughii et Palie seo Guidi, Hugo eidem Palie coniux sua consensit. Petrus iudex sacri pal. interfui S. m. Alberti f. b. m. Lei t. S. m. Paganelli f. b. m. Corbi t. S. m. Rustichi f. b. m. Fantini t. Rodulfus not. imp.

Originale: S. 22; Regestum B, c. 24.

419.

Lucca, 27 Agosto 1076.

A. MLXXVI, VI kal. sept., ind. xiv. Nos Bonio et Martino gg. ff. b. m. Termini, quia vos Lanberto f. b. m. Sasse et Melonda iugalibus filia b. m. Dominichi dediste nobis meritum, nappo uno de arg. pro sol. xx, per hanc paginam repromictimus vobis, ut da modum post trasacto constituto de illo tinore, que in illa venditionis cartula legitur, quod nos fecimus et misimus in persona vestris, ut numquam non abeamus potestatem intentionare neque molestare nulla de tres portionis de medietate de una petia de terra cum duo cassinis super se seo orto insimul in l. et fin. Tassignano, quas vobis per cartula scripta ex manibus Vuido not. imp. ex comparactionem obvenit ad nos ipsis in loco pingnoris. Pena: arg. lib. x. Act. Luca. S. m. suprascriptorumdem Bonii et Martini. S. m. Martini f. b. m. Rustichi t. S. m. Benedicti f. b. m. Cichi t. S. m. Biancardi f. b. m. Pagani t. Vuido not. imp.

Originale: D. 99.

420.

Tassignano (Lucca), 7 Settembre 1076.

A. MLXXVI, VII id. sept., ind. xv. Ego Huberto f. b. m. Bonfanti per hanc cartula pro anima mea remedium et pro animabus genitor meus et Becze genitrice mea qd. Beriti offero tibi

eccl. et kanonica S. Martini, que est comstructa infra civ. Luca, una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Tassingnano u. d. Singnatico¹ et vocitatur Pintiale,² tenentes: uno capo in terra de filii qd. Stefani, alio in terra Lieti et in terra Gherardi et Alberti et in terra, qui detinunt filii suprascripti qd. Stefani, lato uno in terra Pagani g. meo, sicut ibi intermedio singna et termina posite sunt, alio in terra suprascripti Lieti. Est ad pert. mensuratas sist. XII. Offerre prevideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de illi presb. et diac. seo cl. q. in ipsius eccl. ordinati fuerint et ibidem officium Dei faciunt, in eorum sin potestatem eas abendi et [u]sumfructuandi. Pena dupli. Act. in l. et fin. suprascripto Tassingnano prope eccl. S. Stefani. S. m. Huberti. S. m. Teudigrimi et Pagani seo Bernardi gg. suprascripti Huberti ff. suprascripti Bonfan[ti] tt. Vuido not. imp.

Originale: D. 10; *Regestum A*, c. 19; *Regestum B*, c. 16.

¹ *Il Reg. B ha*: Fringnatico ² *Il Reg. ha*: Pinzale

421.

Lucca, 16 Novembre 1076.

A. MLXXVI, XVI kal. dec., ind. xv. Ego Henrigo f. b. m. Lungari per hanc cartula vindo et trado tibi Inghifridi f. b. m. Henrighi duo case et res massarie in l. et fin. Sugromingno, una d. a Cerasceto, qui recta et laborata esse videtur per Martino massario; alia d. in l. Valgiano, regere videtur per Bonico massario. Receptit meritum, nusca una de auro da Buoso f. b. m. Singnorecti pro persona tua Inghifridi, pro sol. CCXL. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Henrighi. S. m. Hughi f. suprascripti b. m. Lungari t. S. m. Hughi f. b. m. Rustichi t. S. m. Lamberti f. b. m. Singnorecti t. Hugo not. imp.

Copia coeva, dt Sisemundus not. imp.: l. 61, *autenticata dallo stesso Hugo, che si sottoscrive*: qui supra Hugo not. imp. autenticum illud vidi et legi, unde hoc exemplar factum est, et ic ss. *Dopo la sottoscrizione del not. segue*: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si ego Henrigo vel meos heredes parati fuerimus inter qui et decem anni expleti proximi ad dandum et perexolv. tibi Inghifridi vel ad tuos heredes arg. sol. CCXI. de den. de moneta de Luca, duodeci den. per singulo sol. rationatos, si recipere volueritis, ista cartula cum eius repromissio sit inanis et vacua adque in nostra devenia potestatem; et si ita vobis non dederimus, quod tu Inghifridi et tuos heredes suprascripta res proprietario nom. eas habere seo fruire debeatis et faciatis cum ista cartula et cum promissio quicquit volueritis, post trasactum constitutum de decem annos, absque calumnia.

422.

Lucca, 15 Gennaio 1077.

A. MLXXVII, XVIII kal. febr., ind. xv. Manifestu sum ego Guntho cl. f. b. m. Ghirardini, quia vos Blancardus archid. et Lambertus archipresb. seo Bardus diac. et primicerio atque Gaudio presb. et cantor ordinali de eccl. et ka(no)nica etpiscopatui

S. Martini Luc. per cartula libell. nom. ad censum etperexsolv. dedistis michi et Ildebrandini seo Raineri gg. mei, per consensum et data licentia de aliis confratribus vestris, medietate de quatuor casis et rebus massariciis in l. et fin. Arsina, pertinentes de kanonica S. Martini, una, casa et res massaricias, u. d. a Colle, qui regere videtur per Iohannes et Leuccio seo Bonitho gg. massarii; secunda, casa et res massaricias, u. d. a Fico Orticcio, qui regere videtur per Iohannes et Bonus Bolcione nepos suprascripti Iohanni massarii; tertia et quarta, casis et rebus massariciis, u. d. a Tramonte, qui regere videtur per Menco Chidacello et Menco f. b. m. Martini massarii. Nobis eas dedistis, ut da admodum in nostra vel de nostris eredibus sint potestate eas abendi et usumfructuandi. Vobis vel a successoribus vestris per homne mense dec. rendere debeamus infra Luc. civitate ad kanonica S. Martini, arg. den. xxx de moneta de Luca, si recipere volueritis. Pena: arg. libr. x. Duo libelli. Act. Luca. Guntholinus cl. ss. S. m. Adamari f. b. m. Morecti et Alberti f. b. m. Lei tt. S. m. Gerardini f. b. m. Bonii Albolfi et Franchi f. Cristine tt. S. m. Singnorecti f. b. m. Ildebrandi t. Rodulfus not. imp.¹

Copia del sec. XII, di Guido iudex [...]: C. 70; Regestum B, c. 57. Nel verso della carta, da mano del sec. XIII: De Gontolino Ubertellus, de Ubertello Arrigus et Spinabello, de Arrigo Guido et fratres. D'altra mano del sec. XIII: Quas tenent filii Gontholini et Maliassi et filii Simeonis (?).

¹ *Il Reg. B ha: de carta Pandulfi not.*

423. *Massarosa (Lucca), 27 Gennaio 1077.*

A. MLXXVII, VI kal. febr., ind. xv. Nos Anselmo f. b. m. Gherardi et Sirica iugalibus filia b. m. Raineri, ego Sirica consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Teudigrimi iudex sacri pal., ad quo interrogata sum sequenter etdicti pagina, per hanc cartula venundamus et tradimus vobis Bonico presb. f. b. m. Bone et Stefano f. b. m. Petri nostra portionem de casa et res massaricias in l. et fin. Montisciano, qui ian recta fuit per qd. Iohannes massario, q. voc. Vinolupo, et per qd. Baruccio et Dominico Lanbardo. Conpeti nobis quartam portionem. Recepimus meritum, arg. pro sol. * *. Pena dupli. Act. in l. et fin. Massagrosi. S. m. Anselmi et Siriche, Anselmo eidem conius sua consensi. Theodegrimus iudex sacri pal. interfui. S. m. Vivoli f. b. m. Eriti t. S. m. Pagani f. b. m. Dominichi t. S. m. Gherardi f. b. m. Iohanni t. Rusticus not. imp.

Copia del sec. XI, di Paulus not. sacri pal.: R. 208. Nel verso, da mano del sec. XII: Offersio a Boniko presb. de III petiis terre prope plebem de Camaioire; pot da mano del sec. XIII: et manso in Montisiano.

424.

Massarosa (Lucca), 27 Gennaio 1077.

A. MLXXVII, VI kal. febr., ind. xv. Nos Anselmus f. b. m. Gherardi et Sirica iugalibus filia b. m. Raineri, ego Sirica comsentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Teudigrimi iudex sacri pal., ad quo interrogata sun sequenter etdicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remediun vel nostrorumque parentum hac fratrum offerimus tibi eccl. et ospitale S. Martini, quod est constructo infra civ. Luca prope eccl. S. Alexandri, casalino, ubi iam fuit casa et res nostra massaricias, in l. et fin. Goro Maiore, qui recta fuit per Baruccio et Dominico da Momtisciano ad lab. ad manum suorum abuit; ut ab odierna die de ipso ospitale et de illo custode et rectore q. ibi ordinatus fuerit, sint potestatem casalino cum sua pertinentia et iacentia eas abendi et usumfructuamdi. Sic perpetualiter ipso casalino, onnes pensiones seo censun et fruges, quos de ipsa massaricias Dominus dederit, sint ad usum et victum pauperum pelegrinorum eumtium et tramseuntium pre tempore, ut de ipsis pensionibus seo censun et fruges, prout oportum (fuerit), sustentetur. Non abead potestatem nullus ep. neque nulla potesta casalino comutare neque alienare. Pena dupli. Act. in l. et fin. Massagrosi prope eccl. S. Andree. S. m. Anselmi et Siriche, Anselmo eiden coniux sua consensi. Theodegrimus iudex sacri pal. interfui. S. m. Benboni f. b. m. Benboni t. S. m. Ildebrandini f. b. m. Gherardi t. S. m. Lanberti f. b. m. Singnorecti t. Rusticus not. imp.

Originale: C. 31. Nel verso, da mano del sec. XII: In Gora Maiore.

425.

Lunata (Lucca), 17 Febbraio 1077.

A. MLXXVII, XIII kal. mar., imd. xv. Ego Necto f. b. m. Flaiperti per hanc cartula dono et trado tibi Carbone f. b. m. Samparoni una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Lunata u. d. nel Simgnale, tenentes: uno capo im via publica, alio im terra qd. Boniti; lato uno im terra de filii qd. Benboni, alio in terra Benenati; seo dono et trado tibi meam portionen de tres petiis de terris, quod sunt campora, in l. et fin. Lunata, una d. im Selvori, tenentes: uno capo cun uno lato im via publica, alio capo im terra, quod est comungna, alio lato im terra, qui detine Martino. Competi mihi quartam portionen. Secunda d. Supra strada, tenentes: uno capo im via publica, alio im terra Ughi, lato uno im terra suprascripti Ughi et de suis comsortibus, alio in terra [...]. Tertia d. im Tribia, tenentes: uno capo in via, alio im terra de filii suprascripti qd. Benboni, lato uno im terra Benboni (?), alio im terra Taiberti presb. Competi mihi de tres portionis medietatem. Recepit launchil merito, arg. pro sol. xx.

Pena dupli. Act. im l. et fin. Lunata. S. m. Necti. S. m. Sighefredus f. b. m. Sighefredi t. S. m. Teuti f. b. m. Benboni t. S. m. Lamberti f. b. m. Vuiberti t. Adam not. imp.

Originale: E. 136.

426.

26 Febbraio 1077.

« Bernardus et Gerarduccius gg. condam Benecti redere tenentur annuatim Luc. capitulo nomine libelli den. xv de argento. Manu Rodulfi not. (A.) MLXXVII^o, III° kal. martii ».

Regestum B, c. 57.

427.

Lucca, 23 Marzo 1077.

A. MLXXVII, x kal. apr., ind. xv. Ego Petrus not., q. Bonomo v., f. b. m. Petri, q. fuit not., q. Bonico voc., per hanc cartula pro anime mee remedio iudico atque confirmo in potestate vestra Adaleita, q. Saporella v., et Benfaita germane filie mee et Blancardus archid. f. b. m. Berte et Gaudio presb. f. b. m. Lamberti seo Salamone f. b. m. Salamoni et Alberto f. b. m. Benedicti, q. fuit not., et Vuido f. b. m. Iohanni seo Raimundino et Ildebrandino et Vuiduccio gg. nepotibus meis et ff. Tadulini homnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis simulque terris et rebus meis, quantis ad me post meo obito non dati aut non iudicati remanserit, tam servis quam et ancillis sive nutriminibus maioris vel minoris una cum omni cartula et moniminas meas; eo tenore, (ut) vos tan totis insimul quam et quis ex vobis, qui hunc iudicato pre manibus abuerit, vel de vestris eredibus faciatis cartula offersionis pro anime mee remedio et pro remedium animarum Petri, q. fuit genitor meus, et qd. Adaleite, q. fuit genitrice mea, ad heccl. et kanonica S. Martini de mea portione de casa et res massaricias in l. et fin. Sogrominio u. d. Vingnale, qui detinent filii qd. Lei, cum sua pertinentia; et ad heccl. et canonica S. Marie et S. Gervasi similiter faciatis cartula offersionis de mea portione de casa et res massaricias in suprascripto l. et fin. Sogrominio u. d. a Plaiore, qui detinet Petrus massario, cum sua pertinentia, cum mea portione de una petia de terra, quod est ortale, in l. u. d. Taungnano, qui ego ea adquisivi da Adamo, q. Grintulo v.; et faciatis cartula ad heccl. et canonica S. Petri, que d. Maiore, medietate de mea portione de casa et res massaricias in suprascripto l. Sogrominio u. d. Castillione, qui detinent filii qd. Lei massarii, et de alia medietate faciatis cartula offersionis ad heccl. et canonica S. Angeli, qui d. a Foro; et ad heccl. et mon. S. Iustine faciatis cartula offersionis de medietate de mea portione de casa et res massaricias in suprascripto l. u. d. Castil-

lione, qui detine Bonico massario; et de alia medietate faciatis cartula offerisionis ad heccl. et mon S. Quirici, qui d. Monticello; eo ordine, si filius mascul[us hab]uero et ad etatem de XVIII annos pervenerit, volo ut abeat homnes res alias meas; et si ipso f. meus antea predicta etate mortuu[s fuer]it, volo ut vos germane filie mee abeatis proprietario nom. una petia de terra cum duo casis super se abentes, una, quod est solariata, in quas ego abito, alia, quod es[t ...] ipsa casa seo curtes inter anbo ipsis casis insimul conpreensa, si predicte filie mee ad legiptima etate de XII annos perveneri[nt ... le]giptimum virum abuerint, et si aliquis ex vobis germane antea mortua fuerit, quam legiptimum virum abuerit, volo ut abeat ipsa, quod superavixerit, suprascripta petia cum casis seo curte inter anbo ipsis casis insimul conpreensa, et si anbo vos antea de hoc seculo migraveriti[s], quam legiptimi viri abueritis, volo, ut vos gg. nepotibus meis quale de vobis ad etatem de XVIII annos perveneritis, abeatis mea portione de suprascripta petia [de] terra cum duo casis super se, una quod est solariata, alia, quod est sala seo curte inter ipsis; et si vos [antea] suprascripta etate mortui fueritis, volo et' sic constituo, ut vos Blancardus et Gaudio seu³ Alberto et Salamone seo Vuido tan vos totis insimul, quam [quis?] ex vobis vel vestris eredibus, qui hunc iudicato post meo obito pre manibus abueritis, faciatis ad heccl. et ospitale S. Martini cartula offerisionis de predicta mea porti[one] de suprascripta petia de terra cum duo casis pro anime mee remedio et pro eremedium animarum genitor[is et] genitricis mea; et faciatis cartula ad eccl. et canonica S. Reparate et S. Iohanni Batista de mea portione de una petia de terra, quod est prato, in l. [et fin.] Paganico, u. d. Campo Petri, qui detine Moreccio cum suis consortibus; et faciatis ad heccl. et kanonica S. Donati cartula offerisionis de mea portione de una [petia de] terra, quod est orto, in l. et fin. Tempaniano, qui detine Martino Cicala; et faciatis cartula offerisionis ad heccl. et kanonica S. Frediani tertia p[ortione] de mea portione de una petia de terra cum casa et cassina super se seo orto insimul conpreensa in burgo qui d. S. Gervasi; alia tertia portione de me[fa portio]ne faciatis cartula offerisionis ad heccl. et mo[n.] S. Georgi et cum mea portione de undecim petiis de terris, quam habeo, sex in l. et fin. Ruchi, aliis in l. et fin. Sogrominio, qui genitor meus aquisivit da F[...]; et faciatis cartula offerisionis ad heccl. et mon. S. Pontiani alia tertia portione de mea portione de suprascripta petia de terra cum casa et cassina in burgo S. Gervasi; et ad heccl. S. Marie, qui d. in Via, faciatis cartula offerisionis de mea portione de una petia de terra [in l. et fin.] Rogano. Seo iudico vo-

bis Alberto et Salamone mea portione de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. u. d. Vinea Gerardi et prope V[...]r[...], ut post meo obito in vestra germane filie mee et Blancardus et Gaudio seo Salamone et Alberto et Vuido seo Raim[undino et Ildebr]andino atque Vuiduccio vel vestris erediibus sint potestatem suprascripta res [po]ssidendi imperandi et usumfructuandi seo iudicandi et dispensandi et faciendi sicut superius legitur. Et si ullus de heredibus vobis de suprascriptis casis et cassinis, terris et rebus cum mobilia et familia et cartule et moniminas, nutriminibus maioris vel minoris intemtionaverint, tunc volo et ubligo [heredes] meos, q. hoc facere³ presunserit, vobis [componere omnia in duplum]. Act. Luca.⁴ (* * not. imp.)⁵

Copia del sec. XI, certamente di Rodulfus (cf. i registi nn. 432, 433):
I. 86.

¹ La carta ha: ut ² La carta ha: sea ³ La carta ha: fecere ⁴ Il resto dell'escatocollo manca. ⁵ Nella corroboratio si ha * * not. imp.

428.

1 Aprile 1077.

« Ubaldus f. qd. Sichefredi et Guidus f. qd. Aldebrandi titulo oblationis dederunt (Luc.) capitulo duas petias terrarum positas in confinibus Sorbani Lei iudicis; ut continetur manu Simesundi not. (A.) M^oLXXVII^o, ipsa die kal. aprelis ».

Regestum B, c. 30 v.

429.

Compito (Lucca), 21 Aprile 1077.

A. MLXXVII, XI kal. magi, ind. xv. Ego Leo f. b. m. Savini per hanc cartula pro anime mee remedium et pro eremedium de qd. genitor et genitrice mea offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructo infra urben Luca prope eccl. S. Alexandrii et prope suprascripta eccl. (S. Martini), tres petiis de terris meis in l. et fin. Cunputo; una, quod est vinea, u. d. preite Popi, tenentes: uno capo in via plubica, alio in terra Boniti et de suis consortibus, lato uno in terra Angeluchi et de suis consortibus, alio in terra Boniti et de germani sui; secunda, quod est castanieto, u. d. Valle di Cerascia, tenentes: uno capo in terra Ursi et de germano suo, alio cum uno lato in terra qd. Lei iudex, alio lato in terra suprascripti Ursi et de germani sui; tertia, quod est castanieto, in ipso l., tenentes: uno capo in rio, alio in terra suprascripti Boniti et de germani sui, lato uno in terra S. Salvatoris, alio in terra qd. Rolandi iudex; quarta, quod est castanieto u. d. Petra Femina, tenentes: uno capo in rio, alio in terra suprascripti Boniti et de germani sui, lato uno in suprascripto rio, alio

in terra Iohanni et in terra de filii qd. Petri. Seo offerere provideor meam portionem de duo petiis de terris, quod sunt castanietas in l. et fin. prope Cunputo; una u. d. Valle di Cerascia, tenentes: uno capo in rio, alio in terra Boniti et de suis consortibus, lato uno in terra suprascripti S. Salvatoris, alio in terra Ursi et de suis consortibus; secunda u. d. Connorocto, tenentes: anbas capitas in terra Iohanni et Vuidi, lato uno in terra de filii qd. Petri, alio in terra Stefani et de suis consortibus. De has duo petiis competi michi tres portionis. Meam portionem, una cum meam portionem de una petia de terra, quod est¹ sterpeto u. d. Petra Femina, tenentes: uno capo in simitula, alio in terra Iohanni Tassipergha, lato uno in terra de filii qd. Petri, alio in terra de filii qd. Stefani et de germani sui (offerere provideor). De has petia competi michi quartam portionem. Seo offerere provideor omnia ex omnibus casis et terris et rebus, quam abeo in suprascripto l. et fin. Cunputo et u. d. a Connorocto et u. d. a Valle di Ceroccli, a Fontanelle et in Valle de Vepri, in Cavinelle, a Colle di Viraci, in Salcululi, in Carpineto, in Col di Repitese, a le Fracte, a Petra Femina, a Lolio, in Debbio Cardaio et supra Rota, al Sanbuco et infra castello de Cunp[uto] et in l. Villa et infra iudicaria de pleben de suprascripto Cunputo et in eorum fin.; casis et terris et rebus tan c[ultis] et incultis, ut ab odierna die de ipso ospitale et de illo custode et rectore q. ibi ordinato fuerit, sin potestatem eas abendi et usumfructuandi. Sic perpetualiter ipsas res et onnes pensiones seu censum, quos de suprascriptis rebus Dominus dederit, sint ad usum et victum pauperum pelegri[n]o[r]um euntium et transeuntium pre tempore, ut de ipsis pensionibus seo censum sustententur. Non abeat potestatem nullus ep. neque nulla potestam suprascriptis casis etc. tollere neque commutare neque per libellum dare, nisi ad utilitatem de ipso ospitale, neque alienare. Pena dupli. Act. in l. et fin. Cumputo u. d. Capo di Vico. S. m. Lei. S. m. Boniti f. b. m. Fuschi t. S. m. Singnorecti f. b. m. Vuiniti t. S. m. Teuti f. b. m. Alboni et Bonoti f. b. m. * *. tt. Paulus not. sacri pal.

Originale: D. 161. *Nel verso, da mano del sec. XI-XII*: Offersio a Leo f. Savini de casa solariata cum casis et terris multis in Computo in Capo de Vico aliisque locis. *E da mano del sec. XIII-XIV*: sunt in cartule.

¹ *Segue silva et cancellato.*

430.

Riscetro (Lucca), 29 Aprile 1077.

A. MLXXVII, III kal. magi, ind. xv. Ego Bonico presb. f. b. m. Ricchilde per hanc cartulam pro anime mee remedio atque pro remedio animarum patris matrisque et Gualdi presb. fratris

mearum offero tibi eccl. et canonice S. Martini Luc. quatuor petiis de terris meis in l. et fin. prope eccl. et plebe de Campo Maiore; una, quod est vinea, d. Tavernule, tenentes: uno capo cum anbas lateras in terra qd. Boniti presb., alio capo in terra (quam) subter ipsi canonice offero; secunda, quod est similiter vinea, tenentes: anbas capitas in terra suprascripti qd. Boniti presb., lato uno in terra qd. Ardicionis et in terra qd. Bosi et in terra S. Petri et in terra qd. Cuniti et in terra qd. Bonucci et de suis consortibus, alio in terra, quam supra dedi, et in terra suprascripti qd. Boniti presb.; tertia, quod est campo u. d. Curso, tenente: uno capo in via plubica,¹ alio in flumine Moteronis, lato uno in terra S. Marie,² alio in terra³ S. Stefani;⁴ quarta, quod est campo u. d. Basirica, tenente: uno capo in via⁵ plubica,⁶ alio in terra Raimondinga,⁷ lato uno in terra de filiis qd. Morecti,⁸ alio in terra S. Marie.⁹ Has quatuor petiis, una cum mea portione quod est octavam portionem, et hoc quod mihi aliquo modo pertinet de casa et res massaricias in l. et fin. Montisciano cum sua pertinentia et iacentia, que olin recta fuit per qd. Iohannes massario, q. voc. Vinolupo, et per qd. Baruccio et Dominico Lanbardo, iandictam meam portionem de ipsa res massaricias, sicut ipsi qd. massarii detinere vel exinde aliquo modo invenitur, offerere provideor, ut ab odierna die sint ipse res in potestate de presb. et cl. et diac. q. ibi ordinati sunt aut erunt, eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Nec mihi liceat ullo tempore nolle quod voluisse, quod a me hic factum vel scriptum est conservare promitto con stipulatione subnixa. Act. in l. et fin. Riscetulo. S. m. Bonichi presb. q. hanc cartulam fieri rogavit, set hic minime scripsit, set crucem manu sua hic fecit.¹⁰ S. m. Alboni f. b. m. Guiniti et Raineri f. b. m. Serecti et Lochi f. b. m. Lei tt. S. m. Guidi f. b. m. Ildebrandi et Bonichi f. b. m. Iohanni tt. Gherardus not. imp.

Originale: C. 2. Nel verso, da mano del sec. XII-XIII: Offersio a Bonico presb. in Camaiore et Montisciano. De istis debent sol. v, prout in roncino nostro antiquiori continetur.

¹ Le parole via plubica furono scritte dopo nello spazio lasciato in bianco. Dopo plubica segue uno spazio in bianco. ² Le parole S. Marie come sopra alla nota 1. ³ terra è scritto su rasura. ⁴ S. Stefani come sopra alla nota 1. ⁵ via è scritto su rasura. ⁶ plubica come sopra alla nota 1. ⁷ Raimondinga fu scritto dopo nello spazio lasciato in bianco. ⁸ Morecti come sopra alla nota 7. ⁹ Sancte come alla nota 1; Marie come alla nota 7. ¹⁰ La croce è autografa e fatta dopo; le parole che seguono da S. m. a fecit furono scritte dopo nello spazio lasciato in bianco.

431.

Lucca, 22 Maggio 1077.

A. MLXXVII, XI kal. iun., imd. xv. (Nos) Gerardus et Albertus gg. ff. b. m. Cuniti et Matilda mulier suprascripti

Alberti et f. Alberti iudex, ego Matilda consentientes michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Theodegrimi iudex sacri pal., a quo interrogata sum sequenter et dicti paginam, per hanc cartula venundamus et tradimus vobis Lambertus archipresb. f. b. m. Berte et Petrus f. b. m. Dominichi nostra portionem de quatuor (pe)tiis de terris in l. et fin. Tassiniano, una cum eccl. illa, cui vocabulum est B. S. Margarite, seo cassina et curte et orto et campo insimul comprehensa, tenentes: uno capo cum uno lato in via publica, alio capo in classo comunale, alio lato in terra S. Laurentii et in terra de filii qd. Benedicti, quod est ad pert. mensuratas sist. xxxiii; secunda, quod est campo, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra qd. Pagani, lateras anbas in terra Fraolmi vicecomes et de genitrice sua, sicut ibi intermedio singna et termina esse videtur, quod est ad pert. mensuratas sist. xx; tertia, quod est campo, tenentes: uno capo in via publica, alio cum uno lato in terra Baldiccioni et de suis consortibus, alio lato in terra Lei; quod est ad pert. mensuratas sist. septe; quarta, quod est campo, u. d. sub Casale, tenentes: uno capo in terra Angeli, alio in terra Flaiperti iudex, q. Amico v., lato uno in terra suprascripti Baldiccioni et de suis consortibus, alio in terra suprascripti Baldiccioni et de suis consortibus et in terra Vuidi; quod est ad pert. mensuratas sist. duodeci. De has quatuor petiis competi nobis tres portionis. Ad te Lanbertus archipresb. recepimus merito, nusca una de auro pro sol. cccxl pro te et pro persona suprascripti Petri. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Alberti et Matilda, Alberto eidem conius sua co[nsensit]. Gherardus ss. Theodegrimus iudex sacri pal. interfui. Raineri t. ss. S. m. Raineri f. b. m. Serecti t. S. m. Raineri f. b. m. Bonie t. Paulus not. sacri pal.

Originale: D. 71. Cf. il reg. seguente e il reg. n. 444.

432.

Lucca, 12 Giugno 1077.

A. MLXXVII, prid. id. iun., ind. xv. Nos Lanbertus archipresb. f. b. m. Berte et Petrus f. b. m. Dominichi per hanc cartulam pro animarum nostrarum remedium offerimus tibi heccl. et ospitale S. Martini, qui est constructo iuxta eccl. S. Alexandri et iuxta predicta heccl. S. Martini, nostra portione de quatuor petiis de terris in l. et fin. Tassiniano, quas nobis pertinere videtur per cartula Pauli not. sacri pal., ex comparationem obvenit ad Gerardus et Alberto gg. ff. b. m. Cuniti et ad Matilda uxor suprascripti Alberti et f. b. m. Alberti, q. fuit iudex.¹ De has quatuor petiis, una cum eccl. S. Margarite et cassina super se abentes, competi nobis per suprascripta venditionis cartula tres portio-

nis. Ipse exintegre nostre portionis una cum suprascripta cartula offerre previdemur, ut ab odierna die in ipso ospitale et de illi custodi et rectori q. ibi ordinati fuerit, sint potestate eas abendi et usumfructuandi. Sic perpetualiter suprascripta res et onnem pensionem² seo census, quod in ipsa terra Dominus dederit, sint ad usum et victum pauperum peregrinorum euntium et trans-euntium pre tempore, ut de ipsa pensiones seo census sustem-tantur. Non abead potestate nullus ep. neque nulla potestate su-prascripse portionis per libellum dare, nisi ad uctilitate de ipso ospitale, neque alienare. Et si nos vel nostris eredibus tibi eccl. et ospitale de suprascripta res in aliquod intemtionaverimus, spon-dimus componere suprascripta res in duplum. Da aliis hominibus custodi et rectori eas defendere debeant. Nec mihi Lamberto li-ceed ullo te[mpore nolle quod] voluisse, quod a me factum vel scriptum est sub iusiurandum conservare promieto con stipulatione subnixa. Act. Luca. Lambertus archipresb. ss. S. m. Petri. Raineri t. ss. S. m. Filippi f. b. m. Roiti et Tebaldi f. b. m. Bon-dii tt. Rodulfus not. imp.

Originale: D. 70. Cf. il reg. precedente e il reg. n. 444.

¹ Seguono i confini come nel reg. precedente. ² L'orig. ha: pensionems

433.

Luca, 3 Novembre 1077.

A. MLXXVII, III non. nov., ind. i. Ego Albertus f. b. m. Benedicti, q. fuit not., quia qd. Petrus not., q. Bonomo fuit vo-catus, f. b. m. Petri not., q. Bonico voc., per cartula Rodulfi not. imp. iudicavit et confirmavit in potestate nostra Alberto et Ada-leita, q. Saporella v., et Benfaita germane filie sue et Blancardus archid. f. b. m. Berte et Gaudio presb. f. b. m. Lanberti et Sala-mone f. b. m. Salamoni et Vuido f. b. m. Iohanni sive Raimun-dino et Ildebrandino et Vuiduccio gg. nepotibus suis et ff. Tadu-lini, homnia ex omnibus casis et cassinis, casalinis, terris, rebus, cartule, moniminas, nutriminibus quantis ad se post suo obito non dati aut non iudicati remanserit; modo ego Albertus, q. iudicato ipso pre manibus abeo, secundum ipsius Petri institutionem (et) bonum dispositum, per hanc cartulam pro anime mee remedio et pro eremedium animarum suprascripti Petri, q. Bonomo fuit vo-catus, et item Petri not., q. Bonico voc., et qd. Adaleite, q. fuit genitrice suprascripti Bonomi not., offerro tibi heccl. et kanonica domum etpiscopatum S. Martini Luc. de ex predictis rebus, no-minative: tres portionis de casa et res massaricias in l. et fin. Sogrominio u. d. Vingnale, qui regere videtur per filii b. m. Lei massarii; ut ab odiernam die in ipsius heccl. et de presb. et diac. seo cl. q. ibi ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in

eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Non abead potestate nullus ep. neque nulla potestate predicta res per libellum dare, neque alienare. Et si ego vel meis erediibus tibi heccl. de predictas res in aliquod intentionaverimus, spondeo ego una cum meis erediibus componere suprascriptas res in duplum. Da aliis hominibus suprascripte heccl. predictis presb. et diac. et cl. eas defendere debeant. Act. Luca. S. m. Alberti. S. m. Cuniti f. Gerardi t. [S.] m. Villani f. b. m. Vuidi et Benedicti f. Arbori tt. Rodulfus not. imp.

Originale: I. 81. *Nel verso, da mano del sec. XIII*: De isto masio sol. v a (?) Guido del Galliga, set non reddit (?) nisi sol. iii.

434.

Lucca, 20 Dicembre 1077.

A. MLXXVII, XIII kal. ian., ind. I. Ego Gualdus f. b. m. Villani per hanc cartulam dono et trado tibi Ghisla f. Ubaldi meam portionem de curte illa domnicata de Luca, q. vocatur Rolandinga, quod est ipsa curte donicata de ipsa curte [...] sint inde septem partes de quinque vero competit exinde michi medietate cum omnibus casis et terris ad predictam curtem pertinentibus et una cum omnibus casis et terris seu rebus illis, quam abeo vel teneo in l. et fin. Decio, una cum meam portionem, quod est medietas, de curte de Corsanico et Solaiolo et Casesi, que fuit qd. Mili, cum omnibus casis et terris et rebus ad eam pertinentibus et simul cum omnibus casis et terris seu rebus illis, quas abeo vel teneo in plebe de Irice et in l. Massa et in eorum fin. A te recepi meritum, anulum unum de auro. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Gualdi. Sisemundus not. imp. t. ss. Raineri not. imp. t. ss. S. m. Tedaldi f. b. m. Martini t. Gherardus not. imp.

Originale: G. 24. *Nel margine inferiore, sul recto, di mano dello stesso Gherardus*: Promissio pena librarum L, suprascripto merito et testes et ind.

435.

1077.

« Libellum datum ab eodem Benenato¹ de medietate alterius petie,² qui ipse Benenatus per libellum acceperat a canonicis S. Martini pro star. III grani et III fabarum et II milii vel panici, Gogio qd. Iohannis, que tota tenet: caput in terra S. Pontiani, alterum (in terra) S. Genesisii et Guidi et consortium,³ latus in terra S. Martini, alterum in terra Lamberti. A. Domini MLXXVII ».

Regestum A, c. 32 v.

¹ Cf. i regesti nn. 348, 349, ai quali si riferisce. ² petie è nell'interlineo. ³ Il passo et Guidi et consortium è nell'interlineo.

436.

1077.

« Offersio Rolandi cl. qd. Belleve canonice S. Martini de duabus portionibus¹ de medietate unius petie de terra in Selce S. Petri Maioris prope eccl. S. Salvatoris, que tota est star. XLIII.² Similiter obtulit tertiam portionem de una petia terre,³ q. est cultra una, q. ab uno capite coheret predictae terre. A. Domini MLXXVII ».

Regestum A, c. 30 v e c. 42 v.

¹ *Il ms. ha:* partitionibus ² *A c. 42 v:* que est star. quinquaginta quatuor ³ *A, c. 42 v:* ibidem iuxta predictam eccl., que est modior. unum, de qua obtulit tertiam partem

437.

(Prima del 1078?).

« Libellum datum a Iohanne cl. S. Martini Homiccio, q. Falcone dicebatur,¹ pro sol. III,² de masio in Custogiora ».³

Regestum A, c. 48 v. Cf. per la data i tre regesti sequenti.

¹ *Seguono le parole:* a quo sunt espunte; *pot:* qui fuit de domo Ricci, q. habuit tantum tres filias; quarum unam dedit Raineri, de quo sunt filii Primicerii, aliam dedit Sasso de burgo S. (Fridiani), a quo filii Sassi descenderunt, q. habuerunt predictum masium ex parte uxorum; set nota quia de isto masio fuit Matheus canonicus S. Martini, et ideo cartulam predicti libelli incidit a superiori parte et est, ut credo, istum masium venditum. ² pro sol. III è *nell' interlineo.* ³ *Segue:* u. d. modo Oliveto

438.

14 Gennaio 1078.

« Libellum datum ab Ildebrando subdiac. S. Martini Gheppe¹ uxori Rainerii² et filie Falconis de tertia parte masii de Costogiora, quod regebatur per Massum³ massarium, pro XVI den., in se et suos heredes ».⁴

Regestum A, c. 48 v; Regestum B, c. 35. Cf. i due regesti sequenti.

¹ *Net reg. B:* Gheppa, etc. reddere tenetur, etc. den. XVI de argento de tertia parte de cassina (et) res illa massaricias, q. esse videtur in confinibus Masse Macinarie. Carta manu Corradi not. (A.) MLXXVIII, XVIII kal. febr. ² *Nell' interlineo:* de quo Falcone, de Falcone Lutierius ³ *Nell' interlineo:* de quo Martinellus, de quo item Martinellus e *nel margine:* (Massum) qd. Moronti et Cecium gg. ⁴ *Il ms. aggiunge:* De Masso fuit Martinus, de Martino Vitalis, de Vitali nullus. Hoc masium detinent filii Primicerii, de quo vicimus tertiam partem Rainerio primicerio.

439.

16 Marzo 1078.

« Insaldina,¹ q. Ghisla v., mulier Saxi et f. qd. Falconis reddere tenetur annuatim Luc. capitulo XVI den. de argento, nomine libelli, de cassina et re² illa massaricia, q. esse videntur in I. et fin. Masse Macinarie prope u. d. Costoiora. Carta manu Corradi not. (A.) MLXXVIII, XVII kal. aprilis ».

Regestum B, c. 35; Regestum A, c. 48 v. Cf. il reg. seguente.

¹ *Il Reg. A:* Libellum de alia tertia portione (cf. il reg. precedente, cui si riferisce) predicti masii datum a predicto Ildebrando canonico S. Martini Insaldine, que Gisla v., uxori Sassi et filie Falconis, pro aliis XVI den., ipsi et heredibus suis. ² *Il ms. ha:* cere in luogo di et re

440.

(1078?).

« Repromissio a Gisla uxore Homici, q. Falcone dicebatur, de predicto masio pro filiabus suis, scilicet Geppa et Fragulina et Insaldina ».¹

Regestum A, c. 48 v.

¹ *Cf. i due regesti precedenti.*

441.

Lucca, 23 Marzo 1078.

A. MLXXVIII, x kal. apr., ind. i. Manifestu sum ego Ubaldus f. b. m. Sigefredi, quia vos Lambertus archipresb. et Blamchardus archid. et Gaudio presb. et cantor et Bardus primicerius kanonici et locopositi heccl. et canonice S. Martini Luc. per hanc cartula libell. nom. ac censum etperexolv. dediste michi et Sigefredi f. meus medietatem de castrum et curte, que nocupatur Rogi, cum illarum pertinentiis et iacentiis, pertinentes suprascripte eccl., sicut ego Ubaldus ex parte iandicte eccl. modo abeo vel detineo. Dediste, ut da admodum in mea Ubaldus et Sigefredus pater et filius, tan nos insimul quam et uno ex nobis q. superavixerit, vel ad vestris¹ eredibus sint potestatem eas abendi et usofructuandi. Etsceptaste et anteposuisse duo res masaricies in l. Domethano, una d. a Campo, alia a Sala, cum suarum pertinentiis. Vobis vel ad sucessoribus vestris per onnem mense dec. rendere debeamus, hic civ. Luca a parte supradicte canonice vestre, arg. den. [de] moneta de Luca sol. xv, duodeci den. per singulos sol. rationatós, si vos recipere volueritis. Pena: arg. libr. xxx. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Ubaldi. S. m. Raineri f. b. m. Corbi t. S. m. Oddi f. b. m. Moroni t. S. m. Villani f. * * cl. t. Sisemundus not. imp.

Originale: S. 111; Copia 1270 dicembre 18, di Turchius Benegualardi Rom. imperii iudex et not.: S. 111; Regestum A, c. 1. Cianelli, Mem. e doc., III, 213. Cf. il reg. n. 69.

¹ *Così l'orig. per nostris*

442.

Valgiano (Lucca), 10 Maggio 1078.

A. MLXXVIII, vi id. madii, ind. i. Nos Hugo f. b. m. Ungari et Adaleita iugalibus filia b. m. Gherardi, ego Adaleita consentiente mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia Senio-recti iudex imp., a quo interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartula venumdamus et tradimus tibi Guntulino f. b. m. Alboni septem petiis de terris nostris; una, q. est campo et ortale insimul comprehensa, in l. u. d. a Greppo: uno capo tenet in via publica, alio in terra q. d. Tassingnanese, lato uno in terra qd. Rolamdi iudex et Falconi gg., alio in terra S. Martini; que

est ad pert. mensurata mod. I et sist. IX; secunda, q. est orto, in suprascripto l.: uno capo tenet in terra, quam tibi supter venundare videmus, et aliquamtulo in terra Enrighi g. meo q. supra Ugo, lato uno in terra suprascripti Enrighi, alio in terra S. Martini; que est ad pert. mensurata sist. VII et scalas II et dimidia; tertia, q. est orto et campo insimul comprehensa, in suprascripto l.: uno capo tenet in terra, quam tibi supra venundavimus, et aliquamtulo in terra S. Martini, alio in via publica, lato uno in terra S. Martini, alio in terra suprascripti Enrighi; que est ad pert. mensurata sist. XVII minus scala I; quarta, q. est campo, in l. u. d. Vinea Mosci prope Greppo: uno capo tenet in terra suprascripti Enrighi, alio in terra de filii qd. Corbi et de suorum comsortibus, lato uno in terra S. Martini, alio in terra Pagani et de suis comsortibus; que est ad pert. mensurata sist. IX; quinta, q. est campo, in l. u. d. Ritumdulo: uno capo tenet in terra de filii qd. Raineri, alio in terra S. Salvatoris de Cantignano, lato uno in terra S. Martini, alio in terra Pagani et de suis comsortibus; que est ad pert. mensurata sist. X; sexta, q. est campo, in l. Scheturo: uno capo tenet in terra S. Martini, alio in terra suprascripti Pagani et de suis comsortibus, lato uno in terra de filii qd. Corbi et de suorum comsortibus, alio in terra de filio qd. Iochi da Brancalo; que est ad pert. mensurata sist. VI; septima, q. est campo, in l. et fin. u. d. * *: uno capo cum uno lato tenet in terra suprascripti Pagani et de suis comsortibus et aliquamtulo in terra de suprascripto filio qd. Iochi, alio capo in via publica, alio lato in terra qd. Singnorecti; que est ad pert. mensurata mod. I et sist. IV. Et si de nostro iure plus inventa fuerit, similiter tibi eas venundamus et tradimus. Recepimus meritum, anulum aureum pro sol. CCC. Pena dupli. Act. in l. u. d. Valgiano, prope eccl. S. Fridiani. S. m. Hugh et Adaleite, Ugo coniugi sue comsemsit. Seniorectus iudex imp. interfui. S. m. Raimundi f. b. m. Ghecti t. S. m. Homici f. b. m. Pagani t. S. m. Ildebrandi et Lamberti gg. ff. Carboni tt. Bernardus not. imp.

Originale: H 75.

443.

Valgiano (Lucca), 10 Maggio 1078.

A. MLXXVIII, VI id. madii, ind. I. Nos Hugo f. b. m. Ungari et Adaleita iugalibus filia b. m. Gherardi, quia tu Guntulino f. b. m. Alboni dedisti nobis meritum, anulum aureum, ego Adaleita consentiente mihi viro meo, per anc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem intentionare neque molestare nulla de septem petiis de terris, quas tibi per car-

tula Bernardi not. imp. ex comparatione obvenit ad nos ipsis.
Pena: arg. lib. xx.¹

Originale: Q. 38. Nel verso, da mano del sec. XIV-XV: In Capannore in Greppo vel Lapeta.

¹ *Segue l'escatocollo come nel reg. precedente; solo qui manca Senio-rectus i. i. i.*

444.

Lucca, 27 Giugno 1078.

A. MLXXVIII, v kal. iul., ind. i. Ego Imilda relicta b. m. Sisemundi et f. b. m. Benni, consentientes michi Fraolmi f. et mundualdo meo et f. b. m. suprascripti Sisemundi, per hanc cartulam pro anime mee remedio offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructo infra civ. Luc. iuxta predicta eccl. et prope eccl. S. Alexandri, mea portione de quatuor petiis de terris in l. et fin. Tassiniano, una cum eccl. illa cui vocabulum est S. Margarite seo casa super se abentes, sive curte et orto et campo insimul comprehensa, tenentes: uno capo cum uno lato in via publica, alio capo in classo comunale, alio lato in terra S. Laurentii et in terra de filii qd. Benedicti; que est ad pert. mensuratas sist. xxxiii; secunda, q. est campo, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra qd. Pagani, lateras anbas in terra suprascripti Fraolmi et mea, quas michi reservo, sicut ibi intermedio singna et termina esse videtur; que est ad pert. mensuratas sist. xx; tertia, q. est campo, tenentes: uno capo in via publica, alio cum uno lato in terra Baldiccioni et de suis consortibus, alio lato in terra suprascripti Baldiccioni et de suis consortibus et in terra Lei; que est ad pert. mensuratas sist. vii; quarta, q. est campo u. d. sub Casale, tenentes: uno capo in terra Angeli, alio in terra Flai-perti iudex, q. Amico v., lato uno in terra suprascripti Baldiccioni et de suis consortibus, alio in terra suprascripti Baldiccioni et de suis consortibus et in terra Vuidi; que est ad pert. mensuratas sist. xii. De has quatuor petiis competi michi quarta portione. Mea portione offerre preveo, ut ab odierna die in ipsius eccl. et ospitale et de custode et rectore ac gubernatore q. in ipso ospitale fuerit, sint potestate eas abendi et usumfru-ctuandi ad opus et supceptione seo consolatione et victum peregrinorum, orfanorum, viduarum et pauperum, qui ibi euntium et transeuntium omni tempore. Non abeant potestate nullus ep. neque nulla potestate magna aut parvaque persona suprascripta res alienare, neque per libellum dare, nisi ad opus et utilitate ospitale. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Imilde. S. m. Fraolmi Imilde consensi. S. m. Ildebrandi f. b. m. Raimundi t. S.

m. Pagani f. b. m. Morecti t. S. m. Rustichi f. b. m. Navanteri
t. Rodulfus not. imp.

Originale: H. 128. *Cf. i regest. nn. 431, 432.*

445.

Lucca, 2 Luglio 1078.

A. MLXXVIII, VI non. iul., ind. I. Ego Gerardus f. b. m. Gottiti per hanc cartulam pro anime mee remedio offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, que est constructo infra Luc. civ. iuxta predicta eccl. et prope eccl. S. Alexandri, mea portione de una petia de terra, q. est vinea et campo, ubi via infra ipsa petia esse videtur, que esse videtur in l. et fin. Massa, q. d. Macinaria u. d. Costogiore, tenentes: uno capo in terra predicti S. Martini, qui detinet Flaipertus iudex, alio in terra Baldiccioni et Vuidi gg. et de suorum consortibus, lato uno in terra S. Salvatoris de Sexto, alio in terra qui detinent Hughiccione et Ungarello cum eorum consortibus. Conpeti michi sexta portione et de alia sexta portione duodecima portione. Meam portione offerere provideor, ut ab odierna die in ipso ospitale et de custodi et rectori q. ibi ordinati fuerit, sint potestate eas abendi et usumfructuandi ad (o)pus et suceptionem seo consolationem peregrinorum, orfanorum, viduarum et pauperum, qui ibi alantur et transeuntium. Non abeant potestatem nullus ep. neque nulla potestate suprascripta res neque alienare, neque per libellum dare, nisi ad opus et utilitatem ospitali. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Gerardi. S. m. Lanberti f. b. m. Lamberti t. S. m. Petri f. b. m. Bambi t. S. m. Ciacci f. b. m. Bonucci t. Rodulfus not. imp.

Originale: O. 85.

446.

Lucca, 9 Settembre 1078.

A. MLXXVIII, v id. sept., ind. II. Ego Icta, lege Romana vivente, relicta b. m. Ildebrandi et f. b. m. Donedei, q. fuit lege Romana vivente, per hanc cartula pro anime mee remedium et pro animam suprascripti Ildebrandi, q. fuit viro meo, offero tibi eccl. et kanonica S. Martini de piscopatui Luc. meam portionem de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Vico Muriano u. d. Prato da Nucciano, tenentes: uno capo in via plubica, alio in terra Octi et Rolandi gg. et de eorum consortibus, lato uno in terra Dominichi Berni, alio in terra S. Petri de Roma. Est ad pert. mensuratas mod. III. Conpeti michi de medietatem quartam portionem. Offerere provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diae. seo cl. q. ibi ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestam

suprascripta portione alienare, nec dare. Et si ego una cum meis eredes tibi eccl. suprascripta portionem in aliquod intentionaverimus, spondeo una cum meis eredes componere portione in duplum. Da aliis hominibus per vos ipsi eas vobis defendere debeatis. Act. Luca. S. m. Icte. Theodegrimus iudex sacri pal. ss. S. m. Oppiti f. b. m. Bonucci t. S. m. Vuidi f. b. m. Ildebrandi t. S. m. Tecti f. b. m. Boddi et Ceci f. b. m. Landuini tt. Paulus not. sacri pal.

Originale: F. 107. Nel margine inferiore, sul recto, rimangono tracce di una notitia d'altra carta.

447.

Lucca, 9 Settembre 1078.

A. MLXXVIII, v id. sept., ind. II. Ego Bardus diac. et primicerio f. b. m. Alberti, quia qd. Ildebrando f. b. m. Vuidi, per cartula Raineri not. imp., pro anime sue remedium iudicavit et confirmavit in me et in Alberto et Ugo gg. ff. sui et in [Lanberto] archipresb. et Bla(n)cardus archid. fratribus ff. b. m. Berte, seo in Gottifridi not., q. Morecto v., f. b. m. Gottifridi, q. fuit iudex, q. Boddo fuit vocatus, omnia ex omnibus casis et castellis seo roechis adque ecclesie simulque terris et rebus suis; etseceptavit suam portionem de duo castellis, uno d. Manmule, sicut circumdato est a mura et a fossi, alio d. Sancto Petro; quatenus, ut pos(t) suum obitum in nostra, tan nos totis insimul quam et quis ex nobis, qui hunc eius iudicatum pre manibus abuerit vel de nostris eredibus, sint potestatem eas abendi et dispensandi; proinde modo ego, q. iudicato pre manibus abeo, secundum ipsius qd. Ildebrandi institutionem et bonum dispositum, per hanc cartula pro anime (mee) eremedium et pro animam suprascripti b. m. Ildebrandi offero tibi eccl. et kanonica S. Martini de piscopatui Luc. meam portionem de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Vico Muriano u. d. Prato da Mucciano, quas michi per iudicati cartula pertinere videtur.¹ Est ad pert. mensuratas mod. III. Conpeti (mihi) medietatem. Meam portionem et si de meo iure plus inventa fuerit, similiter offerere prevideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diac. seo cl. q. ibi ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestam suprascripta portionem per libellum dare, neque alienare. Et si ego vel meis eredibus tibi eccl. vel predicti cl. suprascripta portionem in aliquod intentionaverimus, spondeo una cum meis eredibus componere portionem in duplum. Da aliis hominibus per vos ipsis eas vobis defendere debeatis. Quod a me factum vel scriptum est sub iusurandum conservare

promicto con sti[pula]tione subnixa. Act. Luca. Bardus S. Petri diac. et Luc. eccl. primicerius ss. Theodegrimus iudex sacri pal. ss. [S. m.] Oppiti f. b. m. Bonucci t. [S. m. ...] f. b. m. Ildebrandi t. [...] [Paulus not. sa]cri pal.²

Originale: F. 118. *Di Poggio, Saggio di stor. eccles., p. 287, estr. Cf. il reg. seguente e il reg. n. 409.*

¹ Seguono i confini come nel reg. precedente. ² Il nome del not. si legge nella corroboratio.

448.

Lucca, 9 Settembre 1078.

A. MLXXVIII, v id. sept., ind. II. Ego Lambertus archipresb. f. b. m. Berte, quia qd. Kadulo f. b. m. Vuidi, per cartula Raineri not. imp., pro anime sue remedium iudicavit et confirmavit in me et in Teberga genitrice sua f. b. m. Sigefredi et Ildebrando g. suo et in Blancardus archid. frater meus et f. b. m. suprascripte Berte et in Gottifridi not., q. Morectus v., f. b. m. Gottifridi, q. fuit iudex, q. Boddo voc., omnia ex omnibus casis et castellis;¹ exceptavit omnibus casis et terris seo rebus suis in l. et fin. Casabasciana et suam portione de castello, qui d. Mamule, sicut circumdatum est a mura et a fossa: iudicavit quatenus, ut post suum obitum in mea et in qd. Teberga, etc., tan nos totis insimul quam et quis ex nobis q. hunc iudicatum pre manibus abuerit vel de nostris eredibus, sin potestatem omnibus suprascriptis abendi et dispensandi; proinde modo ego, q. iudicato pre manibus abeo, secundum ipsius qd. Kaduli institutionem et bonum dispositum, per hanc cartula pro anime mee remedium et pro eremedium animam b. m. Kaduli offero tibi [e]ccl. et kanonica S. Martini de piscopatui Luc. de suprascriptis terris et rebus, nominative: meam portionem de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Vico Muriano u. d. Prato da Mucciano.² Est ad pert. mensuratas mod. III. Conpeti michi per iudicati cartula medietatem.¹ [Lamber]tus archipresb. ss. [Theodegrimus] iudex sacri pal. ss. [S. m. Oppiti f. b. m. Bon]ucci t. [S. m. ...] Ildebrandi t. [Paulus not. sacr]i pal.³

Originale: N. 17. *Bertini, Atti della R. Accad. II, 165, estr. Cf. il reg. precedente e il reg. n. 383.*

¹ Segue come nel reg. precedente. ² Seguono i confini come nel reg. precedente. ³ Il nome del not. si legge nella corroboratio.

449.

Lucca, 16 Marzo 1079.

A. MLXXIX, XVII kal. apr., ind. II. Nos Teuderigo f. b. m. Tati et Hughicione f. suprascripti Tati et Latuca mulier suprascripti Hughicio[ni et filia] b. m. Rustichi, ego Latuca consen-

tientes mihi vir meus, et eidem vir meus consentientes sibi genitor suus, ubi interesse videtur notitia Petri iudex sacri pal., a quo interrogata sum sequenter edicti painam, per han(c) cartula venundamus et tradimus tibi Gherardus presb. f. b. m. Filipelli una petia de terra nostra, quod est campo, in l. et fin. Turingo prope ecl. S. Petri, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra et dimidia fossa S. Reparate et S. Iohanni Batiste, lato uno in terra nostra, quas nobis reservamus, alio in terra et dimidia fossa S. Martini et aliquantulo in terra Gherardi qd. Teudore. Est ad pert. mensuratas sist. XI. Recepimus meritum, anolo uno de auro pro sol. XLVIII. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Teuderighi et Hughicioni et Latuche, Hughicione coniu(gi) consensi, et Teuderighi genitor Hughicioni consensi. Petrus iudex sacri pal. interfui. [S. m. ...]alfridi f. suprascripti Teuderichi t. [S.] m. Teuprandi f. b. m. Dradi et Bonii f. b. m. Iohanni tt. [S. m.] Menciuciori f. b. m. Bonii t. [Sin]gnorectus not. inp.

Originale: H. 141. *Nel verso, da mano del sec. XII-XIII:* Hospitalis nostri sunt.

450.

Vaccoli (Lucca), 16 Settembre 1079.

A. MLXXIX, XVI kal. oct., imd. III. Nos Corbo f. b. m. Sisemundi et Sirica iugalibus filia b. m. Moroni, ego Sirica consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Antonii iudex sacri pal., ad quibus interrogata sum sequenter etdicti pagina, per an(c) cartula venundamus et tradimus tibi Guido iudex f. b. m. Bonaldi nostra portionem de monte et poio, ubi fuit castello, qui esse videtur in l. Vaccule u. d. Coterocatio. Iamdicto poio et monte, qualiter ab omni parte circuito eius videtur esse da sunmo usque ad deorsum, competi nobis duodecimam portionem. Ipsa nostra portionem cum inferioribus et superioribus suis seo cum accessionibus et ingressibus suis tibi venundamus et tradimus. Seo venundamus et tradimus tibi nostram portionem de duo petieis de terris, quod sunt campora, in l. u. d. Vingna Quaratula, una tenentes: uno capo in monte, alio in rio, lato uno in terra de filii qd. Fralmi, alio in terra de suprascripti ff. qd. Fralmi et de eorum comsortibus; secunda, in ipso l., tenentes: uno capo in suprascripto monte, alio in suprascripto rio, (lato uno * *), alio in terra suprascriptorumdem de¹ filii qd. Fralmi et de eorum comsortibus. De has duo petieis competi nobis tertiam portionem. Seo venundamus et tradimus tibi nostram portionem de una petia de terra, tenentes: uno capo cum uno lato in via publica, alio capo in rio, lato uno² in terra de suprascripti ff. qd. Fralmi. De as pe-

tia competi nobis medietatem. Recepimus meritum, anulo uno de auro pro sol. LX da Raineri f. b. m Sisemundi pro persona tua. Pena dupli. Act. in suprascripto l. Vaccule. S. m. Corbi et Siriche, Corbo conius sue comsensi. Antonius iudex sacri pal. interfui. S. m. suprascripti Raineri f. b. m. Sisemundi t. S. m. Sisemundi f. suprascripti Raineri t. S. m. Lei f. b. m. Bonii t. Hugo not. imp.³

Originale: G. 146; *Regestum A*, c. 47. *Cianelli, Mem. e doc. III*, 92 estr. *Nel verso della carta, da mano del sec. XI*: Cartula de castro de Vaccule, quam dedit Guido iudex. *Sopra Vaccule, da mano del sec. XIII-XIV*: Ubi dicitur Scopiccio. *Nel Reg. A*: Venditio Corbi qd. Sisemundi Guidoni iudici qd. Bonaldi de castello de Vaccule, quod dicitur Coterotho, et de eccl. S. Petri de Miate. (*Cf. Cianelli, loc. cit.*)

¹ Così l'orig. ² Così l'orig. per alio ³ Dopo la sottoscrizione del not., di mano dello stesso Hugo: Promissio penam lib. x.

451.

1079.

« Libellum datum a canonicis S. Martini de predictis terris, oblati a predicto Rolando¹ qd. Belleve, pro sol. VII et medietate Uberto² iudici qd. Sighifredi; quarum prima, q. est star. XLIII, que tenet: caput in via publica, alterum in terra q. fuit Montanini, latus in terra hospitalis S. Martini et in terra Bonichi, alterum latus in terra quam inferius per idem libellum accepit et in terra S. Reparate; de qua accepit medietatem de duabus portionibus predictus Ubertus pro libellum; secunda petia est ibidem, q. est cultra una, de qua accepit idem per libellum tres partes, que est similiter iuxta eccl. S. Salvatoris, q. tenet: caput in via publica, alterum in terra S. Marie Maioris, latus in terra S. Donati et S. Petri, alterum latus in supradicta terra quam per libellum accepit idem Ubertus, et in terra S. Petri. Similiter accepit per libellum predictam terram de Patriniione.³ De quibus predictus Ubertus et eius heredes debebant reddere per libellum sol. VII et medietatem in decembri. A. Domini MLXXVIII ».⁴

Regestum A, c. 30 v e c. 42 v.

¹ *Cf. il reg. n. 436, cui si riferisce.* ² *A c. 42 v si dice*: A quo descendunt Ildebrandinus Malpili et filii Malaprese, qui debent solvere predictam pensionem. ³ *Cf. il reg. n. 216, cui si riferisce.* *Il ms. aggiunge*: quam terram de Patrognone commutavimus postea cum eius descendentibus cum quadam petia terre in Massa Pisana u. d. Borla, sicut inter cartas de Massa Pisana. ⁴ *Il ms. aggiunge*: De predicto Uberto fuit Bernardus. Has tenuit postea Bernardus qd. Uberti iudicis et Malpilius et Ubertellus f. Ubaldi iudicis et Malapresa qd. Guidi qd. Uberti, set partem Malaprese vicimus, unde habemus IIII star. grani a Posa, ut infra dicitur (*Reg. A*, c. 30 v. a. 1198), aliam partem, scilicet Uberti iudicis, debent reddere filii Ildebrandini Malpili, quia successerunt eidem, unde ipsi debent reddere sol. v pro duabus portionibus.

452.

1079.

« Offersio a Bello qd. Iohannis de duobus portionibus omnium casarum et terrarum, quas habebat in Tempagnano Ferraio.¹ A. Domini MLXXVIII^o ».

Regestum A, c. 3 v.

¹ *Il ms. aggiunge:* De quibus credo quod recipimus vi den. sub Strada.

453.

Lucca, 12 Febbraio 1081.

Notitia breve, qualiter infra hanc urbem Luca prope eccl. et piscopatui S. Martini, presentia bonorum hominum eorum nomina supter leguntur, Martino f. b. m. Barochi et Vitali f. b. m. Martini et Martino f. b. m. Albiti iuraverunt ad sancta Dei avangelia, quod illis petiis de terris qui in illo breve leguntur, per triginta annos tenuta erat a pars suprascripte eccl. S. Martini; tunc Ilditio f. b. m. Pacci per virga, quas in suis detinebat manum, fecit finitionem * * Lamberti archipresb. et Bardi diac. et primicerio et Gaudio presb. et cantor ordinarii de eccl. et canonica S. Martini de septem petiis de terris in l. et fin. Montisciano, qui legitur in isto breve; una est castanieto u. d. ad Aia Lucci, tenentes: uno capo in rivo, alio in Colle, lato uno in terra Milianese, alio in terra Rocchisciana; secunda, vinea et campo, d. a la Casa: uno capo in valle u. d. a Tana, alio cum ambas lateras tenet in terra suprascripti S. Martini; tertia, u. d. Vinea Liuli: uno capo in rivo, alio tenet in terra Rocchisciana, lato (uno) in terra Vuidi, alio in terra S. Martini; quarta, u. d. Vinea Veccla, tenentes: uno capo in rivo, alio in margire, lato (uno) in terra Vuidi, alio in terra Rocchisciana; quinta d. Oliveto, tenentes: uno capo in terra Massaia, alio in rivo, lateras ambas in terra Vuidi; sexta (est) * * Taseto, tenentes: uno capo in rivo, alio cum ambas lateras in terra Vuidi; septima est castanieto u. d. in Cafaio, tenentes: uno capo in rivo, alio cum uno lato in terra Vuidi, alio lato in terra S. Martini et Vuidi. Et insuper sponndit se Ilditio adversus Lanbertus et Bardus et Gaudium, quod si unquam ipso vel suos heredes, Lanberti et Bardi et Gaudii vel ad subcessoribus eorum eissent vel intentionassent, aut si aparuerit ullo suo dato vel facto et tacitos et contentis non permansissent, quod componere debeant Ilditio vel suos heredes, Lanberto et Bardi et Gaudium vel ad supcessoribus eorum, penam: arg. libr. xx. Unde Lanbertus et Bardo et Gaudium fecerunt launehild merito, anulo uno de auro pro ipsa finitionem seo sua sponsonem confirmandum iusta legem presentia: Tegrimi, Iohanni, Singnorecti, Uberti iudicibus, Rodulfi not., Gerardi f. b. m. Vuidi, Villani f. * *, et Pagani f. b. m. Bari, Rodulfi f. b. m. Petri, Ildebrandi

de Montemagno cum Ugo f. suo, et Uberti f. Coni, Dominichi Lanbardo f. b. m. Dominichi, et Petro et Bonio et Montisciano gg. ff. suprascripti Dominichi, Petri da Ioia f. b. m. Dominichi, Ughi da Falnania f. b. m. Petri, Gogi f. b. m. Albiti, Menco f. b. m. Stantii, Iohanni f. b. m. suprascripti Stantii, Dominichi f. b. m. Stefani, Martino qd. Stefani, Larii f. b. m. Martini, Boni f. b. m. Stantii, Bonico et Martino qd. Baruccii et Cuscus cl. qd. Morecti et Martino presb. da Massagrosi qd. Fatii, Bonaldi presb. et Petri presb. et Sigifredi cl. et reliquis. A. MLXXXI, prid. id. febr., ind. iv. Theodegrimus iudex sacri pal. ibi fuit. Rodulfus not. imp. ibi fuit. Gerardo ibi fuit. Villani et Pagani et Rodulfo et Ildebrandi et Ughi f. suo et Uberti qui ibidem fuerunt. Dominichi, q. supernomen d. Lanbardo, et Petri et Bonii et Montisciani gg. et Petri da Ioia et Ughi, q. ibidem fuerunt. Gogi et Menchi et Iohanni et Dominichi et Martini seo Larii et Boni, q. ibidem fuerunt. Bonico, q. ibidem fuit. Paulus not. sacri pal.

Copia del sec. XII, dt Darius not. imp.: C. 10.

454.

27 Marzo 1081.

« Albizenda filia qd. Grechi vendidit Luc. capitulo unam petiam terre in confinibus Sorbani Lei iudicis; ut continetur manu Gerardi not. (A.) M octuagesimo primo, vi kal. aprilis ».

Regestum B, c. 30. Cf. il reg. seguente.

455.

27 Marzo 1081.

« Item dicta Albizenda¹ vendidit quartam portionem unius petie terre in dictis confinibus predicto capitulo; ut continetur manu dicti Gerardi not., predicta die et anno ».

Regestum B, c. 30.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

456.

Lucca, 16 Aprile 1081.

A. MLXXXI, xvi kal. magi, ind. iv. Nos Stefano f. b. m. Martini et Iohanni f. b. m. Martini per hanc cartula pro anime nostre remedium offerimus tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructum infra urbem Luca prope eccl. S. Alexandrii et prope eccl. et kanonica S. Martini, nostra portionem de una petia de terra cum casa super se seo curte et vinea insimul comprehensa, in l. et fin. Rogano u. d. in Plactia, tenentes: uno capo in via plubica, alio cum uno lato in terra Gerardi et de suis consortibus, alio lato in terra S. Donati. De tres portionis de medietatem competi nobis duos portionis. Offerere provideor,¹ ut ab o-

dierna die de ipso ospitale et de custode et rectore, q. ibi pre tempore ordinato fuerit, sin potestatem eam abendi et usumfructuandi. Sic perpetualiter ipsam nostram portiones et onnes pensiones [seu] censum quos de ipsa Dominus dederit, sint ad usum et victum pauperum pelegrinorum eumtium et tramseumtium pre tempore, ut de ipsis sustententur. Non abeat potestatem nullus ep. neque nulla potestam suprascripta portionem per libellum dare, neque alienare. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Stefani et Iohanni. S. m. Iohanni faber f. b. m. Dominichi t. S. m. Pepi f. b. m. Albiti t. S. m. Dominichi f. b. m. Rustichi et Iohanni f. b. m. Martini tt. Paulus not. sacri pal.

Originale: F. 8.

¹ Così l'orig. per prevedemur

457.

Lucca, 16 Aprile 1081

A. MLXXXI, XVI kal. magi, ind. iv. Ego Iohanni f. b. m. Martini per hanc cartula vindo et trado tibi Lambertus archi[pre-sb.] f. b. m. Berte meam portionem de una petia [de terra], quod est vinea in l. et fin. Rogano u. d. a Capitulo, tenentes: uno capo in terra Rustichi, alio [in] terra Stefani, lato uno in terra de filii qd. Bolgari, alio in terra Gerardi et de suis consortibus. Est ad pert. mensuratas sist. II. Conpeti michi medietatem. Recepti merito da Gerardo presb. custode et rectore de ospitale S. Martini f. b. m. Savini, anulo uno de auro pro persona tua pro sol. III. Repromicto una cum meis eredes, tibi vel ad tuis eredes, si vobis eas intemtionaverimus, componere venditionem in duplum. Act. Luca. S. m. Iohanni suprascripti. S. m. Iohanni faber f. b. m. Dominichi t. S. m. Pepi f. b. m. Albiti t. S. m. Dominichi f. b. m. Rustichi t. Paulus not. sacri pal.

Originale: F. 19. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Paulus*: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si Bonitio g. meo vel suos eredes inter qui et quinque anni expleti proximi venturi evennerit, fecerit cartula et rogaverit in eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructum infra urbem Luca, sicut iudex aut not. dixerit, de suam portionem de una petia de terra cum casa super se seo curte et vinea insimul compreensa, in l. et fin. Rogano et vocitatur in Plaetia, umde ego meam portionem per cartulam dedi in suprascripta eccl. et ospitale, et ipsa scripta ex manibus Pauli not. sacri pal., et cartula, qui Bonitio g. meo facere abet, sicut ego de meam portionem fecit, per quas illum custode et rectore abere et detinere possa a proprietario nomine a pars de ospitale et ipsa cartula firma et roborata mie[te]re et dare abet in potestatem de custode, si ipse recipere voluerit et scribere fare facere voluerit, et si taliter fecerit per bonam fidem, quod ista cartula sit (i)nanis et vacua, et michi Iohanni vel ad meis eredes rendere debeatis; et si Bonitio vel suos eredes infra suprascripto constituto taliter non fecerit, quod tu Lambertus vel tuos eredes meam portionem [de] suprascripta petia a proprietario nominem eam abere debeatis.

458.

Lucca, 18 Aprile 1081.

A. MLXXXI, XIV kal. magi, ind. IV. Ego Teutia mulier Pepi de filio Iohanni et filia b. m. Iusti, consentientes michi vir meus, et eidem vir meus consentientes sibi genitor suus, ubi interesse videtur notitia Petri iudex sacri pal., a quo interrogata sum sequenter et dicti paginam, per hanc cartula pro anime mee remedium offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructum infra urben Luca prope eccl. S. Alexandrii et prope eccl. et canonica S. Martini, meam quartam portionem de portionem superscripti Iohanni sogro meo de duo petiis de terris, quod sunt vineis, in l. et fin. Rogano u. d. in Plactia et vocitatur in Arolfo, quas Iohanni sogro meo et Albitia conius sua et filia b. m. Martini per offerionis cartula dederunt in superscripta eccl. et ospitale et michi pertinere videtur per illum morgincap, quas vir meus in me fecit. De iamdictis duo petiis per desingnatas capitas et lateras et qualiter per memorata cartula est pertinentes, quartam portionem offerere prevideor, ut ab odierna die de ipso ospitale sit potestatem eas abendi.¹ Pena dupli. Act. Luca. S. m. Teutie. S. m. Pepi viro Teutie, consentientes. S. m. Iohanni genitor Pepi, consentientes. Petrus iudex sacri pal. interfui. S. m. Iohanni f. Cuniti t. S. m. Boniti f. b. m. Fuschi t. S. m. Mori f. b. m. Ghecti t. Paulus not. sacri pal.

Originale : F. 54.

¹ *Segue come nel reg. n. 456.*

459.

16 Ottobre 1081.

« Offerio ecclesie B. Martini a Mauro presb. qd. Gerardi de duobus petiis terrarum in Pulia prope S. Colunbanum, que sunt star. vii decim. Prima tenet: caput in via publica, cum cassina super se, alterum in terra Baroni et in terra quam subter obtulit, alterum¹ in terra quam sibi reservavit, alterum latus in terra predicti Baroni; secunda ibidem, tenet: caput cum latere in terra quam sibi reservavit et in terra quam supra obtulit, alterum (caput) in terra Guidi et Gerardi qd. Boni Albolfi, alterum (latus) in terra predicti Baroni. A. Domini MLXXXI ».²

Regestum A, c. 15 v; Regestum B, c. 36.

¹ *Così il ms. per latus* ² *Il ms. aggiunge* : Et nota quod de illa petia, q. est a via S. Columbani, reddebantur olim sol. III a Falcione de Arcu qd. Pedronis, postea Marchese, postea arcipresb. Caro, q. emit predictam terram a Marcoese prefato cum alia terra eidem terre iunta, quam totam modo habet canonica nostra, unde recipit modo xxvi star. grani, non per tenimentum. Aliam vero petiam, q. tenet: capud in predicta terra et alterum in via de Polia, tenuit Porcellus qd. Signorecti pro v sol. et una gallina, ut continetur in carta scripta per Urbicianum not.; postea Tedicius, postea arcipresb. Caro pro v sol. et vi den. pro gallina; modo quedam mulier nomine Maria reddit nobis

predictam redditam et sol. III nepoti prefati arcipresb. pro ipso arcipresb. carone. *Il Reg. B: Manu Rodulfi not. (A). M^o octuagesimo primo, XVII° kal. novembris.*

460.

Lucca, 4 Novembre 1081.

A. MLXXXI, prid. non. nov., ind. v. Ego Raimundus archid. Lunensis f. b. m. Rodulfi per hanc cartula pro anime mee remedium offero tibi eccl. S. Petri, qui est constructum in l. et fin. u. d. a Ponte, q. d. S. Petri et prope u. d. a Ponte del Marchione, meam portionem de una petia de terra, quod est orto, prope eccl. S. Macthei apostoli u. d. a Nave et prope suprascripto Ponte, tenentes: uno capo in via plubica, alio in fluvio Serelo, lato uno in terra suprascripti S. Mathei, alio in terra Ildebrandi et in terra Petri et in terra Melondi cl. Conpeti michi medietatem de sextam portionem et de alia sextam portionem conpeti michi nonam et tertiam portionem. Offerere provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diae. seo cl. q. ibidem officium¹ Dei fecerint et ad opus suprascripti Ponti retinendi in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestam meam portionem suprascripte eccl. vel Ponti tollere, neque per libellum dare, neque alienare. Pena dupli. Quod a me factum vel scriptum est sub iusiurandum conservare promicto con stipulationem subnixa. Act. Luca. Raimundus archid. ss. S. m. Vuidi f. Gumtelmi not. t. S. m. Baldini f. Andree t. S. m. Gumtulini f. b. m. Pagani t. S. m. Ursi f. Lungari t. Paulus not. sacri pal.

Originale: B. 11. Nel margine inferiore, sul recto, si ha la notizia d'altra carta. Bertini, IV, par. II, append. 116, n. LXXXVIII con lettura errata: archid. Lucensis Cf. il reg. n. 487.

461.

1081.

« Offersio Leolini qd. Pacci canonice S. Martini de tribus cultris terrarum in Fiesso de sua portione terrarum, quas habebat in Fiesso. A. Domini MLXXXI^o ».¹

Regestum A, c. 34.

¹ *Il ms. aggiunge: De quibus terris olim XVIII star. filii Pacci, scilicet Vivianus et Guido.*

462.

Lucca, 13 Marzo 1082.

A. MLXXXII, III id. mar., ind. v. Ego Saracinus f. b. m. Sassi, quia vos Stefanus f. b. m. Alberti et Bonfilius f. b. m. Dominichi dedisti mihi meritum tu Stefanus, annulum unum de auro pro sol. CD pro te et pro persona suprascripti Bonfilii nepotis tui, per hanc paginam repromicto vobis, ut numquam non

abeamus potestatem, nec ego neque mei heredes, vobis neque eredi-
 dibus vestris intemtionare neque molestare nulla de duobus petiis
 de terris vestris in l. et fin. Vicopelago; una, cum cassina super
 se seo¹ curticella et vinea et campo insimul comprehensa, prope
 eccl. et plebe S. Ieorgi; secunda, q. est vinea et campo insimul, u.
 d. a Raffa et vocitatur in Quarre prope eccl. S. Viti, quas vobis
 per cartulam Conradi not. imp. ex comparatione obvenit a me
 ipso. Pena: arg. libr. xl. Act. foris Luca, prope eccl. S. Petri
 que d. Maior. S. m. Saracini. S. m. Henrichi f. b. m. Lan-
 berti t. S. m. Baldoni f. b. m. Bonii t. S. m. Guerri f. b. m. Bo-
 nosi t. Conradus not. imp.

Originale: E. 24.

¹ *L'orig. ha*: suo

463.

Lucca, 15 Marzo 1082.

A. MLXXXII, XVIII kal. apr., ind. v. Nos Henrigo f. b.
 m. [Hung]ari et Speciosa iu[g]al[ibus] filia b. m. Hermingarde,
 quia tu Gu[ntulino] f. b. m. Alboni dedisti nobis meritum, nusca
 una de auro pro sol. ccc, ego Speciosa consentientes mihi vir
 meus, per hanc painam repromictimus tibi, ut nunqua non abea-
 mus potestatem, nos neque nostris heredibus, tibi Guntulino ne-
 que ad heredibus tuis intentionare neque molestare nulla de octo
 petiis de terris tuis, duo quod sunt ortoras, una, cum duo cassine
 super se, quas Rustico massario ad lab. abere videtur, et aliis,
 quod sunt camporas, in l. et fin. Greppo et in l. et fin. u. d. Ca-
 valliana, quas tibi per cartula Singnorecti not. inp. ex compara-
 tionem opvenit ad nos ipsis. Pena: arg. libr. xxx. Act. Luca.
 S. m. Henrighi et Speciose, Henrigo conius sue consensi. S. m.
 Lanberti f. b. m. Singnorecti t. S. m. Guntini f. b. m. Hughi t.
 S. m. Hughi f. b. m. suprascripti Hungari t. Singnorectus not.
 inp.

Originale: S. 33.

464.

Lucca, 26 Marzo 1082.

A. MLXXXII, VII kal. apr., ind. v. Nos Bonacciano f.
 b. m. Sirichi et Balsamella iugalibus filia Vuidi, consentien-
 tes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Iohanni iudex sa-
 cri pal., a quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per
 hanc cartulam in comutatione dare et tradere videmur tibi Cecio
 f. b. m. Rustichi nostra portionem de una petia de terra, q. est
 campo, in l. et fin. Verciano u. d. Campo dal Pero et vocitatur
 Lavatoio Baldi, tenentes: uno capo in terra Boniti, alio in fluvio
 Ausere, lato uno in terra tua, alio in via publica, una cum hom-

nibus casis et terris seu rebus nostris in l. et fin. Montecatini per locas et fundas nocupante Colle Mori, Farinetulo, Fredana, Chiule, prope castello de ipso l. Montecatini, Prova, Prullo, Pastino et in eorum fin. Pro quibus recepimus meritum, anulo uno de auro. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Bonacciani et Balsamelle, Bonacciano coniugis sua consensu. S. m. Albertini f. b. m. Bononi t. S. m. Alboni f. b. m. Ghecti t. S. m. Martini f. b. m. Boni t. Rodulfus not. imp.

Originale: O. 171. *Nel verso, da mano del sec. XII-XIII*: Iordanis conversi.

465.

Citello, 30 Luglio 1082.

A. MLXXXII, III kal. aug., ind. v. Nos Ghisilla, lege vivente Romana, relicta b. m. Gherardini et filia b. m. Belle et Tarsilla, similiter lege Romana vivente, relicta b. m. Alluci et filia b. m. Carboni, q. fuit lege vivente Romana, per hanc cartula pro animabus nostris eremedio et pro eremedium anime suprascriptorumdem viri nostris offerimus tibi Deo et ad illo ospitale, qui qd. Bonitio, q. fuit presb. et fuit f. b. m. Liutie, constituit, qui est constructu in l. et fin. Sala u. d. Monasterio Puellarum et prope eccl. S. Petri, nostra portionem, quod est tertiam portionem de quartam portionem de una petiam de terra cum eccl. super se, cui vocabulum est Beatorum Sanctorum Iusti et Chemeti,¹ qui est edificat(a) prope Sala, una cum nostram portionem, quod est tertiam portionem de quartam portionem, de cimiterio circuitu ipsius eccl., sive nostram portionem de quatuor petiis de terris, quod sunt camporas, una i(n) l. et fin. prope et Citello; secunda in l. Pantano; tertia in l. Scepaticio; quarta i(n) l. Potiu Donico. De as petiam de terr[a] illa cum predicta eccl. super se abentes et cimiterio circuitu ipsius eccl., cum fundamentu et onne etdeficio suo et de iandictis quatuor petiis de terris, quod sunt camporas, competi exinde nobis, de eccl. et de ci(mi)terio de quartam portione tertiam portione, et de iandicti quatuor petiis de terris competi nobis tertiam portione. Nostra portione, quas nobis est pertinente per donationis cartule ex² parte viri nostris, offerre prevedemus. Sic perpetualiter onnes blaves et fruges seo census que de predicta eccl. et de predictis terris e rebus, que Dominus dederit, sint a usum³ et victun pa(u)perum et pelegrinorum euntiu(m) et transeuntium pre tempore, ut de ipsis blavis et frugibus seo censibus sustententur, et si alicui ad ee Dominus addederit, in eoden tenorem permaneat. Ec nu(1)li persone pertineat nisi ad gubernando et salvando sive meliorando. Si quis ee infringere aut violare stutuerit, adiungimus ut sint in po-

testate et cura adque protectione de ministeriali, q. fuerint de ospitale administrandun, cui potestas concessa fuerit prefate dispositionis et ordinacionis potestaten accipiant. Pena dupli et insuper, arientu liberas xx. Ministeriali de ospitale non permictat per neglegentia neque per nu(l)lus nummus hec infri(n)gi, set per hanc pagina defendant. Act. castru qui d. Citellu. S. m. Ghille et Tarsilla. Rodulfus not. imp. t. ss. S. m. [...]andi f. b. m. Georgi et Vuido f. b. m. Vuidi tt. S. m. Gherardi et Enrighi gg. ff. b. m. Gotifredi, q. fuit not., tt. Tutubaldo not. imp.

Originale: N. 15. *Nel verso, da mano del sec. XIII-XIV*: Ofereio facta de ospitali de Sala et S. Iusti de Sala.

¹ Così l'orig. ² L'orig. ha: est ³ L'orig. ha: usunt

466. *Compito (Lucca), 14 Novembre 1082.*

A. MLXXXII, XVIII kal. dec., ind. VI. Ego Pagano f. b. m. Rustichi per hanc cartula vindo et trado tibi Bonecio f. b. m. Bonii una petia de terra,¹ cum casa super se seo curte insimul comprehensa, in l. et fin. Cumpito u. d. in Valle, tenentes: uno capo cum uno lato in via publica, alio capo in terra S. Petri, alio lato in terra mea quas mihi reservo, sicut ibi singna posite sunt. Recepi merito, cercello uno de auro pro. sol. nove. Pena dupli. Act. in suprascripto l. Cumpito. S. m. Pagani. Gerardus t. ss. S. m. Vuerrucci f. b. m. Andree t. S. m. Huberti f. Lamberti da Pecciore t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 75.

¹ Il passo da Bonecio fino a terra è scritto su rasura.

467. *Compito (Lucca), 14 Novembre 1082.*

A. MLXXXII, XVIII kal. dec., ind. VI. Ego Pagano f. b. m. Rustichi, quia tu Bonecio f. b. m. Bonii dedisti mihi merito, cercello uno de auro pro sol. nove, per hanc paginam repromitto tibi, ut nunquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos heredes, intentionare neque molestare nulla de una petia de terra tua,¹ cum casa super se seo curte, in l. et fin. Cumpito u. d. in Valle, quas tibi per cartula Sigefredi not. imp. ex comparationem obveni ad me ipso. Pena: arg. libr. v.²

Originale: S. 74.

¹ Il passo nulla de una petia de terra tua è scritto su rasura. ² Segue l'escatocollo come nel reg. precedente.

468. *Lombrici (Lucca), 6 Marzo 1083.*

A. MLXXXIII, prid. non. mar., ind. VI. Nos Hubaldus f. qd. Sigifridi et Iolicta iugalibus filia qd. Oppithi, ut Deus no-

stra peccata dimittere atque laxare dingnetur, manifesta causa est nobis, consentientes michi Iolicta vir meus, ubi interesse videtur notitia Uberti iudicis imp., a quo interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et animarum b. m. Lupicini, q. fuit f. qd. Leonis iudicis, et b. m. Purpuri eiusdem qd. Lupicini uxoris seu b. m. Vulpule anterioris uxoris mee Ubaldus et supradictis Lupicini filiam, offerimus tibi Deo et (eccl.) B. Marie Virginis, que et posita et edificata sito l. et fin. Massa, q. v. Pisana, nostra portionem de eccl. predictae S. Virginis Marie, cum nostra portionem de cimiterio et terra vacua, in qua puteum esse videtur, iuxta predictam eccl. totas insimul comprehensa, que petia, ubi predicta eccl. constructa esse videtur seu cimiterio et terra vacua cum predicto puteo infra se: unum caput cum unum latus tenet in viis publicis, aliud caput cum aliud latus in terra et campo nostro, quas nobis reservamus, et de consortibus nostris. Est ad pert. mensuratam schalas * *. Competi nobis sextam portionem. Offerrere prevedimur, ut ipsa eccl., cum omnibus suis rebus, ad nostro nostrorumque erendum hac proeredum in perpetuum dominium semper sit aliena. Nec sit in potestatem ullius ep. vel marchioni predictam eccl. vel eius bona alienandi vel aliquo titulum dandi vel bona, que eccl. abebit, auferendi, set homni tempore sint potestatem illorum presb. et cl. seu lahorum, que ibi pre tempore sine munere acceptione ordinati fuerint et ibi kanonice secundum qualitatem ipsius locis comune vita duxerint, habendi gubernandi seo clericos vel lahoros ibi kanonice ordinandi et res eccl. laborare faciendi et usofructuandi. Pena dupli et insuper arg. libr. c. Act. in l. et fin. Lumbrici, prope eccl. S. Blasi. S. m. Hubaldi et Ioliete, Ubaldus conius sue consensit. S. m. Ungari f. qd. Guidi t. et Gerardus iudex hic rogatus fuit per testimonium. S. m. Guidi f. Mascari et Baroncelli f. * * tt. Raineri not. imp.¹

Originale: G. 128.

¹ Da S. m. Ungari *ano in fondo fu scritto dopo, nello spazio lasciato in bianco, dallo stesso Raineri.*

469.

Lucca, 25 Marzo 1083.

A. MLXXXIII, VIII kal. apr., ind. VI. Nos Guido et Theodaldus et Burellus gg. ff. b. m. Martini et Cristofanus f. qd. Hemmi et Gisla mulier Theodaldi et filia b. m. Pacci, q. fuit cl., et Umbrina mulier Burelli et filia b. m. Horithi, ut Deus nostra peccata dimictere dingnetur, manifesta causa est nobis, consentientes nobis Gisla et Umbrina viri nostri, ubi interesse videtur notitia Uberti iudicis imp., a quo interrogate

sumus sequenter etdicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et pro remedium animarum suprascripti b. m. Hemmi et b. m. Rustiche, q. fuit uxor mea Guido,¹ offerimus tibi Deo et (eccl.) B. Marie Virginis, que est posita et edificata sito loco et fin. Massa, q. v. Pisana, nostra portionem de eccl. predictae S. Virginis Marie una cum nostra portionem de cimiterio et terra vacua, in qua puteum esse videtur iuxtam predictam eccl.,² que petia: unum caput cum unum latus tenet in viis publicis, aliud caput cum aliud latus in terra et campo Ubaldi f. qd. Sigifridi³ et de consortibus suis.⁴ Hact. Luca. S. m. Guidi et Theodaldi seo Burelli gg. et Cristofani et Gisle et Umbrine, Theodaldi et Burelli coniungi eorum consenserunt. S. m. Ungari f. qd. Guidi et Conradi f. qd. Villani tt. S. m. Lanberti f. suprascripti qd. Villani et Pagani f. Guidi tt. Raineri not. imp.

Originale: G. 132.

¹ L'originale ha: Guidet ² Segue come nel reg. precedente. ³ Il passo Ubaldi f. qd. Sigifridi è scritto su rasura da altra mano coeva. ⁴ suis come alla nota 3; segue poi tutto come nel reg. precedente.

470.

Lucca, 15 Aprile 1083.

A. MLXXXIII, xvii kal. magi, ind. vi. Ego Antonio cl. f. b. m. Raineri per hanc cartula vindo et trado tibi Fasciana f. b. m. Belle una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Greppo u. d. Lappeta, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra S. Martini et in terra de curte de Porcari, lato uno in terra qd. Rolandi iudex et Falconi fratribus, alio in terra mea, quas mihi reservo. Est ad pert. mensuratas mod. i. Recepti merito da Sessundo frater tuus et (filio) qd. suprascripte Belle, anulo uno de auro pro persona tua, pro sol. xii. Pena dupli. Quod a me hic semel factum (est) sub iusiurandum conservare promicto con stipulationem subnixa. Act. Luca. Antonius (cl.) ss. S. m. Sessmundi f. b. m. Belle t. S. m. Iohanni f. b. m. Viti t. S. m. Rolandi f. b. m. Albitie t. Paulus not. sacri pal.

Originale: Q. 159. *Dopo la sottoscrizione del not. segue, di mano dello stesso Paulus*: Ista cartula et facta in eo tinore, ut si ego Antonio vel meos eredes parati fuerimus quacumque die inter qui et duo anni expleti proximi venturi evennerit ad damnum tibi Fasciana vel ad tuos eredes, arg. sol. xii de den. de moneta de Luca, xii den. per singulos sol. rationatos et prode per singulos mense den. due, quod tu vel tuos eredes xii sol. et prode recipere debeatis et ista cartula cum uno renpromissio, quas in te feci, michi vel ad meos eredes rendere debeatis. Et si nos xii sol. et prode infra suprascripto constituto perexolti non abuerimus, suprascripta petia a proprietario nom. eas abere debeatis. *Nel margine inferiore, sul recto, si hanno le notitte de' registi nn. 503, 505.*

471.

Compito (Lucca), 20 Maggio 1083.

A. MLXXXIII, XIII kal. iun., ind. vi. Nos Vitali et Petrus gg. ff. b. m. Andree et Berta genetrice suprascripti gg. filia b. m. Vitali et Ermingarda mulier Vitali filia b. m. Casci, consentientes mihi Berta gg. ff. et mundualdi mei et ego Ermingarda consentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia de duobus propinquiores parentes mei, i sunt nomina eorum: Stefano et Dominicho gg. ff. b. m. Martini, a quibus interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula venundamus et tradimus tibi Pandolfo f. b. m. Gogi nostram portionem de una petia de terra, quod est silva, in l. et fin. Cumpito u. d. a le Fracte, tenentes: uno capo in rio, alio in serra, lato uno in terra Iohanni et Vuidi gg. et de suis consortibus, alio in terra Petri cl. et de suis consortibus. Competi nobis septem portionis. Recepimus meritum, arg. pro sol. XIII. Pena dupli. Act. in suprascripto l. et fin. Cumpito. S. m. Vitali et Petri gg. seo Berte mater et ff., et Ermingarde, suprascriptorumdem germani eidem genetrice consenserunt et Vitali conius sua consensi. S. m. Stefani et Dominichi gg. omnia que superius legitur interfuerunt. S. m. Gogi da Monte Baldi f. b. m. Alberti t. S. m. Petri da Bercieto f. b. m. Dominichi et Bonii f. suprascripti Petri tt. Sigefredus not. imp.

Originale: D. 159.

472.

Compito (Lucca), 20 Maggio 1083.

A. MLXXXIII, XIII kal. iun., ind. vi. Nos Vitali et Petrus gg. ff. b. m. Andree et Berta genetrice suprascriptorumdem gg. filia b. m. Vitali seo Ermingarda mulier Vitali filia b. m. Casci, consentientes michi Berta gg. ff. et mundualdi mei et mihi Ermingarda viro meo, quia tu Pandolfo f. b. m. Gogi (de)disti nobis meritum, arg. pro sol. XIII, per hanc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem intentionare neque molestare nulla de tuam portionem, quod est septem portionis, de una petia de terra, quod est silva, in l. et fin. Cumpito u. d. a le Fracte, quas tibi per cartula Sigefredi not. imp. ex comparationem obveni ad nos ipsis. Pena: arg. lib. III.¹

Originale: D. 196. Nel verso, da mano del sec. XIII: II cartule Vitali de terra hospitalis S. Martini a le Fratte.

¹ *Segue l'escatocollo come nel reg. precedente; solo qui manca S. m. Stefani et Dominichi gg. etc.*

473.

Fosdinova, 23 Marzo 1084.

A. MLXXXIV, x kal. apr., ind. vii. Ego Gerardo f. b. m. Gottiti per hanc cartula pro anime mee remedium et anime qd.

genitori meo offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est constructum infra urbem Luca prope suprascripta eccl. episcopatus S. Martini et prope eccl. S. Alexandrii, omnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis simulque terris et rebus meis in l. et fin. Cumputo et in l. et fin. Massa et in l. et fin. Scaffiano a Sala et infra iudicaria de plebem de ipso Cumputo et in eorum fin., et omnibus casis et terris et rebus meis in l. et fin. Saltucello et in l. et fin. Flexo et fini fluvio Serelo usque ad fluvio Moterone et fini mare usque ad strata, qui d. S. Petri, qui percurrit da Montemangno et in eorum fin.; ut ab odierna die de ipso ospitale et de custode et rectore q. ibi ordinato fuerit, sit potestatem omnibus suprascriptis casis etc. eas abendi et usumfructuandi. Sic perpetualiter ipsis rebus et omnes pensiones seu cemsu, quos de ipsa res Dominus dederit, sint ad usum et victum pauperum peregrinorum euntium et transeuntium, ut de ipsis sustententur. Non abeant potestatem nullus ep. neque nulla potestam suprascriptis casis etc. tollere, neque per libellum dare nisi ad utilitatem de ospitale, neque alienare. Pena dupli. Act. in l. et fin. Fosdinova, prope castello de ipso l. Fosdinova. S. m. Gerardi. S. m. Vuidi f. b. m. Vuidi t. S. m. Eribaldi f. b. m. suprascripti Vuidi t. S. m. Ciacci f. b. m. Bonucci et Beriti f. b. m. Lunie tt. S. m. Bonifatii f. b. m. Rustichi t. Paulus not. sacri pal.

Originale: D. 162. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Paulus*: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si ego Gerardo de oc seculo migravero inter qui et uno anno expleto, quod omnibus suprascriptis casis et terris et rebus abead ospitale S. Martini a proprietatem absque omni calumnia; et si ego post ipso anno vivo fuero, quod ista cartula sit inanis et vacua adque incassata permanead, quod in se nullum obtinead robore nec firmitatem.

474.

2 Aprile 1084.

« Ursus et Martinus gg. ff. qd. Rustichi reddere tenentur nomine libelli (Luc.) capitulo annuatim sol II et spatulam unam siccam de porco et star. duo castanearum de medietate unius poderis, quod est in Tempagnano u. d. ad Colle. Manu Corradi not. (A.) M^oLXXX^oIII^o, III° nonus aprelis ».

Regestum B, c. 70. Cf. il reg. n. 479.

475.

Lucca, 8 Luglio 1084.

A. MLXXXIV, VIII id. iul., ind. VII. Ego Gerardus presb. rectore et custode de ospitale S. Martini, qui est constructo infra Luc. civ. iusta heccl. S. Alexandri et prope heccl. S. Martini, per hanc cartulam libell. nom. ad censum etperexolv. dare videor tibi Hubertello f. b. m. Filippelli homnia ex omnibus ca-

sis et terris seu rebus in l. et fin. Massa, q. d. Macinaria, quas qd. Gerardo presb., q. fuit g. tuo, per cartula offersionis dedit a predicta hecel. et ospitale et cartula scripta ex manibus Rodulfi not. imp. Tibi eas dare videor, ut da admodum in tua vel de tuis heredibus sint in potestatem eas abendi et usumfructuandi. Mihi vel a sucessoribus meis per omne mense aug. reddere debeatis, infra Luc. civ. a predicto ospitale, arg. den. de moneta de Luca XVIII, si recipere voluerimus. Pena: arg. libr. III. Duo libelli. Act. Luca. Gerardus presb. ss. S. m. Seniorecti f. b. m. Sirighe t. S. m. Boni f. b. m. Vuidi t. S. m. Huberti f. suprascripti Seniorecti t. Rodulfus not. imp.

Originale: O. 60.

476.

23 Luglio 1084.

« Ubertus cl. et Roffredus ff. qd. Bonici et Bonadonna uxor suprascripti Uberti obtulerunt Deo et eccl. S. Martini duas petias terrarum, q. sunt campi, in l. et fin. Tassingnani u. d. in Trentula prope plebem S. Pauli; unde est carta manu Pauli not. (A.) M^oLXXXVIII, x^o kal. aug. ».

Regestum B, c. 14 v. Cf. il reg. n. 480.

477.

Lucca, 3 Agosto 1084.

A. MLXXXIV, III non. aug., ind. VII. Ego Vuido f. b. m. Amdree per hanc cartula pro anime mee remedium offero tibi eccl. et ospitale S. Martini, qui est comstructum infra civ. Luca prope muro istius civ. et prope eccl. S. Alexandrii, una petia de terra, cum cassina super se seo curte et orto insimul compreemsa, in l. et fin. Vico Asolari, tenemtes: uno capo cum uno lato in via plubica, alio capo in terra Ildebramdi et de g. suo, alio lato in terra, quas ego per cartula offersionis dedit ad eccl. et kanonica suprascripti S. Marti(ni). Est ad pert. mensuratas sist. XXVII et tres portionis de stariorum uno. Offerre prevideor, ut ab ordierna die in ipsius ospitale et de custodem et rectore q. ibi ordinato fuerit, sint potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Sic perpetualiter ipsa petia etc. et onnes pemsionem seo cemsu, quod de ipsa petia Dominus dederint, sint ad usum et victum pauperum pelegrinorum eumtium et transeumtium, ut de ipsis sustemtemtur. Nom abead potestatem nullos ep. neque nulla potestatem suprascripta petia de terra tollere.¹ Pena dupli. Act. Luca S. m. Vuidi. S. m. Boni f. b. m. Sassi t. S. m. Bomfilii f. b. m. Bacari t. S. m. Stefani f. b. m. Alberti t. Beraldus not. imp.

Originale: P. 96. Nel verso, da mano del sec. XIV-XV: Qualiter hospitale S. Martini est sine patrono aliquo.

¹ *Segue come nel reg. n. 473.*

478.

Pescia, 18 Ottobre 1084.

A. MLXXXIV, xv kal. nov., ind. viii. Ego Lambertus archipresb. f. b. m. Berte, quia qd. Vuido, q. fuit f. b. m. Bambi, per cartula Rodulfi not. imp. pro anime sue remedium et pro eremedium anime qd. Lepori, que fuit uxor predicti qd. Vuidi, iudicavit et confirmavit im potestate nostra Lamberto et Henrigus presb. f. Teuti not. seu Bonsomo presb. f. b. m. Purpurelle et Bonaldus presb. f. Iohanni presb. sive Albertus f. b. m. Cuniti et Rusticus f. b. m. Vuarini homnia ex omnibus casis et cassinis seu casalinis sive hecclasia simulque terris et rebus suis [cum] mobilia et familia sive cartule et moniminas, nutriminibus maioris vel minoris, [quantas] post suum obitum non dati aut non iudicati remanserit; proinde ego, q. iudicato ipso pre manibus abeo, secundum ipsius qd. Vuidi institutionem et bonum dispositum, per hanc cartulam pro anime mee remedium et animarum suprascripti Vuidi et suprascripte Lepore offero tibi heccl. et ospitale S. Martini, qui est constructo infra Luc. civ. iusta heccl. S. Alexandri et prope heccl. S. Martini, nominative de ex predictis rebus meam portionem de quinque petiis de terris in l. et fin. Fundula, una [cum ca]ss[in]a¹ super se seo curte et orto insimul comprehensa, tenentes: uno capo in via [...], alio [...], lato uno in terra Pauli not., alio in terra Guarneri; secunda, q. est campo, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra [...] qd. Porcielli, lato uno in terra suprascripti Gerardi, alio in terra qd. G[...] et de suis consortibus; [tertia], q. est campo, tenentes: uno capo cum uno lato in terra qd. Gerardi, que fuit f. qd. Ma[...], alio capo [...], alio lato in terra [...]; quarta, q. est salcieto et canneto insimul comprehensa, u. d. [...], [tenentes: uno capo] in fluvio Ausere, alio in terra suprascripti Pauli not. et Guarneri gg., lato uno in terra suprascripti [...], [alio ...] Guarneri et Rabuodi (?); quinta, quod est campo, tenentes: uno capo in terra suprascripti Guarneri, alio [..., lato uno in] fluvio Ausere, alio lato in terra [...]; ut deinceps in perpetuum in ipsius ospitale et rectore, q. im ospitale fuerit, sint im potestatem eam abendi et usumfructuandi ad opus suceptionem seu consolationem peregrinorum et pauperum seu etiam indigentium, orfanorum et viduarum, [qui] omni tempore suscipiantur et alantur. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla po[estas] predicta res tollere, neque alienare. Et si aliquando ego [vel mei] ere[des] in aliquod intentionaverimus, spondeo ego una cum meis heredibus componere predictis rebus in duplum. [Da aliis hominibus rectores et custodes de] ospitale defendere debeant cum cartula ista et cum exemplar de iudicati cartula et cum alie cartule. [Quod a me factum est] sub iusiuran-

dum conservare promicto con stipulatione subnixsa. Act. in l. et fin. Pesscia que d. Maiorem, iusta heccl. et plebe S. Marie. Lambertus archipresb. ss. S. m. Cibelli f. b. m. Magnifridi et Singnorichi f. qd. Bacari tt. S. m. Vuidi f. b. m. Rustichi et Vualandelli f. b. m. Teuti tt. S. m. Maginfridi f. * * Rampi t. Rodulfus not. imp.

Originale: E. 28.

¹ *La restituzione è stata desunta dalle ripetizioni della stessa carta.*

479.

1084.

« Libellum datum a canonicis S. Martini de predicta medietate¹ masii Urso et Petro et Martino massariis, ibidem residentibus, gg. qd. Rustichi pro XXIII den. et i bona spalla de porco sicca et duobus star. castanearum siccarum, ad star. quartinum, in mense ian., ipsi et eorum heredes. A. Domini MLXXXIII^o ».²

Regestum A, c. 3 v. Cf. il reg. n. 474.

¹ *Cf. il reg. n. 35, cui si riferisce.* ² *Il ms. aggiunge: De alia vero medietate predicti masii, quod d. ad Colle (la rubrica dice: In Tempagnano Ferrario u. d. a Colle) recipimus similiter, set non habemus inde cartam libelli sicut de alia supradicta medietate.*

480.

1084.

« Offersio Uberti et Roffredi gg. qd. Bonithe de duobus petiis terrarum in Trentora ecclesie B. Martini Luc., que sunt inter ambas duo modiora et sunt prope plebem S. Pauli et prope Tassignano; quarum prima tenet: caput in via publica, alterum in semitula, latus in terra q. fuit Sesmundi, alterum in terra Lamberti qd. Signorecti; secunda tenet: caput in via publica et simitula, alterum in semitula, latus in terra q. fuit Cuschi el., alterum in terra Henrici qd. Lamberti. De quibus voluit ut redderentur sol. decem canonicis S. Martini ab ipsis gg., ut inferius in ipsa carta invenitur. A. Domini MLXXXIII ».¹

Regestum A, c. 17 v. Cf. il reg. n. 476.

¹ *Il ms. aggiunge: De Roffredo fuit Petrus, de quo * *, pro quo Dinele de Posore sol v. De Uberto cl. Armannus, de Armanno Conectus, de Conecto duo filii, qui reddunt sol. v.*

481.

Lucca, 18 Febbraio 1085.

A. MLXXXV, XII kal. mar., imd. VIII. Nos Bondie f. b. m. Petri et Bellina iugalibus filia b. m. Amselmi, ego Bellina comsentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia Petri iudex sacri pal., ad quod interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula venundamus et tradimus tibi Lamberto f. b. m. Benti nostra portionem de cassina et res massaricias in l.

et fin. Grangno¹ u. d. Astracho, quas Petrus massario ad lab. abere videtur. Competi nobis quartam portionem. Recepimus meritum, cercello uno de auro pro sol. xiv. Pena dupli. Act. Luca. S. m. iugalibus, Bondie conius sua consensi. Petrus iudex sacri pal. interfui. S. m. Fide filio b. m. Martini t. S. m. Carboni f. b. m. Benedicti et Bonfilii f. suo tt. Villanus not. imp.

Originale: E. 159. *Nel margine inferiore, sul recto, di mano dello stesso Villanus*: Promissio pena libras quinque. *Nel verso, da mano del sec. XI-XII*: Cartule de terra da Gragnano (cf. il reg. seguente), *pot da mano del sec. XII-XIII*: Semethero.

¹ Così l'orig. per Grangnano

482.

Lucca, 20 Febbraio 1085.

A. MLXXXV, x kal. mar., imd. viii. Nos Bondie f. b. m. Petri et Bellina iugalibus filia b. m. Amselmi, quia tu Lamberto f. b. m. Benti dedisti nobis meritum, cercello uno de auro pro sol. xiv, ego Bellina consentientes mihi viro meo, per hanc paginam repromictimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec nos neque nostris eredibus, intentionare neque molestare nulla de tuam portionem, quod est quartam portionem de cassina et res massaricias cum omni sua pertinentiam et iacentiam in l. et fin. Grangnano u. d. Astracho, quas Petrus massario ad lab. abere videtur, quas tibi odie per cartula Villani not. imp. ex comparationem obvenit ad nos ipsis, et notitia Petri iudex sacri pal. Pena: arg. libr. v.¹

Originale: E. 146.

¹ Segue l'escatocollo come nel reg. precedente. Qui però è Fedi in luogo di Fide e manca Petrus iudex

483.

Lucca, 17 Aprile 1085.

A. MLXXXV, xv kal. magi, ind. viii. Ego Antonio cl. f. b. m. Raineri per hanc cartula vindo et trado tibi Sismundo f. b. m. Belle una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Gripo u. d. Lapeta, tenentes: uno capo in via plubica, alio in terra Pagani qd. Rolandi et de filio qd. Hughicioni et Contulini et in terra S. Martini, lato uno in terra suprascripti Pagani et de suis consortibus et in terra qd. Falconi, alio in terra Henrighi qd. Lungari. Est ad pert. mensuratas mod. v. Recepit meritum, anulo uno de auro pro sol. xl. Pena dupli. Quod ad me ic semel factum est sub iusurandum comservare promieto con stipulacione subnixa. Act. Luca. Antonius cl. ss. S. m. Iohanni f. b. m. Boniti cum f. suo nomine Tipo tt. Bonifatius not. sacri pal. t.

ss. S. m. Pagani f. b. m. Bonfanti t. S. m. Rolandi f. Henrichi
t. Vuido not. imp.

Originale: Q. 116. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Vuido: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si ego Antonio vel meos eredes paratis fuerimus quacumque die inter qui et duo anni expleti proximi venturi fuerit ad dandum tibi Sismundo vel ad tuos eredes, arg. sol. XI de den. de moneta de Luca, XII den. per singulos sol. ractionatos et prode per singulos mese den. VIII, quod tu vel tuos eredes sol. et prode recipere debeatis et ista cartula cum uno repromissio, qui in te misi, mihi vel ad meos eredes rendere debeatis; et si infra suprascripto terminum sol. et prode perexolti non abuerimus, quod tu et tuos eredes suprascripta petia de terra a proprietario nom. eas abere debeatis. Nel verso, da mano del sec. XII: Cartula de Grippo u. d. Lappeto. Cf. il reg. n. 505.

484.

24 Giugno 1085.

« Libellum de terra ibidem,¹ libellum de eadem terra² datum a Cigo canonico pro XII star. grani et XII fabarum Enrico qd. Mondì³ et Alberto qd. Ermingarde; que tenet: (caput) in via publica, alterum in terra regis et Mori, ambo latera in terra S. Petri ».

Regestum A, c. 32; Regestum B, c. 51 v.

¹ Cf. il reg. n. 339, cui si riferisce. La rubrica dice: Prope Pratum (S. Donati) ² Il Reg. B aggiunge: posita u. d. Molino Moci. Manu Vuidi not. (A.) M^oLXXX^oV^o, VIII° kal. Iulii. ³ Corretto da Moridi

485.

1085.

« Offersio Gaudii presb. pro predicto Bellomo¹ et Ingerada uxore eius de omnibus que pertinebant eisdem iugalibus in Ponteferrato vel eius fin., ad canonicam S. Martini et de eccl. S. Marie de Bulgari, cum omnibus que ibi habebat, pertinentibus curti predictae eccl. A. Domini M ottuagesimo quinto ».

Regestum A, c. 16 v.

¹ Cf. il reg. n. 381, cui si riferisce.

486.

1085.

« Offersio a Rustico not. qd. Andree de una petia terre in Pulia, q. est ortus et campus insimul, et tenet: caput in via publica, alterum in terra filiorum Alluceii not., latus in terra Sisemundi de Othano, alterum in terra Ildebrandi fratris predicti Rustichi. A. Domini MLXXXV ».¹

Regestum A, c. 15 v.

¹ Il ms. aggiunge: De quo frater predicti Rustici sol. v, scilicet Gerardus filius predicti Andree. De quo Gerardo fuerunt Andreas et Ranuttius et Guido, pro quo modo filii Enrici Tangrandis per comperam ab eisdem, sol. v in medio, ut in veteri roncino invenitur.

487.

1085.

« Offersio a Rolando qd. Raineri pro anima Raimundi archid. Lunensis de sua portione exintegra de castello de Gragno et eccl. eiusdem loci et omnibus casis et rebus ad ipsam¹ pertinentibus, cum omnibus casis et terris et rebus, q. pertinebant sibi in Ciserana ex parte predicti Raimundi archid. Lun. A. Domini MLXXXV^o ».

Regestum A, c. 4. Cf. il reg. n. 460.

¹ *L'abbreviatura è ipm*

488.

Gallicano, 4 Aprile 1086.

A. MLXXXVI, prid. non. apr., ind. IX. Ego Pagano f. b. m. Rodilamdi per ane cartula pro anime mee remedio offero tibi et eccl. et mon. B. S. Petri apostoli, qui est constructa in l. u. d. Putieule, omnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis adque terris et rebus meis, tam donicatis quam massariciis in l. u. d. Palmatula et in eius fin. et in l. u. d. Saturno et in eius fin.; ut ab odiernam die in ipsius mon. et de presb. et diac. seo cl. et monaci, q. ibi ordinati fuerint et ibiden offitium Dei fecerint, in eorum sint potestate heas abendi et usufructuamdi. Pena dupli. Act. l. et fin. Galicano. S. m. Pagani. S. m. Singnorecti f. b. m. Bernardi t. S. m. Hemrighi et Vuidi gg. ff. b. m. Ildebramdi tt. Rodulfus not. imp.

Originale: P. 134; Copia del sec. XIII, di Diomeldiede imperialis aule iudex et not.: X. 2. Nel verso dell'orig., da mano del sec. XII: Carta S. Casiani a Vicum.

489.

Lucca, 16 Luglio 1086.

A. MLXXXVI, xvii kal. aug., ind. IX. Ego Antonio cl. f. b. m. Raineri per hanc cartula vindo et trado tibi Cigo f. b. m. Rustichi una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Greppo prope u. d. a Lappeta, tenentes: uno capo in via plubica, alio in terra S. Martini, lato uno in terra de filii qd. Ungari, alio in terra mea, quas michi reservo. Est ad pert. mensuratas mod. I et dimidio. Recepti merito da Conrado f. b. m. Vuidi, anulo de auro pro sol. xx pro persona tua Cigo. Pena dupli. Quod a me, etc.¹ Act. Luca. Antonius cl. ss. S. m. Iohanni f. b. m. Viti t. S. m. Petri f. b. m. Iohanni t. S. m. suprascripti Conradi f. b. m. Vuidi t. Paulus not. sacri pal.

Originale: R. 32. Dopo la sottoscrizione del not. segue, di mano dello stesso Paulus: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si ego Antonio vel meos eredes parati fuerimus quacumque die inter qui et uno anno expleto proximo venturo evennerit ad damdum tibi vel ad tuos eredes, arg. sol. xx de den. de moneta de Luca, xii den. per singulos sol. rationatos et prode per singulos

mense den. iv, quod tu vel tuos eredes sol. et prode recipere debeatis, et ista cartula cum uno repromissio, quas in te feci, mihi vel ad meos eredes rendere debeatis; et si sol. et prode vobis dati non abuerimus, tu vel tuos eredes suprascripta petia de terra a proprietario nom. eas abere debeatis. *Nel margine inferiore, sul recto, si ha la notizia del reg. n. 499. Cf. il reg. n. 505.*

¹ Segue la formula come nel reg. n. 483.

490.

Lucca, 21 Luglio 1086.

A. MLXXXVI, XII kal. aug., imd. IX. Nos Iolecta relicta qd. Gerardi, q. fuit vir meus, et filia Tederighi et Angelo f. suprascripti b. m. Gerardi, ego Iolecta comsentientes mihi suprascripto Angelo f. et mundualdo meo, per an(c) cartula venundamus et tradimus vobis Berta relicta qd. Mactiolini et filia b. m. Otti et Uberto not. et Gerardo seo Tegrino, atque Ildebrando et Emrigo gg. ff. tui et ff. suprascripti b. m. Mactiolini una petia de terra cum casa super se seo curte et orto et vinea insimul seo puteo infra se abemtes, qui esse videtur in l. et fin. Vicopelago, tenentes: uno capo cum uno lato in vie publice, alio capo in terra S. Pontiani, alio lato in terra Hemrighi et Bonii gg. suprascripti qd. Gerardi. Has petia venundamus et quantas mihi Iolecta in suprascripto l. per cartula donactionis aut per morineap ex parte suprascripti qd. Gerardi aut per quacumque ordinem est pertinentes, vindo. Ad te Uberto not. recepimus meritum, anulo uno de auro pro sol. CXL et pro personis de genitrice et suprascripti gg. tui. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Ioliete et Angeli, Angelo eidem genitricem et mundualda sua consensit. Benedictus not. imp. t. ss. S. m. Rustichi f. b. m. Antonii, q. fuit not., t. S. m. Pitoti f. b. m. Lei et Bonii f. b. m. Boniti tt. Ugo not. imp.

Originale: E. 20.

491.

Lucca, 16 Novembre 1086.

A. MLXXXVI, XVI kal. dec., ind. x. Manifestu sum ego Paulo not. f. b. m. Bambi, quia tu Gherardo presb. rectores adque custode de ospitale illo, qui est posito infra civ. Luc. prope eccl. S. Alexandri et prope muro istius civ., qui est de sup regimine et potestatem de eccl. et chanonicha S. Martini de civ. Luc., per cartula livell. nom. ac cemsu etperexolv. dedisti mihi medietatem de una petia de terra, quod est vineam, im l. et fin. Vacchule u. d. im Chafaggio, pertinentes de ospitale vestro, tenentes: uno caput in via plubicha, alio in terra qd. Fralmi et Rolandi et de eorum comsortibus, latus uno im terra S. Pantaleonis, alio im terra S. Puntiani. Est ip(sa) medietas da latere de terra suprascripti S. Pantaleonis. Mihi eas dedisti, ut da ad-

modum in mea, dum vita mea fuerit, fiant potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Tibi vel ad tuis supcessoribus per onnem mense mar. rendere debeamus, infra civ. Lucha ad pars de osspitale im casa de osspitale, arig. den. ii de moneta de Lucha, si recipere volueritis. Pena: arig. libr. v. Duo libelli. Act. Luca, infra claustra de osspitale. Paulus not. sacri pal. ss. S. m. Angeli f. b. m. Rustichi t. S. m. Ughiccioni f. Uberti iudex t. S. m. Gerardini f. b. m. Mori t. Sighinulfus not. imp.

Originale: G. 49.

492.

Lucca, 17 Novembre 1086.

Notitia bre(ve) ad memmoria adbemda, qualiter infra civ. Luc., im palatio Petri ep., qui est de eccl. episschopatui S. Martini Luc., presentia bonoru omninum coru nommina supter leguntur, Petrus et Paulo not. et Vuarneri gg. ff. b. m. Bambi per virgha, quas im suoru detinuerunt manibus, dederunt et tradiderunt adque reflutaverunt in manum Gherardi presb., q. est custode et rectores de osspitale illo, qui est posito et diffichato infra civ. Luc. prope eccl. S. Alexamndri et prope muro istius civ. et est de sup reginminem et potestatem de eccl. et chano-nicha predicti S. Martini, illo palliareto et canneto seo saliceto, qui fuit qd. Vuidi, q. fuit g. eoru, et qd. Vualderade, qui fuit comius sua, qui esse videtur im l. et fin. u. d. im Fomdura et est prope fluvio Ausere, qui Vuido et Vualderada ad osspitale dederunt et iudichaverunt pro animabus eoru remedium; ut abeant et teneant predicto custode et rectores vel eius supcessores ad pars osspitale; et spopomderunt se ipsis Petrus et Paulo seo Vuarneri gg. adversus eodem Gherardo, quod si umquam per se vel per eoru eredibus de palliareto et canneto seo saliceto imtentio-nasserunt, componere debeant penam, arig. lib. v. Umde Gherardo fecit eorundem gg. launechild meritum, anulo uno de auro comfirmandum iusta legem presentia: Petri ep., Donusdei missus imp., Roberti iudex sacri pal., Ughi chausidicus, Gherardi f. b. m. Mori, Vuilgelm f. b. m. Sighifridi, Vuidi f. b. m. Immillie et reliquis. A. MLXXXVI, xv kal. dec., ind. x. Gherardo q. ibi fuit, Vuilgello et Vuido q. ibidem fuerunt. Sighinulfus not. imp.

Originale: E. 29. *Bertini, IV, par. II, 155, n. CIX.*

493.

18 Dicembre 1086.

« Morus presb. f. condam Gerardi obtulit Luc. capitulo unam pctiam terre positam prope plebem S. Macarii u. d. ad

Sala; ut continetur manu Singnorecti not. (A.) M^oLXX^oXVI^o, XV° kal. ianuarii ».

Regestum B, c. 79 v.; Regestum A, c. 5, scrittura di mano coeva. Nel Reg. A: Offersio a Moro presb. canonice S. Martini de vinea u. d. Sala etc., unde reddebantur XXIII star. musti.

494. *Lucca, 27 Marzo 1087.*

A. MLXXXVII, VI kal. apr., ind. x. Nos Guidus f. b. m. Seniorecti et Kara iugalibus filia b. m. Guillielmi, ego Kara consentiente michi vir meus, ubi interesset videtur notitia Uberti iudicis imp., ad quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et pro remedium animarum suprascripti Guillielmi seo anime Ildebrandi, q. fuit g. meo Kara, et pro sol. cc den. Luc. monete offerrimus tibi eccl. et mon. Beatorum Sanctorum Michaelis et Donati et Apolenari, que est posita sito loco Quiesa, idest casalino, in qua fuit cassina et curte donicata suprascripti qd. Guillielmi, seo curte et orto et campo seo vinea et silva et bosco insimul, in l. et fin. Massagrosi u. d. * *, una cum terribus, cassinis et rebus massariciis in suprascripto l. Massagrosi; unam que recta fuit per qd. Ilditio massario, alia per qd. Dominico dal Poio, tertia u. d. a Goro, quas recta fuit per * *, que sunt de pertinentia de suprascripta curte donicata, quas michi Kara obveni ex parte suprascripti qd. Ildebrandi g. meo. Simulque offerrere prevedemur homnibus casis et cassinis et casalinis et terris seo rebus cultis et incultis, donicatis et massariciis in suprascripto l. Massagrosi et in eius fin., quas fuerunt suprascripti qd. Guillielmi et suprascripti qd. Ildebrandi. Exceptamus et anteponimus casa, q. est in castrum de predicto l. Massagrosi et petiolis de terris, q. sunt supra ipso castrum, quod aquisivi suprascripto Ildebrandus, que non detinuit pater eius. Aliis homnibus suprascriptis casis etc. offerrere prevedemur, ut hab odierna die in ipsius eccl. et mon. sint iure proprietatis et sint in potestate de abate et monaci, quas in mon. ordinati fuerint et ibi officium Dei fecerint, eas abendi et usufructua[ndi]. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Guidi et Kare, Guido con[us] sue consensi. S. m. Lamberti f. b. m. Guidi t. S. Henrighi f. Burge t. S. m. Hughi qd. * * et Guictoni f. Bonie tt. Raineri not. imp.

Originale: L. 146. Nel verso, da mano del sec. XIII-XIV: [Offersio ?] de cassinis et terris (?) [...], quas vendidit abbatia de Quiesa sol. v Martino (?).

495. *Lucca, 27 Marzo 1087.*

A. MLXXXVII, VI kal. apr., ind. x. Nos Guidus f. b. m. Seniorecti et Kara iugalibus filia b. m. Guillielmi, ego Kara con-

sentiente michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Uberti iudex imp., ad quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula dare et tradere videmur tibi Rainerius abbas eccl. et mon. Beatorum Sanctorum Michaelis Archangeli et Donati et Apolenaris, ad partem predictae eccl., una petia de terra, quod est vinea et campo insimul, in l. et fin. Seleto prope eccl. S. Michaelis, tenentem: unum caput in terra * *, alii in terra Uber-telli qd. Tederelli et in terra Albertucci g. mei Guidus, latus unum in terra Bonaldi cl. g. mei, alii in terra de filiis qd. Bacari, q. fuit g. meo, et de genitrice eorum. Est ad pert. mensurata mod. i et dimidium; et si amplius de nostro iure inventa fuerit, tibi eas dare et tradere videmur. Recepimus meritum, anulum unum aureum ad Lambertus qd. Guidi pro persona tua Rainerius. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Guidi et Kare, Guido conius sue consensi. S. m. Lamberti f. suprascripti b. m. Guidi t. S. m. Henrighi f. Burge t. S. m. Hughi qd. * * et Guictoni f. Bonie tt. Raineri not. imp.

Originale: L. 119. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Raineri: Ista cartula est facta in eo tinore, quod si deinceps in antea dannietatem evennerit per legem ad suprascripta eccl. et mon. vestro vel ad eius rectorem de casis et terris et rebus, q. sunt in l. et fin. Massagrosi, quas fuerunt qd. Guilliemi, q. fuit genitor meus Kara, aut que fuere qd. Ildebrandi, q. fuit g. meo, et fuit predicti qd. Guilliemi filius, unde nos iugalibus in suprascripta eccl. et mon. cartula fecimus, quod infra dies xxx quos rectorem predictae eccl. nobis vel ad nostris eredibus ascire fecerit, ipsa dannietatem ad partem predictae eccl. emendare habemus per bonam fidem, si rectorem recipere voluerit. Esceptamus si evenerit per ingenium abati vel monaci predictae eccl. et si suprascriptas res predicta eccl. perdidit sine ingenium abatorum vel monachorum, quod infra dies xxx, quod nobis de pars eccl. inquisitum fuerit, quod nos ad eccl. et mon. rendere habemus per bonam fidem sol. cc den. Luc., xii den. per singulos sol. rationatos. Si nos taliter non fecerimus, suprascripta petia de terra, q. est campo et vinea insim[ul], a proprietario nom. sit de eccl. et mon. absque calumnia.

496.

30 Aprile 1087.

« Libellum datum a Petro canonico S. Martini Tuscano qd. Petri¹ de duobus portionibus unius petie terre u. d. Piagiule² prope Pratum Marchionis³ pro viii star. grani et viii fabarum; que tenet: caput in via publica, alterum in terra q. fuit Rustici, latus in terra S. Martini, alterum in terra Emmi.⁴ A. Domini m octuagesimo vii^o ».⁵

Regestum A, c. 32; Regestum B, c. 51.

¹ *Il Reg. B aggiunge: fabri* ² *Il Reg. B ha: Placule* ³ *Il ms. aggiunge: idest S. Donati* *Il Reg. B: qui dicitur del Marchione* ⁴ *Il Reg. B ha: Manu Pauli not. (A.) m^o octuagesimo septimo, prid. kal. madii.* ⁵ *Il Reg. B aggiunge: Quam (terram) modo tenet, ut videtur, Palia de Classo et consortes, ad reddendum star. xii grani et star. xii fabarum.*

497.

Compito (Lucca), 11 Gennaio 1088.

A. MLXXXVIII, III id. ian., ind. XI. Ego Vuictone f. b. m. Pagani per anc cartula vindo et trado tibi Boncio f. b. m. Bonii una petia de terra cum casa super se seo curte et orto totas insimul comprehensa, in l. et fin. Cumpito u. d. in Valle, tenentes: uno capo in via publica, alio cum uno lato in terra S. Petri, que d. Maiore, alio lato in terra tua. Recepti merito, cercello uno de auro. Pena dupli. Act. in suprascripto l. et fin. Cumpito. S. m. Vuictoni. S. m. Gerardi f. b. m. Vualtieri t. S. m. Huberti f. b. m. Lamberti t. S. m. Gerardini f. b. m. Puosi t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 73.

498.

Porcari (Lucca), 27 Gennaio 1088.

A. MLXXXVIII, VI kal. febr., ind. XI. Nos Lamberto et Rolamdo adque Gerardo seo Vuidone et Bonitio gg. ff. b. m. Lamberti per hanc cartula pro animabus nostris remedium iudicamus adque confirmamus in potestate vestra Pelegrinus not. f. b. m. Tassimanni et Bruno f. b. m. Gannelli seo Gogio f. b. m. Bellamdi omnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis simulque terris et rebus nostris in l. u. d. Saturno et in l. u. d. Campo Maiore et in l. Vecghiatoia et in l. Canova et in eorum fin. Seo iudicamus et confirmamus in potestate vestra nostra portionem de tres petiis de terris, quod sunt camporas, qui Raineri f. b. m. Corbi detinet da nobis; sicut invenitur per capitas et lateras et locas et vocabulas, competi tertiam portionem. Iudicamus, quatenus ut a presenti die, tam in vita nostra quam et post obito nostro, in vestra, tam vos totis insimul quam et quis ex vobis q. hunc iudicatum pre manibus abuerit, vel de vestris eredibus simt potestatem hec omnia eas abemdi et uno sine alio causas agemdi, seo vendemdi et dispensamdi et iterum iudicamdi. Pena dupli. Act. in burgo quod d. Porcarii. S. m. Lamberti, Rolamdi, Gerardi, Vuidoni et Boniti. S. m. Vuillemi f. b. m. Vuillemi t. S. m. Alluceioni f. b. m. Alluci * * t. S. m. Tegrimi de l. suprascripto Porcarii f. b. m. Vuidi t. Lambertus not. imp.

Originale: S. 9. Nel verso, da mano del sec. XI-XII: Cartula de filiis Lamberti de[...].

499.

Lucca, 10 Febbraio 1088.

A. MLXXXVIII, IV id. febr., ind. XI. Nos Cico f. [b. m. Rustichi]¹ et Tamanta mulier ipsius Cichi et filia b. m. Mori, [ego Tama]nta consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur no-

titia [Petri iudicis sacri pal.], a quo interrogata sum sequenter edicti painam, per hanc cartula venundamus et tradimus tibi Vuido f. b. m. Eriberti una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Greppo prope u. d. a Lappeta, quas mihi Cicho, per cartula in loco pingnoris scripta ex manibus Pauli not. sacri pal., ex comparatione opvenit ad Antonius cl. f. b. m. Raineri, et est tenentes ipse petia: uno caput in via publica, alio in terra S. Martini, latus uno in terra de filii qd. Ungari, alio in terra suprascripti Antonii cl., quas sibi reservavit. Est ad pert. mensuratas mod. uno et dimidio. In integrum una cum ipsa cartula tibi eas venundamus et tradimus. Recepimus meritum da Bono f. b. m. Bari pro persona tua, arg. pro sol. xxv. Repromictimus una cum nostris eredibus, tibi vel ad tuis eredibus, si nos vobis inn aliquod eas intentionaverimus, componere venditionem in duplum. Da aliis hominibus per vos ipsis eas defendere debeatis. Act. Luca. S. m. iugalibus, Cico conius sua consensi. Petrus iudex sacri pal. interfui. S. m. Lei faber f. b. m. * * t. S. m. Raimundi f. b. m. Vuialandi t. S. m. Pinci f. b. m. Vitali t. Heinricus not. imp.

Originale: Q. 62.

¹ *Cf. i regesti nn. 489, 505.*

500.

Lucca, 5 Marzo 1088.

A. MLXXXVIII, III non. mar., ind. xi. Ego Antonius cl. f. b. m. Raineri per hanc cartula vindo et trado tibi Vuidone f. b. m. Eriberti una petia de terra, quod es(t) campo, in l. et fin. Greppo u. d. Lapeta, tenentes: uno caput in via publica, alio in terra de filii Pagani monaco et in terra de filie Ugiccioni et in terra Contulini et in terra S. Martini, latus uno in terra de filii suprascripti Pagani et de suorum consortibus et in terra qd. Falconi et qd. Rolandi, q. fuit iudex, alio in terra Heinrichi qd. Ungari. Est ad pert. mensuratas mod. v; et si amplius invenitur, tibi eas vindo et trado. Recepit meritum da Homodei f. Sassi, arg. pro sol. ccxl pro persona tua. Pena dupli. Act. Luca. Antonius cl. ss. S. m. Baldini f. Andree t. S. m. Pagani f. b. m. Rodolfi t. S. m. Ciculi f. b. m. Bonichi de l. Vicopelago u. d. Iola, t. S. m. Antonii f. b. m. Teuti, q. fuit pister, t. S. m. Vuidi f. b. m. Giochi de l. Turingo t. Heimrichus not. imp.

Originale: Q. 136. Nel margine inferiore, sul recto, di mano del detto Antonius cl.: Una die post festivitate s. Iustine usque quintodecimo die proximo veniente posui pingno. Cf. il reg. n. 505,

501.

Lucca, 5 Marzo 1088.

A. MLXXXVIII, III non. mar., ind. xi. Ego Antonius cl. f. b. m. Raineri, quia tu Vuido f. b. m. Eriberti dedit mihi me-

ritum Homodei f. Sassi pro persona tua, arg. pro sol. CCXL, per hanc painam repromicto tibi, ut da admodum in antea si ego vel meis eredibus intentionaverimus aut molestaverimus aut suptraxerimus aut si nos vobis per placito fatigare fecierimus de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Grippo u. d. Lappeta; tenet: uno caput in via publica, alio in terra de filii Pagani monaco et in terra de filie Ughiccioni et in terra Contulini et in terra S. Martini, latus uno in terra de filii suprascripti Pagani et de eorum consortibus et in terra qui fuit Rolandi iudex et Falconi fratribus, alio in terra Henrighi qd. Ungari; quod est ad pert. mensuratas mod. v, componere penam: arg. libr. xx. Act. Luca. Antonius cl. in hoc promissio a me facto ss. S. m. Baldini f. Andree t. S. m. Pagani f. b. m. Rodolfi t. S. m. Ciculi f. b. m. Bonichi t. S. m. Antonii f. b. m. Teuti t. S. m. Vuidi f. b. m. Gichi t. Heimrichus not. imp.

Originale: G. 33. Cf. il reg. n. 505.

502.

Lucca, 5 Marzo 1088.

A. MLXXXVIII, III non. mar., ind. XI. Ego Sisemundo f. b. m. Belle per hanc cartula vindo et trado tibi Vuido f. b. m. Eriberti una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Grippo u. d. Lapeta, quas mihi per cartula Vuidi not. imp. ex comparationem opvenit in loco pingnoris ad Antonio cl. f. b. m. Raineri.¹ Est ad pert. mensuratas mod. v. Et si amplius invenitur, una cum ipsa cartula, tibi eas vindo et trado. Receipt merito da suprascripto Antonio pro persona tua, arg. sol. LX. Repromicto una cum meis eredibus, tibi vel ad tuis eredibus, si nos vobis eas intemtionaverimus, conponere venditionem in duplum. Da alis ominibus per vos ipsis eas defendere debeatis. Act. foris Luca, prope eccl. S. Marie qui d. Magiore. S. m. Sisemundi. S. m. Perti de l. Capannule f. b. m. Homicci t. S. m. Morecti de l. Brancalo f. b. m. Ursi t. S. m. Glandi faber f. b. m. Boniti t. Heimrichus not. imp.

Originale: R. 30. Cf. il reg. n. 505.

¹ *Seguono i confini come nel reg. precedente. Qui però in luogo di in terra qui fuit Rolandi iudex etc., si ha: in terra qd. Falconi, alio etc.*

503.

Lucca, 10 Marzo 1088.

A. MLXXXVIII, VI id. mar., ind. XI. Ego Fasciana f. b. m. Belle, consentientes mihi Sisemundo f. et mundualdo meo, per anc cartula vindo et trado tibi Vuido f. b. m. Eriberti una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Grippo u. d. Lappeta, quas mihi per cartula Pauli not. sacri pal. ex comparationem opvenit

in loco pingnoris ad Antonius cl. f. b. m. Raineri, et est tenentes ipse petia de terra: uno caput in via publica, alio in terra de curte de Porcari et in terra S. Martini, latus uno in terra qd. Rolandi iudex et Falconi fratribus, alio in terra suprascripti Antonii cl., quas sibi reservavit. As petia de terra, quod est ad pert. mensuratas mod. uno, una cum ipsa cartula tibi eas vindo et trado. Recepit merito da Benedicto f. b. m. Iohanni pro persona tua, arg. pro sol. xx. Repromicto una cum meis erediibus, tibi vel ad tuis erediibus, si vobis eas intentionaverimus, componere venditionem im duplum. Da aliis ominibus per vos ipsis eas defendere debeatis. Act. Luca. S. m. Fasciane. S. m. Sisemundi Fasciane consentientes. S. m. Vuidi f. b. m. Antonii t. S. m. Buoni, q. d. Naso, f. b. m. Ciche t. S. m. Vuidi, q. d. del Cantore, f. b. m. Imillie t. Heimrichus not. imp.

Originale: Q. 189. Cf. i regesti nn. 470, 505.

504.

28 Marzo 1088.

« Breve recordationis facimus nos Lanbertus et Ugolinus ff. Homodei, de oblatione eccl. videlicet S. Viti, quas in conspectu Lanberti archipresb. et primicerii et Enrici cantoris et plurimorum aliorum per investitionem in manibus predicti archipresb. et primicerii sub pena centum librarum Lucensium denariorum refutavimus. Anno incarnationis millesimo octuagesimo octavo, v kal apr. ».

Originale: E. 124.

505.

Lucca, 17 Aprile 1088.

A. MLXXXVIII, xv kal. magi, ind. xi. Ego Vuido f. b. m. Heriberti per hanc cartulam vindo et trado tibi Henrigus not. f. b. m. Petri, q. fuit iudex, q. Bonio fuit vocatus, una petia de terra, q. est campo, in l. et fin. u. d. Greppo et vocitatur Lappeta, quas michi per cartule Henrichi not. imp., una ex ipse ex comparationem opvenit ad Antonio cl. f. b. m. Raineri, secunda ex comparationem a Homodei cl. f. b. m. Dinaioli, tertia ex comparationem a Cico f. b. m. Rustichi et a Tamanta coniux sua, quarta ex comparationem a Sisemundello f. qd. Belle, quinta ex comparatione a Fasciana f. b. m. suprascripte Belle. Est tenentes ipsa petia: uno capo in via publica, alio in terra de filii qd. Pagani et in terra qui detinent filie qd. Hughiccioni et in terra Guntulini et in terra S. Martini, lato uno in terra qui detinent suprascripti ff. qd. Pagani et eorum consortibus et in terra, q. fuit Falconi et Rolandi iudex, alio in terra qd. Hungari. Est ad pert. mensuratas mod. v. Et si de meo iure plus inventa fue-

rit, una cum predictae cartule tibi eas vindo et trado. Recepi meritum, anulo uno de auro pro sol. CCXL. Repromicto una cum meos heredes, tibi vel ad tuos heredes, si vobis intentionaverimus, componere venditionem in duplum. Da aliis hominibus per vos ipsis eam defendere debeat. Act. Luca S. m. Vuidi. S. m. Seniorecti f. b. m. Dominichi et Benboni f. b. m. Lei et Sigefredi f. b. m. Alboni tt. S. m. Bari f. b. m. Iohanni Calmangiari t. Rodulfus not. imp.

Originale: Q. 135. *Cf. i. regesti nn. 470, 483, 489, 499, 500, 501, 502, 503, 519, 520, 521.*

506.

Lucca, 9 Giugno 1088.

A. MLXXXVIII, v id. iun., ind. XI. Ego Bardus diac., Luc. eccl. primicerius, per hanc cartulam libell. nom. ad censum perexolv. dare videor tibi Signorecto not. f. b. m. Aimenrichi, q. fuit not., una petia de terra, q. est campus, in l. et fin. Antraccule, que pertinere videtur predictae eccl. kanoniceque S. Martini; tenet: unum caput cum uno latere in viis publicis, aliud caput in terra qd. suprascripti Aimenrichi, aliud latus in terra et simitula qd. Erithi;¹ ut da modum in tua et in tuis heredibus sit potestatem eam habemdi et ususfructamdi. Mihi vel successoribus meis per omnem memsem aug. reddere debeatis, ad partem iandictae eccl., infra civ. Luc., de grano bono sicco sist. VIII, ad sist. quartinum, quale infra civ. Luc. venditorium percurrit. Pena: arg. libr. v. Duo libelli. Act. Luca. Bardus diac., Luc. eccl. primicerius, ss. S. m. Vuictoni f. b. m. Petri t. S. m. Pagani f. b. m. Maghini t. S. m. Guidi f. b. m. Beeti t. Conradus not. imp.²

Originale: L. 60; *Regestum A*, c. 13. *Cf. il reg. seguente.*

¹ *Il Reg. A aggiunge*: idest Gerardingorum ² *Il Reg. A aggiunge*: Credo quod hec reddita fuerit de offerfione primiceriatu.

507.

Lucca, 9 Giugno 1088.

A. MLXXXVIII, v id. iun., ind. XI. Manifestus sum ego Signorectus not. f. b. m. Aimenrichi, q. fuit not., quia tu Bardus diac,¹ Luc. eccl. primicerius, per cartulam libell. nom. ad censum perexolv. dedisti mihi una petia de terra, q. est campus, in l. et fin. Intraccule; ut in mea et in meis heredibus sit potestatem eam habemdi et ususfructuamdi. Tibi vel ad successoribus tuis per omnem memsem aug. reddere debeamus, ad partem iandictae eccl., infra civ. Luc., de grano² sist. VIII.² Pena: arg. libr. v. Duo libelli. Act. Luca. Singnorectus not. inp. ss.

S. m. Pagani f. b. m. Maghinelli t. S. m. Guictoni f. b. m. Petri t. S. m. Guidi f. b. m. Becti t. Conradus not. imp.

Originale: L. 63. *Cf. il reg. precedente.*

¹ diac. fu scritto dopo nello spazio lasciato in bianco. ² Segue come nel reg. precedente.

508.

17 Dicembre 1088.

A. MLXXXVIII, XVI kal. ian., ind. XII. Ego Pencio f. b. m. Fralmi, quia vos Vuillielmo et Alegrecto gg. ff. b. m. Homodei et Rolanduccio nepote vestro et f. b. m. Gerardini, q. fuit g. vestro, dedisti mihi merito tu Vuillielmo pro te et pro persona de suprascripto g. tuo et Rolanducci nepote, anulo uno de auro, per hanc paginam repromicto vobis, ut numquam, ego neque meis heredibus, vobis neque ad heredibus vestris neque intentionare neque molestare facere non abeamus nulla de omnibus casis et terris seu rebus cultum vel incultum, quas qd. Ildebrando, q. fuit g. meo, per cartula de loco pingnoris fecit in persona suprascripti Homodei, nullam de illam portionem [...] Titi, q. fuit g. meo, [...] Fralmi pertinentes fuit (?) [...] et terris seu re[bus ...] Ildebrando g. meo¹ per suprascripta cartula de loco pingnoris fecit in persona [...]; neque nullam de portionem, quas suprascripti qd. Titi pertinentes fuit infra qui[n]que petiis de terris in l. et fin. Vaccule prope hecl. S. Marie, q. d. a Scopeto; una, cum cassina et res massaricias super se, regitur per Bono massario, seu curte et orto et vinea et castanieto et sterpeto insimul comprehensa; secunda, q. est vinea et campo insimul comprehensa, qui detine suprascripto Bono; tertia, q. est vinea et castanieto et sterpeto insimul comprehensa; quarta, q. est vinea; quinta, quod est campo, qui detinuit Bonoso et Bernuccio, quas vobis meam portionem pertinere videtur per cartula Rodulfi not. imp. ex compara[tione] a me ipso et a Odita comius me[a].² [Rodulfus not. imp.].³

Originale: G. 52; *Regestum A*, c. 46 v. *Nel reg. A*: Repromissio Pencii, de terris dal Prato, Guilielmo et Allegretto.

¹ meo è nell' interlineo. ² Dopo è strappata la carta. ³ Il not. è certamente il Rodulfus dei regesti nn. 475, 478, 505.

509.

1088.

« Offersio Mauri presb. qd. Gerardi de medietate unius petie de terra in Carraia u. d. Roppiano, que est star. XIII; de qua obtulit medietatem canonice S. Martini; que tenet: caput cum uno latere in via publica, alterum caput in terra S. Salvatoris de Sexto, alterum latus in terra S. Salvatoris de Sexto et in terra Baldiccionis. A. Domini M octuagesimo VIII° ».

Regestum A, c. 21.

510.

13 Febbraio 1089.

« Sitho et Ildebrandus gg. ff. qd. Gaiolfi et alie mulieres uxores titulo oblationis obtulerunt Luc. capitulo unam petiam terre positam in confinibus S. Angeli in Campo u. d. in Cornuta; ut continetur manu Raineri not. (A.) M^o octuagesimo nono, idus februarii ».

Regestum B, c. 50 v. Cf. il reg. n. 513.

511.

26 Febbraio 1089.

« Anno Dominicę incarnationis millesimo octuagesimo nono, III kal. mart. Boniminus quondam Bonimini refutavit in manibus Henrici et Mauri presbiterorum et Hildebrandi subdiac. et Ugeri cl. canonicorum S. Martini terram de Orbicciano, quam iniuste retinebat; et hoc factum est in presentia: Tadi quondam Villani et Bernardi qd. Rustici et Morecti de Turri ».

Biblioteca Capit., cod. n. 124, c. 3. Scrittura coeva. Cf. i regesti nn. 323 e 355.

512.

Sorra, 12 Luglio 1089.

A. MLXXXIX, IV id. iul., ind. XII. Ego Martino f. b. m. Mogi per anc cartula dono et trado tibi Matelda f. Manni una petia de terra, quod est vinea et oliveto insimul comprehensa, in l. et fin. Cumpito u. d. Vallelustri, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra Martini, lato uno in terra quas tibi supra venumdavi,¹ alio in terra mea, quas mihi reservo. Est ad pert. mensuratas sist. II. Recepi launachild merito da suprascripto Manno, nusca una de auro pro persona tua. Pena dupli. Act. in l. et fin. u. d. in Sorra. S. m. Martini. S. m. Melondi f. b. m. Riche t. S. m. Dominichi f. b. m. Pincioni t. S. m. Ursi f. b. m. Cumpiti t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 74.

¹ Così l'originale.

513.

1089.

« Offersio Sithi et Ildebrandi gg. qd. Gaiolfi canonice S. Martini de una petia prope eccl. S. Angeli in Cornuta, que tenet: caput in via publica, alterum cum latere uno in terra Guidi qd. Gerardi, alterum (latus) in terra predicti Gerardi. A. Domini M octuagesimo nono ».

Regestum A, c. 36 v. Cf. il reg. n. 510 e il reg. seguente.

514.

1089.

« Libellum de cadem terra datum a canonicis S. Martini eisdem germanis¹ pro sol. III, et eorum heredibus, reddendis nobis in februario. A. Domini MLXXXVIII^o ».

Regestum A, c. 36 v.

¹ Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.

515.

Lucca, 28 Aprile 1090.

A. MXC, IV kal. madii, ind. XIII. Nos Oppitio et Frugheri atque Villano gg. ff. b. m. Petri, que Ferruccio voc., et Richilda mulier Oppiti et filia b. m. Martini et Grima mulier Villani et filia Villani, nos Richilda et Grima consentientes nobis viri nostri, ubi interesse videtur notitia Antonii iudex sacri pal., ad quo interrogate sumus sequenter etdicti paginam, per hanc cartula donamus et tradimus tibi Sigismundo f. b. m. Balduini una petia de terra, quod [est] campo, in l. et fin. Rocta u. d. Campo da Albaro, tenentes: uno capo in terra d[e filiis?] b. m. Savini, alio in terra de filio b. m. Iochi da Brancalo, lato uno in terra [...] Martini, alio in terra de filii qd. Pagani et eorum consortibus. Seo donamus et tradimus tibi nostra portionem de duo petiis de terris, quod sunt camporas, in supra-scripto l. et fin. Rocta, una tenentes: uno capo in terra Leiti et Alberti, alio in terra de filii qd. Angeli, lato uno in terra Morecci et de suis consortibus, alio in terra de filii qd. Bonfaniti et de heorum consortibus. Competi nobis duos portionis. Secunda u. d. a Ritundo, tenentes: anbas capitam in terra Tassingnanese et in terra qd. Bonardi et de suis consortibus, lato uno in terra Bonithi et Morecci, alio in terra qd. Mili. Competi nobis de tertiam portionem tres portionis. Recepimus meritum, anulo uno de auro pro sol. cxx. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Oppithi et Frugheri et Villani gg. et Richilde et Grime, suprascriptorundem gg. ad coniungi eorum consenserunt. Antonius iudex sacri pal. interfui. Ildebrandus not. regis t. ss. S. m. Lei causidicus f. Rustici et Raimundini f. Loprandi tt. Villanus not. imp.

Originale: L. 210.

516.

Lucca, 28 Aprile 1090.

A. MXC, IV kal. madii, ind. XIII. Nos Oppitio et Frugheri atque Villano gg. ff. b. m. Petri, que Ferruccio voc., et Richilda mulier Oppiti et filia b. m. Martini et Grima mulier Villani et filia Villani, quia tu Sigismundo f. b. m. Balduini dedisti nobis meritum, anulo de auro pro sol. cxx, nos Richilda et Grima consentientes nobis viri nostri, per hanc paginam repromictimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec nos neque nostris heredibus intentionare neque molestare nulla de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Rocta u. d. Campo da Albaro; neque de tuam portionem, quod sun duos portionis de una petia de terra, quod (est) campo; neque de tuam portionem, quod est de tertiam portionem tres portionis de una petia de terra, quod est campo, u. d. a Ritundo in predicto l. et

fin. Rocta, quas tibi odie per cartula Villani not. imp. ex donatione obvenit ad nos ipsis, notitia Antonii iudex sacri pal. Pena: arg. libr. x.¹

Originale: N. 48.

¹ *Segue l'escatocollo come nel reg. precedente; qui però manca Antonius l. s. p. i.*

517.

1090.

« Offersio Petri iudicis, q. Buoso dicebatur, qd. Baroni ad canonicam S. Martini de una petia terre in Fondora, q. est cultura una, q. tenet: caput in via publica, alterum in terra Albertini qd. Rustichi, latus in terra Ubertelli qd. Tederelli, alterum in terra filiorum Bensi de Guamo. A. MXC ».

Regestum A, c. 28 v.

518.

1090.

« Offersio predicti Fralmi¹ qd. Morecti ad canonicam S. Martini de tertia portione medietatis de duobus petiis terrarum in Mugnano u. d. Vignali; que sunt cultre tres inter totas; quarum prima tenet: caput in via publica, alterum in terra quam subter obtulit nobis, latus in terra quam sibi reservavit, alterum in terra quam detinet Bonello sive Bonio qd. Moronti;² secunda tenet: caput in suprascripta terra et in terra quam sibi reservavit, alterum in terra predicti Bonoti³ qd. Salicchieri de S. Maria in Via, latus in terra predicti Bonoti, alterum in terra quam detinet predictus Bonellus. A Domini MXC ».

Regestum A, c. 23.

¹ *Cf. il reg. n. 642, cui si riferisce.* ² *Il ms. aggiunge: forte a nobis, ut supra dicitur. Cf. il reg. n. 552.* ³ *Cf. il reg. n. 551, cui si riferisce.*

519.

Borgo S. Frediano, Lucca, 12 Ottobre 1091.

A. MXCI, IV id. oct., ind. xv. Ego Henrighus not. imp. f. b. m. Petri, q. fuit iudex, q. Bonio fuit vochatas, per hanc cartula vindo et trado tibi Glamdo f. b. m. Huberti una petia de terra, quo(d) est campo, in l. et fin. Greppo u. d. Lappeta, tenentes: uno caput in via plubicha, alio in terra de filii qd. Paghani filio b. m. Rolamdi et in terra de filie qd. Hughicci(o)ni et in terra S. Martini et in terra Ghumtulini, latus uno in terra de suprascripti filii qd. Paghani et de eorum comsortibus et in terra qd. Falchoni et Rolamdi iudex gg., alio in terra qd. Lunghari. Est ad pert. mensuratas mod. v et dimidio. Et si plus inventa fuerit de meo iure, una cum omni cartule et moniminas meas et cum omnibus terris et rebus meis in l. Lappeta et im l. Grippo

tibi eas vindo et trado. Recepi meritum, anulo uno de auro pro sol. cccxx de den. de moneta de Lucha. Pena dupli. Act. foris Lucha, intus burgho qui d. S. Fridiani. Heimrichus not. imp. ss. S. m. Ghottefridi f. b. m. Usaldi t. S. m. Ildebramdi f. b. m. Vuidi t. S. m. Gherardini f. b. m. Morecci t. Sighinulfus not. imp.

Originale: R. 41. Cf. il reg. n. 505.

520. *Borgo S. Frediano, Lucca, 12 Ottobre 1091.*

A. MXXI, IV id. oct., ind. xv. Ego Emrighus not. imp. f. b. m. Petri, q. fuit iudex, q. Bonio fuit vochatus, quia tu Glamdo f. b. m. Huberti dedisti mihi meritum, anulo uno de auro, per anc painam repromicto tibi, ut numquam nom abeamus potestatem, nec ego neque meis credibus intentionare neque molestare nulla de una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. Greppo u. d. Lappeta, neque (de) terris et rebus, quas abis in suprascripti locis vel in eorum fin., quas tibi hodie per cartula Sighinulfi not. imp. ex comparationem opvenit ad me ipso. Pena: arig. libr. xx.¹

Originale: Q. 50. Cf. il reg. n. 505.

¹ *Segue l'escatocollo come nel reg. precedente.*

521. *Borgo S. Frediano, Lucca, 12 Ottobre 1091.*

Notitia breve, qualiter infra burgho, qui d. S. Fridiani prope eccl. S. Iohanni, presen[tia bono]rum omnium, chorom nommina supter leguntur, Hemrichus not. imp. f. b. m. Petri, q. fuit iudex, q. Bonio fu[it voca]tus, per virgham, quas in sua tenebat manum, dedit et tradidit adque investivit Glambo f. b. m. Huberti a[d suam pro]prietatem de una petia de terra, quo(d) est campo, in l. et fin. Grippu u. d. Lappeta.¹ Est ad pert. mensuratas mod. v et dimidio. Et si plus inventa fuerit de eius iure, una cum omnibus terris et rebus, quem abebat im l. Lappeta et im l. Grippu, Hemrigho investivit ad suam proprietatem; et spopondit se ipse Emrighus adversus Glamdo, si umquam per se ipse Emrigho vel suis credibus intentionasserum, componere penam arig. libr. xx. Umde Glamdo fecit Emrighi pro investitionem et traditionem seo suorum spomsionem launehild meritum, anulo uno de auro pro sol. cccxx confirmandum iusta legem, presentia: Ghottefridi f. b. m. Usaldi, Ildebramdi f. b. m. Vuidi, Gherardini f. b. m. Morecci et reliquis. A. MXXI, IV id. oct., ind. xv. Heimrichus not. imp. ss. Ghottefridi q. ibi fuit. Ildebramdo q. ibi fuit. Gherardini q. ibi fuit. Sighinulfus not. imp.

Originale: Q. 41. Cf. il reg. n. 505.

¹ *Seguono 4 confini come nel reg. n. 519.*

522.

1091.

« Offersio a Teperto qd. Georgi¹ de duabus petiis in Spinatico pro anima Rolandi² qd. Sigifredi, q. petie se contingunt; prima est ortus, tenet: caput in via publica, alterum caput cum ambobus lateribus in terra Henrici³ qd. Ceci et aliquantulum in terra quam subter obtulit; secunda est campus ibidem, que tenet: caput in via publica, alterum in terra quam supra obtulit, ambo latera in terra Henrici. A. Domini MXXI ».

Regestum A, c. 12.

¹ *Il ms. aggtunge*: in sacco communium cartarum ² *Nel margine, da mano coeva*: Hic est antiquus filiorum Ubaldi. ³ *Nel margine, da mano coeva*: Hic est de dominis de Vurno.

523.

Compito (Lucca), 7 Giugno 1092.

A. MXXII, VII id. iun., ind. xv. Ego Petrus f. b. m. Martini, quia tu Gerardus presb. rectore de ospitale S. Martini Luc. dedisti mihi merito, cercello unum de auro pro sol. LXXX, per anc paginam repromicto tibi, ut da modum in antea, post trasacto illo constituto de illo tinore, que in illa venditionis cartula legitur, qui ego in loco pingnoris feci et misi im persona tua, nunquam non abeamus potestatem nec ego neque meos eredes intentionare neque molestare nulla de duo petiis de terris tuis, quod sunt campora, in l. et fin. Vuindalfo; una d. a Tribbio, alia d. Arquato, quas tibi per cartula Sigifredi not. imp. ex comparisonem obveni in loco pingnoris ad me ipso. Pena: arg. libr. x. Act. in l. et fin. Cumpito. S. m. Petri. S. m. Pandolfi f. b. m. Gogi t. S. m. Martini f. b. m. Beriti t. S. m. Dominichi f. b. m. Vuarini t. Sigifredus not. imp.

Originale: L. 176. *Nel verso, da mano del sec. XII*: De Guindolfo.

524.

(28 Agosto?) 1092.

« Paulus qd. Omodei obtulit (Luc.) capitulo unam petiam terre cum casa, q. est prope eccl. S. Viti; ut continetur manu Pauli not. (A.) M nonagesimo secundo ».

Regestum B, c. 12. Cf. per la data il reg. seguente.

525.

Pontetetto (Lucca), 28 Agosto 1092.

A. MXXII, v kal. sept., ind. xv. Ego Paulus diac.¹ f. b. Homodei per hanc cartula pro anime mee remedium et anime qd. genitor meus et qd. Zabuline, qui fuit genitrice mea, offero tibi eccl. et kanonica S. Martini de piscopatium Luc. una petia de terra,² quod est campo, in l. et fin. u. d. a Sancto Vito, prope eccl. S. Viti, tenentes: uno capo cum uno lato in

terra mea, quas mihi reservo, alio capo in terra de mulier Ughi cl., alio lato in terra Gerardi f. b. m. Amgeli. Est ad pert. mensuratas mod. i. Offere(re) provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et de presb. et diac. seo cl. q. ibi ordinati fuerint, et regulariter iusta qualitatem locis vixerint et comune vitam duxerint, et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestam suprascripta petia per libellum dare, neque alienare. Pena dupli. Quod a me ic factum est sub iusiurandum conservare promicto con stipulationem subnixa. Act. in l. et fin. prope eccl. S. Marie, qui d. a Ponteticto. Paulus S. Martini cl.¹ ss. S. m. Oppiti f. Vualfreduecci t. S. m. Lupicini f. b. m. Gerardi et Benedicti f. b. m. Rustichi tt. S. m. Ughi f. b. m. Berningheri et Armani f. b. m. Saracini tt. S. m. Bellindoni f. b. m. Corbi, q. fuit not., et Gerardi f. Octoni tt. Paulus not. sacri pal.

Originale: E. 130; *Regestum A*, c. 14; *Regestum B*, c. 12. Cf. *il reg. precedente*.

¹ Così l'orig. ² Nel reg. A: De predicta terra Cadolinus frater predicti Pauli reddebat nobis olim den. xxx, pro quo postea Rodulfus de Burgo, pro Rodolfo Gualterottus qd. Gerardini Castagnacii de eodem Burgo, pro uxore sua, filia eiusdem Rodolfi. *Poi d'altra mano un poco posteriore*: Pro filia Gualterotti Roselmus vir eius. *Nel Reg. B*: Quam terram modo tenet, ut videtur, Rodulfus de Burgo, ad reddendum exinde sol. ii et dimidium.

526.

1092.

« Offersio a¹ Rolando Manciorino qd. Signoretti,² pro anima Ildebrandi diac. fratris sui, de una petia terre in Ponteferrato cum casa et orto et curte insimul, que tenet: caput cum uno latere in viis publicis, alterum caput in terra S. Michaelis de Advocatis, latus in terra S. Pontiani et S. Angeli predicti. A. Domini MXCII ».

Regestum A, c. 17.

¹ Segue Ildebran espunto. ² Il ms. aggiunge: in sacco communium cartarum

527.

1092.

« Offersio a Rolando qd. Signoretti,¹ de tribus petiis terrarum in Sceto prope S. Iohannem. Prima petia est iuxta terram S. Marie in Via et iuxta terram filiorum Sassi, tenet:² caput in via publica, alterum (in terra) filiorum Manciorini, latus in terra filiorum Sassi, alterum in terra S. Marie in Via et in via publica; secunda (tenet): caput in via publica, alterum caput cum latere in terra Vitalis qd. Alberti,³ alterum latus in terra filiorum Fal-

coni; tertia tenet: caput in via publica, alterum caput in terra predicti Vitali, latus in terra filiorum Falconi, alterum in terra predicti Vitalis et Lei qd. Boni. (A.) MXXII° >.⁴

Regestum A, c. 44 v.

¹ Il ms. aggiunge: in sacco communium cartarum ² Da tenet fino in fondo è scritto nell' interlineo e nel margine. ³ Il ms. aggiunge: ut credo, Cinne, ut infra ⁴ La datazione fu aggiunta da mano coeva nel margine.

528.

Lucca, 5 Febbraio 1093.

A. MXXIII, non. febr., ind. i. Ego Gerardus f. b. m. Gerardi per hanc cartula dono et trado tibi Adaleita f. Lieti tres portionis de honnibus casis et cassinis seu casalinis simulque terris et rebus cultis et incultis, donicatis et massariciis, que esse videntur in l. et fin. u. d. Rogano et vocitatur Momtesiccho. Seu dono et trado tibi meam portionem de duo petiis de terris infra iudicaria de plebe S. Stefani, una d. a Ripaia, q. est vinea, tenentes: uno capo in terra S. Donati, alio in via publica, lato uno in terra Guntelde et filia sua, que detinet Baruccio, alio in terra qd. Rustichi; secunda, q. est saldino, d. in Bangno, tenentes: uno capo in via publica, alio in terra suprascripti qd. Rustichi, lato uno in terra Raineri, alio in terra S. Martini. De istis duo petiis competi michi de quartan portionem medietaten. Seo dono et trado tibi quinque petiis de terris meis, una, cum cassina super se et curte et vinea insimul comprehensa, tenentes: uno capo in terra Martini, alio in terra Beriti f. b. m. Baruccii, lateras anbas in terra Albitie et de filie sue; secunda, q. est vinea, d. a la Selva Preiti: uno capo tenet in terra regi, alio in terra suprascripti Beriti, lateras anba in terra suprascripte Albitie et de filie sue; tertia, q. est vinea, d. Vinea Andree: uno capo tenet in via publica, aliut in terra Martini qd. Pagani, lato uno in terra S. Donati, alio in terra Iohanni qd. Mori; quarta, q. est vinea: uno capo cum uno lato tenet in terra Dominichi f. b. m. Donati, alio capo in terra suprascripte Albitie, alio lato in terra Martini qd. Pagani; quinta, q. est vinea, u. d. a Lunghitie: uno capo tenet in terra de filii qd. Donati da Lunghitie, alio in via publica, lato uno in terra qd. Morelli, alio in terra Bonii qd. Benedicti. Has quinque petiis sunt ad pert. mensuratas inter totis sist. xvi et tertian portionem de alio sistariorun. Recepit launehil meritum da Lanbertus f. b. m. Gogi, anulo uno de auro pro persona tua. Pena dupli. Act. foris civ. Luc., prope portas qui d. S. Fridiani. S. m. Gerardi. S. m. Burghi f. b. m. Cuniti. t. S. m. suprascripti Lanberti f. b. m. Gogi t. S. m. Roberti f. suprascripti Burghi t. Bonfiliius not. regis.

Copia dello stesso Bonfiliius: F. 37. Cf. il reg. 557.

529.

21 Maggio 1093.

A. MXCIII, XII kal. iun., ind. II.¹ Nos Enrigo et Gualfredi gg. ff. b. m. Benedicti per hanc cartula donamus et tradimus tibi Mactilda g. nostra quattuor petiis de terris nostris, una cum casa super se a petre et calcina constructa in civ. Luca, tenentes: uno capo in terra et curte Gherardi f. Mori, lato uno in terra Albertini f. Becti Braciali, alio lato et capo in terra de consortibus mei;² secunda, tertia et quarta in l. et fin. Cumputo; una, quod est vinea, prope Fontana, tenentes: uno capo in terra Beriti et de suis consortibus, alio in terra Viviani, lato uno in terra S. Salvatori, alio in terra Ubaldini; tertia, cum casalino super se, tenentes: uno capo in terra Bulgari, alio in via publica, lato uno in terra S. Salvatori, alio in terra Viviani; quarta, quod est oliveto: uno capo tene in terra Villani, alio in terra Bulgarelli, lato uno in terra Bernardi f. Pasquali da Rocta, alio in terra de lo Avogaro. Recepimus launehild meritum, anulum uno de auro. Pena dupli. Act. [...]. S. m. Enrighi et Gualfredi. S. m. Gherardi f. b. m. Mori et Teuperti f. b. m. Teuperti tt. S. m. Alberti f. b. m. Cuniti t. Hubertus not. imp.

Copia del sec. XI, di Hildebrandus not. imp.: D. 172. Nel margine inferiore, sul recto, di mano dello stesso Hildebrandus: Exemplar ista ideo facta est, quia Mactilda unum ex predictis petiis, ad Cara (Cara fu scritto dopo nello spazio lasciato in bianco) germana sua iudicavit, et est ipse petia in l. Cumputo [et] vocitatur a Fontana, quod est vinea, et alia casalino. Nel verso, da mano del sec. XII-XIII: In civitate (in) por[ta? scilicet?] S. Fridiani.

¹ Nel maggio 1093 correva l'indizione I; l'orig. aveva: XII kal. ian.?

² Così la carta, senz'altro.

530.

Quiesa (Lucca), 20 Maggio 1094.

A. MXCIV, XIII kal. iun., ind. II. Nos Iolicta relicta b. m. Ubaldi et filia b. m. Oppithi et Sigefredus f. suprascripti b. m. Ubaldi et Hermingarda mulier Sigifridi et filia Alberti marchionis, consentiente michi Iolicta Sigefredus et Ubaldus causidicus f. b. m. Uberti, q. fuit iudex, mundualdo meo, q. iudicato de meo mundo habet, et michi Hermingarda consentiente vir meus, ubi interesset videtur notitia Antonii iudicis sacri pal., ad quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, convenimus una tecum Rainerius in Christi nomine abbas de eccl. et mon. S. Michaelis, que est posita sito l. Quiesa, nostra portionem de una petia de terra, q. est vinea, in l. et fin. u. d. Citello iuxta ipsum castellum, tenet: unum caput [cum uno] ex lateribus in viis publicis, aliut caput in terra nostra quas nobis reservamus, et de consortibus nostris, sicut ibi termina posite sunt, aliut latus in terra Rolandi et Teuperti gg. Competi nobis [...]. Tibi eas in comu-

tatione ad partem eccl. et mon. dare et tradere videmur. Et pro nostra portionem de predicta petia, quod est vinea, in qua ecclesia incipita est hedificandi, recepimus ad te in comutatione de pars eccl. et mon. vestri una petia de terra, q. est ortus in suprascripto l. Quiesa iuxta ospitale nostro et prope predicta eccl. et mon. vestro; tenet: unum caput cum unus ex lateribus in terra de ospitale, aliut caput in terra mon. vestri, quas detinuit qd. Petrus, q. fuit faber, et Cocco gg., quas ad suprascripta eccl. reservasti, aliut latus in via publica. Tu Raineri derexistis missus tuos, hii sunt nomina eorum: Bendone f. b. m. Martini de Vingnale, Toto f. b. m. Dominichi et Carbone f. Gobulini, hestimatores. Pena dupli. Act. in l. et fin. Quiesa u. d. Caprile. S. m. Ioliete et Sigifridi et Hermingarde, Sigefredus conius sue et matris sue consensi. Antonius iudex sacri pal. interfui. S. m. Fralmi f. qd. Hughi t. S. m. Alboni f. b. m. Guiniti t. S. m. Viviani f. Guidi monaci t. S. m. Bendoni, Toti et Carboni. Raineri not. imp.

Originale: L. 120. Nel margine inferiore, sul recto, si ha la notizia di altra carta.

531.

Montemagno (Lucca), 3 Settembre 1094.

A. MXCIV, III non. sept., imd. II.¹ Ego Bonico f. b. m. Iohanni per hanc cartula livell. nom. ac census etperexolv. dare videor vobis Petrus f. b. m. Bonii et Ghirardo f. b. m. Stefani et Petrus f. b. m. Stefani una petia de terra, quod est (st)erpeto, in l. qui d. al Debio Almari, quas ego abeo de pars ecl. etpiscopato S. Martini, tenentes: uno capo in rio, alio cum uno lato in terra Carboni, alio lato in terra Stefani Mardurini; ut da admodum in vestra vel de vestris eredibus sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Michi vel ad meis eredes per onnem mense oct. rendere debeatis ad casa abitationis mee inter qui et septe anni proximi venturi expleti fuerit, arig. den. III de moneta de Luca, mostrando et no dandum; et expleti septe anni, in antea dare debetis tertiam portionem de ille castanie, quen Dominus dederit, et abuerit in predicta terra. E xi am nos vobis ec omnia sic fuerit adinpleta et suprascripta petia rectollerimus vel aliquid amplius superinposuerimus, usque dum ego eas et meos eredes in beneficio aut per quacumque ordinem abuerimus, spondeo una cum meis eredes componere penam, arig. sol. c. Duo libelli. Act. caput de burgo de Montemagnio et prope ecl. S. Michaelis. S. m. Bonichi. S. m. Rustico f. Bonii t. S. m. Bello f. Boniti t. S. m. Saracini f. b. m. Bonoti t. Albertus not. regis.

Originale: S. 29.

¹ Non è qui adoperata l' indizione greca.

532.

Lucca, 24 Ottobre 1094.

A. MXCIV, IX kal. nov., ind. III. Ego Albertus f. b. m. Villani per hanc cartula do et trado tibi eccl. et mon. S. Petri, que est constructa in l. et fin. u. d. Putheuli, una petia de terra, quod est ortale, in l. et fin. Valiano, pro pretium arig. sol. ccxx de den. de moneta de Luca, et est tenentes ipsa petia: uno caput in terra Ughi f. b. m. Rustichi et Gerardini nepote suo, aliut in terra Domnacciga et aliquamtulo de ipso capo in terra Berte, qui fuit mulier qd. Sighinulfi, latus uno in via et simitula et aliquamtulo de ipso latus in via plubica, aliut in terra qd. suprascripti Sighinulfi. Has petia dare videor pro suprascripto pretium sol. arig. ccxx, qui Gherardus monachus q. est de suprascripta eccl. et mon., mihi dedit. Repromicto una cum meis eredibus ad rectore et priore et monachi q. ibi ordinati sunt aut fiunt, ut si nos vobis in aliquod intemtionaverimus, spomdeo componere suprascripta petia in duplum. Act. Luca. S. m. Alberti. S. m. Ursichi et Ughi gg. ff. b. m. Vuiniti tt. S. m. Ursi f. b. m. Gherardi t. Lambertus not. imp.

Originale: N. 33.

533.

Lucca, 24 Ottobre 1094.

A. MXCIV, IX kal. nov., ind. III. Ego Albertus f. b. m. Villani, qui(a) tu Martinus priore et rectore de eccl. et mon. S. Petri, que est comstructa in l. et fin. u. d. Putheuli, dedi mihi meritum Gherardus monachus de eccl. et mon., arig. pro sol. ccxx, pro persona tua, per hanc paginam repromitto tibi, ut nunquam non abeamus potestatem, nec ego neque meis eredibus, tibi mon. et rectore et priore seo monaci q. ibi ordinati sunt aut fiunt, intemtionare neque molestare nulla de una petia de terra, quod est ortale, in l. et fin. Valiano, quas vobis hodie per cartula Lamberti not. imp. ex traditionem obvenit ad me ipso. Pena: arig. libr. xx. Act. Luca.¹ Lambertus not. imp.

*Originale: R. 124.*¹ *Segue come nel reg. precedente. Qui è: Ursi et Ughi gg. etc.*

534.

Montigiano (Lucca), 10 Dicembre 1094.

Breve ad memoriam abendam, qualiter in l. et fin. Montisciano, presentia bonorum ominum corum nomina supter leguntur, Martinus f. qd. Albiti et Moro f. Inghiti et Iohannes Conpostogio f. qd. Stefani et Cunitio et Lunio gg. ff. qd. Domenichi et Pagano f. qd. Stefani et Petro f. Stefani per fustem, quas in suis detinuerunt manibus, fecerunt finem in manum Bonichi f. qd. Barucci et Dominichi Mardo f. qd. Stefani per totis con-

sortibus suis de litis, quod erat inter eos (et) predicto Bonico et Dominico Mardo, iuraverunt inn avagielie Dei illa terra, quod est in l. Montisciano, qui fuid Vuidi qd. Ildibrandi, et modo est Ildibrandini f. eius, qui audierunt nomminare ab antecessoribus suis et melius eis videtur, terminaverint et mossaverint, in presentia: Ildebrandi castellani et Vuillielmecti et Iohannes et Martini, si ibi vengerint et videre voluerint per bonam fidem inter qui et octava Eppifanie Domini prosima ventura, etscepto Dei impedimento, quod si unquam predicto Martino et Moro et Iohanni Conpostogio et Cunitio et Lunio gg. et Pagano et Petro vel eorum consortibus sive eorum eredibus adversus Bonico et Dominico Mardo vel eorum consortibus aut eorum eredibus agerint sive intentionaverint, et homni tempore taciti non permanserint, sicut ipsis terminaverint, componere debeant Martino et Moro et Iohanni Conpostogio et Cunitio et Lunio et Pagano et Petro vel eorum eredibus adversus Bonico et Domenico Mardo vel ad suis eredibus penam arientum libr. v. Unde Bonico et Dominico fecerunt merito, pario uno de pelli pro ipsa finem et investitura, presentia: Fralmi f. qd. Morecti et Alberti not. et Vuictoni et Morelli et Ghirardi castaldionibus et predicti Eldibrandi castellani et Ughi f. Vuillielmi et Vitali scario et Gherardus f. Bonichi et Iohannes cl. et Bono f. Uberti et Cancione castaldio, Ughi rochisciano et reliquis. A. M^oXCIV, IV id. dec., ind. III. Albertus not. regis ibi fui ss. suprascriptorumdem Fralmi, Vuictoni, Morelli, Gheraldi castaldionibus et Eldibrandi castellani et Ughi, Vitali scario, Gherardo, Iohanni, Buono, Cancione rochisciano, q. ibidem fuerunt. Vuido not. imp.

Originale: C. 5.

535.

Firenze, 1 Febbraio 1095.

Urbanus (papa). Martino priori mon. S. Petri, quod in Luc. eccl. parochia situm est, loco q. v. Puteolis, eiusque successoribus. Mon. S. Petri, presentis decreti auctoritate, munimus. Statuimus, ut quecumque (bona) iuste possidet sive poterit adipisci, firma et illibata permaneant. Possessionum, que in mon. proprietate continentur, decimas absque ulla vos molestia possidere perpetuo volumus. Sepulturam eiusdem loci omnino liberam haberi sancimus, etc., salvo parochiane eccl. debito. Decernimus, ut nulli hominum liceat cenobium perturbare, salva Luc. eccl. debita reverentia. Dat. Florentie, per manum Iohannis S. Rom. Eccl. diac. card., kal. febr., ind. III^a, a. M^oXCIV^o, pontif. Urbani II pp. VII.

Originale: AA. 24. Sigillo di piombo, perduto. Mittarelli, Ann. Camald. III, App. p. 114, n. 81; Migne, CLI, 398, n. 126; Jaffé, 4146; Jaffé-L. n. 5539; Kehr, Italia Pontificia, III, 462, n. 1.

536.

Tassignano (Lucca), 5 Novembre 1095.

A. mxcv, non. nov., ind. iv. Ego Cicho f. b. m. Sassi per hanc cartula pro anime mee remediun et anime predicti Sassi offero tibi ospitale, que est constructo infra civ. Luc. prope eccl. S. Alexandri et prope eccl. S. Martini et prope pusterula, qui d. S. Alexandrii, meam portionem de una petia de terra, q. est orto, cun cassina et curte et puteo in se abentes, que esse videtur in l. et fin. Tassingna(no), que : unum caput tenet in via plubica, aliut in terra Gerardi presb., latus unum in terra S. Stefani, aliut in terra de predicto ospitale. Competi michi hoctavam portionem. Offerere provideor, ut ab odierna die de ipso ospitale et custode et rectore q. ibi ordinato fuerint, sin potestatem eam abendi et usunfructuandi. Sic perpetualiter predicta res et honnes pensiones seu censun, quos de ipsa Dominus dederint, sint ad usun et victun pauperun p(e)legrinorum euntium et trans-euntium. Non abeam potestaten nullus ep. neque nulla potesta predicta portio per libellun dare, neque alienare. Pena dupli. [Act. i]n l. et fin. Tassingnano. [S. m. C]ichi. [S. m.] Bonii f. b. m. Beriti t. S. m. Pagani f. b. m. Beriti t. [S. m. ...]ri f. b. m. Raineri t. S. m. Martini f. b. m. Beriti t. [Bonusfilius not. regis].¹

Originale : D. 85.

¹ *Il nome del not. si legge nella corroboratio.*

537.

Paganico (Lucca), 20 Dicembre 1095.

A. mxcv, XIII kal. ian., ind. iv. Nos Rolamdo f. b. m. Lei et Follia iugalibus filia b. m. Gamanelli, ego Follia com-sentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia Flaiperti iudex imp., ad quibus interrogata sum sequemter etdicti paginam, per hanc cartula venumdamus et tradimus tibi Rolamdo f. b. m. Pagani quatuor petiis de terris in l. et fin. u. d. a Quarto; una, q. est orto et campo cum cassina super se et regere et laborare videtur per Pagano et Bonio gg. ff. b. m. Pecci, que : unum caput tenet in via publica, aliud in terra Cristofani g. meo, lato uno in terra suprascripti Cristofani et in terra S. Salvatori de Sexto, aliud in terra de filii qd. Ughi qd. Gomtini et in terra Iohanni; secunda, q. est campo, tenemtes : uno capo in terra S. Salvatori, aliud in terra tua et in terra Bianchi, lato uno in terra Bernardi g. meo, aliud in terra Benenati de l. Brancalo; tertia, q. est campo, tenemtes : uno capo in terra Pagani, aliud cum uno lato in terra suprascripti Bernardi, aliud latus in terra S. Reparate; quarta, q. est orto, tenemtes : uno capo in via publica, aliud cum uno lato in terra suprascripti Cristofani, aliud

latus in terra S. Salvatori de Sexto. Seo venundamus et tradimus tibi nostra portionem de una petia de terra, q. est campo, in eodem l. Quarto, tenemtes: uno capo in terra tua, aliud in terra S. Martini cum uno lato, aliud latus in terra suprascripti S. Salvatoris. De has petia competi mihi quartam portionem. Tibi eas venundamus una cum omnibus casis et terris et rebus, quam abemus et detinemus in suprascripto l. et in eius fin. Recepimus meritum, arg. pro sol. CCXLIV da Becto f. b. m. Dominichi pro persona tua. Pena dupli. Act. foris Luca in l. et fin. Paganico. S. m. iugalibus, Rolando coniux sua comsensit. Flai-pertus iudex imp. interfui. S. m. Liuprandi f. b. m. Adami et Becti f. b. m. Dominichi tt. S. m. Lieti f. b. m. Iohanni t. Cumradus not. imp.

Originale: R. 207. Cf. il reg. seguente.

538.

Paganico (Lucca), 20 Dicembre 1095.

A. Mxcv, XIII kal. ian., ind. iv. Nos Rolamdo f. b. m. Lei et Follia iugalibus filia b. m. Gamanelli, quia tu Rolamdo f. b. m. Pagani dedi nobis meritum Becto f. b. m. Dominichi, arg. pro sol. CCXLIV pro persona tua, ego Follia comsentientes mihi viro meo, per hanc paginam repromittimus tibi, ut nunquam non abeamus potestatem, neque nos neque nostris heredibus intemtionare neque molestare nulla de quatuor petiis de terris, quas abis in l. et fin. u. d. a Quarto; una, q. est orto et campo cum cassina super se abemtes, qui et laborare videtur per Pagano et Bonio gg. ff. b. m. Pecci; secunda, q. est campo; tertia, q. est campo; quarta, q. est orto; neque de tuam portione de alia petia de terra, q. est campo, in suprascripto l.; tuam portionem quartam portionem, neque de omnibus casis et terris et rebus, quas abes in l. Quarto, quas tibi per cartula Cumradi not. imp. ex comparatione obveni ad nos ipsis. Pena: arg. lib. xx. Act. foris Luca in l. et fin. Paganico. S. m. Rolamdi et Follie, Rolamdo Follie comsensit.¹

Originale: N. 39.

¹ *Segue come nel reg. precedente; qui però manca la sottoscrizione di Flai-pertus*

539.

1095.

« Offersio ab Homodei qd. Barocchi de tribus portionibus unius petie de terra cum cassina et curte et orto insimul prope S. Columbanum et prope S. Alexandrum, que tenet: caput in via publica, alterum in orto hospitalis S. Martini, latus in terra Benenati, alterum in terra filiorum Gerardi. A. Mxcv ».

Regestum A, c. 26 v.

540.

Lucca, 31 Dicembre 1095.

A. Mxcvi, prid. kal. januarii, ind. iv. Manifestus sum ego Gerardus f. b. m. Inghi, quia tu Rolandus cl. de eccl. et canonica S. Martini Luc. civ. per cartulam libell. nom. ad cemsu[m] etperexsolv. dedisti michi unam petiam de terra, q. est campo, in l. et fin. prope Salisciamo¹ et prope Roncho; predictam petiam pertinet suprascripte eccl.: unum caput tenet in terra et dimidia fossa de filiis qd. Uberti, q. fuit iudex,² aliud in terra et dimidia fossa Rustichi qd. Antonii et in terra et dimidia fossa de filii qd. Henrici, q. Pacchio voc., et in terra et dimidia fossa S. Donati, latus unum in terra et dimidia fossa qd. Guidonis da Petroio, aliud in terra quam detinet Gerardus et Ursus qd. Lun-gari; ut in mea Gerardo cl. et de meis eredibus sit potestate eam abendi et usumfructuandi. Tibi et ad subcessoribus tuis per omnem mensem aug. remdere debeamus de grano bono siccho sist. iv et de fave bone sicche sist. iv, ad sist. quartinum iustum venditorium de civ. Luc. Pena: arg. libr. v. Duo libelli. Act. Luca. Gerardus cl. ss. S. m. Boni f. b. m. Iohanni et Baron-cioni f. b. m. Martini tt. S. m. Pipini f. Huberti, q. fuit iudex, et Martini et Ursi gg. ff. b. m. Boniti tt. Bernardus not. imp.

Originale: E. 71; Regestum A, c. 33. Nel verso della carta, da mano del sec. XII: Appalo Gerardi cl. de Sartiano. Nel Reg. A: Pro Gerardo Uguiccio cl., pro quo Morectus de Sartiano, pro quo Ildebrandus, pro Ildebrandus Rolandus qd. Addobati de Classo.

¹ *Il Reg. A: prope Ronco et prope Salissimo* ² *Il Reg. A aggiunge: a quo filii Ma(la)prese et consortes*

541.

Lucca, 15 Marzo 1096.

A. Mxcvi, id. mar., ind. iv. Nos Sismundo f. b. m. Balduini et Gloriecta iugalibus filia Hemrichi, quia tu Vuille-mus presb. et priore de ecl. et mon. S. Petri, qui est constructo in l. et fin. u. d. Putheuli, dedisti nobis meritum, arig. pro sol. cxxx, ego Gloriecta comsemtientes mihi vir meus, per hanc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potesta-tem, nec nos neque nostris eredibus, tibi neque ad tuis supces-soribus intentionare neque molestare nulla de una petia de terra, q. est campo, in l. et fin. Rocta u. d. Campo di Albaro; neque de duos portionis de una petia de terra, q. est campo, in supra-scripto l. et fin. Rocta; neque de tertiam portionem, q. est tres portionis de una petia de terra, q. est campo, u. d. a Ritundo, in suprascripto l. Rocta, quas tibi hodie per cartula Lamberti not. imp. ex comparationem obvenit ad nos ipsis. Pena: arig. lib. xx Act. Luca. S. m. Sismundo et Gloriecta, Sismundo comiux sue

comsemsi. Benedictus t. ss. [S. m. ...]lberti f. b. m. Benedicti et Rolamdi f. b. m. Lei et Bonomo f. b. m. Dominici tt. [S. m. ...]ri f. b. m. Fusschi t. [Lambe]rtus not. imp.¹

Originale: S. 28. Nel verso, da mano del sec. XI-XII: Cartula Sexmundi filius Baldovini de terra de Paganico u. d. Rocta.

¹ Il nome del not. si legge per intero nella corroboratio.

542.

Lucca, 1 Novembre 1096.

Notitia brevis ad memoriam abendam, qualiter infra urbem Luca prope eccl. episcopatus S. Martini, presentia bonorum hominum eorum nomina supert leguntur, Vuido f. b. m. Rolandi, q. fuit iudex, per fuste, quas in sua detinebant manu, investivit Rofridi archid. et Vuido presb. canonici de iamdicta eccl., eo ordinem, ut si iamdicto Vuido in illo itinere, in eo iturus est Ierusalem, sine f. masculino mortuo fuerit,¹ quod deinde in antea iamdictam eccl. et canonicam et presb. et diac. seo cl. q. ibi fuerint, abeant et detineant omnibus illis casis et cassinis seo casalinis, simulque terris et rebus cultis et incultis, quas abebat et detinebat in l. et fin. Massa Macinaria vel in aliis locis da iamdicta eccl.; et si in itinere mortuo fuerit et f. masculino reliquerit et ad legitimam etatem non venerit, quod deinde in antea qui ipse filio ante etate mortuo fuerit, iamdictam eccl. et predicti presb. et diac. seo cl. similiter abeant omnibus suprascriptis casis etc. absque omni calumnia. Presentia: Antonii iudex sacri pal., Falconi causidicus, Huberti f. b. m. Ursi, Tiecti f. b. m. Boddi, Rustichi f. b. m. Antonii, Lanberti f. b. m. Singnorecti, Hugi f. b. m. Bolgari, Villani f. b. m. Henrigi, q. fuit cl., et alio Villano f. b. m. Macti, q. fuit cl. A. MXXVI, ipsa dies kal. nov., ind. v. Hubertus et Tiectus et Rustichus q. [ibidem fuerunt]. Lanberto et Hugo q. ibidem fuerunt. Villano et alio Villano q. ibidem fuerunt. Rodulfus not. imp.

Originale: O. 59; Regestum A, c. 48 v. Nel verso della carta, da mano del sec. XIII: De Guido avo Riccii.

¹ Il Reg. A aggiunge: quod non fuit factum

543.

(Non dopo il 1096?).

« Libellum datum (a?) canonicis de orto qui est post eccl. S. Petri Maioris, qui est star. XVI. Item plures carte acquisitionis de predicto orto ab Urso qd. Cristofani ».

Regestum A, c. 26 v. Cf. per la data il reg. seguente.

544.

1096.

« Promissio Conradi et Lamberti et Bonifatii¹ gg. qd. Villani de non inquietando medietatem predicti orti,² qui tenet:

caput in terra filiorum Alberti Longi, alterum in terra S. Petri, quam detinebat Cigo cl., latus in terra filiorum Lamberti cl. et in terra de filiis Betthi Buthi et in terra predictorum gg., alterum latus in via publica. A. M^oXCVI^o >.

Regestum A, c. 26 v.

¹ *Nel margine, da mano coeva: Hii sunt Vitingi.* ² *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

545.

Lucca, 7 Febbraio 1097.

A. M^oXCVII, VII id. febr., ind. v. Ego Rodulfus f. b. m. Rodulfi per hanc cartula vindo et trado tibi Pandulfus rectores adque custodes de ospitio, qui d. S. Martini, qui est constructum infra civ. Luc. prope eccl. S. Alexandrii, ad opus iamdicti ospitii, meam portionem de omnibus casis et cassinis seo terris et rebus in l. et fin. u. d. S. Angelo, qui d. in Cornuta et vocitatur in Campo, et u. d. in Casale iusta predictam eccl., quas filii qd. Berti et Butraci cum suorum consortibus ad lab. abere et detinere videtur, et in l. et fin. Marilia u. d. a Colle et in eius fin. et sicut iamdictis terris et rebus per capitas et lateras invenitur esse. Recepit meritum, sigello uno de arg. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Rodulfi. S. m. Raineri f. b. m. Bonie t. S. m. Huberti f. b. m. Mori t. S. m. Bonfilii f. b. m. Bonacti t. Rodulfus not. imp.

Originale: G. 162. Cf. il reg. seguente.

546.

Lucca, 7 Febbraio 1097.

A. M^oXCVII, VII id. febr., ind. v. Ego Rodulfus f. b. m. Rodulfi, quia tu Pandulfus rectores adque custodes de ospitium S. Martini, qui est constructum infra civ. Luca prope eccl. S. Alexandrii, dedisti mihi meritum, sigello uno de arg., per hanc paginam repromito tibi, pos trasacto illo constituto de illo tinore que in venditionis cartula legitur, qui ego in loco pingnoris feci et misi in persona tua, numquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos eredes, tibi neque tuo supcessores, intencionare neque molestare nulla de portionem de casis et terris seo rebus cultis vel incultis in l. et fin. u. d. S. Angelo, qui d. in Cornuta, et vocitatur in Campo u. d. in Casale iusta predictam eccl., quas filii qd. Berti et Butraci cum suorum consortibus ad lab. abere videtur, neque nulla de rebus qui esse videtur in l. et fin. Marilia u. d. a Colle, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. in loco pingnoris ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. x. Act. Luca.¹

Originale: G. 160.

¹ *Segue come nel reg. precedente.*

547.

Lucca, 7 Februaio 1097.

A. M^oXCVII, VII id. febr., ind. v. Ego Rodulfus f. b. m. Rodulfi per hanc cartula vindo et trado tibi Pandulfus rectores adque custodes de ospitium, qui d. S. Martini istius Luc., qui est constructum iusta eccl. S. Alexandrii, omnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis simulque terris et rebus meis in l. et fin. Cumputo et in l. et fin. Massa Macinaria et in l. et fin. fini l. et fin. Sexto Maiore usque ad l. qui d. Paratiana et fini iamdicta Paratiana usque ad S. Quirico q. d. in Casale, et usque ad suprascripta Massa. Receptit meritum, sigello uno de arg. pro sol. LX. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Rodulfi. S. m. Huberti f. b. m. Mori t. S. m. Raineri f. b. m. Bonie t. S. m. Bonfilii f. b. m. Bonacti t. Rodulfus not. imp.

Originale: O. 70.

548.

Mammoli (Lucca), 25 Februaio 1097.

A. M^oXCVII, v kal. mar., ind. v. (Nos) Hurso f. b. m. Bonuci et Sassa iugalibus filia b. m. Albiti et Bonadom[n]a mulier Bernardi de fili predicti Ursi et filia b. m. Bertaldi, nos Sassa et Bonadomna comsentientes nobis [vi]ri nostri, et eidem vir meus que supra Bonadomna comsentientes sibi genitorem suus, ubi interesse videmus notitia de propimquis parentibus nostris, ego Sassa Simgnorecti g. meo f. suprascripti Albiti et Amgeli frater meus f. b. m. Boniti, et ego Bonado[m]na Bertaldelli g. meo et Erminghi comsubrino meo et f. b. m. Eldibramdi, ad quibus inter[rogat]e sumus sequenter [edicti paginam], per hanc cartulam pro anime nostre etremedium offerrimus tibi eccl. et mon. B. S. Petri, qui es posito in l. et fin. u. d. Pozeuli et prope Porcari, nostra portionem de una petia de terra, quod est vinea cum olive super se, in l. et fin. Vicho Moriani u. d. a Stabiano et vocitatur al Pero, et est tenemtes: uno capo in via plubicha, alio in terra de filii qd. Amdrée, lato uno in terra Bonii nepote meo, q. supra Urso, alio in terra de filii qd. Petri da Vallechia. Competi nobis medietatem. Offerrere prevedemus, ut ab odierna die in ipsis eccl. et mon. et de prigoris et presb. et diac. seo cl. q. in eccl. et mon. fuerint et officium Dei fecerint, in eorum sint in potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Pena dupli. Act. in l. et fin. Mammole. S. m. Hursi et Sasse, Urso comius sua comsensi. S. m. Bonedomne. S. m. Bernardi viro Bonedomne comsentientes. S. m. Ursi genitorem Bernardi comsentientes. S. m. Simgnorecti et Amgeli Sasse interfuerunt. S. m. Bertaldelli et Ermighi Bonadomne interfuerunt. S. m. Bambi

f. b. m. Duodi et Falconi f. b. m. Amtonii tt. S. m. Leucci et Befucci de Casabasciana tt. Beraldus not. imp.

Originale: F. 134.

549.

1 Maggio 1097.

« Bonafilia¹ Moronta vendidit Luc. capitulo unam petiam terre cum casa super se, q. est in porta S. Cervasi. Manu Rodulfi not. A. M nonagesimo VII°, ipsa die kal. madii. Quam terram dicta Bonafilia sibi retinuit, ad reddendum exinde annuatim star. XII grani et XII fabarum. Manu eiusdem not. per eandem cartam ».

Regestum B, c. 10. Cf. il reg. n. 552.

¹ *Segue qd. espunto.*

550.

Lucca, 30 Novembre 1097.

A. M̄XCVII, prid. kal. dec., ind. VI. Nos Benenatus cl. f. b. m. Lanberti et Berta iugales filia b. m. Tacti, quia tu Pandulfus rectores adque custodes de ospitium S. Martini, qui est constructum infra urbem Luca prope suprascripta eccl. S. Martini et prope eccl. S. Alexandrii, dedisti nobis meritum, nusca una de auro (pro) sol. XLIII, ego Berta viro meo mihi consentientes et supter confirmantes, per hanc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec nos neque nostris eredibus, tibi neque ad supcessoribus tuis, intentionare neque molestare nulla de una petia de terra, quod est vinea, in l. et fin. infra iudicaria de plebe S. Stefani u. d. a Colle, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. ex comparatione obveni ad nos ipsis. Pena: arg. libr. x. Act. Luca. S. m. Berte. Benenatus cl. ss. et coniugi meę cons[ensi]. S. m. Martini f. b. m. Barucci et Bonii f. b. m. Rustichi tt. S. m. Martini f. b. m. Cristine et Cichi f. b. m. Prandi tt. S. m. Martini f. b. m. Hugerii et Caronci et Rodulfi gg. ff. b. m. Iohanni et Martini f. b. m. [... tt.]. Rodulfus not. imp.

Originale: F. 17.

551.

1097.

« Offersio Bonifatii¹ qd. Villani pro anima Ildebrandi qd. Ildebrandi Rossi, de una petia terre in Mugnano u. d. a Lama, q. est XXVII star., que tenet: caput in terra Bonoti qd. Salichieri et in terra Tadi, alterum in terra hospitalis S. Reparate et in terra S. Martini, latus in terra Fralminga, alterum in terra Landuini qd. Rodulfini not. A. Domini M̄XCVII ».

Regestum A, c. 23.

¹ *Nel margine, da mano coeva*: De Bonifatio Parente, de Parente Bonifatius, de Bonifatio Gualterottus, de Gualterotto Bonifatius et Malaparuta.

552.

1097.

« Promissio et obligatio Bonii qd. Moronti de reddendis XII star. grani et X fabarum de predicta terra¹ de Lama, unde obligavit domum suam predictus Bonius, quam abebat in porta S. Gervasii, supra murum civitatis. A. Domini M^oCVII ».

Regestum A, c. 23. Cf. il reg. n. 549.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

553.

1097.

« Offersio a Roffredo¹ qd. Bonithe et Usanna coniuge eius de eorum portione de tribus petiis terrarum in Trentora prope plebem S. Pauli, de quibus competebat eisdem iugalibus de tertia parte tertia pars; quarum prima tenet: caput in via publica, alterum in semitula, latus in terra eorundem iugalium et consortum, alterum in terra * *; que est cultre tres; secunda ibidem, tenet: caput in via publica, alterum in semitula, latus in terra S. Reparate, alterum latus in terra (* *).² A. Domini M^oCVII ».³

Regestum A, c. 17.

¹ *Nel margine, da mano coeva: De isto sunt filii Pieri Roffredi et consortes.* ² *Il ms. aggiunge: de tertia non notantur capita vel latera in carta.*

³ *Il ms. aggiunge: De istis tribus petiis reddebantur olim a Petro qd. predicti Roffredi den. XII pro anima Usanne predictae, ut in veteri roncinio inveni; set forte modo redditur inde blava, quia pensionem non habemus.*

554.

Lucca, 14 Gennaio 1098.

A. M^oCVIII, XIX kal. febr., ind. VI. Nos Flaipertus iudex inp., q. Donodei v., f. b. m. Flaiperti iudex, q. Amico fuit vocatus, et Aighecta iugalibus filia b. m. Cristofani, ego Aighecta consentientes michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Antoni iudex sacri pal., a quo interrogata sum sequ(e)nter et dicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostre remedium et pro remedium genitori meo et genetrice mea et Guilielmi f. meo Flaipertus, offerimus tibi ecl. et mon. S. Petri, qui est constructo sito l. u. d. Potieuli, una cassina et res massaricias in l. et fin. Sugruminio u. d. Filecture, qui regere videtur per Lamberto massario; ut ab odierna die in ipsius ecl. et mon. et de priore et monaci q. ibi pre tempore ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem suprascriptas res abendi et usumfructuandi. Non abeam potestatem nullus ep. neque nulla potestas suprascriptas res alienare. Pena dupli. Act. Luca. Flaipertus iudex et missus imp. (ss.) et coniugi mee consensi. S. m. Aighecte. Antonius iudex sacri pal. interfui. S. m. Henrichi f. b. m. Mactio-

lin(i) et Martini f. b. m. Andree et Mundino f. b. m. Nonvollie tt. Bentius not. regis.

Originale: I. 47.

555.

Lucca, 10 Febrario 1098.

A. M^oXCVIII, IV id. febr., ind. VI. Ego Morectus f. b. m. Hugi, quia tu Cecia mulier Alberti et filia Singnorecti dedit mihi meritum suprascripto Singnorecto, anulo uno de auro pro sol. LXXX pro persona tua, per hanc paginam repromito tibi, ut nunquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos eredes, tibi neque ad erediibus tuis intentionare neque molestare nulla de una petia de terra tua, quod est canpus, in l. et fin. Ronco, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. x. Act. Luca. S. m. Morecti. S. m. suprascriptorumdem Singnorecti f. b. m. Bonacci et Rolandi f. suo tt. S. m. Bonifatii f. b. m. Villani t. S. m. Roselmi f. b. m. Morecti, q. fuit not., t. Rodulfus not. imp.

Originale: E. 114. *Nel verso, da mano del sec. XII: Cartule de terra de Ronco et in Sorbano Lei iudicis.*

556.

Lucca, 7 Luglio 1098.

A. M^oXCVIII, non. iul., ind. VI. Manifestu sum ego Fridiano f. b. m. Fridiani, quia vos Rofridi archid. et Huberto archipresb. et Henrigo presb. et cantor et Rotio cl. et priore et Rusticho presb. seu Teutio diac. et Ildebrando supdiac. canonici de eccl. episcopatu S. Martini, qui est constructa infra urbem Luca, per cartula libell. nom. ac censum etperexsolv. dediste mihi una petia de terra cum casa solariata super se a petre et a calcina seo arena constructa esse videtur, qui esse videtur infra urbem Luca prope eccl. S. Reparate, pertinentes eccl. et canonica vestra, tenentes: uno capo in terra et curte S. Martini, alio in terra et dimidio muro de casa Oddi, lato uno in terra et casa S. Martini, quas Hugicione g. meo da vobis abere videtur, sicut ibi singna esse videtur, alio in terra et classo Vuidi qd. Martini, sicut ibi singnum esse videtur. Et libell. nom. dediste mihi medietatem de suprascripta curte, tenentes: uno capo in via publica et aliquantulo de ipso capo in terra de filia qd. Pepulini, alio in terra suprascripti Vuidi et in terra et casa quas mihi supra dediste, et in terra et casa Hugicioni, quas da vos detinere videtur, lato uno in terra et classo comunale Bone⁴ qd. Lanberti et mulier qd. Cinami, alio in terra et classo comunale et in terra de filia qd. Pepulini. Mihi eas dediste, ut in mea vel de meis eredes sin potestatem eas abendi et usumfructuandi; eo tenore, ut si mihi vel ad

meos eredes oportum fuerit ad venundandum iamdictis rebus, et vobis vel successoribus vestris ascire facere debeamus, et infra dies xxx proximi qui nos vobis ascire fecerimus, vos nobis tantum pretium dare volueritis et dederitis, quantum da alios homines per veritatem abere potuerimus, minus sol. x, quod libello vobis rendere debeamus, et securitatem vobis faciamus, ut ullam intentionem vel molestiam exinde abeat; et si vos ita facere volueritis infra predicto constituto, et nos taliter non fecerimus, deinde in antea non sit mihi neque ad meos eredes iamdictis rebus alienare, et a partem eccl. vestre devertere debeant, et libello nullus obtinead in se robore; et si infra constituto vos tantum pretium dare nolueritis, quantum da alios abere potuerimus, minus sol. x, quod deinde in antea licentiam sit nobis predictas res venundandi. Vobis vel ad successoribus vestris per omne mense iun. rendere debeamus, hic civ. Luca, in iamdicta canonica, arg. den. xxx de moneta de Luca. Pena: arg. libr. x. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Fridiani. S. m. Angeli f. b. m. Boni et Vuidi f. b. m. Paganolfi tt. S. m. Lanberti f. Antonii t. S. m. Cichi f. b. m. Bacari t. Rodulfus not. imp.

Originale: N. 95.

¹ *Così l'orig.*

557.

Lucca, 3 Ottobre 1098.

A. MDCVIII, v non. hoct., ind. vii. Ego Adaleita¹ relicta b. m. Gherardi et filia b. m. Lieti, consentientes michi Ildebrando et Enrigo gg. ff. predicti b. m. Gherardi, mundualdi mei, per hanc cartula pro anime mee remedio et pro remedio anime b. m. Gherardi, q. fuit vir meus, offero tibi eccl. et canonica S. Martini, que est constructa in civ. Luca, quartan portionen de tribus portionibus de honnibus casis et cassinis seu casalinis simulque terris et rebus cultis et incultis, donicatis et massariciis in l. et fin. Rogano et vocitatur Montesiccho. Similiter offero quartan portionem de mean portionen, q. est medietas quarte portionis, de duabus petiis de terris infra iudicaria de plebe S. Stefani.² Seu offerre videor quartan portio(nem) de quinque petiis de³ terris, una etc.² Sunt ad pert. mensuratas etc.² Offerre videor, ut ab odierna die presb. et diac. seu cl. q. ibi canonice ordinati fuerint et officium Dei fecerint, in eorum sin potestaten eas abendi et usunfructandi. Non abeat potestaten [nul]lus ep. neque nulla potestas suprascriptas res alienare. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Adaleite. S. m. Ildebrandi et Enrighi Adaleite consentientes. S. m. Benedicti f. b. m. Rustichi et Gottefredi f.

b. m. Lieti et Vuidi f. b. m. Gherardi tt. Bonusfilius⁴ not. regis.

Originale: F. 49; *Regestum B*, c. 75.

¹ *Il Reg. B ha*: Adalecta f. Lieti ² *Segue come nel reg. n. 528. Qui si ha*: a la Ripaia, Beriti f. Barucci, Albitie et sue filie, Martini f. b. m. Pagani, in Bagnolo, e *generalmente* caput, latus, aliut (caput, latus). ³ *Il passo quartam portio(nem) de quinque petiis de è scritto su rasura.* ⁴ *Il Reg. B ha*: manu Boni not.

558.

Lucca, 16 Novembre 1098.

Brevis [ad memoriam abendam], qualiter infra urbem Luca, intus canonica de eccl. episcopatu [S. Martini, presentia bonorum] hominum eorum nomina sup(er) leguntur, Willielmus f. b. m. Homodei [per fustem, quem in sua] detinebat manu, tradidit adque reflutavit et finem fecit in manum Rofridi archid. [S.] Martini pro anime sue remedium et pro remedio anime b. m. Mardore, qui fuit uxor eius, de[cassinis et] rebus massariis in l. et fin. Waccule u. d. S. Maria [...] pertinentes eccl. et canonica, cum earum pertinentiis et iacentiis, quas Urso massario [cum consortibus (?)] suis et Baroncio ad lab. ad manum suorum abere et detinere videtur; et ipse Willielmus abere et detinere videbatur per libellum da parte Gherardi cl. et olin canonico iamdicte eccl. S. Martini et f. b. m. Andree, ad pensionem redemdu(m) iamdicti Gherardi cl. per omnem mense aug. den. XII Luc. civ. Si Willielmo vel suos eredes Rofridi aut presb. et diac. [seu] cl. q. in dicta canonica fuerint, de quod supra scriptum est, intentionaverint aut molestaverint, componere debeant ad presb. et diac. seo cl. q. in canonica pre tempore fuerint et ibidem communem vitam duxerint, penam arg. libr. x. Unde Rofridi fecit Willielmo launchild et meritum, anulo uno aureo pro reflutationem seo suorum sponsionem confirmandum iusta legem, presentia: [...] causidicus qd. Tegrimi iudicis, Ildebrandi f. b. m. Petri, [...]algari f. b. m. Hugi, Giandulfi f. b. m. Singnorecti, et reliquis. A. [M nona]gesimo VIII, XVI kal. dec., ind. VII. Tedalgo (?) ibidem fui, [...] [...]. Rodulfus not. imp.

Originale: E. 35; *Regestum A*, c. 46. *Il Reg. A*: Refutatio Guilielmi fratris Allegretti qd. Homodei qd. Barocchi de duabus massariis in Scopiccio u. d. al Prato prope S. Mariam de Scopiccio; que recte fuerunt per Ursum massarium et consortes et per Baruncium massarium; quas detinebat per libellum XII den. ex parte Gerardi canonici S. Martini.

559.

(1098?).

< Refutatio Ursi predicti¹ de predictis masiis >.

Regestum A, c. 46.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

560.

Lucca, 1 Gennaio 1099.

A. MXCIX, ipsa die kal. ian., imd. XIII.¹ Ego Angelo f. b. m. Bonii per anc cartula vimdo et trado vobis Enrigo et Bonaldo presb. canonici et rectores de eccl. et canonica S. Martini una petia de terra, q. est campo, in l. et fin. Surbano, que d. Lei iudicis, et tenet: unum caput cum uno latere in terra Cristofani, aliud caput in via, aliud latus in terra Raineri g. meo, sicut intermedio singna et termina esse videtur. Seo vimdo et trado vobis meam portionem de una petia de terra cum casa solariata super se a petre et a calcina seo arena comstructa esse videtur infra civ. Luca u. d. Arco prope eccl. S. Cristofani, et tenet: unum caput cum uno latere in viis publicis, aliud caput in curte comunale, aliud latus in terra et dimidio muro de casa qd. Bonii. De hanc petia, cum casa super se, competimi hi quartam portionem. Recepit meritum, anulum unum aureum. Pena dupli. Act. Luca prope eccl. et in canonica S. Martini. S. m. Angeli. S. m. Ildebrandi g. suprascripti Angeli et f. b. m. Bonii t. S. m. Sisemundi f. b. m. Balduini t. S. m. Lamberto f. b. m. Simgnorecti t. Hugo not. imp.

Originale: E. 94. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Hugo: Ista cartula est facta in eo tinore, ut si ego Amgelo hab ac die in an[tea] adulterium aut fornicationem fecero cum Adalegita, q. fuit uxor qd. Bonii et filia b. m. Gheti, aut si locutos fuero cum ipsa [sine?] testibus, qui bonum ad malo bene discernere possint, vos Enrigo et Bonaldo et vestris successores suprascriptas res [... ad p]artem canonicè eccl. S. Martini proprietario nomine eas abere seo frueri debeatis; et si taliter opservavero, sicut superius legitur, dum vita mea fuerit, post meum obitum ista cartula sit inani[s] et casajta permanead, quod in se nullum optinead roborem nec firmitatem.

¹ *Nel gennaio 1099 correva l' ind. VII.*

561.

23 Gennaio 1099.

« Benedictus qd. Iohannis reddere tenetur annuatim Luc. capitulo star. XXIII musti, ad anticum quartinum. Manu Ildebrandi not. (A.) M^oLXXX^oVIII, x^o kal. februarii ».

Regestum B, c. 24.

562.

Cerreto (Lucca), Giugno 1099.

Notitia brevis ad memoriam abendam, qualiter in l. et fin. Cerreto prope burgo de Montemagno et prope castro quod inceptus erat edificandum in l. et fin. u. d. Riscitulo, presentia bonorum hominum eorum nomina supter leguntur, propter hanc litem et illam controversia q. orta erant inter canonici de eccl. S. Martini Luc. civ. et casa Vuidonis f. Ildebrandi et Ildibrandini f. eius, propter illam rapinam et predam seo asaltum, quas hominibus de casa Vuidonis et Ildibr(an)dini f. eius sepe facie-

bant ad hominibus de curtibus de canonici S. Martini de l. et fin. Massagrosi et Riscetulo et Vualdo et Montisciana propter ipsas iniurias seo maleficia quas ipsis faciebant, iandicti preclari canonici robustissime et onestissime ascenderunt in l. Riscetulo ad castrum ibidem edificandum et ceperunt fortissime mirifice edificare castrum et has magnas monitiones ad deponendas has magna contumacia, quas hominibus de casa Vuidonis et Ildibrandini ad hominibus S. Martini facere solebant. Propter hanc causam fidelibus de casa Vuidonis et Ildibrandini ceperunt rogare et multum suppliciter deprecare et se ipsis in omnibus umiliare adversus canonicos et eorum fidelibus et amicis nec non et domina Mactilda comitissa seo marchionissa, qui eodem tempore iusta civ. Luca, causa iustitie faciendam, morabatur, ut castrum de Riscetulo destruantur, eo vero modo, ut amplius iandictis maleficiis ad hominibus (S.)¹ Martini de predictis locis amplius non sustineantur cum firmitatem et securitatem per sacramenta, quas hominibus de l. Montemagno et de eius burgo² ad canonici et ad hominibus de predictis locis et curtibus fecerunt, sicut supter scriptum est et fidelibus Ildibrandini per pignora de alodio canonici sicuraverunt, sicut in eadem cartule legitur. Tunc canonici, auditas dulces deprecationes Matilde et fidelibus Ildibrandini, declinaverunt aures ad preces et iusserunt, ut castrum de Riscetulo destruantur. Tunc hominibus de Montemagno, eorum nomina sunt: tres filii Vuillielmi, Bellincione qd. Martini, Albertino qd. Albiti, Carbone qd. Georgi, Albertino qd. Cuniti, Bello qd. Boniti, Albertino et Bello qd. Lupi, Carecto qd. Ceci, Bonaccio qd. * * , Vualandello f. Iohanni Folli, Bucho qd. Pepi, Bondie qd. Bondii, Signorecti qd. Cuniti, Moro cl. et Berardo et Henrigo gg. qd. Ildebrandi, Bello qd. Mondi, Iohanni qd. Bonii, Hugo qd. Ceci, Alberto da Friano; hi omnes ore proprio iuraverunt ad s. Dei evangelia, quod: Ab ac ora in antea dum vixero studiose non offendam neque offendere faciam, neque de habere, neque de persona in rebus B. S. Martini et canonicorum eius seo clericorum, que sunt ad strada Montemagni usque ad mare et ad loco qui dividit res B. S. Martini inter Fabianula et Vualdum usque ad castrum, que d. Pedoni, et si offendero, infra dies xxx qui mihi ascire feceritis vos vel vestris missus vel ille cui iniuria facta fuerit, si de habere, emendabo idem vel idem valens, si de persona, ita quod inde requiescere possit, nisi remanserit per eius parabolam cuius iniuria vel damnum factum fuerit que sit sine aliqua violentia, et si aliquis de virtutis Montismagni offenderit de predictis rebus infra predictos terminos, emendare faciam, si potuero, sicuti predictum est, sine meo abere dando usque ad illum diem co Ildibrandinus

faciet hanc eandem securitatem vel cum sacramento vel pignore L. librarum de alodio infra curtem de Luca. Malum meritum non reddam, neque rendere faciam alicui homini propter illo facto, qui canonici in Riscetulo fecerunt vel fieri fecerunt, et non ero in consilio neque in facto, quod hoc castrum redificietur contra voluntatem omnium canonicorum S. Martini vel maioris partis, et non ero in consilio neque in facto quod homines de Riscetulo faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi nisi de illis offensionibus, quas facient infra castrum Montemagno foris de Riscetulo et Vualdo et Montisciana. Et si illis foras castrum et burgo de Montemagno offenderit se inter se non de rebus predictae curtis, non ero in consilio neque in facto, ut faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi. Et non ero in consilio neque in facto, quod homini S. Martini de Montisciana faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi. Et per me non remanebit neque per meum ingenium, escepto meo habere dando, quod Ildibrandinus f. Vuidonis non faciam eandem securitatem de supradictis rebus, quas ego iuro per sacramentum vel per pignus L. libr. de alodio infra curte de Luca, postquam ad etatem venerit, infra unum annum postquam requisitus fuerit. Hec omnia observabo, nisi canonici seu cl. S. Martini vel aliquis homo per illos non incipient redificare castrum de Riscetulo contra voluntatem Ildibrandini vel illius eredibus. Hoc factum est in presentia: Iohanni iudex, Fraolmi causidicus, Raineri not., Lanberti qd. Vuillani, Germondi qd. Hugi, Pagani qd. Raineri, Farolfi f. Belloni, Ildebrandi f. Vuidi, Hugi qd. Homodi, Vuidi qd. Porcelli, Rosselmi qd. Morecti, Benedicti qd. Macioni, Boni qd. Cristine, et reliqui plures. A. MXCIX, mense iun., ind. VII. Lanberto et Germondo et Pagano et Farolfo et Ildebrando et Hugo et Vuido et Rosselmo et Benedicto, q. ibidem fuerunt. Rodulfus not. imp.

Copia del sec. XIII, di Iacobus imperialis aule iudex et not.: R. 175. Fiorentini, Memorie di Matilda, 2^a ed., app. 152; Muratori, Antiq. It., IV, 733; Cianelli, Mem. e doc. III, 207 estr.; Bertini, Atti della R. Accad. II, 127 estr.

¹ La carta ha • • ² Segue ripetuto burgo

563.

Cerreto (Lucca), Giugno 1099.

Notitia brevis ad memoriam abendam, qualiter in l. et fin. Cerreto prope l. et fin. qui d. Riscetulo, presentia bonorum (hominum quorum) nomina supter leguntur, Moro cl. f. b. m. Ildibrandi de l. et fin. Montemagno per fuste, quas in sua detinebant manu, tradidit adque reflutavit in manu Roffridi archid. de eccl. et canonica S. Martini duo casis et rebus massariciis in

l. et fin. Corsanicho, pertinentes iamdicte eccl., una, quas Grimaldo massario cum g. suo ad lab. abere videtur, alia, quas qd. * * massario ad lab. abuit, et modo per filii sui et uxor sua abere videtur. Se postposuit et reflutavit et finem fecit et insuper spondit se ipse Moro adversus Roffredus vel ad supcessoribus suis canonici, quod (si) ipse Moro vel suos eredes aut Saracino et Peringnano gg. et nepotibus suis et ff. b. m. Hugi, q. fuit g. suo q. supra Moro cl., per consilio Mori cl., vel per personam sumissa a se, de iamdictis casis et rebus cum earum pertinentiis et iacentiis Roffridi vel suos supcessores vel aliquem ex canonici intentionaverint seu molestaverint, et contenti non permanserint, componere debeant penam arg. libr. x. Unde Roffridi fecit Mori launehchild et merito, anulo uno aureo pro ipsa tradictione seo suorum sponsonem confirmandum iusta lege, presentia: Iohanni iudex sacri pal., Fralmi causidicus, Lanberti f. b. m. Villani, Raineri not. imp. da Farneta, Germondi f. b. m. Hugi, Pagani f. b. m. Raineri, Farolfi f. Belloni, Ildebrandi f. b. m. Vuidi qd. Sifridi, Hugi qd. Homodei, Pagani f. b. m. Raineri, Benedicti f. b. m. Maccioni, Boni f. b. m. Cristine, et reliqui plures. A. MXCIX, mense iun., ind. vii. Lanberto et Germondo et Pagano q. ibidem fuerunt. Farolfo et Hildebrando et Hugo q. ibidem fuerunt. Pagano f. b. m. Raineri et Benedicto et Bono q. ibidem fuerunt. Rodulfus not. imp.

Originale : C. 38.

564.

Lucca, 1 Giugno 1099.

A. MXCIX, ipsa die kal. iun., ind. vii. Ego Hubertus f. b. m. Vuidi, q. fuit not., per hanc cartula vindo et trado vobis Hubertus archipresb. et Roffridi archid. et omnibus presb. et diae. et supdiae. seo cl. canonici de eccl. S. Martini, qui est constructa infra urbem Luca, meam portionem de cassina et res massaricias in l. et fin. u. d. Ponte Arsicio, quas Marcho massario ad lab. abere videtur. Conpeti mihi medietatem. Receptit meritum da Bonio presb. et canonico iamdicte eccl., anulum aureum pro se et pro personis Huberti et Roffridi et predictorum canonicorum. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Huberti. S. m. Vuictoni f. b. m. Lei et Gottifridi f. suo tt. S. m. Pipini f. b. m. Huberti iudicis et Germondi f. b. m. Hugi et Cristofani f. b. m. Hemmi tt. Rodulfus not. imp.

Originale : B. 62. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Rodulfus*: Ista cartula est facta in eo tenore, quod: Ab ac ora in antea usque ad tempus quod Ildibrandinus f. b. m. Vuidi ad legitimam etatem venerit et illam securitatem, que supter in hoc tenore legitur, fecerit, ego Hubertus studiose non offendam neque offendere faciam neque de abere neque

de persona in rebus B. S. Martini et canonicorum seo clericorum, que sunt ad st(r)ada Montemagni usque ad mare et ad loco, qui dividit res B. S. Martini inter Fabianula et Vualdum, usque ad castrum, que d. Pedoni; si offendero, infra dies xxx qui mihi scire feceritis, vos vel ad vestris missus vel ille homo cui iniuriam facta fuerit, sive de abere, emendabo idem vel idem valens; si de persona, ita quod exinde requiescere possit, nisi remanserit per eius parabolam, cuius iniuria vel dannum facta fuerit, que sit sine aliqua violentia. Et si quis de curtis Montismagni offenderit de predictis rebus, infra predictos terminos emendare faciam, si potuero, sicuti predictum est, sine meo abere dandum usque ad diem, eo suprascripto Ildebrandinus faciam hanc eandem securitatem vel per sacramentum vel per pingnore l. libr. valentium den. Luc. monete de alodio infra curte de Luca. Malum meritum non redam neque rendere faciam alicui homini per illo facto, qui canonici S. Martini in Riscetulo fecerunt, vel fieri fecerunt, et non ero in consilio neque in facto, ut castrum de Riscetulo redificentur contra voluntatem omnium canonicorum S. Martini vel maioris partis: et non ero in consilio neque in facto, ut homines de Riscetulo faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi, nisi de offensionibus quas facient infra virtutes curtis Montemagno foris de Riscetulo et Vualdo et Montisciana, et si illis foras castrum et burgo de Montemagno offenderit se inter se, non de rebus supradicte curtis, non ero in consilio neque in facto, ut faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi. Et non ero in consilio neque in facto, quod homines S. Martini de Montisciana faciant placitum per aliquem hominem de casa Vuidonis qd. Ildebrandi. Et ego per bonam fidem fare facere abeo iamdicti Ildibrandini f. iamdicti Vuidi eandem securitatem de predictis rebus S. Martini, qualiter supra legitur, per sacramentum vel per pingnus l. libr. de alodio infra curte de Luca, postquam Ildibrandinus ad legitimam etatem euenit, infra unum annum postquam requisitus fuero. Hec omnia per bonam fidem osservabo et iamdicti Ildibrandini osservare facere abeo et hec cartula sit inanis et incassata permenead. Et si ego et Ildibrandinus infra predictum constitutum taliter non fecerimus, quod deinde in antea suprascriptas res a proprietario nomine abeant et detineant eccl. S. Martini et presb. et diac. seo cl. iamdicte eccl. *Nel verso, da mano del sec. XI-XII: Pignus Uberti qd. Guidi qd. Sifredi; segue, d'altra mano del sec. XII-XIII: de terra de Ponte Arsicio; poi, d'altra mano pure del sec. XII-XIII: iuxta S. Mariam ad Collem, vel ad Nothanum. Cf. il reg. n. 562 e il reg. seguente.*

565.

Lucca, 1 Giugno 1099.

A. MXCIX, ipsa die kal. iun., ind. vii. Ego Hubertus f. b. m. Vuidi, q. fuit not., quia vos Hubertus archipresb. et Rofridi archid. et omnibus presb. et diac. et supdiac. seo cl. canonici de eccl. S. Martini Luc. dedit mihi meritum Bonio presb. canonico, anulum unum aureum pro te¹ et pro personis de canonici, per hanc paginam repromitto vobis pos trasacto illo constituto de illo tenore, que in illa venditionis cartula legitur, qui in loco pingnoris feci et misi in personis vestris, ut numquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos eredes, vobis intentionare neque molestare nulla de medietate de cassina et res massaricias cum sua pertinentia et iacentia in l. et fin. u. d. Ponte Arsiccio, quas Marcho massario ad lab. abere videtur, quas

vobis per cartula Rodulfi not. imp. in loco pingnoris ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. xx. Act. Luca.²

Originale: B. 102. *Nel verso, da mano del sec. XI-XII*: Repromissio ab Uberto f. Sigifredi in Ponte Asicio; quere ubi diligenter.

¹ Così l'orig. per se ² Segue il resto dell'escatocollo come nel reg. precedente.

566. *Lucca, 1 Giugno 1099.*

A. MXCIX, ipsa die kal. iun., ind. VII. Ego Roselmo f. b. m. Morecti, q. fuit not., per hanc cartula vindo et trado vobis Hubertus archipresb. et Roffridi archid. et omnibus presb. et diac. et supdiac. seo cl. canonici de eccl. S. Martini, qui est constructa infra urbem Luca, meam portionem de duo petiis de terris, quod sunt canpora, in l. et fin. u. d. S. Angelo, qui d. in Cornuta et vocitatur in Canpo, qui detinunt filii de lo Scario cum suorum consortibus, manentibus meis. Sunt inter anbo ad pert. mensuratas mod. III. Conpeti mihi tertiam portionem. Recepit meritum da Bonio presb. et canonico eccl. S. Martini, anulum unum aureum pro se et pro personis Huberti et Rofridi et predictornm canonicorum. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Rosselmi. S. m. Vuictoni f. b. m. Lei et Gotifridi f. suo tt. S. m. Pipini f. b. m. Huberti iudicis et Germondi f. b. m. Hugi tt. Rodulfus not. imp.¹

Originale: G. 172; *Regestum B*, c. 51.

¹ Dopo la sottoscrizione del not. segue come nel reg. n. 564, facendo Roselmo la stessa promessa fatta da Hubertus.

567. *Lucca, 1 Giugno 1099.*

A. MXCIX, ipsa die kal. iun., ind. VII. Ego Bonaldo f. b. m. Vuidi, q. fuit iudex, quia vos Hubertus archipresb. et Roffridi archid. seo omnibus presb. et diac. et supdiac. seo cl. de eccl. et canonica S. Martini, qui est constructa infra civ. Luca, dedit mihi meritum Bonio presb. canonico iamdicte eccl., anulum unum aureum pro se¹ et pro personis de iamdicti canonici, per hanc paginam repromito vobis post trasaeto illo constituto de illo tenore, que in illa venditionis cartula legitur, qui ego in loco pingnoris feci et misi in personis vestris, ut numquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos eredes, vobis canonici intentionare neque molestare nulla de una petia de terra, quod est canpo, in l. et fin. Suburbano, qui d. Lei iudex, quas vobis per cartula Rodulfi not. imp. in loco pingnoris ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. xx. Act. Luca. S. m. Bonaldi. S. m. Vuictoni.²

Originale: E. 119.

¹ L'orig. ha: te corretto da se ² Segue come nel reg. precedente.

568. 1 Giugno 1099.
 « Ubertus et Goctifredus gg. ff. qd. Ghiandulfi not. vendiderunt Luc. capitulo unam petiam terre positam in Capo di Prato, qui d. Marchionis. Manu Rodulfi not. (A.) m^ononagesimo nono, ipsa die kal. iunii ».

Regestum B, c. 51.

569. 1 Giugno 1099.
 « Gerardus qd. Uberti vendidit Luc. capitulo omnes casas et massaritias et res alias, quas habebat in confinibus Nossani, quas tenet Bellisai. Manu Rodulfi not. (A.) m^ononagesimo nono, ipsa die kal. iunii ».¹

Regestum B, c. 51.

¹ *Il ms. aggiunge: Cum quibus duabus suprascriptis cartis (cf. il reg. precedente) sunt due alle carte simul plicate.*

570. (1099?).
 « Venditio Gerardi qd. Lamberti de terra, u. d. a Prunulo, sub conditione pro facto de Risceturo; quam tenuit Sassulinus ».

Regestum A, c. 47 v. Per la data cf. i regesti nn. 562, 564, 566.

571. *Borgo S. Frediano (Lucca), 14 Giugno 1099.*
 A. MXCIX, XVIII kal. iul., ind. VII. Ego Pagana mulier Ardiccioni et filia b. m. Gomtulini, comsentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia Seniorecti iudex imp., ad quo interrogata sum sequemter etdicti paginam, per anc cartula vendo et trado tibi Vuillielmo f. b. m. Pepi omnibus cassinis et terris et rebus meis cultis et incultis in l. et fin. u. d. in Cavalliana et in l. u. d. in Greppo et in l. u. d. a Cumgnamosci prope suprascripto l. Greppo, et in l. u. d. a Ritumdulo et in l. u. d. a Schetulo, quam detinet Rusticus massario,¹ quas mihi pertinere videtur per cartula donationis, quas in me feci genitor meus et Palia genitrice mea. Recepti meritum, nusca una de auro pro sol. DCLXXX. Pena dupli. Act. foris Luca, in burgo qui d. S. Frigiani. S. m. Pagane, Ardiccione coniux sua consentit. Seniorectus iudex imp. interfui. S. m. Roberti et Pacci gg. ff. b. m. Gogi tt. S. m. Rolamdi f. b. m. Beeti et Vuidi f. Tegrimi tt. Cumradus not. imp.

Originale: Q. 144. Nel verso, da mano del sec. XII-XIII: In Capanore.

¹ *Il passo quam detinet Rusticus m[assario] è scritto su rasura, (m)assario è nell' interlineo.*

572. *Borgo S. Frediano (Lucca), 14 Giugno 1099.*

A. MXCIX, XVIII kal. iul., ind. VII. Nos Ardiccione f. b. m. Seniorelli et Pagana iugalibus filia b. m. Gomtulini, quia tu Vuillielmo f. b. m. Pepi dedisti nobis meritum, nusca una de auro pro sol. DCLXXX, ego Pagana comsentientes mihi viro meo, per hanc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec nos neque nostris eredibus, tibi neque ad eredibus tuis intemtionare neque molestare nulla de omnibus cassinis et terris et rebus cultis et incultis, quas abes in l. et fin. u. d. in Cavalliana etc.;¹ quas tibi per cartula Cumradi not. imp. ex comparatione obveni ad me ipsa Pagana, comsentientes mihi viro meo, et notitia Seniorecti iudex imp. Pena: arg. libr. L. Act. burgo que d. S. Frigiani. S. m. iugalibus, Ardiccione comiux sua consemisit.²

Originale: Q. 143.

¹ *Segue come nel reg. precedente.* ² *Segue come nel reg. precedente; qui però manca Seniorectus i. i. i.*

573. *Lucca, 17 Giugno 1099.*

Rangerius Luc. ep. Memoriale hoc subcessoribus nostris et clero his litteris notum fieri volumus. Nos eccl. S. Bartholomei, in suburbio civ. nostre sitam, domino Guilielmo viro probo venerabili abbati S. Benedicti mon. iuxta ripam veteris Padi, tam cum his que nunc habet, quam cum illis que adquisierit, presentibus et consentientibus S. Martini matris eccl. canonicis, in perpetuum habendam concessisse et suis successoribus, donec ipsa eccl. et mon. et abbas q. ibi pro tempore fuerit, erit supposita et in regimine eccl. et mon. S. Petri Cloniacensis et abbatis q. ibi fuerit. Nostra concessio sit tantum in potestate mon. S. Petri Cluniacensi; eo tenore, ut iamdicti canonici in vigilia s. Bartholomei a fratribus ibidem constitutis anualiter invitentur, et cena illis, iuxta loci possibilitatem, remoto superfluitatis scandalo, ita ut claustrali reverentia non perturbetur, ibi preparetur. Fratres ab abbate constituti, ibique ministraturi, si ordinandi fuerint, non ab alio quam a Luc. ep., si catholicus fuerit, consecrari debebunt, et ad sinodum nostram, si necesse fuerit, prior, regulari salva religione, si vocatus fuerit, venire non renuat. Si litigium inter eccl. S. Bartholomei et aliam nostram eccl. emerit, in presentia nostra, salvo monastico ordine, determinetur. Cum aliquem de canonicis S. Martini vel de monachis S. Benedicti obire contingerit, sibi alterutrum litteris nuntiandum erit, ut consuetas exequias invicem diligenter perexsolvant. Quod, quia gratis et solo religionis intuitu fecimus, ne controversia aliqua oriri valeat, has

litteras ad bone actionis memoriam fieri iussimus, quas manu propria subscribendo confirmavimus, et fratribus nostris confirmandam obtulimus. Act. in claustra S. Martini, in presentia: Alluccionis f. b. m. Allucci, Petronis f. b. m. Martini, Ferolfi Belloni filius, et aliorum bonorum hominum. A. M^oXCIX, xv kal. iul., ind. vii. Rangerius ep. ss. Rofredus, licet indigne, archid. ss. Frater Wilielmus, qualiscumque abbas, ss.

Copia del sec. XII, di Petrus sacri pal. iudex et not. Frederici imp.: S. 5. Bertini, IV, par. II, app., p. 120, n. XCI.

574.

1 Luglio 1099.

« Cristofanus f. qd. Hemmi vendidit Luc. capitulo unam petiam terre prope eccl. S. Angeli in Campo u. d. in Cornuta. Manu Rodulfi not. (A.) m^ononagesimo nono, ipsa die kal. iulii ».¹

Regestum B, c. 51.

¹ *Dubito che il giorno sia kal. iunii; cf. i regesti nn. 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, ma più specialmente il n. 566.*

575.

1 Luglio 1099.

« Lambertus f. qd. Villani vendidit Luc. capitulo suam portionem duarum petiarum terrarum, q. sunt in Roncho. Manu Rodulfi not. (A.) m^ononagesimo nono, ipsa die kal. iulii ».¹

Regestum B, c. 49 v.

¹ *Per la data cf. il reg. precedente.*

576.

Lucca, 10 Luglio 1099.

A. M^oXCIX, vi id. iul., ind. vii. Nos Raineri f. b. m. Bonie et Pepa iugales filia b. m. Donucci, ego Pepa consentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia de duobus propinquiores parentes mei, eorum nomina sunt hec: Raimundo et Contulino gg. nepotibus meis et ff. b. m. Andree, q. fuit frater meus, a quibus interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris eremedium et pro remedium genitoris et genitricis nostre offerrimus tibi ospitium S. Fridiani, qui est constructum et edificatum iusta eccl. S. Fridiani, una petia de terra, quod est canpus, in l. et fin. u. d. Via Mezana, tenentes: uno capo in terra S. Fridiani, quas nos ei per cartula offerisionis dedimus, sicut ibi intermedio singna et termina posite sunt, alio in terra Ursichi Cagnoli et in terra Huberti qd. Bonnacci, lato uno in terra de filii qd. Ramundi et aliquantulo in via publica, alio in terra de ospitio S. Iohanni de Capo de Burgo et

in terra de ospitale S. Georgi, quas nos eis per cartula offerisionis dedimus, sicut ibi intermedio singna et termina posite sunt. Est ad pert. mensuratas sist. xx. Offerrere prevedimus, ut da modum deinceps in antea, dum vita nostra fuerit vel quis ex nobis persupravixerit, licentiam et potestatem sit nobis omni tempore usofructuandi suprascriptas res, qualiter supra legitur, abendi tenendi seo recolliendi; et post nostrum decessum, ospitium suisque rectoribus suprascripta petia ad usum et victum pauperum eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Raineri et Pepe, Raineri coniugi sue [consensit]. S. m. Ramundi et Contulini gg. nepotibus Pepe interfuerunt. S. m. Vuidi f. b. m. Paganolfi et Autelmi f. b. m. Hugi tt. S. m. Alberti f. Petri et Hugi f. b. m. Alberti tt. S. m. Ramundi f. b. m. Bonfilii et Alberti f. b. m. Hugi tt. [Rodulfus] not. imp.¹

Copia fatta dallo stesso Rodulfus, che dice: autenticum a me ipso scripto exemplavi: P. 8.

¹ Il nome del not. si legge nella corroboratio.

577.

Lucca, 15 Luglio 1099.

A. M^{CXCIX},¹ XVIII kal. aug., ind. VII. Ego Ingifredus causicus f. b. m. Henrichi per hanc cartula pro anime meę remedium et pro remedium anime genitori meo offero tibi eccl. illa, cui vocabulo est B. S. Bartholomei apostoli, que est constructa et dificata sito loco u. d. Ciciana, que est de sub regimine et potestate de eccl. et mon. S. Petri de l. u. d. Puteuli, omnibus casis et cassinis seu casalinis simulque terris et rebus, quam habeo in l. u. d. Matraia et in l. u. d. Corciano et in supradicto l. u. d. Ciciana et in l. u. d. Mostesigradi et in l. Marllia et u. d. Pethano et in eorum fin. vel per aliis locis et vocabulis ubicumque habere et possidere visus sum et michi per quacumque ordine legibus est pertinens aut pertinere debentur. Offerrere prevedeor, ut ab odierna die in antea in ipsius eccl. et de presb. et rectoribus, q. ibi per tempore ordinati fuerint, per obedientia ex parte supradicte eccl. et mon. S. Petri et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestate eas habendi et usufructuandi. Non habeant potestatem nullus ep. neque nulla potestas predictas res tollere neque comutare. Pena dupli. Quod a me hic semel factum vel scriptum est, sub iuxiurandum inviolabiliter conservare promitto con stipulatione subnixia. Act. Luca. Ingifredus causicus hanc cartula offerisionis causa a me facta confirmo his meis litteris. Flagibertus iudex et missus inp. ss. S. m. Petri f. b. m. Corbi et Ildibrandi f. suprascripti Flaiperti iudicis tt. S. m. Belli-

doni f. b. m. Corbi t. S. m. Guilielmi f. b. m. Sigifredi t. II-
dibrandus not. inp.

Copia del sec. XII, di Bernardus not. sacri pal. : M. 160.

¹ *La carta ha : millesimo centesimo nonagesimo nono, ma l'orig. doveva avere millesimo nonagesimo nono, perchè questo not. Bernardus viveva nella prima metà del sec. XII.*

578.

Lucca, 10 Maggio 1100.

A. MC, VI id. magii, ind. VIII. Nos Siniorectus f. b. m. Stefani et Enma iugale filia b. m. Villani, ego Enma consentiente mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Rustichi et Siniorecti gg. mei, a quod interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula offerrimus tibi eccl. et mon. S. Petri, que est comstructa et edificata in l. et fin. u. d. Puzeuli, pro animabus nostris remedium nostra portionem de una petia de terra cum cassina super se abemte, in qua modo habitare et residere videmus, seo curte et orto insimul compreemsa, quam abemus in l. et fin. Rocta u. d. Orto Maiore, qui : unut caput tenet in via plubica, aliut cun unut latere in terra S. Iustine et aliquantulo de ipso caput in terra nostra et de comsortibus nostris, aliut latus in terra de filie qd. Ughicioni. Competi nobis medieta-tem. Offerere previdimus, ut ab odie in antea in suprascripta eccl. et mon. et de priore et monaci q. ibi modo sunt, aut in antea fiunt, sint potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Siniorecti et Emme, Siniorecto comiux sue comsemi. Rustichi et Siniorecti interfuerunt. S. m. Ughulini f. b. m. Homodei et Angeli f. b. m. Vitali tt. S. m. Bonichi f. b. m. Antonii et Bellini f. b. m. Iohanni tt. S. m. Vuidi f. b. m. Lamberti et Martini f. b. m. Beriti tt. Lambertus not. imp.

Originale : T. 123. Nel verso, da mano del sec. XIV : Carta Landinus (?) Ruspilli de Pacanico.

579.

1100.

« Offersio Ararduccii qd. Bonoti de curte Aldibrandi canonicie S. Martini de omnibus, q. habebat in Parathana; si ff. sui masculi mortui fuerint absque filiis vel filiabus legitimis, quod Bernardus frater eius, si vivus fuit,¹ vel eius heredes infra dies xxx, postquam sciverint, fecerint cartam de tantis terris canonicie S. Martini, que valeant sol. trecentos et ecclesie de Parathana de tantis rebus, q. valeant sol. c, hec carta offersionis in eos revertatur; sin autem firma sit, ita quod canonica S. Martini daret ecclesie (S.) Georgii de Parathana sol. c. A. Domini MC ».²

Regestum A, c. 24 v.

¹ *Così il ms.* ² *Il ms. aggiunge : De Ararduccio fuit Ranuccinus qd. Mar-
dule, de quo filie tantum, ut in libro pensionum antiquo invenitur.*

580.

(Sec. XI?).

« Libellum antiquum datum a Teuperto diac. S. Martini Cunerado, q. Cunitho dicebatur, de terra in Vaccule prope eccl. S. Laurentii u. d. Rietholo, pro XII den. ».

Regestum A, c. 45.

581.

(Secunda metà del sec. XI?).

« Offersio ab Uguicione qd. Guillie de IIII petiis terrarum; tres ex ipsis sunt in Coselle, prima est iuxta terram Dombelli, et est ca(m)pus et silva; secunda est vinea et campus insimul; tertia est vinea et olivetum et castagnetum et campus insimul iuxta terram S. Salvatoris de Cantignano; quarta est campus u. d. ad S. Agnem ».

Regestum A, c. 43 v.

582.

(Secunda metà del sec. XI?).

Offersio a Berta relicta qd. Roberti de eisdem terris¹ tantum de Coselle pro sua parte ».

Regestum A, c. 43 v.

¹ Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.

583.

(Secunda metà del sec. XI?).

« Refutatio Acthi qd. Fralmi de terris multis in Scopiccio et aliis locis Homodei qd. Barocchi.¹ Prima est cum casa et curte et orto et vinea et castagneto et sterpeto; secunda est vinea et campus insimul; tertia est vinea et castagnetum et sterpetum insimul; quarta est vinea, quas detinuit Bonus pater Ursi massarii Guilielmi qd. Homodei; quinta est campus, quam detinuit Bonosus et Bernuccio. Sunt et alie petie plures in ipsa,² que sunt fere xxxviii, et quedam illarum habent propria nomina, videlicet: a Cassiana³ II petie, una est campus, alia vinea et⁴ tertia campus, d. Vigna Lunga;⁵ quarta in eodem l. u. d. Vigna Lunga, et est campus; quinta, sexta, septima, q. sunt campi, in predicto l., viii^a, viii^a et x, q. sunt campi; et xi, q. est vinea et campus u. d. in Broilo; xii^a, ubi iam fuit casa, d. Amiate; xiii^a, q. est campus, et xiiii^a, q. est campus et silva, d. in Montiolo; xv^a et xvi^a et xvii^a et xviii^a, xviii^a, xx^a, xxi^a, q. sunt campi et quedam vinee prope eccl. S. Petri; et xxii^a prope curtem predicti Acthi; xxiii^a d. in Broilo, que est campus; et xxiiii^a et xxv^a, q. sunt vinee, d. a Noceto u. d. a Valle; et xxvi^a et xxvii^a, q. sunt vinee, dicuntur a Noceto; et xxviii^a d. Quarta, q. est vinea; et xxviii^a, in predicto l. Quarta, q. est sterpetum; et xxx^a d. a Borsa, prope eccl. S. Michaelis; xxxi^a, q. est campus, d. Petra Molle; xxxii^a in predicto l. Quarta;

xxxiiii^a d. Podium de Cotherotho; xxxiiii^a d. Salceta; xxxv d. Querceto Minuto; xxxvi d. Fossa da Petra Molle; xxxvii^a d. Carpineto; xxxviii^a d. Lupaia.

Regestum A, c. 46. Cf. per la data il reg. n. 408.

¹ *Il ms. aggiunge:* que terre sunt de masio, quod predictus Guilielmus (cf. il reg. n. 558) qd. predicti Homodei refutavit S. Martino. ² *Il ms. aggiunge:* de quibus nescio si fuerint de predicto masio ³ *Corretto da Casiana* ⁴ *Segue due espunto.* ⁵ *Nel margine:* quam habemus; unde reddantur den. xii a Conecto qd. Guilielmi et Ubaldo Bordelle, cum aliis terris.

584. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum antiquum datum Donato qd. Geri de masio de Custogiora pro sol. iii^{or} ». ¹

Regestum A, c. 48.

¹ *Il ms. aggiunge:* De Donato fuit Magroforte, de Magroforte Bonus, de Bono Buscetus, de Busceto Vivianus Tortus, de Viviano Divitia uxor Nicolai de Oliveto, ut credo, qui venit in uxorium in predictum masium, unde et libellum mutatum est.

585. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum antiquum in Custogiora datum a nobis Dominico qd. Stantii et Urso qd. Dominichi de uno masio pro LXII galletis musti in predicto loco; quod masium predicti massarii detinebant ad manus suas ».

Regestum A, c. 48.

586. (Seconda metà del sec. XI?).

« Renovatum libellum de medietate, quam supra Ursus qd. Dominici detinuit¹ cum Dominico qd. Stantii, ipsinet Urso pro star. xxxvi musti, cum prius redderet xxxi tantum star. vini pro sua parte, et Dominicus consors eius qd. Stantii alia xxxi ».

Regestum A, c. 48.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

587. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum renovatum, ut credo, de medietate predicti masii¹ in persona² Gerardi qd. Lunii et Lunio, qui Factio voc., filio Grani, de parte quam predictus Dominicus¹ detinebat; de qua predictus Gerardus et Lunius debebant reddere xxxvi star. musti ».

Regestum A, c. 48.

¹ *Cf. i due registi precedenti, ai quali si riferisce.* ² *Segue Ursi espunto.*

588. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum iterum renovatum de predicto masio,¹ quod prius detinuerunt Dominicus et Urso pro LXII star. musti, postea me-

dietatem eiusdem Gerardus qd. Lunii cum Lunio pro xxxvi star. musti, aliam medietatem Ursus per libellum renovatum pro aliis xxxvi star. musti, renovatum dico in persona Lunii, qui Fattio dicebatur, et Fusco qd. Gerardi² pro tribus somis, ita quod queque soma haberet XII star., et pro uno star. castanearum et uno de noci et manducare supra palmentum >.

Regestum A, c. 48.

¹ Cf. *4 tre regesti precedenti, ai quali si riferisce.* ² *Le parole et Fusco qd. Gerardi sono nell' interlineo.*

589. *(Seconda metà del sec. XI?).*

« Libellum antiquum de masio in Massa Macinaria, pro sol. III, Marco qd. Dominici¹ et Bonadie qd. Ursi, quod prius rectum fuit per dictum Ursum >.

Regestum A, c. 49 v.

¹ *Segue qd. Ursi espunto. Cf. 4 quattro regesti precedenti.*

590. *(Seconda metà del sec. XI?).*

« Libellum antiquum de masio de Massa Macinaria datum pro vino et sol. II Dominico qd. Iohannis, quod Albitho prius detinuit >.

Regestum A, c. 49 v.

591. *(Seconda metà del sec. XI?).*

« Libellum de masio in Massa Macinaria u. d. (* *) datum Villano¹ qd. Benedicti cl., q. Macto dicebatur, q. d. Abbas, pro sol. III cum v² aliis petiis, quod regebatur per Dominicum et Domnuccium massarios; quarum prima tenet: caput in rio, alterum (* *); secunda tenet: caput in via et classo, alterum caput cum latere in terra S. Martini; tertia d. Vigna S. Petri, que ambo capita et latera tenet in terra S. Martini; quarta est sterpetum, que tenet: caput in terra S. Martini, latus unum in terra Falconi; quinta est ortus, et d. a Trebio, tenet: caput cum latere in via publica, alterum in terra S. Martini, latus in rio >.³

Regestum A, c. 49 v.

¹ *Nell' interlineo: et Ugieri; de Ugiero Villanus, de Villano Rainerius et Pariscettus. De Villano Ciuffectus, de Ciuffecto Pathus, de Patho Ugolinus, de Ugolino Portante not. et fratres.* ² *Corretto da IIII* ³ *Il ms. aggiunge: Hoc est masium filiorum Pathi et Ugolini qd. Pathi de supra portam S. Gervasii.*

592. *(Seconda metà del sec. XI?).*

« Offersio ab Adam, q. Signorectus dicebatur, de omnibus, q. habebat in Ducentula >.¹

Regestum A, c. 9.

¹ *Il ms. aggiunge: in sacco diversorum plebatuum, de quibus, ut credo, habemus VII star. grani.*

593. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Libellum antiquum de masio S. Petronille datum pro sol. III Rodolfo qd. Andree cum terra de campo Gundolfi, que tenet: caput in rio, alterum in palude ».

Regestum A, c. 49 v.

594. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Offersio¹ a Leo, q. Iocus dictus est, qd. Guidi, de predictis terris,² q. fuerunt Agini cl. ».

Regestum A, c. 44 v.

¹ *Il ms. aggiunge:* in predicto sacco (communium cartarum). ² *Cf. i regesti nn. 264, 286, 287.*

595. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Offersio Lamberti diac. pro Bono qd. Bonithi de medietate alia supradictarum petiarum,¹ quas obtulit Bonius qd. Bonithi ».

Regestum A, c. 45.

¹ *Cf. il reg. n. 284, cui si riferisce. La rubrica dice:* in Vaccule.

596. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Offersio a Lamberto,¹ q. Lambercione v., et Ildebrando¹ et Henrico¹ et Sigifredo¹ gg. qd. Lamberti qd. Lei² de III^{or} petiis prope Pontetecto u. d. Sitiano prope fluvio Ausure; in quarum una fuit eccl. S. Agnes ».

Regestum A, c. 43 v. Cf. per la data i regesti nn. 363, 364, 365, 366.

¹ *Nel margine, da mano coeva:* Hii sunt Domini de Vurno. ² qd. Lei è di mano coeva e nell'interlineo.

597. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Offersio a Trasberga uxore predicti Lamberti¹ filii Lei et filia Sigifredi, de eisdem terris ».²

Regestum A, c. 43 v.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce. 2 Il ms. aggiunge:* Has terras habuerunt per feudum domini de Vurno; set eccl. S. Reparate emit eas per alodium.

598. (Seconda metà del sec. XI[?]).
 « Venditio S. Martini de terris et monte de Coteroto, preterquam de loco, in quo fuit castrum, Rolando iudici, de quibus reddebantur nobis XXIII den. ».

Regestum A, c. 47. Cf. i regesti nn. 223, 450.

599. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum renovatum in persona Conecti qd. predicti Cunithi¹ pro XII den., que tenet: caput in Rietholo et alterum caput in monte, et unum latus in terra Uberti qd. predicti Cunithi, fratris predicti Conecti ».²

Regestum A, c. 45.

¹ Cf. il reg. n. 580, cui si riferisce. Il ms. aggiunge: a quo descendunt filii Riccardini et filii Bonosti et filii Guidoeti Malcovati de burgo S. Fridiani ² Il ms. aggiunge: a quo descenderunt filii Glandi de burgo S. Fridiani. Hanc pensionem filii Riccardini de burgo S. Fridiani reddunt Episcopo et deberent nobis.

600. (Seconda metà del sec. XI?).

« Emptio Mauri presb. canonici S. Martini a Pepo qd. Albithi et Binia eius uxore de terra in Sceto, que est vinea et olivetum,¹ u. d. a le Quarrelle prope S. Iohannem² prope podium qui d. Lei, iuxta terram S. Reparate, que est star. VI medium ».

Regestum A, c. 44.

¹ Corretto da oliveto ² Le parole prope S. Iohannem sono nell'interlineo.

601. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum iterum renovatum¹ in persona Iohannis, q. Bottaccio voc., pro III somis musti, id est pro uno carro et dimidio² et III star. castanearum ».³

Regestum A, c. 48.

¹ Cf. reg. n. 587, cui si riferisce. ² Segue quod ma espunto. ³ Le parole et III star. castanearum sono nell'interlineo. Il ms. aggiunge: de masio, quod supra detinuit Fuscus et postea Bonithus filius eius.

602. (Seconda metà del sec. XI?).

« Offersio a Lamberto qd. Villani de tribus petiis terrarum in Collerei; prima est cum casa et cassinis et curte et orto et vinea¹ et bosco insimul, quam detinet Iohannes massario; secunda est silva, q. tenet: caput in via publica, alterum caput cum latere in terra hospitalis S. Martini et S. Petri Maioris et alterum latus in terra S. Martini, quam detinet Leo² qd. Bonii; tertia est sterpetum, que tenet caput in Serra; quas tres petias detinet Iohannes massarius ».

Regestum A, c. 44.

¹ Segue silva espunto. ² Nell'interlineo: De quo Iohannellus, de quo Denarius, pro quo Tancredus cum fratre, pro quo Guido generus Dinarii VI star. grani et II fabarum.

603. (Seconda metà del sec. XI?).

« Offersio ab Homodei¹ qd. Bari de terra, quam detinebat Masso da Cafagiolo ab eo, et de terris, quas detinuit mulier Bon-

fili cum consortibus suis; exceptavit tamen quasdam terras, quas detinet predictus Massus ».³

Regestum A, c. 47.

¹ *Nel margine, da mano coeva:* Ab isto filii Sassi de burgo S. Fridiani.
² *La rubrica dice:* Cafagiolo *Cf. il reg. n. 539.*

604. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum de predictis terris¹ datum ab eccl. S. Martini² Adam, q. Sasso dicebatur, q. fuit frater predicti Homodei, pro sol. II ».³

Regestum A, c. 47.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.* ² Martini è nell'interlineo. ³ *Il ms. aggiunge:* quod modo reddunt filii Ildebrandini qd. Raneri Sassi, q. a predicto Sasso descenderunt.

605. (Seconda metà del sec. XI?).

« Boncius qd. Iohannis et Bonafemina eius uxor filia qd. Andree reddere tenentur certam redditam Luc. capitulo. Manu cuiusdam¹ not. ».

Regestum B, c. 64.

¹ *Credo dovesse essere eiusdem; onde cf. il reg. n. 271, cui, nel caso, si riferisce.*

606. (Seconda metà del sec. XI?).

« Notitia de predictis masiis¹ per quam missa est in possessionem de predictis masiis ecclesia S. Martini contra Rusticum presb. et consortes ».²

Regestum A, c. 1 v. Cf. il reg. seguente.

¹ *Cf. il reg. n. 69, cui si riferisce.* ² *Il ms. aggiunge:* qui fuerunt scilicet Farnetani.

607. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum datum pro sol. x ab eccl. S. Martini de predictis duobus masiis,¹ oblati a supradicto Raineri qd. Roffredi, predicto Rustico presb.² et Paccio et Signorecto gg. qd. Bonii ».³

Regestum A, c. 1 v. Cf. il reg. n. 373.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.* ² *Segue de Bru espunto.* ³ *Il ms. aggiunge:* a quibus descenderunt domini Farnetani, hoc modo: de Signorecto Bosus et Rainerius, de Rainerio Vitalis, de Vitali Ranuccinus; de Boso Brunicus, de Brunico Errigettus; de Paccio Gerardinus, de Gerardino Brunicus et Quinquequattro, de Brunico Guilielmus, de Cinque et (quattro) (*segue nullus espunto*) Gallitianus (*Gallitianus è nell'interlineo*). Postea vero masium de Campo pervenit ad Soffreducium de Archiano et consortes, unde reddebant nobis sol. v; cuius melioramentum venderunt vel donaverunt ecclesie de Rocca de Moçano.

608. (Seconda metà del sec. XI?).

« Offerisio a Toperto qd. Ermithe de decem petiis de terris in Guamo; prima petia, vinea, d. a la Oliva; secunda iuxta primam; tertia d. ad Pratum et est similiter vinea; quarta, similiter vinea, et d. Cedula; quinta est vinea et d. ad Pratum; sexta, campus, et d. Campitello; septima cum molino et aqueduccio et aldio, d. similiter Campitello; viii^a petia est orto; viiii^a petia est campus et d. Ysula; x^a est silva, q. tenet caput in rio predicto ».¹

Regestum A, c. 44.

¹ *Il ms. aggiunge:* De quibus terris et molino reddebantur primo xxx den. a Iohanne presb.; postea Mingothus et Maleregulatus, postea Machaciorus et frater eius, modo eorum filii.

609. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum antiquum datum Iohanni qd. Stephani de una cultra sterpeti prope eccl. S. Marie de Scopiccio, pro den. vii; que tenet: caput in rio Fridulo cum uno lato, alterum caput in via Pisana ».

Regestum A, c. 45 v.

610. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum antiquum de masio in Massa Macinaria datum pro sol. iiii Iohanni qd. Elmerandi, quod detinuit prius Alduccius massarius ».¹

Reg. A, c. 49 v.

¹ *Il ms. aggiunge:* de quo, filii sol. iiii, ut supra scriptum est in ipsa carta libelli.

611. (Seconda metà del sec. XI?).

« Libellum de vinea in Sceto prope eccl. S. Salvatoris datum a nobis Moronto qd. Stefani pro xxx et vi galletis vini in predicto l.; que tenet: caput in via,¹ alterum² in via carraricia; q. est star. vii et medietas ».

Regestum A, c. 44 v.

¹ *Segue latus espunto.* ² alterum è nell' intertineo.

612. (Seconda metà del sec. XI?).

« Commutatio eccl. S. Martini cum Bernardo qd. Uberti iudicis de terra de Patrignone; pro qua recipimus in Massa Pisana, u. d. Borla ».¹

Regestum A, c. 47. Cf. il reg. n. 451.

¹ *Il ms. aggiunge:* de qua terra cum aliis redduntur sol. vi et medium ab Ubaldo Malpili et filiis Malaprese S. Martino; set modo tantum ab Ubaldo Malpili reddi debent due partes predicti libelli, quia partem filiorum Orlandini Malaprese vicimus, unde habemus iiii star. grani.

613.

Lucca, 30 Aprile 1101.

A. MCI, prid. kal. madii, ind. ix. Ego Gerardus f. qd. Boniti,¹ huius membrane scriptura testante, pro anime mee remedio offero tibi ecl. et canonice S. Martini, site infra Luc. civ., medietatem ex omnibus terris, quas habeo in l. Tassingnano u. d. a Pomaio et in l. Sitiano et in eius fin. Ex iamdictis terris cultis et incultis medietatem offerere videor, ut ab odierna die sit in iure et proprietate ecl. et canonice et in potestate canonicorum q. ibi officium Dei fecerint, eam habendi. Pena dupli. Act. intus canonicam S. Martini. S. m. Gerardi. S. m. Villani f. qd. Villani t. S. m. Ildibrandi qd. Petri et Singnorecti qd. Fanceloti tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: D. 16; Regestum A, c. 18 v e c. 28 v; Regestum B, c. 14.

¹ *Il Reg. B ha: Amici*

614.

Lucca, 14 Luglio 1101.

A. MCI, prid. id. iul., ind. ix. Nos Vuido, lege Romana vivente, f. b. m. Vuidi, q. fuit lege vivente Romana, et Bonadonna iugalibus filia b. m. Bonacti, ego Bonadonna consentientes michi vir meus, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et pro remedium animabus qd. genitori meo et qd. genitrici mee Vuido offerimus tibi ospitio S. Martini de piscopatium istius Luc. nostra portionem de una petia de terra, q. est ortale, in l. et fin. Tassiniano u. d. * * , qui detinet Martino nepus Vuidi da Valiano, tenentes: uno capo in terra qd. Teuderelli, alio in terra qd. Vuidi, q. supernomen d. Famisalti, latus uno in via publica, alio in terra Ughi qd. Bolgari. De has competi nobis quartam portionem. Offerrere prevedemur, ut ab odierna die in ipsius ospitio et de rectori et custodi q. ibi ordinati fuerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Et onnem censum, quos de ipsa terra Dominus dederit, sint ad usum (et) victum pauperum pelegrinorum euntium¹ et tra(n)seuntium et, pro(ut) oportunum fuerit, sustententur. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Vuidi et Bonadonne, Vuido congiungi sue consensi. S. m. Rodulfi f. b. m. Ughi et Uberti f. b. m. Dominichi tt. S. m. Oppiti f. b. m. Pechi et Angeli f. b. m. Augustini tt. S. m. Pagani f. b. m. Pagani t. Ildibrandus not. imp.

Originale: D. 86. Nel verso, da mano coeva: Cartula offerentis qui fecerunt Vuido qd. item Vuidi del Cantore et coniuu sua.

¹ *L'orig. ha: etuntium*

615.

Camaiano, 14 Novembre 1101.

A. MCI, XVIII kal. dec., ind. x. Nos Pagana relicta b. m. Rustichi et filia b. m. Dominichi et Vuido f. meo et f. suprascripti

Rustichi, per consensum et data licentiam suprascripti Vuictoni, in cuius mundium esse visa sum, per hanc cartula pro animabus nostris remedium et pro remedium animabus qd. genitoris et genitricis nostre et de omnium parentum nostrorum offerimus tibi eccl. et mon., cui vocabulum est B. S. Petri apostoli, qui est constructo et edificato sito¹ l. et fin. u. d. Potheuli, nostram portionem de una petia de terra, q. (est) pastino, in l. et fin. Palmatula u. d. Fontana Tiecta et u. d. Quercetato, que est tenentes: uno capo in terra S. Martini, ali(o) in Rivo Maggiore, lato uno in terra Rustichi f. qd. Tieuti Veramdi, alio in terra S. Donati. Competi nobis duo portionis. Offerre previdemur, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. et de illo priore seo monaci q. ibi pre tempore ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Pena dupli. Act. in l. et fin. u. d. ad Cammagiana. S. m. Pagane et Vuictoni, Vuictone mundualdo ipsei Pagane consensit. S. m. Petri f. b. m. Martini da Oliveto et Brunelli f. b. m. Amdree et Porcelli f. b. m. Homicci Lupi tt. Heraldus not regis.

Originale: V. 72.

¹ *L'orig. ha*: edificascito

616.

Compito (Lucca), 29 Novembre 1101.

A. MCI, III kal. dec., ind. x. Nos Dominico et Cigo gg. ff. b. m. Martini et Vuictone f. b. m. Sterpati per anc cartula pro animabus nostris etremedium offerimus eccl. et mon. Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. u. d. Potieuli, medietatem de una petia de terra, quod est oliveto, in l. et fin. Cumpito u. d. Certaula, tenentes: uno capo in ciesa, alio in muriccio, lato uno in terra S. Salvatoris de Sexto, alio in terra de filii Stefani. Offerre previdimur, ut ab¹ odierna die in ipsius eccl. suisque rectoribus sit potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. in l. et fin. Cumpito. S. m. Dominichi et Cighi seo Vuictoni. S. m. Bonuchi f. b. m. Bungni t. S. m. Bonfilii f. suprascripti Dominichi t. S. m. Rustichi f. b. m. Rustichi t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 69. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Sigefredus*: Pensione de terra, q. in ista cartula legitur, per omne mense ian. census nobis (*così ha l'orig.*) rettere debeamus ad pars eccl. et mon. S. Petri suisque rectoribus, vel nostris erediibus per omne mense ian. de oleo bono mundo libr. III, ad tale libras currente misuratoria, quale in l. et fin. Vivaio percurrit. Pena: sol. xx de den. de moneta de Luca.

¹ *L'orig. ha*: a ob

617.

Lucca, 12 Dicembre 1101.

A. MCI, prid. id. dec., ind. x. Manifesti sumus nos Martino et Iohannes gg. ff. b. m. Dominichi, quia tu Hopitio cl. canonico de eccl. S. Martini Luc. per cartula libell. nom. ac cemsu etperexsolv. dedisti nobis omnibus terris et rebus cultis et incultis silvis et buscareis, pertinentibus suprascripte eccl. et canonica vestra, qui esse videtur in l. et fin. Planitie, quas genitor nostro cum Pero g. suo per libellum abuerunt et detinuerunt da Bonitione f. b. m. Iohanni et ipse Bonitione per libellum abuit da me¹ Hopitio cl. Dedisti, ut in nostra vel de nostris eredibus hac proeredibus sin potestatem eas abendi et usumfructuandi. Tibi vel ad subcessoribus vestris per omne mense ian. rendere debeamus, infra civ. Luca ad pars eccl. et canonica, arg. den. vii et dimidio de moneta de Luca. Pena: arg. libr. v. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Martini et Iohanni. S. m. Sisemundi f. Oddi t. S. m. Banoni f. b. m. Martini t. S. m. Henrigi f. suprascripti Hopiti cl. t. Rodulfus not. imp.

*Originale: C. 32.*¹ Così l'orig. per te

618.

Piazzano (Lucca), 27 Dicembre 1101.

A. MCII, vi kal. ian., ind. x. Manifesti sumus nos Lanfrancus f. qd. Vuillielmi et Sigifridus f. qd. Cuniti, quia tu Oppithus cl. et canonicus de eccl. et canonica S. Martini per cartula libell. nom. ac cemsu etperexsolv. dedisti [no]bis unam petiam de terra, q. est silva, q. esse videtur in l. u. d. Vallicella [in?] Valleprimaia iuxta eccl. S. Martini; est pertinentem predictae eccl. et canonice; que tenet: unum caput in rio Trignani, aliud in terra predicti S. Martini u. d. in Plathe, qui detinet Bernardo cum suis consortibus, latus unum in terra qui detinet Martino Caldo Milliecio, aliud (in terra) suprascripti S. Martini, qui detinet predicto Bernardo; una cum tertia portione de una petia de terra, quod est campus, in predicto l. Valleprimaia, que tenet: unum caput in strada Romea, aliud cum uno latere in suprascripto¹ rio Fredana, aliud latus in predicto rio Trignani. Dedisti, ut in nostra vel de nostris eredibus hac proeredibus sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Tibi vel a subcessoribus tuis per onnem mense ian. rendere debeamus, ad partem eccl. et canonicam infra civ. Lucam, den. v de mon[e]ta de Luca. Pena: arg. libr. x. Duo libelli. Act. intus burgo de Plothano. S. m. Lanfranchi et Sigifridi. S. m. Boddi f. qd. Martini et Vitali f. qd. Beriti tt. S. m. Martini f. qd. Bonenti et Pasquali f. qd. Rustichi tt. Albertus not. regis.

*Originale: D. 124.*¹ Così l'orig.

619.

Lucca, 27 Marzo 1102.

A. MCH, VI kal. apr., ind. x. Ego Sigifredus not. f. qd. Sigifredi per hanc cartulam pro anime mee remedio offero tibi hecl. et mon. S. Petri, sito in l. q. congnominatur Pozeoli, quinque petias de terris, quas habeo in l. et fin. Conpoto. Prima, cum casa super se seu curte et orto insimul, d. a Ripule; tenet: unum caput in terra S. Salvatoris, aliud in terra filiorum Eppi eorumque consortum, latus in terra Gerardi f. mei, aliud in via comunali et in terra Vuidi qd. Rustichi; secunda est olivetum, d. Vinea da Puoso; tenet: unum caput in via, aliud in terra S. Marie, latus in terra suprascripti Vuidi, aliud in terra filiorum qd. Bacari et in terra q. fuit Lei iudicis; tertia est silva, d. a Vallecava; tenet: unum caput in terra ipsius Vuidi, aliud cum ambobus lateribus in terra S. Salvatoris; quarta d. Vinea da Leo; tenet: unum caput cum latere¹ in terra predicti Vuidi et Vitalis, aliud caput in terra filiorum qd. Boniti et predicti Vitalis, aliud latus in terra Ubaldi; quinta d. in Valle; tenet: unum caput in terra qd. Bellusei et in terra de filio Gogi et suprascripti Vitalis, aliud in terra Guillelmi et in terra de suprascripto f. Gogi et Bonifatii, latus unum in terra filiorum Bacari et S. Salvatoris et suprascripti Vuidi, aliud in terra ipsius Vuidi. Has petias, una cum duabus petiis de terris, q. sunt olivetum, in l. Massa Macinaia, per capita et latera sicut invenitur, tibi ecl. offerere videor,² ut ab odierna die sint in iure et proprietate hecl. et mon. et in potestate monachorum q. ibi pre tempore ad officium Dei faciendum ordinati erunt, eas habendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. Luca.³ S. m. Singnorecti qd. Macti et Detisalvi qd. Fuschi tt. S. m. Melonis qd. Boniti et Gerardi qd. Bectonis tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: F. 66. Nel verso, da mano del sec. XII-XIII: Martinus Mabotone et Rostichello Thopo et filii Ranuccii tennent (sic) partim predicatarum terrarum pro Sofreducio Gatusci.

¹ cum latere è nell' interlineo. ² Il passo da una cum duabus a vide(or) è scritto su rasura. ³ Sotto v' è uno spazio in bianco.

620.

Lucca, 21 Maggio 1102.

A. MCH, XII kal. iun., ind. x. Ego Martinus f. qd. Bulgassei, huius menbrane scriptura testante, pro anime mee remedio offero tibi hecl. et mon. S. Petri, sito in l. q. cognominatur Pozeoli, septem petias de terris, quas habeo in l. et fin. Conpoto. Prima, cum casa solariata super se seu curte insimul, d. a Tempagnise, tenet: ambo capita in via, latus unum in terra et dimidio muro de casa Conpotusci, aliud in terra de filio qd. Sifredi;

secunda, q. est olivetum, tenet: unum caput in via, aliud in terra Ughi f. mei, sicut singnatur, latus in terra Villani, aliud in terra Pagani qd. Iohannis; tertia, est silva, d. a le Fosse, tenet: capita ambo in terra S. Salvatoris, latus unum in terra Bectonis, aliud in terra predicti f. Sigifredi et suorum consortum; quarta est silva et vinea, d. a Prato Lucifredi, tenet: unum caput in terra S. Salvatoris, aliud in terra Petri, latus in terra ospitalis S. Martini, aliud in terra predicti f. Sigifredi; quinta est silva, d. a Cungnolo: caput unum tenet in terra Bonichi, aliud in terra Gerardi qd. Boniti, latus in terra S. Petri, aliud (in terra) prefati f. Sigifredi; sexta est silva, d. a Cerasciola, tenet: unum caput in terra S. Marchi, aliud in terra predicti f. Sigifredi, latus in terra Bonelli, aliud in terra q. fuit Stefani presb.; septima, vingna, d. in Conorti: caput unum tenet in terra, q. fuit Guillelmi, aliud in terra S. Petri, latus in terra S. Marchi, aliud in terra Conpotusci. Itemque offero tibi hecl. et mon. meas duas portiones de medietate¹ unius petie de terra, q. est vinea, in predicto l. Conpoti u. d. in Clusura; tenet: unum caput in terra S. Martini, aliud in terra Conpotusci, latera ambo in terra S. Salvatoris; una cum duabus portionibus de omnibus terris meis cultis et incultis, et de omni mea mobilia, una cum omnibus terris meis, quas habeo a Vicassci et in canpo u. d. a Vingna Iohannis² di Amcilla. Offerere videor, ut ab odierna die sint in iure et proprietate ipsius hecl.³ Pena dupli. Act. Luca. S. m. Martini. S. m. Uberti qd. Ursi et Sifredi qd. Boni et Saracini qd. Vuidi tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: F. 64.

¹ de medietate è nell'interlineo. ² Iohannis è nell'interlineo. ³ *Segue come nel reg. precedente.*

621.

Lucca, 13 Luglio 1102.

A. MCII, III id. iul., ind. x. Ego Ildibrandus qd. Boni per hanc cartulam livell. nom. ad censum perexolv. dare videor tibi Bbonitio qd. Ferçani unam petiam de terra cum casa, q. est sala seu curticellam post ipsam casam super se habente, q. esse videtur infra civ. Luc. prope ecl. S. Cristofani, que michi libell. nom. pertinet ex parte ecl. S. Martini; que tenet: ambo capita cum uno latere in terra predictae ecl. S. Martini, aliud latus in terra et dimidia sepe de casa quam tenet Sassulinus. Dare videor, ut in tua tuorumque heredum sit potestate eam habendi et usumque-fructandi. Michi vel meis heredibus aut ad partem suprascripte ecel. omni anno in mense dec. den. XL Luc. monete reddere de-beatis. Pena: arg. libr. x. Hoc libellum scribere rogavi. Act.

Luca. S. m. Ildebrandi. S. m. Gristofani qd. Lei t. S. m. Guictonis qd. Pagane et Sifredi qd. Pacci tt. Ildibrandus not. regis.

Copta 1261 marzo 12, di Leonardus imperialis aule iudex et not.: N. 74.

622.

Lucca, 31 Ottobre 1102.

A. MCM, prid. kal nov., ind. XI. Nos Heraldus et Alluccionone gg. ff. b. m. Allucei seo Turture uxor predicti Alluccioni et filia b. m. Flaiperti iudex, q. Amico fuit vocatus, ego Turture consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Flaiperti iudicis, q. Donodei v., et missus imp., ad quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris remedium hac pro remedium anime b. m. Saracini, q. fuit g. nostro qui supra gg., offerrimus tibi eccl. et kanonica S. Martini de piscopatam Luc. omnibus terris et rebus, quam abemus in l. et fin. Montecatini u. d. Turri et vocitatur Fiorle, qui detinunt Ganbucci. Offerrere previdemur, ut ab odierna die in ipsius eccl. et kanonica, et de presb. et diac. seo cl. q. ibi pre tempore ordinati fuerint et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. foris civ. Luc., prope eccl. S. Bantholomei. S. m. Heraldus et Alluccioni seo Turture, Alluccio congiungi sue consensi. S. m. Gherardi f. b. m. Rolandi et Benedicti f. b. m. Cighi et Rolandi f. b. m. Anselmi tt. S. m. Rolandi f. b. m. Vuillielmi et Opiti f. b. m. Pechi monachi tt. Ildebrandus not. imp.

Originale: C. 84; Regestum B, c. 53. Nel verso della carta, da mano del sec. XIII-XIV: Cappella S. Laurentii de Turris. Il reg. B ha: Heraldus et Alluccionone qd. Alucii titulo oblacionis dederunt Luc. capitulo maseum et terras, quas habebant in confinibus Montiscatini etc.

623.

Lucca, [...] 1102.

[Notitia brevis ad memoriam] abemdram, qualiter infra urbem Luca prope eccl. S. Martini, presentia bonorum hominum eorum [nomina subter] legumtur, Vualfridi presb. et Petrus diac. de eccl. cui vocabulum est B. S. Stefani, qui est constru[cta et edificata] in l. et fin. Tassignano, per fuste, quas in suorum detinuerunt manibus, tradiderunt et placitave[runt] in manum Roffridi archid. de eccl. et canonica S. Martini Luc., [quod deinde] in antea Vualfridi et Petrus neque eorum supcessoribus per eorum ingenium illis hominibus et manentibus seo laboratoribus qui ospitium S. Martini (?) in l. et fin. Tassignano abere et detinere videtur, vel quod in antea abuerint et detinuerint, [pu]teo et aqua de iamdicto puteo qui est in illa petia de terra cum cassina super se seo orto [...] infra se et super se abentes insimul conpreensa, quibus sunt

iamdicti ospitii suprascripti S. Martini, qui esse vide[ur] in l. et fin. Tassignano prope eccl. S. Stefani ad iamdictis hominibus [...] missis manentibus et tenitoribus simulque laboratoribus de suprascripto ospitio, puteo neque aqua contendere, neque impedire studiose facere [non?] debunt ad auriendum et portandum et eorum utilitatem faciendum die noctuque, comodo [eorum ...]tum et utilitas fuerint; et si casus accidit, ut ipsis vel eorum supcessoribus aliquam lesionem fecerint et infra dies viii proximi qui ipsis [scire fecerint?] et ipsi non e]mendaverint, tunc sponderunt, quod componere debeant Roffridi archid. aut ad rectores ospitii penam, arg. [...] den. Luc. monete. Unde [Roffri]di fecit Vualfridi et Petri meritum, anulum unum [...] ad] placitum et convenientiam confirmandum iusta legem [presentia]: [Vuidi ... Ghe]rardi f. b. m. Singnorecti. Rustichi f. b. m. R[...] et] reliqui. [A.] MCI, iv [id?]us [...], ind. [...]. Vuido q. ibidem fui. Gherardo q. ibidem fui. Rusticho q. ibidem fui. Rodulfus not. imp.

Originale: D. 62.

624.

1102.

« Offersio in Ronco et eius fin. Guilielmi et Allegretti gg. qd. Homodei qd. Barocchi et Binie uxoris predicti Guilielmi et filia¹ Leotoldi cl., de tribus portionibus unius cultre in Ronco; que tenet: caput in terra et media fossa Gerardi qd. Tedore, alterum in terra hospitalis S. Donati, alterum² in terra predicti Gerardi, alterum in terra predicti Guilielmi, cum media fossa. A. Domini MCII^o ».

Regestum A, c. 32 v.

¹ Così il ms. ² Così il ms. per latus

625.

Compito (Lucca), 15 Gennaio 1103.

A. MCIII, xviii kal. febr., ind. xi. Nos Iohannes f. b. m. Martini et Panfilia iugalibus filia b. m. Ildebrandi, ego Panfilia consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Benedicti iudex sacri pal., a quibus interrogata sum sequenter etdicti paginam, per anc cartula venundamus et tradimus tibi Morandus rectores de ospitale S. Petri, que d. Potieuli, una petia de terra, quod est oliveto, in l. et fin. Cumpito u. d. Vallelustri, tenentes: uno capo in via publica, alio cum uno lato in terra nostra, quas nobis reservamus, alio lato im bosco. Tibi eas ad pars suprascripto ospitio venundamus. Recepimus meritum da Baruccio f. b. m. Morli, arg. pro sol. x. Pena dupli. Act. in l. et fin. Cumpito. S. m. Iohanni et Panfilie, Iohannes conius sue consensi.¹ S. m. Barucci f. b. m. suprascripti Morli t. S. m. Morecci f. b. m.

Cumpiti t. S. m. Alboneci f. b. m. Nameri t. S. m. Bertaldi f. b. m. Becti t. Sigefredus not. imp.

Originale: S. 55. *Nel margine inferiore, sul recto, di mano dello stesso Sigefredus*: Promissio contra ipsa cartula et qui pre manibus abuerit, penam libr. III, suprascripto merito et tt. et dotale.

¹ Sotto si ha uno spazio in bianco.

626.

11 Marzo 1103.

« Publicum instrumentum exemplatum a Corrado et Alberto notariis, cuius anni incarnationis Domini sunt MCM^o, v idus martii, ind. XI; quod incipit: In Cristi nom. Ra(n)gerius, Dei gratia, Lucanus ep. et cetera. In quo continetur, quod dictum mon.¹ reddere tenetur singulo anno Lucane eccl. S. Martini unam libram olei seu incensi et quod prior et fratres dicti mon. debent invitare Luc. Capitulum in vigilia s. Quirici, ut vadant ad festum s. Quirici suprascripti et quod debent in ipso et pro ipso festo eidem capitulo Luc. dare refectionem et certa alia ».

Cod. del sec. XIII nell'arch. Captt.: LL. 41, c. 210.

¹ Ctoè monasterium S. Quirici in Monticello

627.

Lucca, 21 Marzo 1103.

A. MCM, XII kal. apr., ind. XI. Ego Henrigus presb. f. b. m. Henrici, quia qd. Bonus, q. fuit f. b. m. Cristine, per iudicati cartula scripta est ex manibus Ildebrandi not. imp., pro anime sue remedium iudicavit atque confirmavit in potestatem Roffredi archid. et Ferulfi f. Belloni et in me Henrigo omnia ex omnibus casis et terris seu rebus suis cum mobillas et familias sive cartule et moniminas, nutriminibus maioris vel minoris, quas tunc abebat et possidebat, vel quod in antea Deo adiubantes legibus adquisisset, quatenus ut ab ibsa die tam in vita sua, quam et post obito suo in nostra, tam nos totis insimul, quam et quis ex nobis q. suum iudicatum pre manibus abuerimus, vel de nostris heredibus; proinde ego, q. iudicato pre manibus abeo, secundum ipsius qd. Boni institutionem et bonum dispositum, per hanc cartula vindo et trado vobis Hubertus f. b. m. Baroni et Ildebertino et Filippo seo Rainucci gg. ff. b. m. Raineri, de expredictis rebus, nominative: una petia de terra cum casa solariata super se et curte ante ipsa casa, infra civ. Luc. prope eccl. S. Alexandrii, tenentes: uno capo cum uno lato in vie publice, alio capo in classo comunale, alio lato in terra et dimidia sepe et dimidie colonne de casa Iohanni faber. Has petia, una cum exenplar de iudicati cartula, vobis vindo et trado. Recepit meritum, anulo uno de auro pro sol. CDLXXX da Ildegarda genitrice vestra gg. pro persona vestra et suprascripti Uberti avunculo ve-

stro. Repromicto una cum meis heredibus, ut si nos vobis intentionaverimus, componere venditio im duplum. Da aliis hominibus per vos ipsis eas defendere debeatis. Quod ad me hic semel factum vel quod scriptum est, inviolabiliter conservare promicto con stipulatione subnixa. Act. Luca. Enrigus presb. ss. Ferulfus t. ss. S. m. Glandulfi f. b. m. Singnorecti, et Vitali f. b. m. Alberti tt. S. m. Henrighi f. b. m. Lamdolfi et Ghisalmari f. b. m. Mori tt. Ildebrandus not imp.

Originale : N. 72.

628.

Lucca, 21 Aprile 1103.

A. MCMIII, XI kal. magii, ind. XI. Ego Vuillia f. qd. Bolgarelli, mihi consentiente Gerardo f. qd. Ildebrandi et Bernardo f. qd. Ughi mundualdi mei, q. cartula de meo mundio pre manibus abebant, per hanc cartula dono et trado tibi Brunico f. meo et f. qd. Buosi omnia ex omnibus casis et terris et rebus meis, quam mihi obvenit ex parte Enrighi, q. fuit anteriore viro meo, ex parte predicti Buosi genitori tuo, cultis et incultis, mobilibus et immobilibus, servis et ancillis, cartulas et moniminas, nutriminibus maioris vel minoris. Recepit launachil meritum, anulum aureum. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Vuillie. S. m. Gherardi et Bernardi Vuillie consenserunt. Raineri not. imp. t. ss. S. m. Ildibrandini f. qd. item Ildibrandi t. S. m. Villani f. Raineri not. t. Albertus not. regis.

Copia del sec. XII, di Ildebrandus not. imp. : P. 158. Nel verso, da mano del sec. XIII-XIV: Carta S. Cassiani a Vicum, e da mano del sec. XII-XIII: Abbatie de Potheole. Cf. il reg. n. 631.

629.

24 Aprile 1103.

A. MCMIII, VIII kal. madii, ind. XI. Nos Fraolmi et Gotifridi gg. ff. b. m. Ansuini et Gasdia iugales predicti Fralmi et filia b. m. Hugi, ego Gasdia consentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur notitia Ruberti iudicis sacri pal., a quibus interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartula venumdamus et tradimus tibi Vuillielmo f. b. m. Homodei nostram portionem de una petia de terra, quod est silva et sterpeto insimul comprehensa, in l. et fin. Vacule u. d. a Prato prope eccl. S. Marie, q. d. a Scopicio, tenentes: uno capo in via publica, alio in summo monte u. d. Ocellatoio, lato uno in terra Allegrecti [g.] tuo, alio in terra S. Martini.¹

Originale : G. 58; *Regestum A*, c. 46. *Il Reg. A* : Compera Guilliemi qd. Homodei de terra, q. est silva et sterpeto, supra domum illorum dal Prato u. d. Oscellatoio; quam tenent illi dal Prato a nobis, quia fuit de iudicio Guilliemi et Allegretti gg. qd. Homodei. *Cf. il reg. n. 508 e il reg. seguente.*

¹ Poi è strappata la carta.

630.

Lucca, 24 Aprile 1103.

A. MCM, viii kal. madii, ind. xi. Nos Fraolmi et Gostifridi gg. ff. b. m. Ansuini et Gasdia iugales Fralmi et filia b. m. Hugi, quia tu Vuillielmo f. b. m. Homodei dedisti nobis meritum, anulum unum aureum pro sol. x, ego Gasdia consentientes mihi viro meo, per hanc paginam repromittimus tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec nos neque nostris eredi- bus, tibi neque ad eredi- bus tuis intentionare neque molestare nulla de tuam portionem, quod est sextam portionem de una petia de terra, quod est silva et sterpeto insimul comprehensa, in l. et fin. Vaccule u. d. a Prato prope eccl. S. Marie, q. d. a Scopicio, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. ex comparatione obvenit ad nos ipsis. Pena: arg. sol. c den. Luc. monete. Act. Luca. S. m. gg. et iugalibus, Sismundo coniugi sue consentit. S. m. Lei (?) f. b. m. Mori t. [S.] m. Vuidi [... t.] S. m. Alberti f. [...]cii t. Rodulfus not. imp.

Originale: G. 47. Cf. il reg. precedente.

631.

Lucca, 1 Giugno 1103.

A. MCM, ipsa die kal. iun., ind. xi. Ego Brunico f. b. m. Buosi, quia tu Henrigus presb. f. b. m. Henrici dedisti mihi meritum, nusca una de auro pro sol. tricenti quadraginta, per hanc paginam repromitto tibi, ut nunquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos heredes, tibi neque ad heredi- bus tuis intentionare neque molestare nullam de quatuor petiis de terris, quam abis in l. et fin. Marlia u. d. Bibbiana; duo cum cassinis super se et curtis et ortis insimul comprehensa, et illis aliis duabus, que sunt camporas, qui regere videtur per Verardo et Martino massarii cum suorum consortibus, scilicet Cigo et Dinaiole; neque nullam de omnibus terris et rebus cultis et incultis, quantas ad supra- scriptis cassinis et rebus massariciis pertinentibus (sunt), quas tibi per cartula Ildebrandi not. imp. ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. xxx. Act. Luca. S. m. Brunichi. S. m. Ughi f. b. m. Rustichi et Ughiccione eius f. et Rolandi qd. Pacci Ghiselli tt. S. m. Ferulfi f. Belloni et Vuillielmi f. b. m. Sigefridi tt. Ildebrandus not. imp.

Originale: S. 71. Nel verso, da mano del sec. XIII-XIV: Cartula S. Cas- siani a Vicum. Cf. il reg. n. 628.

632.

Lucca, 21 Giugno 1103.

A. MCM, xi kal. iul., ind. xi. Ego Petrus f. b. m. Pe- legrini, quia tu Petrus presb. et rectore de spitale de l. Colle Bertraduli dedisti mihi meritum, anulo uno de auro, per hanc

paginam repromicto tibi, ut ego neque meos eredes non abemus agere neque molestare, neque per placito fatigare tibi neque tuos supcessores de terris et rebus, quas abeo et detineo in predicto l. et fin. Colle Bertraduli da Credoimdeo et Cigo gg. ff. b. m. Vuillielmi, quas pro anime mee et qd. Bonedomne, q. fuit uxor mea, et filiorum meorum concedo predicti spitali. Pena: arg. libr. xx. Act. Luca. S. m. Petri. S. m. Augustini f. Bonie et Ciporlecti f. b. m. Iohanni tt. S. m. Uberti f. Vuidi t. Iohannes not. imp.

Originale: D. 213.

633.

Lucca, 21 Giugno 1103.

A. MCIII, XI kal. iul., ind. XI. Ego Petrus f. b. m. Pellegrini, quia tu Petrus presb. et rectore de spitale de l. Colle Bertraduli dedisti mihi meritum, anulo uno de auro, per hanc paginam repromicto tibi, ut ego neque meos eredes, tibi neque tuos supcessores agere neque molestare (non abemus) de suprascripto spitale, neque de terris et [...] cartula spitali dedit, neque de illis ar(?) [...], neque de illis boctis, neque de illo limname, qui modo abeo im l. Colle Bertraduli, quas pro anime mee remedium et anime remedium qd. Bonedonne, qui fuit comius mee, et pro anime remedium filiorum meorum predicti spitali concedo. Pena: arg. libr. xx. Act. Luca. S. m. Petri. S. m. Bonaldi f. b. m. Vuidi, q. fuit iudex t. S. m. Bomfilii f. b. m. Iohanni et Bonaccii f. Lamberti tt. Iohannes not. imp.

Originale: D. 197. *Nel verso, da mano del sec. XII*: De hospitali de Colle Bertral, non nostra.

634.

23 Giugno 1103.

« Offersio Guiscardi qd. Alberti canonice S. Martini de una petia terre in Cilliano ».¹

Regestum A, c. 18 v; Regestum B, c. 14 v. Cf. il reg. n. 637.

¹ *Il reg. B aggiunge*: Manu dicti Ughi not. (cf. il reg. seguente) M^oC^oIII^o, VIII kal. iulii.

635.

23 Giugno 1103.

« Offersio ab Ugo qd. Fralmi de orto in Pulia, qui tenet: caput in via publica, alterum cum uno latere in terra suprascripti patris sui, alterum (latus) in terra et media fossa Iohannis fabri. A. Domini MCM^o, nono kal. iulii. Ugo not. fecit ».¹

Regestum A, c. 15 v; Regestum B, c. 17 v. Cf. il reg. seguente.

¹ *Il nome del not. fu aggiunto da mano sincrona.*

636.

24 Giugno 1103.

« Libellum de eodem orto¹ datum a canonicis S. Martini predicto Ugoni qd. Fralmi pro xxxvi den. A. Domini mcm, octavo kal. iulii. Manu suprascripti Ughonis not. ».²

Regestum A, c. 15 v; Regestum B, c. 17 v. con la data 25 maggio.

¹ Cf. il reg. precedente, cui si riferisce. ² Il nome del not. fu aggiunto da mano sincrona. Il Reg. B ha: Ugho f. Fralmi, cum consensu patris, reddere tenetur annuatim (Luc.) capitulo den. xxxvi^o de quadam petia terre posita ad Poliam; manu Ughi not. m^oc^oiii^o, viii kal. iunii; quam terram dictus Ugho iudicavit eidem capitulo per aliam cartam vetustissimam; manu eiusdem Ughi not.

637.

24 Giugno 1103.

« Guiscardus f. qd. Alberti reddit nomine libelli annuatim (Luc.) capitulo den. xviii argenteos; ut continetur manu Ughi not. m^oc^oiii^o, viii^o kal. iulii, de una petia terre, q. (est) in confinibus Carrarie in l. dicto Cilliano ».

Regestum B, c. 14 v; Regestum A, c. 18 v. Il Reg. A: Libellum de eadem terra (cf. il reg. n. 634) datum a canonicis S. Martini eidem Guiscardo pro xviii den.; que tenet: caput in terra predictae canonice, alterum in via publica, latus in terra S. Iustine, alterum in terra Pecci de eodem loco.

638.

Compito (Lucca), 29 Giugno 1103.

A. mcm, iiii kal. iul., ind. xi. Ego Matelda relicta b. m. Vuidi et filia Mannecti, una per consensum et data licentia Martini fillastro et mundualdo meo, in cuius mundium esse visa sum, per anc cartula vimdo et trado tibi Morandus rectores de ospitale S. Petri, qui d. Potieuli,¹ una petia de terra, quod est oliveto, in l. et fin. Cumpito u. d. Vallelustri, tenentes: uno capo in via publica, alio cum uno lato in terra Iohanni f. b. m. Martini, alio lato im bosco. Recepti merito da Gerardus g. meo, arg. pro sol. x pro persona tua. Pena dupli. Act. in l. et fin. Cumpito. S. m. Matelde. S. m. Martini Matelde consentientes. S. m. Gerardini f. b. m. Puosi t. S. m. Martini f. b. m. Mori t. S. m. Boni f. b. m. Bernardi t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 70.

¹ d. Potieuli è su rasura.

639.

Pescia, 30 Giugno 1103.

A. mcm, prid. kal. iul., ind. xi. Nos Singnorello et Carbone gg. ff. b. m. Arcimomdi et Martino et Dominico gg. ff. b. m. Beriti per hanc cartula venundamus et tradimus in eglesia et mon. B. S. Petri apostoli, qui est edificato sito l., que d. Puttheuli, una petia de terra cum fundamento et casalino molini super se, qui esse videtur in l., que d. Ortale, prope Ripa; tenet:

unum caput in terra q. fuit domni Ughiecioni comitis, aliut in terra Casalese, latoras anbas in terra nostra, quas nobis reservamus, sicut ibi intermedio termina esse videtur. Recepimus merito da Ioannem provisor, arg. pro sol. xx de par(s) eccl. et mon. Pena dupli. Act. Piscia Maiore. S. m. Singnorelli et Carboni et Martini et Dominichi. S. m. Rodulfini f. Gripfi et Martini f. b. m. Gennari tt. S. m. Saracini f. b. m. Villani et Singnorelli f. Buonii tt. S. m. Uberti f. b. m. Robabelli t. Hildebrandus not. imp.

Originale: V. 124.

640.

Lucca, 14 Ottobre 1103.

Breve ad memoriam habendam, qualiter infra civ. Luc., prope eccl. S. Petri, qui d. Ciculo, presentia bonorum hominum, quorum nomina supter leguntur, Manno et Iohannes seu Rusticho gg. ff. b. m. Homicci per fuste, quas in suorum detinuerunt manibus, fecerunt placito et conventia in manum Petri, abas de eccl. et mon. S. Petri da Putheuli, de duo petiis de terris, qui sunt campora, in l. et fin. Grippo u. d. in Lapeta, pertinentes predictae eccl. S. Petri, sicut in circuitu earum per capitales et lateras inveniuntur esse; ut in eorum et de eorum ereditibus sine potestatem heas abendi et usumfructuandi et per omnem mensem aug. eidem Petri abas vel ad suos successores aut ad eorum misso in l. et fin. Capannule vel in predicto l. Grippo rendere debeant, de grano sist. xi et de fave sist. xi, totum ipso labore bono sicco, ad sist. iusto quartino venditorio, quale in classo iusto venditorio percurrit, et illa decimatione de illa blava qui de suprascriptis terris per singulos annos exierit, ad mon. dare debunt. Hec omnia observare debent, etscepto si vuastata fuerit per oste de rex aut de marchione, vel si gelaverit aut tempesterit; quod illo anno, qui hoc accidit, tertiam portionem de blava, qui remanserint, rendere debunt. Pena: arg. libr. x. Presentia: Blancardi qd. Huberti, Stefani f. qd. Petri, Morecti f. qd. Boniti et Rustichi f. qd. Teuti. A. mcm, prid. id. oct., ind. xi.⁴ Blanco ibi fuit. Stefano ibi fuit. Morecto ibi fuit. Rusticho ibi fuit. Bonifatius not. sacri pal.

Originale: R. 34.

¹ Nell' ottobre 1103 correva l' ind. greca XII.

641.

Laterano, 14 Ottobre (1103).

P(aschalis) (papa). Fratri et coepiscopo R(angerio) et canonicis Luc. eccl. Leonem ap. Sedis ep. decrevisse audivimus, ut si quis de vestre eccl. canonicis, non communiter viventibus, ec-

clesia excessisset, omnia eius ecclesiastica bona in usum fratrum communiter viventium conferrentur; quod in aliis etiam eccl. ab aliis Rom. pontificibus statutum agnoscimus. Unde miramur, quod confratre vestro Ildebrando in Rosellanam eccl. translato, prebenda eius et totum ecclesie beneficium, quod tenuerat, in privatos usus cesserit. Te presertim, frater R(angeri), delictum hoc impetit, quod ap. Sedis decreta inrefragabiliter custodire et sibi subditos cl. ad huius vite bonum, etiam invitos, debueras invitare. Precipimus ergo, ut omne illud Ildeprandi nunc Rosellani ep. beneficium in communiam redigatur. Dat. Laterani, 11 id. oct.

Copia del sec. XII, nel cod. della biblioteca Capit., n. 124, c. 3. Zaccaria, Iter litter., p. 16; Mansi, XX, 1096; Cappelletti, XV, 517; Migne, CLXIII, 124, n. 108; Bertini, IV, par. II, app. 122, n. XCII; Jaffé, n. 4454; Jaffé-L., n. 5965; Kehr, Italia Pontificia, III, 400, n. 13.

642.

(Non dopo il 1103).

« Hoc totum colligitur per cartulas e(m)ptionis de predictis terris,¹ factas a Lamberto, q. Bellone dicebatur, et a Cunittha qd. Berte ».²

Regestum A, c. 12.

¹ Cf. il reg. seguente, a cui si riferisce. Il presente reg. fa seguito alle parole *cultra una et scalas quattuor del reg. seguente stesso.* ² Il ms. aggiunge: *Has terras detinent filii Amati de Tempagnano cum consortibus pro IIII star. grani, quamvis dicant se reddere pro decima, ut credo.*

643.

1103.

« Offersio Henrici presb. de duabus petiis terrarum in Tempagnano, que fuerunt Boni Borningi presb.; quarum prima est ortus et tenet: caput in via publica, alterum in terra de filiis Butieri da Matraia, latus in terra Angeli qd. Betti da Fuoro, alterum in terra S. Martini; secunda tenet: caput in via publica (et) in terra * *, alterum in terra Rolandi qd. Betti et Domnoline uxoris Opithi, latus in terra S. Pantaleonis, alterum in terra S. Pantaleonis. A. Domini MCIII. Prima petia d. a Castagno, et est cultra una; secunda est u. d. Aia Vecchia, q. est cultra una et scalas quattuor ».

Regestum A, c. 12.

644.

1103.

« Offersio Fralmi qd. Morecti¹ et Gerardi et Ughi gg. qd. predicti Fralmi ad canonicam S. Martini pro anima Guidi qd. predicti Morecti, de una petia terre in Mugnano u. d. Pogiale, que est star. xxv, que tenet: caput in via et semitula, alterum

in terra Bonoti, latus in terra predicti Fralmi, alterum in terra Ceci qd. Landuiri. A. Domini MCHII >.²

Regestum A, c. 23. Cf. i regesti nn. 518, 669.

¹ *Segue il passo filiorum eius, scilicet Fralmi espunto.* ² *Il ms. nell'interlineo aggiunge: Hec terra vendita est Rubertino patri (?) Alfani iam sunt anni 1 et plus.*

645.

Lucca, 26 Gennaio 1104.

A. MCIV, VII kal. febr., ind. XII. Ego Brunectus f. qd. Bernardi per hanc cartulam pro anime mee et qd. matris mee remedio offero tibi hecl. et mon. S. Petri de l. Pozeoli omnia ex omnibus casis et terris, quas habeo in l. et fin. Colungnore, quas a me tenet Iohannes Napaio cum suis consortibus. Offerere videor, ut da modum in antea sint in iure et proprietate hecl. et mon. et in potestate monacorum q. ibi officium Dei fecerint, ea habendi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Brunecti. S. m. Pauli f. Lugi t. S. m. Rustichi f. qd. Martini t. S. m. Rubertini f. Iohannis et Martini qd. Petri tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: V. 89. Nel margine inferiore, sul recto, da mano del sec. XII: Marchus et consortes de Colongnora anuatim reddunt den. XVII et medium. Nel verso, da mano del sec. XII: Cartula offerionis de terra da Coloniora, cartula offerionis quam fecit Brunectus de terra da Colongnora, que est supra Villa Basserica.

646.

Sesto (Lucca), 12 Marzo 1104.

A. MCIV, IV id. mar., ind. XII. Nos Porc[ello f. b. m.] Homicci, que Lupo v., et Rustico et Homiccio gg. ff. supra-scripti Porcelli et Bo[nitha] m[ulier Porcelli et] filia b. m. Burelli et Pesuca congiux Rustichi et filia b. m. Lanberti seo [Cicula ux]or Homicci et filia b. m. Martini, nos Bonitha et Pesuca et Cicola consen[tien]tes nobis viri nostri et eidem vi(ri) nostri que supra Pesuca consen(tiente) eis genitor eorum, ubi interesse videtur notitia de parentibus et propinquiores nostri; hec sunt nomina eorum: Martinuco et Gogio gg. mei Bonitha et Fuscarolo consobrino meo Pesuca et Ubertelli g. meo et Vuilliemi et Albertini gg. que supra Cicula, ad quibus interrogate sumus s[equenter et]dicti paginam, per hanc cartulam [pro animabus] nostris remedium offerimus tibi eccl. et mon. S. Petri, sito¹ l. u. d. Puth[euli], duo petiis de terris, q. sunt campora et oliveto, in l. et fin. Sexto [Moriani?] u. d. Vingnale; una tenentes: uno capo [cum uno] lato in terra Ughi f. qd. Ildebrandi, alio capo in terra S. Martini, alio lato in terra [...]mani f. qd. Boniti; secunda, in ipso l., tenentes: uno capo in terra de filii qd. Gherardi qd. [...], alio in terra Martini f. qd. Homicci (?), lato uno in terra de filii qd.

[...]di (?) qd. Iohanni, alio in terra Inghitho (?) f. qd. [...].
 Offerrere previdemur, ut ab odierna die in eccl. et mon. et de
 abas vel priore et monaci q. ibi ordinati fuerint et ibidem offi-
 cium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usum-
 fructuandi. Pena dupli. Act. in suprascripto l. u. d. Sexto.
 S. m. Porcelli et Rusticucci et Homicci et Bonithe et Pesuche et
 Cicule. S. m. Martinuchi et Gogi et Fuscaroli et Ubertelli et Vuil-
 lielmi et Albertini parentibus et propinquiores Bonithe et Pesuche
 et Cicule interfuerunt. S. m. Cichi f. b. m. suprascripti Homicci
 t.² Heraldus not. regis.

Originale: F. 115. *Nel margine inferiore, sul recto, da mano coeva*:
 Pensione suprascripte cartule est duas libr. olei et XII sext. de musto, dum
 vixerit Porcellum; post mortem eius VI star. de musto tantum cum supra-
 scripto oleo. *Nel verso, da mano del sec. XIV-XV*: De terra de Stabiano;
 e da mano del sec. XV: Carte de Moriano, Stabiano de Moriano.

¹ *L'orig. ha*: scito ² *Tra S. m. Cichi etc. ed Heraldus etc. v'è un largo spazio in bianco.*

647.

Lucca, 18 Maggio 1104.

A. MCIV, XV kal. iun., ind. XII. Ego Bona mulier Vil-
 lani, qui est de l. et fin. Versilia u. d. a Frescionaria, et filia qd.
 Lupicini, comsentientes mihi viro meo, ubi interesse videtur no-
 titia Roberti iudex sacri pal., ad quo interrogata sum sequen[t]er
 etdicti painam, per anc cartula vindo et trado tibi Lambertus f.
 [q]d. Sighini una petia de terra cum arboribus super se, que est
 orto in l. et fin. Supurbano, qui d. Lei iudex, qui Ughiccione
 infantulo f. meo cum Cecio f. suprascripti qd. Lupici(ni) avun-
 chulo et tutore suo sibi comsentientes, in presentia Flaiperti iudex
 et missus imp. et cum sua data licentia et per plubicham autori-
 tatem, mihi Bona in parte et sorte seo divisionem stantem dedit
 pro omnibus chasis et chassinis seu chasalinis simulque terris et
 rebus meis, qui mihi erat pertinentes de pars qd. Actiulini, q.
 fuit f. qd. Gherardi, q. fuit vir meus, eidem Ughiccioni f. meo
 in parte et sorte seo divisionem stantem dedit pro suprascripta
 petia de terra, qui tibi Lambertus venundare videor, et est te-
 nentes ipsa petia: uno caput in via plubicha, alio in terra de
 ospitale de eccl. S. Georgii, latus uno in terra et dimidia fossa
 Benedicti q. fuit f. qd. Conradi, alio in terra et dimidia fossa de
 ospitale S. Petri, qui d. Maiore. Has petia, q. est ad pert. mensu-
 ratas sist. XXI et si plus inventa fuerit de meo iure et dominio,
 tibi vindo et trado. Recepit meritum da Sissemundo f. Bonii,
 nussecha unam auream pro sol. CLXX pro persona tua. Pena dupli.
 Act. Lucha, intus chasa qui fuit qd. Flaiperti iudex, q. Amicho
 fuit vochatus, iusta eccl. S. Angeli. Bona, Villanus Bone co-

mius sua comsensi. Bonifatio f. qd. Teuti et Paghanucci f. qd. Paghani da porta S. Gervasi in ac cartula rogaverunt per testimonium. Frediccione f. qd. Ildebrandi et Bonio f. qd. Vuiberti et Sisemundo f. eius et Villani f. qd. Vuidi et Lambertuccio f. qd. Ildebrandi in ac cartula rogaverunt per testimonium. Sighinulfus not. imp.

Originale: E. 99. Nel margine inferiore, sul recto, si ha la notizia di altra carta.

648.

1104.

« Libellum renovatum¹ de predictis terris² in persona Semundi vicedomini et Lamberti advocati gg. qd. Advocati et eorum heredum; que terre sunt in fin. Capannore.³ Factum est hoc libellum a. Domini mc quarto. Ildebrandus not. ».

Regestum A, c. 19 v.

¹ *Il ms. aggiunge: ut credo* ² *Cf. i regesti nn. 38, 41, at quali si riferisce. Il ms. aggiunge: quas obtulit Gerardus predictus* ³ *Il ms. aggiunge: Libellum dico datum a canonicis S. Martini eisdem gg. pro sol. xiiii reddendis canonice nostre in mense ian., prout in vetustissimo roncinio invenitur, in quo sic invenitur: Advocatus de Coldipothoro sol. xiiii et iii den.; et infra, in eodem roncinio, dicitur: Vicedominus sol. xx in novembri; et ita patet, quod alterum libellum est hoc xiiii sol., aliud illud xx sol., quod dabant antiquitus Advocati; et ideo credo, quod hoc libellum xiiii sol. fuerit Advocatorum Minorum, scilicet filiorum Donadei et Ildebrandi. Pro quibus habemus modo sol. vi et viii den. a quibusdam hominibus de Capannore.*

649.

Lucca, 2 Aprile 1105.

A. mcv, iv non. apr., imd. xiii. Nos Thabolina mulier Vuidi qd. Stefani et Mactilda mulier Bomfilii filius Allegri germane qd. Benenati cl., nobis consentientes viri nostris, per ac cartula livell. nom. ac censum etperexolv. dare videmus vobis Boncio qd. Martini et Cigo qd. Bonichi quatuor petiis de terris, quod sunt campora, ultra f(l)uvio Serclo im l. u. d. inn Arcuata et duo dicitur Campo Bocci, quas nos germane per libello abemus et detinemus de pars eccl. et canonica S. Martini Luc. Una, tenentes: uno capo im terra qd. Vuictoni, q. fuit cl., et de suis consortibus, alio in terra qd. Donati et Mori gg. et inn aliquantulo de ipso capo in terra Beriti, lato uno im terra Iohanni et Rustichi et Benedicti gg. et im terra Albiti et Gheti gg. et im terra Bonii, alio im terra qd. Uberti; secunda, tenemtes: uno capo im terra Bonii presb., alio im terra Ghecti qd. Lei et im terra Bonitii et aliquantulo im via publica, lato uno im terra suprascripti Ghecti et Boniti, alio im terra S. Matiei apostoli; tertia, tenentes: uno capo im via publica, alio in Vuindolfo, lato uno im terra regi, alio in terra suprascripti S. Mathei; quarta, tenemtes: uno capo

im Vuindolfo, alio im terra regi, lato uno im terra S. Concordii, alio im terra suprascripti S. Mathei. Dare videmus, ut da admoldum im vestra vel de vestris eredibus sint potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Nobis vel ad nostris eredibus per omnem memse aug., im qualecumque l., (reddere debeatis) de grano bono siccho sist. XII et XII de fave et XII de millio, totum ipso labore bono siccho a star. quartino iusto vemditorio; et illo anno qui suprascripti quatuor petiis deguastata fuerit per ostem regis aut marchionis, aut fluvio Serclo tullerit, quod rendere debeatis medietatem de omnem illa blava, qui de predictis petiis illo anno exierit. Pena: arg. libr. v. Act. Luca, prope eccl. S. Tome apostoli. S. m. germane. S. m. Vuidi et Bomfilii viri ipsarumdem consenserunt. S. m. Petri qd. Petri et Stefani qd. Petri tt. S. m. Boniti qd. Dominici et Alberighi qd. Raineri tt. S. m. Baroni qd. Mascari et Rolandi qd. Iohannes tt. Vuido not. imp.

Originale: L. 177. Regestum A, c. 37, scrittura del sec. XIII, d'altra mano. Nel verso, da mano del sec. XII: Libell. de terris in Arcuata et aliis locis, quas refutaverunt Berni (?) et Benenato; mense aug. xvi star. grani et xvi de fabis. Cf. il reg. n. 693.

650.

Lucca, 2 Aprile 1105.

A. mcv, iv non. apr., ind. xiii. Manifestu sum ego Bomcio qd. Martini, quia (vos) Thabolina mulier Vuidi qd. Stefani et Mactilda mulier Bonfilii filius Allegri germane qd. Benenati cl., vos iugalibus vobis consentientes viri vestris, per cartula livell. nom. ac cemsu etperexolv. dediste mihi et Cighi qd. Bonichi quatuor petiis de terris.¹ Dare videtis, ut in nostra vel de nostris eredibus sint potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Vobis vel vestris eredibus per omnem memse aug., in qualecumque l., (reddere debeamus) de grano² etc. Illo anno qui suprascripti petiis deguastata fuerit per oste regis vel marchionis, aut fluvio Serclo tullerit, quod rendere debeamus medietatem illa blava, qui de predictis petiis illo anno exierit. Pena: arg. libr. vi. Act. Luca, prope eccl. S. Tome apostoli. S. m. Bomci. S. m. Petri qd. Petri et Stefani qd. Petri et Boniti qd. Dominichi tt. S. m. Alberighi qd. Raineri et Baroni qd. Mascari et Rolandi qd. Iohannes tt. Vuido not. imp.

Originale: L. 178; Regestum A, c. 37, di scrittura del sec. XIII, d'altra mano.

¹ Seguono i confini come nel reg. precedente. ² Segue come nel reg. precedente.

651.

11 Aprile 1105.

« In nom. Domini, amen. Anno ab incarnatione Domini mcv, iii id. aprelis, ind. xiii. Nos Cunitho cl. et Ildebrando

seu Raineri gg. ff. b. m. Gerardi et Ricchelda coniux suprascripti Cunithi seu Cunitholini et filia b. m. Lei, q. fuit cl., seu Panfilia coniux suprascripti Ildebrandi et filia Tebaldi et Ermellina coniux suprascripti Rainerii et filia b. m. Rodolfi seu Bernardus f. b. m. Bonoti et Allegrecta mulier suprascripti Bernardi et filia b. m. Berti et Rainerius b. m. Gerardi per hanc cartam pro animarum nostrarum remedio et nostrorum parentum offerimus tibi Deo omnipotenti nostram portionem exintegram de una petia de terra, cassina, que est hospitium pauperum super se habens, et curte et orto et vinea et campus insimul comprehensa, quam habemus prope Tripontho ubi dicitur Trivium Luporum et vocatur Cospertinga; sicut continetur in (cartula) scripta manu Ughi notarii ».¹

Regestum A, c. 26, scrittura di mano del sec. XIII-XIV. Il doc. è preceduto dalle seguenti parole: Nota, quod hec sunt nomina antiqua illorum de Furno Vechio et de curia que dicitur Ildebrandi.

¹ *Il ms. aggiunge: quam nos non habemus. E quindi: Item fuit quidam antiquissimus suprascriptorum, qui vocabatur Gundalprando, qui dicebatur Gunditio, f. b. m. Erlende, que Eritia vocabatur.*

652.

Lucca, 25 Maggio 1105.

A. mcv, viii kal. iun., ind. xiii. Nos Gerardus f. Benedicti et Rainuccia iugales et filia b. m. Pepolini, consentiente mihi Rainuccia viro meo, ubi interesse videtur notitia Roberti iudicis sacri pal., a quo interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartulam venundamus et tradimus tibi Heinrico f. b. m. Lanberti, q. fuit cl., nostram portionem de una petia de terra cum casa super se, q. est solariata, seu casalino insimul comprehensa, a petris et a calcina atque arena constructa elevata esse videtur, infra hanc civ. Luc. prope eccl. S. Alexandrii. Tenet: unum caput in via publica, aliud in terra qd.¹ Pagani, q. fuit cl.,² et de suis consortibus, latus unum in terra et dimidia sepe et dimidie colonne de casa qd. Pepolini, aliud in terra et classo et curte comunale, unde tibi supter nostram portionem venundare videmur. Competit nobis medietatem. Ipsa nostram portionem, cum nostra portione de suprascripta curte prope eccl. S. Alexandrii, que: unum caput cum uno latere tenet in viis publicis, aliud caput in terra et suprascripta casa, quam tibi venundamus, aliud latus in terra qd. Borlinghi presb.; de hac petia, q. est curte, competit nobis octavam portionem; tibi eam venundamus et tradimus. Recepimus³ meritum, nuscam unam auream pro sol. lxxx. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Gerardi et Rainuccie, Gerardus coniugi consensit. Robertus iudex sacri pal. interfui. S. m.

Brunecti f. b. m. Bonpetri et Pipini f. Guidi tt. S. m. Lei f. Homodei t. Conradus not. imp.

Originale: N. 105.

¹ in terra qd. è su rasura. ² cl. è nell'interlineo su rasura. ³ L'orig. ha: recepimur

653.

Fosciana, 10 Luglio 1105.

A. mcv, vi id. iul., ind. xiii. Dum in villa Foxana, ad casam Roberti f. Martini, residente in iudicio Matilda comitissa et cum ea¹ Lanberto avvocato de Luca et Ubaldo de Luca et Ubaldo de Carpeneta atque Bono iudicibus nec non Fralmo seu Odaldo cosidicis, et ibidem presentibus: comite Alberto, Ragimundo de Bagise, Guidone f. Cunimundi, Rodulfo, Opizone, Guidone fratribus Erii filiiis, Gualdone, Rozone, Teuzone, Bellincio fratribus Rozonis filiiis et aliis compluribus, venit Petrus abas de mon. Pozeuli cum Fralmonе avvocato suo et cepit dicere, quod pars mon. haberet et possideret res illas, que fuerunt Ildebrandi f. qd. Pagani de Corsena, que sunt posite in Corsena et in Cocila et in Cuculagio et in² Muniano et in Buliano, in Villa et in Granaiolo et in Piscole et in Luliano et in Muntefigatense et in Galicano et in Mulazana, in Coldemelo, in Munte Altissimo et in Calumine et in Saxi; et si est quisquam homo, q. aliquit dicere voluerit, ego sum paratus standi ad racionem. Cumque interrogatus esset, si aliquis inde loqui voluisset et nullus inventus esset, tunc abas cepit rogare et deprecari³ comitissam, ut pro Deo et anime sue mercede mitteret bannum super ia(m)dictas res, super⁴ omnes alias, quas mon. modo videtur possidere vel in futuro tempore possessurum. Tunc comitisa missit bannum suum super ia(m)dictas res, ut nulla deinceps persona mon. de eisdem rebus sine legali iud(ic)io disvestire audeat; quod si fecerit, sciat se duo milia aureos compositurum. Ubaldu*s* iudex ss. Subscripti dictis iudex Bonus omnibus istis. Odaldu*s* causidicus interfui et ss. Lanbertus not.

Originale: L. 133. *Florentini, Memorie di Matilda. 2^a ed., doc., p. 204; Rena e Camici, V, par. II, 96, n. XXXVII; Mittarelli, III, app. 198, n. CXXXVI; Pacchi, Ricerche istor., app., n. VII; Cianelli, I, 150 estr.; Overmann, n. 90.*

¹ Segue adesset espunto. ² in è nell'interlineo. ³ Corretto da deprecare ⁴ super è nell'interlineo.

654.

Mammoli (Lucca), 22 Settembre 1105.

A. mcv, x kal. oct., ind. xiv. Ego Bonello f. b. m. Berte, quia tu Petrus abas de eccl. et mon. S. Petri, sito¹ l. u. d. Puctheuli, dedit mihi meritum Porcello f. b. m. Homicci pro persona tua, arg.,² per hanc paginam repromicto vobis, ut, post

meum obitum, Homodei f. meo et suis eredibus hac proeredibus rendere debeant pro remedium anime mee³ per omnem mense sept. sist. iv de bono vino musto, ad sist. iusto currente venditorio de l. Mammule et per omnem mense ian. libbera una de oleo bono, ad libbera currente venditoria de suprascripto l., ad pars eccl. et mon. vobis Petrus et ad subcessoribus tuis, si vos recipere volueritis. Si filio meo et suis eredibus ac proeredibus taliter non fecerint, volo atque ublico, ut sit composituro ipse filio meo et suis eredibus ac proeredi(bus) ad pars eccl. et mon. et ad abas et priore vel monaci, q. ibi ordinati fuerint, et ibidem officium Dei fecerint, penam arg. libr. iii. Act. foris Mammule u. d. ad Summa. S. m. Bonelli. S. m. Bernardi qd. Ursi, Leucci qd. Grinti tt. S. m. Beffucci qd. Gherardi, Singnorichi qd. Vuidi tt. Heraldus not. regis.

Originale: E. 78.

¹ *L'orig. ha*: scito ² arg. è nell'interlineo. ³ *Il passo*: pro remedium anime mee è nell' interlineo.

655.

Mammoli (Lucca), 22 Settembre 1105.

A. mcv, x kal. oct., ind. xiv. Ego Petruco f. b. m. Berte genne(r) Bonelli f. b. m. item Berte, quia tu Petrus abas de eccl. et mon. S. Petri sito¹ l. u. d. Puctheuli, dedit mihi meritum Porcello f. b. m. Homicci pro persona tua, arg.,² per hanc paginam repromicto tibi, ut post obitum suprascripti Boni sogro meo per me et per meis eredibus ac proeredibus ad pars eccl. et mon. pro anime remedium suprascripti Buonii rendere abemus per omnen mense sept. sist. iv de bono vino musto, et in mense ian. libera una de bono oleo, predicto musto ad sist. currente venditorio de ipso l., et oleo ad libera cur(ren)te venditoria de ipso l. Mammule, si vos recipere volue(ri)tis. Pena: arg. libr. iii. Act. foris Mammule u. d. ad Summa. S. m. Petruchi.³

Originale: R. 92.

¹ *L'orig. ha*: scito ² *Manca il quanto.* ³ *Segue come nel reg. precedente.*

656.

Lucca, 3 Ottobre 1105.

A. mcv, v non. oct., ind. xiii.¹ Manifestus sum ego Sifredi² qd. Ubaldi, quia vos Gregorius archid. et Lambertus³ archipresb. et Guido presb. et cantor canonaci et locopositi et Iohannes presb. et Ugo cl. ordinalis eccl. et canonica S. Martini Luc. per cartulam livell. nom. ac censum etperexsolv. dediste michi medietatem de castrum et curte que nunc(u)patur Rogi cum suis pertinentiis et iacentiis, pertinentes suprascripte eccl. et ca-

nonice, sicut ego ex parte iandicte canonice modo habeo et detineo. Dediste, ut in mea vel de meis heredibus sint potestatem eas habendi et usufructuandi. Etsceptaste et anteposuiste duo res massarities, que sunt in l. Dimethano, una d. a Ccampo, alia a Sala, cum suarum pertinentiis. Vobis vel ad successoribus vestris per omnem mensem dec. reddere debeam in civ. Luca ad partes supradicte canonice arg. den. de moneta de Luca numeros sol. xv, duodecim den. per singulos sol. rationatos, si vos recipere volueritis. Pena: arg. l. Duo libelli. Act. in predicta canonica. S. m. Sifredi. S. m. Cristofani qd. Emmi t. S. m. Uberti qd. Glandulfi not. t. S. m. Gerardi qd. Lamberti t. S. m. Uberti f. Vuidi t. S. m. Ardiccioni qd. Mori t. Vuido not. imp.

Copia 1270, 18 dicembre, di Turchius Benegualardi Rom. imperii iudex et not.: Z. 20; Regestum A, c. 1. Nel margine inferiore, della carta sul recto: Solvit trassemplatura sol. x. Nel verso, di mano dello stesso Turchius: Carta locationis facte Sifredi qd. Ubaldi de Boçano, de castro Rogio. Il Reg. A: Libellum renovatum (cf. il reg. n. 441) ab eccl. S. Martini de medietate etc. preter masia de Domeçano, quorum unum d. ad Campum etc.

¹ Nell'ottobre 1105 correva l'ind. greca XIV. ² Il Reg. A: Sifredi ³ Così la carta per Hubertus; cf. i regesti nn. 556, 567, 664, 677.

657.

31 Ottobre 1105.

« Falcone et Benedictus gg. qd. Martini reddere tenentur annuatim (Luc.) capitulo sol. decem de suprascriptis terris ¹ vel aliis positis in eodem loco. Manu Rodulfi not. (A.) M^oC^oV^o, pridie kal. novembris ».

Regestum B, c. 62 v; Regestum A, c. 43 v. Il Reg. A: Libellum renovatum de predictis quinque petiis (cf. i regesti nn. 276, 391) datum a nobis Falconi et Parronchio et Benedicto gg. qd. Martini et eorum heredibus tantum, pro sol. x. De Parronchio fuit Benedictus, de Benedicto Buiamonte, de Buiamonte (le parole Buiamonte de Buiamonte sono nell'interlineo) sunt Turchius et Ranuccius qd. Buiamonti et alii consortes. De quibus den. reddit modo Malaparuta qd. Gualtrotti qd. Bonifatii xl. den. pro uxore sua filia Buiamontis et Ranuccius xl. et Turchius xl. den.

¹ Cf. i regesti nn. 276, 391, ai quali si riferisce.

658.

Compito (Lucca), 6 Novembre 1105.

A. mcv, viii id. nov., ind. xiv. Ego Gottifredus f. Ubaldi per anc cartula pro anime mee etremedium offero tibi eccl. et mon. Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. que d. Potieuli, meam portionem de duo petiis de terris, quod sunt vineis, in l. et fin. Cumpito u. d. Vinea di Rimuoturo; una tenentes: uno capo cum uno lato in terra mea, quas mihi reservo, et Raineri g. meo, alio capo in terra Fralmi qd. Vuidi et in terra qui detinet Bonoto et Martinus gg. qd. Ceci, alio lato in terra Vuidi qd. Rustichi; secunda petia tenentes:

uno capo cum uno lato in terra mea, quas mihi reservo, et suprascripti Raineri g. meo, alio capo in terra qd. Ughi, alio lato in terra S. Marie, q. d. in Via, et in terra qui fuit Lei iudex. Competi mihi de tres portionis medietatem. Offerre provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. suisque rectoribus sim potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. in l. et fin. Cumpito. Gottefredus ss. S. m. Saracini f. b. m. Vuidi t. S. m. Gerardi f. b. m. Boniti t. S. m. Pagani f. b. m. Ursi t. Sigefredus not. imp.

Originale: F. 71.

659.

Lucca, 18 Novembre 1105.

A. MCV, XIV kal. dec., ind. XIV. Ego Pandulfus f. b. m. Passarini per hanc cartulam vindo et trado tibi Gerardo f. b. m. Sassi duo petiis de terris in l. et fin. u. d. Hisula prope Prato qui d. Marchionis; una, que mihi per tenimentum pertinere videtur ex parte eccl. et canonice S. Martini, ad reddendum per singulos annos de grano bono sicco sist. XII et de fave similiter sist. XII: unum caput tenet in via publica, aliut in terra Homodei et in terra Andree et Stefani gg., latus unum in terra suprascripti S. Martini, quam detinet Raineri qd. **, aliut in terra Lamberti qd. Signorecti Pelegrini; que est ad pert. mensuratas mod. II; secunda, q. mihi per tenimentum pertinere videtur ex parte eccl. et mon. S. Pontiani, ad reddendum per singulos annos de grano bono siccho sist. IX et de fave sist. IX: unum caput tenet in via publica, aliut in terra et dimidia fossa Albertini qd. **, latus unum in terra et dimidia fossa Sigefredi qd. Inghiti, aliut in terra Guidi qd. **; que est ad pert. mensuratas mod. unum et dimidio. Recepti meritum, anulum unum argenteum pro sol. CC. Pena dupli. Act. foris Luca, prope suprascripto Prato qui d. Marchionis. S. m. Pandulfi. S. m. Guilielmi f. b. m. Huberti iudicis t. S. m. Pinelli f. b. m. Ildeberti t. S. m. Gerardi f. b. m. Pagani t. Conradus not. imp.

Copia del sec. XII, di Rainerius not. imp.: B. 12. Nel verso, da mano del sec. XIII: De Ponte S. Petri.

660.

Lucca, 22 Gennaio 1106.

A. MCVI, XI kal. febr., ind. XIV. Ego Vuido f. qd. Albertini, quia tu Cecia genitrix mea et mulier Gerardi dedisti michi meritum, anulum aureum, propterea, consensu et auctoritate Ceci qd. Carbonis tutoris mei et Signorecti avi et tutoris mei, per hanc paginam repromicto tibi, quod nec ego neque mei heredes, tibi vel tuis heredibus, litem aut aliquam intencionem mit-

tere vel facere non habebimus, per quam perdatis ullam de duabus petiis de terris; prima, q. est campus, in l. q. d. Surbano Lei iudicis, que tenet: unum caput in via publica, aliud in terra Lanfranchi, latus unum in terra et dimidia fossa qd. Tederelli et in terra et dimidia fossa filiorum Uberti, aliud in terra Ursichi; que est per mensuram mod. II et dimidio, et si plus inventa fuerit; secunda est campus, in l. Ronco, tenet: unum caput cum uno latere in viis publicis, aliud caput in terra * *, aliud latus in terra q. fuit patris mei et tua que supra Cecia. Si vobis ita non observaverimus, sicut legitur in tinore de illa donationis cartula, quam tu Cecia michi fecisti de tua quarta portione de casa, q. fuit patris mei, que est infra civ. Lucam prope Arco, et est ipsa cartula scripta ex manibus Curadi not., q. Bonoto v., et pro ipsa donatione, cum auctoritate predictorum meorum tutorum et consilio aliorum meorum parentum, hanc promissionem tibi feci, et si vobis ita non observaverimus, spondeo una cum meis ereditibus componere penam arg. libr. xx. Act. Luca. S. m. Vuidi. S. m. Ceci et Singnorecti q. auctoritatem Vuido dederunt. S. m. Uberti qd. Bonacci et Homodei Sporonari tt. S. m. Gregorii qd. Donnucci et Bonifatii qd. Teuti tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: E. 118.

661.

Lucca, 28 Febbraio 1106.

A. MCVI, prid. kal. mar., ind. xiv. Manifestu sum ego Falcone f. b. m. Berfanii, q. fuit cl., quia tu Pecone f. b. m. Martini per cartula libell. nom. ac censum etperexolv. dedisti mihi una petia de terra vacua in l. et fin. Ponte Marchioni prope eccl. S. Petri de suprascripto l. Ponte, quas tu per libellum abetis de pars eccl. et ponte S. Petri, tenemtes: uno capo in via publica, aliud in terra de eccl. et ponte, et in terra S. Pontiani et de eorum consortibus, lato uno in terra eccl. et ponte, aliud in terra quas ego per libellum abeo (de) par(s) eccl. et ponte, qui da me detinet Pandolfino. Dedisti, ut in mea vel de meos eredes sint potestatem eas abendi et usumfructuandi. Tibi vel ad tuos heredes per omnem mese oct. rendere debeamus, in qualecumque l., arg. den. de moneta de Luca numeros xxx. Pena: arg. libr. x. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Falconi. S. m. Pando(l)fi f. b. m. Bonii cl.¹ t. S. m. Alberti f. b. m. Seniorecti t. S. m. Bolgari f. b. m. Ughi t. Cumradus not. imp.

Originale: B. 64.

¹ cl. è nell' *interlinco*.

662.

Colline, 19 Marzo 1106.

A. MCVI, XIV kal. apr., ind. xv.¹ Manifesti sumus (nos) Cigo f. b. m. Benedicti et Pagano f. b. m. Cumpiti, quia tu Petrus abbas de eccl. mon. Domini et S. Petri, qui est constructo et edificato sito l. et fin. u. d. Potieuli, per cartula livell. nom. ac censum perexolv. dedisti nobis una petia de terra, ubi fuit silva, in l. et fin. Cumpito u. d. Valle Cava, pertinentes eccl. et mon., et est tenentes: uno capo in terra Vuidi qd. Rustichi, alio in terra mea Cigo et de consortibus meis, lateras ambas in terra S. Salvatoris de Sexto. Dedisti, ut in nostra vel de nostris eredibus sim potestatem eas abendi et usumfructuandi. Vobis vel ad successoribus vestris per omne mense dec. retdere debeamus ad pars eccl. et mon., infra mon., de castangne bone mollaie secche sist. VI, ad iusto sist. quartino currente venditorio, quale in l. et fin. Cumpito meliore percurrit. Pena: arg. libr. III. Duo libelli. Act. in l. et fin. Colline. S. m. Cighi et Pagani. S. m. Bonuchi f. b. m. Bungni t. S. m. Boniti f. b. m. Teuti t. S. m. Iohanni et Canuti gg. ff. b. m. Iohanni tt. Si-gefredus not. imp.

Originale: F. 68. Nel verso, da mano del sec. XIII: Gerardinus et Sabatino Pandegrano et Piero sunt tenitores terre, q. [hic?] continetur, et redunt star. VI castaneorum.

¹ *L' ind. corrisponderebbe se fosse usato il computo fiorentino (= 1107).*

663.

Lucca, 6 Giugno 1106.

A. MCVI, VIII id. iun., ind. XIV. Nos Inghitio f. b. m. Iohanni et Iolecta iugalibus filia b. m. Cirondi, ego Iolecta consentientes mihi vir meus, ubi interesse videtur notitia Lei iudex regis, a quibus interrogata sum sequenter etdicti paginam, per anc cartula pro ani(ma)bus nostris etremedium offerrimus tibi eccl. et mon. Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. que d. Potieuli, una petia de terra, quod est campo, in l. et fin. u. d. al Moio, ten(en)tes: uno capo in terra nostra, quas nobis reservamus, alio in terra qui detinet Manno, lato uno in terra de filii qd. Rolandi qd. Dinari, alio in terra Sigefredi qd. Ubaldi. Offerre previdemur eo videlicet ordine, retento nobis usufructu, et redendum ad pars eccl. et mon. per singulos annos im mense aug. sist. uno de grano et uno de fave vel de milio, ad iusto sist. quartino currente venditorio, quale infra civ. Luca meliore percurrit; et si forsitan Cirondo f. nostro ad seculo stare voluerit, recipiat libellum de suprascripta terra, ad redendum per singulos annos im mense aug. sist. VIII de grano bono sicco et de fave similiter bone, ad iusto sist. quartino currente venditorio,

quale infra civ. Luca meliore percurrit, vel de milio; et si ita non fecerit, abeat mon. suprascripta terra ad faciendum quicquid voluerit, absque omni calunnia, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. suisque rectoribus sim potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Inghiti et Iolecte, Inghitio conius sue consensi.¹ S. m. Baroni f. b. m. Petri t. S. m. Dominichi f. b. m. Rustichi t. S. m. Sigismundi f. b. m. Ursi t. Sigefredus not. imp.

Originale: Q. 199. *Net verso, da mano del sec. XII*: Cartula Inghiti [...] patris Cironi de Luca.

¹ Sotto vi è uno spazio in bianco

664.

Lucca, 5 Luglio 1106.

A. mcvj, iii non. iul., ind. xiv. Nos Gregorius archid. et Hubertus archipresb. et Raineri cl. et primicerius et Vuido presb. et cantor kanonici et ordinarii de eccl. et canonica S. Martini de piscopatu istius Luc., per consensum de alii presb. et diae. seo cl. confratribus nostris, per hanc cartula libell. nom. ad cemsu etperexsolv. dare videmur tibi Vuido¹ f. b. m. Ramundi, q. fuit monachus, omnia ex omnibus casis et cassinis seo casalinis simulque terris et rebus cultis et incultis, qui esse videtur in l. et fin. Caraiia u. d. in Cruci² et in l. et fin. Turingo prope eccl. S. Petri, et in suprascripto l. Carraia u. d. Ortice-tulo,³ pertinemtibus suprascripte eccl. et canonice, et tu Vuido abere et detinere videtur. Dare videmur, ut in tua vel de tuis eredes sin potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Nobis vel ad supcessoribus nostris per omne mense aug. remdere debeatis in canonica, arg. den. de moneta de Luca XLVIII.⁴ Pena: arg. libr. x. Duo libelli. Act. Luca. Gregorius archid. ss. Hubertus archipresb. ss. Vuidus presb. et cantor ss. Rainerius cl. et primicerius ss. Morectus presb. ss. S. m. Ildibrandi f. b. m. Pasquali et Huberti f. b. m. Bernardi tt. S. m. Rolandi f. b. m. Iohanni * * t. S. m. Rolandi f. b. m. Adanulfi, q. fuit not., t. Rodulfus not. imp.

Originale: D. 3; *Regestum A*, c. 21 v; *Regestum B*, c. 15. *Net margine inferiore, sul recto, sono ripetuti di mano dello stesso Rodulfus i nomi di tutti i testimoni.*

¹ *Il Reg. A*: Libellum renovatum etc. in persona Guidi qd. Raimundi monachi de omnibus supradictis terris, q. date fuerunt prius per libellum Aimo presb. et Guido (cf. *il reg. n. 106*) et de his, que date fuerunt per libellum Ildibrando qd. Guidi. ² *Il Reg. A*: Croci ³ *Il Reg. A*: Orticheto ⁴ *Il Reg. A*: sol. iv *Il Reg. A aggiunge*: De predicto Guidone fuit Aimellina, de qua Accursus et Aldimari, de Aldimari Raffacane, de Accurso Ugolinus; qui reddunt predictam pensionem. Et nota quia terre, que date fuerunt Aimo presb. et Guido et Pasquali (*segue*: fuerunt per libellum cancellato), oblate fuerunt nobis a primo Ottone imp., sicut infra dicitur (cf. *il reg. n. 20*).

665.

Lucca, 29 Luglio 1106.

Notitia brevis [ad] memoriam habendam, qualiter infra Luc. civ., [presentia :] Buosi f. b. m. Lei et Guillelmi f. b. m. Iohannis et Raineri f. b. m. Boni, precep[erunt] Bon[icus] [...] Lei et Melda iugales et filia b. m. Bonsomi, consentiente Melde viro suo, I[l]d]ebr[ando] f. b. m. Petri, ut daret atque traderet in eorum vice Huberti not. et Ildebran[do] g[g.] (ff.) b. m. Matholini corporaliter investitionem possessionis atque proprietatis de una p[etia], q. est ortale et campus insimul, in l. et fin. Piscinule. Tunc Ildebrandus, sicut ipse Bonicus et Melda ei preceperunt, dedit Hubert[o] et Ildebrando gg. de suprascripta petia investitionem; que: unum caput tenet in via publica, aliud in terra et dimidia fossa Conradi not., q. Bonotus v., latus in terra et dimidia fossa de filiis qd. Huberti iudicis, aliud in terra suprascripti Bonichi et Melde, quam sibi reservaverunt. Est ad pert. memsuratas sist. xxiv. Presentia: suprascriptorumdem Buosi qd. Lei et Guillelmi f. Iohannis et Raineri f. b. m. Boni et aliorum. A. mcvj, iv kal. aug., ind. xiv. Buosus q. ibidem fuit. Guillelmus q. ibidem fuit. Raineri q. ibidem fuit. Conradus not. inp.

Originale: L. 165.

666.

Lucca, 31 Luglio 1106.

A. mcvj, prid. kal. aug., ind. xiv. Nos Hubertus et Ildebrandus gg. ff. b. m. Matholini et Adaleita mulier Huberti et filia Belloni, quia tu Gerardus presb. f. Bonichi dedisti nobis meritum, arg. pro sol. trecentum, consentiente mihi Adaleite viro meo, per hanc paginam repromictimus tibi, ut numquam non habeamus potestatem, nec nos neque nostri heredes, tibi neque heredibus tuis, intemtionare neque molestare nullam de una petia de terra, q. est ortale et campus insimul, in l. et fin. Piscinule, quas tibi per cartula Conradi not. imp. ex comparatione obvenit a nobis. Pena: arg. libr. xx. Act. Luca. S. m. Ildebrandi et Adaleite. Hubertus not. imp. ss. et coniugi mee conse(n)si. S. m. Guidi f. b. m. Rustichi t. S. m. Duranti f. b. m. Botogni t. S. m. Villani f. b. m. Iohannis t. Conradus not. imp.

Originale: L. 170.

667.

Lucca, 21 Agosto 1106.

A. m[c]vj, xii kal. sept., ind. xiv. Nos Bellidone f. [...] Corbi et Guilielmo f. b. m. Sigifredi seu Mactilda mulier suprascripti Bellidoni et filia b. m. Man[ti?], ego Mactilda consentientes michi vir meus, ubi interesse videtur notitia Flagi[perti] iudicis, q. Domnodei v., et missus inp., a quo interrogata

sum sequenter edicti pagina, cum suprascripto Guiliel[mo] consentientes mihi vir meus,² per hanc cartula pro ani[marum] nostrarum remedium offerrimus tibi eccl. B. S. Bartholomei apostoli u. d. Ciciana, una petia de terra nostra cum casis et cassinis seu casalinis super se habentes seu cimiterio [ipsius] eccl., totas insimul comprehensa, in predicto l. Ceciana iusta eccl. predicti S. [Bartholomei, qui: unu capo tenet in terra Sigifredi nepus Pugnecti et aliquantulo de ipso capo in terra nostra, quas nobis reservamus, aliu in terra de ospitale S. Iohannis de Capite de Burgo S. Fridiani, latus unum in terra suprascripti Sigifredi, alio in terra qd. Rolandi qd. Dinarii et in terra qd. Ubaldi qd. Sigifredi. Offerre previdemur, ut ab odierna dies in ipsius eccl. et de illis presb. et diac. seu cl. q. ibi pre tempore ordina[ti fuerint] et ibidem officium Dei fecerint, in eorum sint potestate eas habendi et usufructuandi. Non habeant potesta[tem] nullus ep. neque nulla potestas predictas res per libellu dare, neque alienare. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Bellidoni et Guilielmi et Mactilde. Flaipertus iudex inp. interfui. S. m. Guido f. b. m. Ragimundi monachi et Actiolini f. b. m. Benti tt. S. m. Boniti f. b. m. Iohanni et Gottifredi f. Bernardi tt. Ildibrandus not. inp.

Copia del sec. XII, di Bernadus not. sacri pal.: M. 100. Nel verso, da mano del sec. XIII: De patronatu (cancellato) et terra de Pelliciatico, unde exeunt star. xvi.

¹ *L'anno deo' essere il 1106, trovandosi viventi in tal'epoca le persone rammentate nel doc.: cf. il reg. n. 717. L'ind. XIV corrisponderebbe anche all'anno 1076 e all'a. 1136; ma nel 1076 viveva tuttora Ubaldo qd. Sigifredo (cf. il reg. n. 441) e nel 1136 non doveva più vivere il giudice Flaipertus (cf. il reg. n. 537). Nello spazio poi tra millesimo e sexto non capirebbe trigesimo*
² *Il passo cum suprascripto Guiliel[mo], consentientes mihi vir meus è nell'interlineo.*

668.

8 Novembre 1106.

« Scoetus cl. f. qd. Bonini cl., titulo oblationis, obtulit (Luc.) capitulo unam petiam terre positam in confinibus Verciani, in l. Castangno; ut continetur manu Ughi not. (A.) MCVI, VI idus novembris ».

Regestum B, c. 30 v. Cf. il reg. n. 673.

669.

(Non dopo l' 11 Novembre) 1106.

« Offersio Gerardi et Ughi gg. qd. predicti Fralmi¹ de una petia iuxta predictam, quam obtulit supra Fralmus qd. Morrecti.² A. Domini MCVI ».³

Regestum A, c. 23.

¹ *Cf. i regesti nn. 518, 624.* ² *Cf. il reg. n. 518, cui si riferisce.* ³ *Il ms. aggiunge: De hac terra habemus XIII star. grani a filiis Falabrine et a filio Cagnole. Il passo De hac etc. fino a Cagnole fu scritto da mano coeva. Cf. il reg. seguente.*

670.

11 Novembre 1106.

« Libellum datum a canonicis S. Martini de predictis terris de Vignali, quas obtulit predictus Fralmus¹ et filii eius,² scilicet Gerardus et Ugo, que sunt una petia, datum ipsis gg. ff. predicti Fralmi et eorum heredibus tantum, pro sol. v in novembri et v sol. in agosto, reddendis ad canonicam S. Martini; que tenet: caput in terra predictorum gg. et Aldimari consortis eorum, alterum in terra Bonoti et Salichieri³ et in terra predictorum gg. latus in terra q. fuit predicti Bonoti, alterum in terra Ceci qd. Landuini; que est star. L. A. Domini MCVI ».⁴

Regestum A, c. 23; Regestum B, c. 10.

¹ Cf. il reg. n. 518, cui si riferisce. Il Reg. B ha: Frammi ² Cf. il reg. precedente, cui si riferisce. ³ Il ms. aggiunge: de quo fuit Vitalis de S. Maria in Via ⁴ Il ms. aggiunge: De predicto Ugo fuit Lambertus Terribilis et Thuccus; de Lamberto uxor Falabri[ne] (Falabrine pare abraso); de Gerardo Ubertus, de Uberto Guido et Ubertus. Il Reg. B aggiunge: Manu Ughi not. MCVI, III idus nov.

671.

Lucca, 1 Dicembre 1106.

A. MCVI, ipsa die kal. dec., ind. xv. Ego Petrus f. qd. Dominichi per hanc cartulam dono et trado tibi Ciche filie qd. Inghiti¹ meam portionem ex duabus petiis de terris in l. Sam Brancati,² que sunt vinee; prima tenet: caput cum uno latere in terra Ghirardinga, aliud caput in terra S. Brancatii, aliud latus in terra Rolandinga; secunda, in ipso l., tenet: caput cum latere in terra Rolandinga, aliud caput in terra S. Brancatii, aliud latus in terra Rolandinga. Competit michi quarta portio. Recepti launechil meritum, arg. a Pagano qd. Boniti pro persona tua. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Petri. S. m. Martini et Iohannis gg. ff. qd. Cuniti tt. S. m. Davini f. qd. Pagani t. Ildibrandus not. regis.

Originale: P. 142. Cf. il reg. n. 741.

¹ Inghiti fu scritto dopo nello spazio lasciato in bianco. ² Così l'orig. per S. Pancratii

672.

Lucca, 2 Dicembre 1106.

A. MCVI, IV non. dec., ind. xv. Ego Petrus f. qd. Dominichi, quia tu Cicha f. qd. Inghiti¹ dedit michi meritum, arg. Paganus qd. Boniti pro persona tua, per hanc paginam repromitto vobis, ut si evenerit aut apparuerit ullum meum datum vel factum sive patris mei, quod nos fecissemus aut misissemus in qualunque persona aut in quocumque l. de illis casis et cassinis seu ca(sa)linis simulque terris et rebus meis mobilibus et immobilibus,

quas modo habeo aut in antea acquisivero, per quod tibi vel tuis heredibus lis aut intentio sive molestia ad crescat aut deveniat, spondeo una cum meis heredibus componere penam arg. libr. x.²

Originale: R. 75.

¹ Inghiti fu scritto dopo nello spazio lasciato in bianco. ² Segue l'escatto collo come nel reg. precedente.

673.

1106.

« Offersio Scotti cl. qd. Bonini cl. canonice S. Martini de una petia terre in Sorbano Lei iudicis, que est in l. u. d. ad Castagno predicti Bonini cl.; que tenet: (caput) in terra Gottifredi qd. Iohannis, alterum in terra (* *), ambo latera in via publica; de qua obtulit canonice nostre de sua parte mod. unum. A. Domini MCVI ».

Regestum A, c. 28 v e c. 42. A c. 42: Offersio a Scotto cl. qd. Bonini cl. de una cultra in Sorbano Lei iudicis u. d. a Castagno; ambo latera tenet in viis publicis. Cf. il reg. n. 668.

674.

Borgo S. Frediano (Lucca), 22 Marzo 1107.

A. MCVII, XI kal. apr., ind. xv. Nos Angelo f. b. m. Homodei et Omodei f. predicti Angeli et Adalegita mulier predicti Homodei et filia b. m. Vuillielmi, ego Adalegita comsentientes mihi viro meo et eidem viri mei comsentientes sibi viro⁴ suo, ubi interesse videtur notitia Seniorecti iudex imp., a quo interrogata sum sequenter etdicti paginam, per hanc cartula venundamus et tradimus tibi Morecto f. b. m. Brunelli nostra portionem de una petia de terra, q. est campo, in l. et fin. Scleto u. d. a Capanna, prope eccl. S. Amprosi, tenemtes: uno capo in terra Vitali, aliud in terra Ceci qd. Lamduini et in terra, quas tibi supter venundare videor:² lato uno in terra Vuidecti et in terra S. Marie, aliud in terra de filii qd. Vitali et in terra Villani, q. d. Plangepersica. Est ad pert. memsuratas sist. xxv. Competi mihi³ sist. xvi. Seu venundamus⁴ et tradimus tibi una petia de terra, q. est campo, in eodem l. Capanna, tenemtes: uno capo in terra, quas tibi supra venundavimus, aliud in terra de suprascripti filii qd. Vitali et de eorum comsortibus, lato uno in terra suprascripti Ceci, aliud in terra de ospitio S. Petri. Est ad pert. memsuratas sist. III. Recepimus meritum, arg. pro sol. CLXXX. Pena dupli. Act. burgo qui d. S. Frigiani. [S.] m. Angeli et Omodei et Adalegite, [Ho]modei comiux sue cumsensit. Seniorectus iudex imp. interfui. [S.] m. Gerardi et Bernardi gg. ff. b. m. Seniorecti tt. S. m. Gerardi f. b. m. Lamberti et Mactiulini f. b.

m. Carboni tt. S. m. Martini f. b. m. Moroni t. Cumradus not. imp.

Originale: E. 36. Dopo la sottoscrizione del not. si ha, sul recto, da mano coeva, la notitia di altra carta.

¹ Così l'orig. per patre ² Così l'orig. per videmur ³ Così l'orig. per nobis (?) ⁴ Seu venundamus è su rasura.

675.

5 Aprile 1107.

« Bonus qd. Andree refutavit duas petias terrarum Luc. capitulo; que sunt in confinibus Vaccule prope eccl. S. Marie de Scopiccio. Manu Ughi not. (A.) M^oC^oVII^o, nonas aprilis ».

Regestum B, c. 63 v; Regestum A, c. 45 v.

676.

(Pozzeveri, Lucca), 29 Giugno 1107.

A. MCVII, III kal. iul., ind. xv. Ego Hughiccione f. b. m. Teuperti per anc cartula pro anime mee etremedium offero tibi eccl. et mon. Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. Potieuli, ubi donnus Petrus abbas preesse videtur, una petia de terra mea, quod est campo, in l. et fin. Cavalliana u. d. Vingnale, tenentes: uno capo in terra de Orgolli, alio cum ambas lateras in terra Porcarese. Offerre provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. suisque rectoribus in eorum sim potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. infra suprascripta eccl. et mon. S. m. Hughiccioni. S. m. Frederichi f. b. m. Moroni cl. et abbas t. S. m. Omodei, da Iuviano, f. b. m. Fralmi t. S. m. Raimundini, da' Sugromingno, f. b. m. Poppi t. S. m. Huberti f. b. m. Tadi t. Sigefredus not. imp.

Originale: Q. 52. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Sigefredus: Sarapina mulier suprascripti Hughiccioni, consentiente sibi (sibi è nell' interlineo) vir suus, posuit investitione super altare suprascripti S. Petri de suam portionem de terra, q. in ista cartula legitur, im presentia suorum propinquorum et de suprascriptis testibus, eadem die. Nel verso, da mano del sec. XII: Fos(s)a Aselnaria.

¹ L'orig. ha: sa

677.

Fiesole, 18 Settembre 1107.

Paschalis (papa). Gregorio archid., Huberto archipresb., Rainerio primicerio, Guidoni cantori Luc. eccl. eorumque confratribus. Vobis ac posteris vestris, q. in B. Martini eccl. divine servitutis officii invigilare curaverint, partes altaris ac sacrarii confirmamus, ut ad vestre sustentationis usus in perpetuum habeatis oblationum partem, que vel ad altaria matricis eccl. vel ad Vultus sacrarium offeruntur, sicut eandem partem a superiorum episcoporum temporibus usque ad presentis ep. Rangerii tem-

pus et in hac, quę prima agitur indictione, pacifice possidetis. Confirmamus vobis oblationes aliarum eccl., quas vel in festivis processionibus vel in defunctorum exequiis accipere consue(vi)stis; possessiones, quas b. m. Berta regina seu fideles alii ad canonicorum gubernationem concessisse noscuntur, sive in futurum concedi contigerit. Decimarum redditus, quos episcopali provisione vel intra Luc. urbem vel in suburbiis possidetis vel in futurum obtinebitis, vobis in perpetuum manere concedimus. Honestas caritative subiectionis consuetudines, quę vobis ab aliarum eccl. clericis exhiberi solent, tamquam caritatis officia, statuimus perenniter observari. Dat. Fesulis, per manum Iohannis S. R. Eccl. diac. card. ac bibliothecarii, XIII kal. oct., ind. I. A. M^oC^oVIII^o, pont. Paschalis II pp. IX°.

* *Originale*: BB. 38. *Sigillo di piombo, perduto.* Barsocchini, V, par. I, p. 378; Jaffé, n. 4580; Jaffé-L., n. 6168; Kehr, Italia Pontificia, III, 400, n. 14.

678. *Fiesole, 18 Settembre 1107.*

Paschalis (papa). *È del tenore della bolla precedente; aggiunge solo*: Statuimus ut si quis infra civ. vel in suburbiis apud matricem aecl. sepulturam elegerit, nulli liceat vobis vestrisque successoribus molestationibus fatigare.

Falsificazione in forma di originale: BB. 27. *Sigillo di piombo, perduto.* *Copia del sec. XII, arch. Cap.*: BB. 32; *Copia cart. del sec. XVII nel cod. dell' arch. Cap.*: P^o XI, c. 31. Pflugk H. Acta, II, 190, n. 228; Kehr, Italia Pontificia, III, 400, n. 15. *Questa bolla è giudicata spuria dal Kehr, loc. cit.*

679. *Tassignano (Lucca), 2 Dicembre 1107.*

A. MCVII, IV non. dec., ind. I. Ego Raimundus f. b. m. Schiaffi per hanc cartulan pro anime mee remedium et pro remedium anime qd. genitori meo offero tibi eccl. et mon. S. Petri, que est constructo et edificato in l., que d. a Putiuli, duos portionis de omnibus ex omnibus casis et terris et rebus, quen habeo in l. et fin. u. d. Valiano, que est prope u. d. a Tassignano, et in l. et fin. Lanmari et in eorum fin. et per aliis locis et vocabulis ubicunque abbe(re) visu sun, tan de casis et rebus donicatis quan et massariis. Etscepto et antepono honnibus terris et rebus, quen habeo in l. et fin. u. d. a Picciurano, que in mea reservo potestaten. Offerrere provideor, ut ab odierna die eccl. et mon. et monacorum q. ibi pre tempore ordinati fuerint et ibiden officium Dei fecerint, in eorum sint potestatem eas abendi et usunfructuandi. Non habeat potestaten nulla potestas predicta res tollere neque alienare. Pena dupli. Act. in l. et fin. u. d. Tassignano.

S. m. Raimundi. S. m. Pagani f. b. m. Bonfanti t. S. m. Homodei f. b. m. Gherardi t. S. m. Petri f. b. m. Iohannis t. Bonus-filius not. regis.

Originale: F. 148. *Nel verso, da mano del sec. XIII*: Cartula ofertionis facta a Raimundus de Lamari.

680. *Borgo S. Frediano (Lucca), 16 Marzo 1108.*

A. MCVIII, XVII kal. apr., ind. I. Nos Paganus f. qd. Rolandi et Angnes iugalis filia Arduini et Icta relicta superscripti Rolandi filia qd. Donadei, ex parte patris sui lege Romana vivens, consentiente michi Angne viro meo, ubi interesse videtur notitia Lei iudicis, a quo interrogata sum secundum edicti paginam, per hanc cartulam venundamus et tradimus tibi Octe relicte qd. Ildibrandi et filie qd. Alboni cassinam et rem massariciam nostram in l. Quarto, in qua residere et habitare videtur Bonicus massarius f. qd. Pecci, quam Pelegrinus da Buiti a nobis per feu(du)m habet. Recepimus meritum, anulum auri a Lamberto f. qd. Gasdie pro sol. cc. Pena dupli. Act. in burgo S. Fridiani. S. m. Pagani et Angnes et Icte. Leo iudex regis confirmo. S. m. Vuidi qd. Enrici et Guillelmi qd. Saracini et superscripti Pelegrini tt. S. m. Vuidi qd. Vuidi et Guillelmi qd. Pelegrini tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: V. 2. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Ildibrandus*: Ista cartula est facta in eo tinore: si nos Paganus et Angnes et Icta vel nostri heredes infra sex menses, quod mortua eris, dabimus pro anima tua ubi iudicabis, sol. cc. din. Luc. monete, aut si non iudicabis, dabimus cc. sol. Cecilie f. tue, quod deinde in antea ista cartula sit inanis et vacua et superscripta res nobis revertatur absque omni calunnia: et si nos sic hec non observaverimus, ut deinde in antea superscripta cassina et res massaricia sit in iure et proprietate illius, ubi eam iudicabis vel superscripte Cecilie et suorumque heredum. *Nel verso, da mano del sec. XII*: Pingnum quod fecerunt Icta et Paganellus et Agnes iugales de cassina et re, quod est a Quarto.

681. *25 Marzo 1108.*

« Medonia relicta qd. Orlandi filia qd. Singnorecti obtulit Luc. capitulo suam partem, q. est medietas de casa et rebus et massaritiis, que esse videntur in plebe S. Stefani, quas detine(n)t Iohannes et Mencuccingus qd. Barocchi, et de terris ad dictas massaritias spectantibus. Manu Ugonis not. (A.) millesimo CVM^o, VIII° kal. aprilis ».

Regestum B, c. 75 v.

682. *(Pozzeveri, Lucca), 25 Aprile 1108.*

A. MCVIII, VII kal. madii, ind. I. Ego Icta, lege Romana vivens, relicta qd. Rolandi filia qd. Donadei, lege Romana vi-

ventis, huius cartule scriptura testamte, pro anime qd. viri mei et mee remedio tibi heccl. et mon. S. Petri apostolorum principis, site in l. qui cognominatur Pozeoli, offerere videor octo petias de terris in l. et fin. Capannure; prima et secunda sunt ortora in l. Quarto; prima tenet: caput et latus in via publica, aliud caput in terra filiorum qd. Tadi et filiorum qd. Lei f. Bernardi, aliud latus in terra suprascriptorum ff. Lei; secunda tenet: caput in via, aliud in terra filiorum qd. Paganelli, latus in terra Arimundi et suorum consortium, aliud in terra filiorum Villani; tertia est campus, dicitur a su Quarto, tenet: caput in terra Pagani f. Icte, aliud in terra Bianchi et suorum consortium, latus in terra S. Iustine; quarta est campus, dicitur a Fossa Lupaia, tenet: caput in terra predicti Pagani, aliud in terra Ughicionis qd. Toperti, latus in terra de filio qd. Ildibrandi de Muro, aliud in terra Lamberti advocati; quinta est campus, dicitur in Cardetulo, tenet: caput in via, aliud in terra filiorum qd. Guilli eorumque consortium, latus in terra suprascripti Arimundi et sui consortis, aliud in prato et in terra filiorum Baroncie. Has quinque petias tenent a me filii qd. Villani de l. Quarto. Sexta est campus, dicitur a Salceto, tenet: caput in terra predicti Pagani, aliud in terra suprascripti Ughicionis et filiorum Tebaldini, latus in terra Cristofani, aliud in terra suprascripti Lamberti advocati; septima est campus, dicitur Campus Anchianese, tenet: capita in terra filii' predicti Ildibrandi de Muro, latus in terra suprascriptorum ff. Lei, aliud in terra S. Iustine; octava est campus, dicitur a su Quarto, que tenet: caput cum latere in terra S. Iustine, aliud caput in terra filiorum qd. Guilli, aliud latus in terra filiorum Lei; et tenet ipsas tres petias a me Bonicus f. Pecci. Has octo petias, una cum mea portione unius petie de terra, q. est campus, dicitur a su Quarto, offere videor. Seu offero unam petiam de terra, q. est campus, dicitur a su Quarto, quam tenet Blancus da Capannore a me, que tenet: caput et latus in terra filiorum qd. Lei, aliud caput in terra suprascripti Pagani et suorum consortium, aliud latus in terra S. Iustine. Seu offero duas portiones unius petie de terra, q. est ortus, in predicto l. Quarto, que tenet: caput in via, aliud in terra Bernardi qd. Lei, latus in terra filiorum Tadi et suorum consortium, aliud in terra S. Iustine. Offerere videor, ut deinceps in antea sint [om]nes suprascripte petie in iure et proprietate heccl. et mon. et in potestate monacorum q. ibi pre tempore officium Dei fecerint, eas habendi. Pena dupli. Act. iusta predictam S. Petri hecclesiam. S. m. Icte. S. m. Pagani f. suprascripte Icte t. S. m. Opiti f. qd. Inghitini et Lamberti f. qd. Archi et

Martini f. eius tt. S. m. Dominichi qd. Teuti et Ugolini qd. Petri tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: Q. 86. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Ildibrandus: Hec autem offerionis cartula facta fuit tempore domini Petri prefate heccl. et mon. abatis.

¹ filii è nell' interlineo.

683.

Lucca, 5 Dicembre 1108.

A. MCVIII, non. dec., ind. II. Nos Sigismundus f. b. m. Baldoini¹ et Ubilana filia suprascripti Sigismundi, consentiente mihi Ubilane genitore meo, per hanc cartulam venundamus et tradimus tibi Gerardo presb. f. b. m. Bonichi una petia de terra, q. est campus, in l. et fin. Vicopelago prope eccl. et plebe S. Georgii, que: unum caput tenet in terra S. Martini, aliud in terra Huberti not. f. b. m. Matholini, latus unum in terra q. fuit Cristofani f. b. m. Lei (?) et in terra Angeli qd. Becti, aliud in terra S. Angeli de Foro et in terra et vinea, quam nobis reservamus. Est ad pert. memsuratas sist. XIII² et se(a)le II. Recepimus meritum, anulum unum aureum pro sol. cxx ab Huberto not. f. suprascripti b. m. Matholini pro persona tua. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Sigismundi et Ubilane, Sigismundus Hubilane consentiente. Hubertus not. imp. t. ss. S. m. Huberti f. suprascripti Sigismundi t. [S.] m. Sigismundi f. b. m. Bumari (?) t. [S.] m. Hughi f. b. m. Boniti t. [Con]radus³ not. imp.

Originale: E. 39; Regestum A, c. 43 v. Il reg. A aggiunge: De qua (terra) filii Ubilane, idest Guido Rosso et Barlectus, (reddunt) xx den.

¹ Il Reg. A ha: Balduini ² Il Reg. A ha: XIII ³ Il nome del not. si legge per intero nella corroboratio.

684.

25 Dicembre 1108.

« Offerio Roberti iudicis qd. Petri¹ de sex petiis terrarum in plebe S. Macharii u. d. Titiri, quas detinebat Bonellus masarius; prima est vinea u. d. Pastinello, de qua obtulit medieta-tem; secunda cum cassina et orto et curte et vinea et oliveto et silva insimul; tertia est campus in pede montis; quarta est campus et silva ibidem; quinta campus ibidem; sexta ibidem, campus. Capita et latera in ipsa cartula continentur.² A. Domini MC octavo ».

Regestum A, c. 5, scrittura di mano coeva; Regestum B, c. 53.

¹ Nel Reg. B: qd. Petri not. ² Nel Reg. B: ut continetur in exemplo scripto manu Lamberti not., sumpto de carta Ughi not. M^oCVIII^o, VIII° kal. ian. Quod podere et quod maseum modo reuersum est ad Orlanducium Gerardi, ut videtur.

685. 1108.
 « Refutatio a Mattilda uxore Allegrecti¹ ad eccl. S. Martini de orto cum cassina et massaritia in eadem Selce² prope eccl. S. Bartholomei; unde reddebantur xxxii den.³ A. Domini MCVIII ».

Regestum A, c. 10.

¹ *Nel margine, da mano coeva:* Hic fuit de Vitingis; de quo nullus modo.

² *La rubrica dice:* In Selce S. Bartholomei. ³ *Il ms. aggiunge:* quam terram commutavimus cum terra de Via Mediana.

686. 1108.
 « Refutatio Sighifredi qd. Sighifredi cl. de parte ortuli nostri, qui tenet: caput cum uno latere in via publica, alterum caput cum uno latere in terra Bonifatii qd. Teuthi de Arcu. A. Domini MCVIII ».

Regestum A, c. 27.

687. 1108.
 « Compera S. Martini ab Uberto qd. Bonacci et uxore eius de una petia de terra in Via Meçana, q. est cultre IIII minus star. VII, que tenet: caput a septemtrione in terra hospitalis S. Iohannis de Capite Burgi et aliquantum in terra canonice S. Fridiani, alterum caput in terra Ildebrandini qd. Gerardi et in terra Uberti qd. Brunelli, latus in terra Guilielmi qd. Homodei,¹ alterum latus in via publica. A. Domini MCVIII ».

Regestum A, c. 27. Cf. il reg. seguente.

¹ *Il ms. aggiunge:* de quo fuit Lutterius

688. 1108.
 « Repromissio de eadem terra¹ ab eisdem iugalibus. A. MCVIII ».

Regestum A, c. 27.

¹ *Cf. il reg. precedente, cui si riferisce.*

689. *Lucca, Gennaio 1109.*
 A. MCIX, mense ian., ind. II. Nos Vuillielmo et Allegrecto gg. ff. b. m. Homodei et Binia iugales suprascripti Vuillielmi et filia b. m. Lei, q. fuit cl., et Mactilda iugales suprascripti Allegrecti et filia b. m. Petri, nos Binia et Mactilda consentientes nobis viri nostri, ubi interesse videtur notitia de duobus propinquoires parentes meos, corum nomina sunt hec: Singnorrecto f. b. m. Bonacci et Rolando f. suo, a quibus interrogatus sumus sequenter edicti paginam, per hanc cartula pro animabus nostris etremedium et pro reme(di)um anime genitori no-

stro et pro remedium anime b. m. Picioce genitrice nostra offerimus tibi eccl. et canonica S. Martini istius Luc. nostram portionem de una petia de terra cum cassina super se seo curte et orto insimul conpreemsa, quam abemus foras Luc. civ., prope muro civ. et prope eccl. S. Alexandrii et est tenentes ipse petia de terra: uno capo in via publica, alio in terra de ospitio supra-scripti S. Martini, lato uno in terra et dimidia fossa de filii qd. Gherardi, alio in terra de filii qd. Benenati. Conpeti nobis quartam portionem. Offerrere prevedimur, ut ab odierna die in ipsius eccl. et ad illi presb. et diac. seo cl. q. in predictam eccl. et canonica pre tempore fuerint et ibidem officium Dei faciunt et comunem vitam ducunt, in eorum sint potestatem eas abendi et usumfructuamdi. Pena dupli. Act. Lu[ca]. S. m. iugalibus, Vuilliemo et Allegreto coniugi sue consenserunt. S. m. Singno-recto et Rolando Binie et Mactilde interfuerunt. S. m. Ciurii f. b. m. Lei t. S. m. Ildibrandi f. b. m. Bernardi t. S. m. Singno-recti f. b. m. Iohanni, q. fuit cl., t. Rodulfus not. imp.

Originale: P. 87; Regestum A, c. 26 v. Cf. il reg. n. 539. Nel verso, da mano del sec. XII: Offersio a filiis Homodei de terra prope eccl. S. Alexandri, extra pusterulam.

690.

14 Febbraio 1109.

« Angelus qd. Bernardi et Rubertus qd. Lamberti red-dere tenentur annuatim (Luc.) capitulo libr. tres oley, ad libram de Vurno, de una petia terre, q. est silva et piastraia, in l. dicto Vallecina, prope Massam Macinariam. Manu Rodulfi not. (A.) M^oCVIII^o, XVI kal. martii ».

Regestum B, c. 28 v.

691.

4 Marzo 1109.

« Singno-rectus qd. Aldibrandi obtulit Luc. capitulo suam partem de duabus casis et rebus, quas habet in plebe S. Ianuarii in l. dicto Morteto, seu iudicaria; quarum unam tenet Iohannes de Lama et alteram Bonus massarius. Manu Cunradi not. (A.) M^oCVIII^o, quarto non. martii ».

Regestum B, c. 25.

692.

2 Aprile 1109.

« Libellum datum a canonicis S. Martini Guido¹ qd. Stephani et Çabuline iugalibus et filie predicti Benenati² de una petia terre in Ronco prope Porto Pothorese u. d. Vigna³ Bonosi, que tenet: caput in terra Siffredi, alterum in terra Glandulfi not., latus in terra Bonosi et in terra S. Pontiani, alterum in terra,

q. fuit Pagani et Baiecti gg.; de qua per libellum debebat red-
dere XII den.⁴ nobis. A. MCVIII >.⁵

Regestum A, c. 32 v; Regestum B, c. 49.

¹ *Il Reg. B ha: Vuidus* ² *Cf. i regesti nn. 348, 349, 435, at quali si ri-*
fertsce. ³ *Il Reg. B ha: Vinea* ⁴ *Nel margine, da mano coeva: Hanc*
reditam faciunt modo filii Lamberti Ciampe; modo vocatur Terra Paniciole.
⁵ *Il ms. aggiunge: Et nota, quod hec petia fuit una ex predictis (cf. il reg.*
n. 299), que data fuerunt per libellum prius ipsi Benenato cum aliis petiis v.
Il Reg. B aggiunge: Manu Rodulfi not. m^oc^onono, quarto non. apr.

693.

Lucca, 2 Aprile 1109.

A. MCIX, IV non. apr., ind. II. Manifestu sum ego Bon-
cio f. b. m. Martini, quia vos Gregorius archid. et Hubertus ar-
chipresb. et Raineri cl. et primicerius et Gherardo et Morecto seo
Homodei presbiteri seo Sismundo supdiac. et Scoeto et Benedicto
diaconi canonici de eccl. et canonica S. Martini istius Luc. per
cartula libell. nom. ad censum etperexsolv. dediste mihi quatuor
petiis de terris, quod sunt canpora, qui esse videtur ultra fluvio
Serclo in l. u. d. in Arcuata; duo dicitur Campo Bocci, pertinen-
tes eccl. et canonica vestra; una petia tenentes: uno capo in terra
qd. Vuictoni, q. fuit cl., et de suis consortibus, alio in terra qd.
Donati et Mori gg. et aliquantulum in terra Beriti, lato uno in
terra Iohanni et Rustichi et Becti gg. et in terra Albiti et Gheti
gg. et in terra Bonii, alio in terra qd. Huberti; secunda tenen-
tes: uno capo in terra Bonii presb., alio in terra Gheti qd. Lei
et in terra Boniti et in aliquantulum in via publica, lato uno in
terra suprascripti Gheti et Boniti, alio in terra S. Matiei apostoli;
tertia tenentes: uno capo in via publica, alio in Vuindalfo, lato
uno in terra regi, alio in terra suprascripti S. Matiei; quarta te-
nentes: uno capo in suprascripto Vuindalfo, alio in terra supra-
scripti regi, lato uno in terra S. Concordii, alio in terra supra-
scripti S. Matiei. Dediste, ut in mea vel de meis eredes sin
potestatem eas abemdi et usumfructuamdi; et non sit (potestas)
mihi neque ad meos eredes suprascripti terris alienamdi. Vobis
vel ad supcessoribus vestris per omne mense aug. rendere de-
beamus infra Luc. civ., intus canonica vestra, de grano bono sico
sist. XXI et de fave bone siche sist. XI et de millio bono sicho
sist. X, toto labore ad iusto sist. currente venditorio, quale in civ.
Luca percurrit. Eseptamus et anteponimus, si suprascripta terra
fuerit vuastam per ostem regis aut marchionis, vel si gelaverit
aut tempestaverit, quod illo anno, qui hoc accidit, medietatem de
blave qui remanserit, remdere debeamus. Pena: arg. libr. X. Duo
libelli. Act. Luca. S. m. Bonci. S. m. Vuidi qd. Rolandi
iudex et Ferolfi f. Belloni tt. S. m. Sinmioni f. qd. Angeli et

Lupicini qd. Gerardi tt. S. m. Iohanni f. b. m. Baronci et Stefani f. b. m. Martini tt. Rodulfus not. imp.

Originale: L. 182; *Regestum A*, c. 37. *Il Reg. A*: Libellum de eisdem petis terrarum (*cf. il reg. n. 67*) datum a nobis Boncio qd. Martini, ipsi et eius heredibus tantum *etc.*; *aggiunge poi*: De Boncio fuit Ardingus. *Cf. il reg. n. 649.*

694.

Lucca, 21 Aprile 1109.

A. MCIX, XI kal. madii, ind. II. Manifestu sum ego Singnorello f. b. m. Bonii, quia vos Gregorius archid. et Hubertus archipresb. et Homodei et Alberto et Gherardo et Morecto presbiteri canonici de eccl. et canonica S. Martini istius Luc., cum consensum aliorum canonicorum, per cartula libell. nom.¹ ad censum eperexsolv. dediste mihi una petia de terra, quod est canpus, in l. et fin. Vico Solari, pertinentes suprascripte eccl. et canonica, tenentes: uno capo in terra Arnolfi, alio in terra de filio Rolandi qd. Pagani,² lato uno in terra qd. Rolandi qd. Dinari,³ alio in terra de canonica vestra, quas vobis reservasti. Est ad pert. mensurata mod. unum. Dediste, ut da modum in mea vel de meis eredes sin potestatem eas abemdi et usumfructuamdi. Vobis vel ad supcessoribus vestris per omne mense aug. remdere debeamus, infra civ. Luc., intus canonica vestra, sist. VI de grano bono sicho et sist. VI de fave bone sicche, ad iusto sist. quartino vemditorio de civ. Luca, nisi si suprascripta terra vuastam fuerit per ostem regis aut marchionis, vel si tempestaverit, quod illo anno, qui hoc accidit, medietatem de illa blava qui ibidem remanserit, remdere debeamus. Pena: arg. sol. c den. Luc. monete. Duo libelli. Act. Luca. S. m. Singnorelli. S. m. Rainolfi f. b. m. Bonii t. S. m. Pasquali f. b. m. Ansaldi t. S. m. Vuidi f. b. m. Benboni t. Rodulfus not. imp.

Originale: P. 88; *Regestum A*, c. 5 v. *Nel verso, da mano del sec. XIII*: Ista terra est in Vico prope Modium iuxta terram, quam commutavimus cum Vitali f. Brunicardi. *Il Reg. A aggiunge*: Quam terram detinuit postea Calcincorpo, de quo Benedictus, pro quo Riccardinus de Burgo qd. Conecti Poppl, pro quo modo quidam Villanus de Arsina; et hec terra est prope Modium a Vico.

¹ *Il Reg. A*: Libellum, ut credo, de medietate tertie petie, quam obtulit Gerberga (*cf. il reg. n. 356*) in Insula *etc.* *La rubrica dice*: In Isula de Vico.

² *Il Reg. A aggiunge*: idest Porcariensium ³ *Il Reg. A aggiunge*: de quo fuit Guidoctus Denaioli

695.

Lucca, 23 Aprile 1109.

A. MCIX, IX kal. madii, ind. II. Ego Rolandus¹ f. qd. Anselmi per hanc cartula pro anime mee remedio offero tibi eccl. et canonica S. Martini omnia ex omnibus terris et rebus meis in l. et fin. Verciano, ut ab odierna die sit in potestate de presbiteris

et cl. q. in predicta eccl. pro tempore officium Dei fecerint, habendum, tenendum et quicquid eis placuerit, ad utilitatem predictae eccl., faciendum. Nulli propinquiorum meorum habeant potestatem predicti cl. dandi predictas res sive per libellum aut per tinimentum seu ullo modo alio. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Rolandi. S. m. Alluccionis qd. Allucci et Ugolini f. Alberti et Sigismundi, q. Sornaco v., qd. Allucci et Bartholomei qd. Pagani tt. Hugo not. regis.

Originale: O. 157; *Regestum A*, c. 29 e c. 42; *Regestum B*, c. 31. *Nel Reg. A a c. 29*: Has terras tenuit Villanus de Nocule (Nocule è nell'interitneo), prout in rotulo dicitur, pro tribus star. grani et iii milli; a c. 42 *mano coeva aggtunge*: postea Brescia. *Nel Reg. B*: Cum qua carta (Ughi not.) est quedam alia plicata, scripta manu Vuidi not., que facit mentionem de ipsis terris.

¹ *Nel verso, da mano del sec. XIII*: qui fuit de domo Aluc[inga].

696.

Lucca, 13 Agosto 1109.

A. MCIX, id. aug., ind. II. Ego Octa relicta qd. Ildibrandi et filia qd. Alboni, lege Saliga viventis, secundum legem meam Saligam cum atramentario pinna et pargamena de terra manibus meis levavi et Ildibrando not. ad scribendum tradidi per guasonem terre et fistuco nodato seu ramo arboris atque per coltellum et quantonem seu andilaginem et sic iusta legem meam Saligam per hanc cartulam pro anime mee remedio offero tibi hecl. et mon. S. Petri, site in l. Pozeoli, cassinam et rem massariciam, quam habeo in l. Quarto, in qua habitare et residere videtur Bonicus massarius f. qd. Pecci, quam Icta et Paganus f. eius et Angnes michi per cartulam Ildibrandi not. dederunt. Iamdictam cassinam et rem massariciam cum omni pertinentia sua tibi hecl. et mon. offerere videor, ut post meum obitum sit in iure et proprietate hecl. et mon. et in potestate monacorum q. ibi erunt, eam habendi. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Oete. S. m. Ughi qd. Berlingheri et Gerardi f. qd. Octonis tt. S. m. Vuidi f. Rustichi et Vuidi qd. Baronis et Rustichi qd. Cosi et Viviani f. Bruni tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: V. 3. *Nel verso, da mano del sec. XIV-XV*: De terra de Lapeta et a Quarto. *Cf. il reg. n. 680.*

697.

Lucca, 5 Settembre 1109.

A. MCIX, non. sept., ind. III. Ego Pugnectus rectores atque custodes de ospitio, qui d. S. Iohanni de Capite de Burgo S. Fridiani, quia convenit me vobiscum Gregorius archid. et Hubertus archipresb. et Bonius et Gherardus seo Homodei presbiteri et Scocto diac. et Hugo supdiac. canonici de

eccl. et canonica S. Martini istius Luc. de aliquantibus rebus commutationem facere debemus, ego Pugnectus per hanc cartulam in commutationem dare et tradere videmur¹ vobis de pars ospitii nostro una petia de terra, quod est canpus, in l. et fin. u. d. Via Mezana, et est tenemtes: uno capo in via publica, alio in terra de ospitio S. Fridiani, lato uno in terra de filio qd. Brunelli, alio in terra et dimidia fossa de canonica vestra. Est ad pert. mensuratas sist. XXI. Receptit ad vos in commutationem, de pars eccl. et canoniche vestre, ad pars ospitii nostro, una petia de terra, quod est canpus, in l. et fin. Vico Solari u. d. Classo Longo, et est tenemtes: uno capo in terra de filii qd. Carbonis et in terra Henrighi f. b. m. Bari et in terra S. Iustine, lato uno in terra de suprascripta eccl. episcopatus S. Martini, sicut ibi intermedio singna esse videtur, alio in terra de suprascripta eccl. et canonica, sicut ibi intermedio singna vel termina esse videntur. Est ad pert. mensuratas mod. II. Ubi insuper hanc commutationem, secundum legem, canonici interrogaverunt suprascripto Homodei presb. et de confratribus suis, qui super suprascriptis rebus ambulaverunt et estimaverunt qualiter meliorata suprascripta commutationem ad utilitatem eccl. et cano[nica] recepit, quam dedisset. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Pugnecti. S. m. Dinari f. b. m. Rolandi et Gotifridi f. b. m. Hugi et Daniel f. b. m. Belloni cl. tt. S. m. Rustichi f. b. m. Bonii et Homodei f. b. m. Iohanni et Sufriano f. qd. Vuarini tt. Rodulfus not. imp.

Originale: S. 56; *Regestum A*, c. 6 e c. 28. *Il Reg. A a c. 6*: Deganium sive commutatio etc. de terra de Via Mediana iuxta terram, quam tenent a nobis filii Ubertelli Carratoris, quam dedit nobis predictum hospitale, pro qua dedimus etc. duas cultras in Vico Solari etc.; q. terra fuit, ut credo, pars illarum terrarum, quas optulit supra Robertus, q. Opitho dicebatur (cf. *il reg. n. 76*). Hanc predictam terram de Vico habemus, ut credo, quia illam, quam dederat nobis predictum hospitale, non habemus in Via Meçana, set ipsum hospitale S. Iohannis de Capite Burgi. *Nel margine del Reg. stesso, da mano coeva*: Nota quod u. d. Classo Lungo, dicitur etiam Vinethole, et u. d. Trebium Cornari (?) et ibi prope est Campo Albo, quod etiam Campus Carbonis et Maceia ut idem (?) dicitur in tali signo (*segue un segno convenzionale ripetuto a c. 11*), in sacco de Selce et Lunata (cf. *il reg. n. 72, note*).

¹ Così l'orig. per videor

698.

Lucca, 23 Novembre 1109.

A. MCIX, IX kal. dec., ind. III. Ego Mugeffo f. b. m. Rissande per hanc cartula dono et trado tibi Berta f. b. m. Rustichi duo petiis de terris, q. sunt campora, in l. et fin. Vaccule prope eccl. S. Cristofani, quas ego per tenimento abeo et detine[oda] pars eccl. S. Martini; una tenemtes: uno capo in rio Vuappalo, alio in monte, lato uno in terra Allegrecti, alio in terra de filii qd. Saracini et Vuillielmi; secunda tenemtes: uno capo in pre-

dicto Vuappalo, alio in predicto monte, lato uno in terra Lei qd. Serecti et in terra de suprascripti filii qd. Saracini, alio in terra suprascripti Allegrecti. Recepti launachild meritum argentum. Pena dupli. Act. Luca. [S.] m. Mugeffi. [S.] m. Karandelli f. b. m. Bonfancieri t. [S. m.] Seniorecti f. b. m. Carboni t. [S. m.] Luppicini f. Boni t. Cumradus not. imp.

Originale: G. 60.

699.

1109.

« Offersio a Ricchelda relicta Beraldi de Arco¹ et Uguicione et Rolando ff. predicti Beraldi de sua portione duarum petiarum terre, q. sunt star. XL, que sunt in confinibus Tassignani prope eccl. S. Margarite; de quibus competeat eisdem de quinque portionibus tertia portio; quarum prima, campus, tenet: caput in via publica et semitula, alterum in terra Benedicti; secunda, q. est ortus cum arboribus, tenet: caput in via publica, alterum in terra S. Salvatoris de Sexto, latus in terra S. Martini et in terra de filiis Lamberti, alterum in terra S. Michaelis de Foro. A. MCVIII^o >.²

Regestum A, c. 18.

¹ Arco è nell' interlineo, scritto da mano coeva. ² Il ms. aggiunge: De ista terra reddebantur nobis sol. ii prius ab ipsis ff. Beraldi, postea quattuor star. grani et III milli a Bernardo qd. Boni de S. Margarita; pro quo modo predictus Cimbardinus (cf. il reg. a. 1149, agosto 29), sicut inveni in veteribus ronciniis.

700.

Lucca, 29 Giugno 1110.

A. MCX, III kal. iul., ind. III. Ego Bona diaconata f. qd. Martini, lege Romana vivens, per hanc cartulam pro animae mee remedio offerere videor tibi eccl. et canonice S. Martini, site infra civ. Lucam, omnia ex omnibus casis et cassinis seu casalinis simulque terris et rebus meis in l. et fin. Moriano et in l. Carpineta et in eorum fin. Offerere videor, ut deinceps in antea sint ea in iure et proprietate predictae eccl. et canonice, et in potestate cleriquorum q. ibi pre tempore officium Dei fecerint, ea habendi; retento michi usumfructo, dum vita mea fuerit, et postea habeatis ipsum usumfructum cum proprietate. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Bone. S. m. Ursi qd. Cristofani et Carbonis qd. Iohannis tt. S. m. Opiti qd. Rustichi, Brunecti qd. Trasei et Cecii qd. Martini tt. Ildibrandus not. regis.

Originale: F. 106; Regestum B, c. 67 v, con l'a. 1010, maggio 30. Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Ildibrandus: Et volo et constituo ego Bona, ut post meum obitum habeant suprascriptas res filii qd. Lamberti da Marlia et filii qd. Guidolini pensione per unum carrum de musto bono franco, ad iustum star. venditorium mensuratum, ad suprascriptam eccl. et canonicam omni anno redendo. Nel verso, da mano del sec. XIII: Offersio Bone diaconisse etc.

701.

1110.

« Repromissio ab Uguicione qd. Betti de reddendis XIII star. grani eccl. B. Martini de eadem terra¹ pro Ildebrando f. predicti Guilielmi.² A. Domini MCX^o ».

Regestum A, c. 10.

¹ Cf. il reg. n. 280, cui si riferisce. La rubrica dice: A Pastino Donnucchi, idest ad Fossam Tacchi. ² Il ms. aggiunge: que modo non valet.

702.

Lucca, 4 Marzo 1111.

A. MCXI, IV non. mar., ind. IV. Ego Ildebrando f. b. m. Andree, quia tu Roffridi f. b. m. Bonitie dedisti mihi meritum, anulum unum aureum pro sol. XX, per hanc paginam repromito tibi, ut numquam non abeamus potestatem, nec ego neque meos eredes, tibi neque ad erediibus tuis intentionare neque molestare nulla de tuam portionem, quod est medietas, de una petia de terra cum cassina super se, seo curte et vinea et oliveto insimul comprehensa, in l. et fin. Moriano u. d. a Torchiari; neque nulla de tuam portionem, quod sunt tres portionis de alia petia de terra cum cassina super se, seo curte et orto et vinea insimul [compre]ensa, in suprascripto l. et fin. Moriano u. d. a Torchiari; neque nulla de medietate de tres portionis de quinque petiis de terris, quod sunt vineis et silvis, in l. et fin. Saltuelo u. d. a Cipriano, prope eccl. S. Geminiani, quas tibi per cartula Rodulfi not. imp. ex comparatione obvenit ad me ipso. Pena: arg. libr. x. Act. Luca. S. m. Ildibrandi. S. m. Gotifridi f. Rustichi t. S. m. Samuelli f. Rustichi t. S. m. Homodei f. Albane t. Rodulfus not. imp.

Originale: F. 136. Dopo la sottoscrizione del not. segue, di mano dello stesso Rodulfus: Suprascripto Ildibrando fecit cartula de suprascriptis rebus suprascripti Roffridi, quod Ildibrando et suos eredes dare debead Roffridi vel ad suos eredes per singulos annos, in vendemia a palmento, carro uno de vino bono musto, abentes ipso carro sist. XLVIII, ad iusto sist. quartino de suprascripto l.; et si ipse per singulos annos fecerit et ipse Ildibrando rendere voluerit Roffridi sol. XX de moneta de Luca, Roffridi vel suos eredes rendere debead Ildibrandi vel suprascripta cartula et isto repromissio cum omnibus rebus que in ea legitur, absque omni calunnia; et si Ildibrando vel suos eredes Roffridi vel ad suos eredes per singulos annos suprascripto vino non dederit aut XX sol., Roffridi et suos eredes faciant de suprascriptis casis et terris et rebus quiquit ei placuerit, absque omni calunnia.

703.

Lucca, 23 Marzo 1111.

A. MCXI, X kal. apr., ind. IV. Manifesti sumus nos Ildebrandus f. b. m. Tecti et Speciosa iugales filia Rainerii not., quia convenit nobis una tecum Humbrina preposita eccl. et mon. S. Marie de Pontetecto, ut inter nos de aliquantis terris commutationem facere debemus; proinde nos, consentiente mihi Spe-

ciose viro meo, ubi interesse videtur notitia Iohannis iudicis sacri pal., a quo interrogata sum sequenter edicti paginam, per hanc cartulam in conmutatione dare et tradere videmur tibi Humbrine, ad partem eccl. et mon., duo petiis de terris, que sunt campi, in l. prope suprascripta eccl. S. Marie et prope Fondora; una tenet: unum caput in terra eccl. et mon., aliud in terra suprascripte S. Marie et in terra eccl. et mon., quam tibi supter per conmutationis cartulam dare videmur, latus unum in terra Melde relicte qd. Petri, aliud in dimidia fossa, quam¹ a te subter recipere videmur; secunda, q. est campus et palliareto insimul, ubi via intermedio percurrit, tenet: unum caput in terra, quam tibi supra dedimus, aliud in fluvio Auseris, latus unum in terra suprascripte S. Marie, aliud in terra nostra, quam nobis reservamus, sicut ibi intermedio termina esse videntur. Sunt inter ambo ad pert. mensuratam, tantum campora fini via publica, sist. xxx. Recepimus a te de parte eccl. et mon. una petia de terra, q. est campus, in eodem l.; tenet: unum caput in terra et dimidia fossa de hospitale suprascripte S. Marie, aliud in terra nostra, latus unum in terra suprascripte S. Marie, quam tibi supra dedimus, aliud in terra et dimidia fossa nostra. Est ad pert. memsuratas sist. xxv. Pena dupli. Act. Luca. S. m. Ildebrandi et Speciose, Ildebrandus coniugi sue consensit. Iohannes iudex sacri pal. interfui. S. m. Ildebrandi f. b. m. Amichi, q. fuit not., et Brunecti f. b. m. Huberti tt. S. m. Sapioli f. b. m. Galliardi et Bonii f. b. m. Bernardi tt. Conradus not. imp.

Originale: E. 31.

¹ quam è nell' interlineo.

704.

Pozzeveri (Lucca), 23 Marzo 1111.

A. MCXI, x kal. apr., ind. iv. Ego Morontus f. b. m. Termi per anc [car]tula pro anime mee etremedium et pro remedium anime Termi [ge]nitori meo et de genitrice mea offero tibi eccl. et mo[n.] Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. Putieuli, ubi Petrus abbas preesse videtur, medietatem de omnia ex omnibus terris et rebus, quam abeo in l. et fin. Montechio per alodo et per proprietatem. Offerre prevideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. suisque rectoribus in eorum sint im potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. in suprascripto l. et fin. Putieuli. S. m. Moronti. S. m. Albertini de suprascripto Montechio f. b. m. Bonii t. S. m. Boni f. b. m. Iohanni t. S. m. Pociori f. b. m. Rustichi t. Sigefredus not. imp.

Originale: S. 142. *Dopo la sottoscrizione del not. segue di mano dello stesso Sigefredus*: [Ego M]oronto volo et confirmo alia medietatem, quam ego

retineo [...] vel suorum eredum aliquando mortui fuerint sine [...] ex omnibus terris et rebus revertat im propriet[at]em ad pars suprascripta eccl. et mon. suisque rectoribus. Et pensione omni anno im mense aug. rettere debeat ad pars eccl. et mon. tres star. de grano, ad star. Vicaiese, vel sol. tres de den. Luc.

705.

Pieve S. Paolo (Lucca), 5 Luglio 1111.

A. MCXI, III non. iul., ind. iv. Ego Anselmus f. qd. Stefani, quia tu Berardus presb. et rector et custode ospitali S. Martini, que est sito infra civ. Luc. prope suprascripta eccl., dedisti michi meritum, anulum unum auri, per hanc paginam repromicto, ut deinceps in antea omni anno in mense iul. aut in mense aug., ego vel meis eredibus dare abeo tibi vel ad tuis subcessoribus, de grano bono sicco star. xx et inter milio et fave star. xviii, toto ipso labore bono siccho, ad iusto star. venditorio de civ. Luc., si recipere volueritis. Pena: arg. sol. xl den. suprascripte civ., et insuper quinque petiis de terris, q. sunt in l. et fin. Tassin-g(n)ano; una esse videtur prope eccl. S. Margarite, secunda dicitur a Noceto, tertia d. a Limite, quarta d. in Isula, quinta esse videtur prope u. d. a Casa Prandi. Act. prope eccl. et plebe S. Pauli. S. m. Anselmi. S. m. Bonichi f. qd. Angeli et Martini f. qd. Iohanni tt. S. m. Pagani f. qd. Stefani et Bonio f. qd. Iohanni tt. Bonfilius not. regis.

Originale: D. 69.

706.

Pozzeveri (Lucca), 21 Agosto 1111.

A. MCXI, XII kal. sept., ind. iv. Ego Vuilla, lege Romana vivente, filia b. m. Angeli per anc cartula pro anime mee etremedium et pro remedium anime de qd. genitori meo et de genetrice mea et de Andree g. meo offero tibi eccl. et mon. Domini et S. Petri, qui est constructa et edificata sito l. et fin. u. d. Potieuli, ubi Petrus abbas preesse videtur, tres petiis de terris, quod sunt vineis et olivetis insimul, quam abeo in l. et fin. Cum-pito u. d. Vallelustri; una petia tenentes: uno capo cum uno lato in via plubica, alio capo cum alio lato in terra S. Marie a Ponte et in terra Magi; secunda, in ipso l., tenentes: uno capo in via plubica, alio et uno lato in terra suprascripte S. Marie et Magi, alio lato in terra Martini Reghi; tertia tenentes: uno capo cum uno lato in terra suprascripte S. Marie et Magi, alio capo in terra Gerardinga, alio lato in terra Enrighi qd. Sigesfredi. Has tres petiis una cum omnibus aliis casis et terris et rebus meis, quas modo abeo aut in antea adquisiero, offerre provideor, ut ab odierna die in ipsius eccl. et mon. suisque rectoribus in eorum sim potestatem eas abendi et usumfructuandi. Pena dupli. Act. in l.